

AUTORITATEA ELECTORALĂ PERMANENTĂ

Str. Stavropoleos, nr. 6, București, Sector 3, 030084

Telefon/fax 021.310.13.86, www.roaep.ro, e-mail: office@roaep.ro

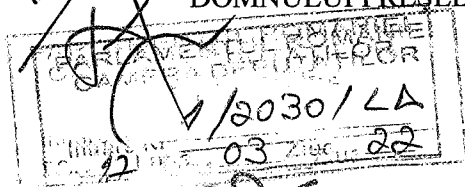
Adresa poștală: 030084, București, România. Adresa e-mail: office@roaep.ro. Adresa web: www.roaep.ro. Adresa telefon: 021.310.13.86. Adresa fax: 021.310.13.86.

R7/2017

PARLAMENTUL ROMÂNIEI
CAMERA DEPUTAȚILOR
REGISTRATURA GENERALĂ

Nr. intrare 1617
2017 Juna W., Zina 20

Către: BIROUL PERMANENT AL CAMEREI DEPUTAȚILOR,
DOMNULUI PREȘEDINTE NICOLAE-LIVIU DRAGNEA

AUTORITATEA ELECTORALĂ PERMANENTĂ

Nr. 3939 / 20.03.2017

PARLAMENTUL ROMÂNIEI
CAMERA DEPUTAȚILOR
SECRETAR GENERAL

Nr. 2/196007 / 20.03.2017

STIMATE DOMNULE PREȘEDINTE,

Vă înaintăm alăturat, în conformitate cu prevederile art. 103 alin. (1) lit. k) din Legea nr. 208/2015 privind alegerea Senatului și a Camerei Deputaților, precum și pentru organizarea și funcționarea Autorității Electorale Permanente, cu modificările și completările ulterioare, **Raportul privind organizarea și desfășurarea alegerilor pentru Senat și Camera Deputaților din anul 2016.**

Prezentul raport descrie organizarea și desfășurarea alegerilor pentru Senat și Camera Deputaților din anul 2016, cuprinzând referiri la cadrul normativ, Registrul electoral și listele electorale, secțiile de votare și logistica electorală, administrația electorală, competitorii electorali, campania electorală și informarea alegătorilor, finanțarea campaniei electorale, participarea la scrutin, rezultate, abaterile și neajunsurile constatate, precum și recomandările Autorității Electorale Permanente.

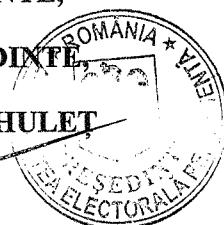
Perspectiva tehnică a Autorității Electorale Permanente asupra procesului electoral urmărește să ofere Parlamentului României date și informații obiective, precum și propuneri și sugestii de natură să contribuie la îmbunătățirea managementului alegerilor.

Cu deosebită considerație,

p.PREȘEDINTE,

VICEPREȘEDINTE,

MARIAN MUHULET

AUTORITATEA ELECTORALĂ PERMANENTĂ

RAPORT PRIVIND
ORGANIZAREA ȘI
DESFĂȘURAREA
ALEGERILOR PENTRU
SENAT ȘI CAMERA
DEPUTAȚILOR DIN ANUL
2016

CUPRINS

INTRODUCERE.....	4
1.CONTEXT LEGISLATIV.....	5
2.EVIDENȚA ALEGĂTORILOR	9
2.1. Registrul electoral.....	9
2.2. Listele electorale.....	15
3.ORGANIZAREA SECȚIILOR DE VOTARE.....	15
3.1. Secțiile de votare din țară	15
3.2. Secțiile de votare din străinătate	19
4.ADMINISTRAȚIA ELECTORALĂ.....	23
4.1.Autoritatea Electorală Permanentă.....	23
4.1.1. Selecția și instruirea experților electorali.....	24
4.1.2. Desemnarea și instruirea președinților birourilor electorale ale secțiilor de votare și a loțiitorilor acestora.....	29
4.1.3. Desemnarea și instruirea operatorilor de calculator.....	33
4.1.4. Îndrumarea și monitorizarea îndeplinirii atribuțiilor legale în materie electorală de către autoritățile administrației publice locale.....	35
4.1.5. Participarea personalului Autorității în birourile electorale și în comisiile tehnice.....	36
4.2.Birourile Electorale.....	37
4.2.1. Biroul Electoral Central.....	37
4.2.2. Birourile electorale de circumscripție.....	38
4.2.3. Oficiile electorale.....	40
4.2.4. Birourile electorale ale secțiilor de votare.....	41
4.2.5. Biroul electoral pentru votul prin corespondență.....	42
4.3. Alte instituții cu atribuții în organizarea și desfășurarea alegerilor.....	43
5.COMPETITORII ELECTORALI.....	53
5.1. Înregistrarea alianțelor electorale.....	53
5.2.Înregistrarea semnelor electorale și a candidaturilor, depunerea listelor susținătorilor.....	53
5.3. Măsurile pentru asigurarea integrității candidaturilor	58
6.CAMPANIA ELECTORALĂ.....	59
6.1. Afișajul electoral și materialele de campanie	59
6.2. Campania în mass-media.....	64
6.3. Controlul finanțării campaniei electorale.....	65
7.INFORMAREA ALEGĂTORILOR.....	69
7.1.Campania Autorității Electorale Permanente de informare a alegătorilor.....	69
7.2.Campania Ministerului Afacerilor Interne „Alege să fii corect”	71
7.3.Campania Ministerului Afacerilor Externe.....	71
8.EXERCITAREA DREPTULUI DE VOT.....	72
8.1. SIMPV și alte măsuri pentru prevenirea votului ilegal.....	72
8.2. Votarea în țară	74
8.3. Votarea în străinătate.....	75
8.4.Prezența la vot.....	79

9. REZULTATUL ALEGERILOR.....	79
9.1. Monitorizarea procesului de numărare a voturilor.....	79
9.2. Aplicația de centralizare a rezultatelor alegerilor.....	80
9.3. Rezultatul alegerilor.....	81
9.4. Ponderea mandatelor obținute de bărbați/femei.....	84
9.5. Contestații privind rezultatul alegerilor.....	89
10. OBSERVATORI ȘI SOCIETATEA CIVILĂ.....	89
10.1. Acreditarea observatorilor, reprezentanților mass-mediei străine, delegaților, institutelor de sondare a opiniei publice.....	89
10.2. Monitorizarea corectitudinii și transparenței procesului electoral.....	90
11. IREGULARITĂȚI.....	92
11.1. Date comunicate de Ministerul Afacerilor Interne.....	92
11.2. Aspecte semnalate de observatori.....	96
11.3. Sesizări și propuneri de îmbunătățire a proceselor electorale formulate de experții electorali și cetățeni.....	97
12. COSTUL ALEGERILOR.....	98
13. CONCLUZII ȘI RECOMANDĂRI.....	102
ANEXE.....	108

INTRODUCERE

Prezentul raport descrie organizarea și desfășurarea alegerilor pentru Senat și Camera Deputaților din anul 2016, cuprinzând referiri la cadrul normativ, Registrul electoral și listele electorale, secțiile de votare și logistica electorală, administrația electorală, competitorii electorali, campania electorală și informarea alegătorilor, finanțarea campaniei electorale, participarea la scrutin, rezultate, abaterile și neajunsurile constatate, precum și recomandările Autorității Electorale Permanente.

Perspectiva tehnică asupra procesului electoral urmărește să ofere Parlamentului României date și informații obiective, de natură să contribuie la îmbunătățirea managementului proceselor electorale.

În organizarea alegerilor parlamentare din anul 2016 au fost implicați Guvernul, Ministerul Afacerilor Interne, Inspectoratul General al Poliției Române, Inspectoratul General al Jandarmeriei Române, Inspectoratul General pentru Situații de Urgență, Secretariatul General al Guvernului, Serviciul de Telecomunicații Speciale, Institutul Național de Statistică, Consiliul Național al Audiovizualului, Agenția Națională de Integritate, Înalta Curte de Casație și Justiție, curțile de apel, tribunalele, judecătoriile, Consiliul Național pentru Studierea Arhivelor Securității, Societatea Română de Radiodifuziune și Societatea Română de Televiziune, instituțiile prefectului și primarii. Buna colaborare între aceste instituții și autorități a stat la baza organizării și desfășurării unui proces electoral corect, eficient și transparent.

În același context menționăm contribuția majoră a mass-mediei la informarea cetățenilor și reflectarea obiectivă a evenimentelor electorale din ziua alegerilor.

De asemenea, un rol deosebit de important l-a avut implicarea activă a cetățenilor în procesul electoral, atât în calitate de președinți ai birourilor electorale ale secțiilor de votare, locuitori ai acestora, operatori de calculator, membri ai birourilor electorale, observatori, dar și ca alegători care și-au exercitat dreptul de vot în condiții de legalitate.

Alegerile parlamentare din anul 2016 s-au remarcat prin nivelul ridicat de transparență și corectitudine ale întregului proces electoral. Aceste două elemente, esențiale în evaluarea proceselor democratice, **sunt rezultatul amplelor modificări legislative** din anul 2015, care au instituit reguli stricte și detaliate pentru desfășurarea campaniei electorale și au creat cadrul necesar pentru implementarea noilor tehnologii informatice, pe de o parte **și al colaborării eficiente** între instituțiile implicate în organizarea și desfășurarea procesului electoral, pe de altă parte.

1. CONTEXT LEGISLATIV

Sediul materiei este reprezentat de **Legea nr. 208/2015** privind alegerea Senatului și a Camerei Deputaților, precum și pentru organizarea și funcționarea Autorității Electorale Permanente, cu modificările și completările ulterioare¹ și de **Legea nr. 288/2015** privind votul prin corespondență, precum și modificarea și completarea Legii nr. 208/2015 privind alegerea Senatului și a Camerei Deputaților, precum și pentru organizarea și funcționarea Autorității Electorale Permanente, cu modificările și completările ulterioare².

Legea nr. 208/2015 a abrogat Legea nr. 35/2008 cu modificările și completările ulterioare, instituind o serie de modificări substanțiale ale modului de organizare și desfășurare a alegerilor parlamentare. Potrivit legii, senatorii și deputații se aleg **prin scrutin de listă**, potrivit principiului reprezentării proporționale; președinții birourilor electorale ale secțiilor de votare și locuitorii acestora se aleg din cadrul **Corpului experților electorali**, iar procedura de votare include, pentru prima dată la alegerile parlamentare, **Sistemul informatic de monitorizare a prezenței la vot și de prevenire a votului ilegal**.

Legea nr. 288/2015 a implementat votul prin corespondență la alegerile parlamentare, oferind o **modalitate alternativă de exercitare a dreptului de vot** cetățenilor români cu domiciliul sau reședința în străinătate. Legea condiționează această opțiune de demersul cetățenilor români cu domiciliul sau reședința în străinătate de a se înscrie în Registrul electoral cu opțiunea pentru votul prin corespondență. În cadrul **Deciziei nr. 799 din 18 noiembrie 2015**³, Curtea Constituțională s-a pronunțat asupra obiecției de neconstituționalitate a dispozițiilor Legii privind votul prin corespondență, constatând că „legiuitorul, prin reglementarea votului prin corespondență, a păstrat un just echilibru între exigența asigurării universalității votului, pe de o parte, și a caracterului liber și corect al alegerilor, precum și a caracterului direct, secret și liber exprimat al votului, pe de altă parte” și a respins obiecția formulată. Guvernul a adoptat **Hotărârea nr. 92/2016** pentru aplicarea dispozițiilor Legii nr. 288/2015 privind votul prin corespondență, precum și modificarea și completarea Legii nr. 208/2015 privind alegerea Senatului și a Camerei Deputaților, precum și pentru organizarea și funcționarea Autorității Electorale Permanente la alegerile pentru Senat și Camera Deputaților.

Guvernul României a adoptat, la propunerea Ministerului Afacerilor Externe, **Ordonanța de urgență nr. 47/2016** privind unele măsuri pentru buna organizare și desfășurare a alegerilor pentru Senat și Camera Deputaților din anul 2016 și pentru modificarea Legii nr. 208/2015 privind alegerea Senatului și a Camerei Deputaților, precum și pentru organizarea și funcționarea Autorității Electorale Permanente și a Legii nr. 288/2015 privind votul prin corespondență, precum și modificarea și completarea Legii nr. 208/2015 privind alegerea Senatului și a Camerei Deputaților, precum și pentru organizarea și funcționarea Autorității Electorale Permanente. Generată de numărul scăzut de cetățeni cu domiciliul sau reședința în străinătate care au solicitat înscrierea în Registrul electoral pentru a-și exercita dreptul de vot în 2016 fie prin corespondență, fie prin organizarea unei secții de votare pentru localitățile sau grupurile de localități în care își au domiciliul sau reședința cel puțin 100 de alegători, ordonanța a **instituit o serie de măsuri temporare**, aplicabile la alegerile pentru Senat și Camera Deputaților din anul 2016. Astfel, în conformitate cu art. 1 din ordonanța de urgență sus-menționată, „la alegerile pentru Senat și Camera Deputaților din anul 2016, în afara secțiilor de votare prevăzute la art. 23 alin. (1) - (3) din Legea nr.

¹ Publicată în Monitorul Oficial nr. 553 din 24.06.2015. Rectificarea publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 553 din 22 iulie 2016.

² Publicată în Monitorul Oficial nr. 866 din 19.11.2015.

³ Publicată în Monitorul Oficial nr. 862 din 19.11.2015.

208/2015 privind alegerea Senatului și a Camerei Deputaților, precum și pentru organizarea și funcționarea Autorității Electorale Permanente, cu modificările și completările ulterioare, pot fi organizate, cu acordul autorităților din țara respectivă, secții de votare și în alte localități.” Art. 2 alin. (2) prevede că „prin derogare de la prevederile art. 42 alin. (5) și (6) din Legea nr. 208/2015, cu modificările și completările ulterioare, la alegerile pentru Senat și Camera Deputaților din anul 2016, alegătorii înscrși în Registrul electoral cu domiciliul în țară și cu reședința în străinătate, precum și cei cu domiciliul în străinătate pot vota și la alte secții de votare din străinătate decât acelea unde au fost arondați, urmând să fie înscrși în listele electorale suplimentare ale acestora” , iar alin. (3) prevede că „la alegerile pentru Senat și Camera Deputaților din anul 2016, în cadrul secțiilor de votare din străinătate organizate conform art. 1, respectiv art. 23 alin. (1) - (3) din Legea nr. 208/2015, cu modificările și completările ulterioare, pe lângă alegătorii înscrși în listele electorale permanente își pot exercita dreptul de vot și persoanele prevăzute la art. 51 alin. (3) din Legea nr. 208/2015, cu modificările și completările ulterioare, acestea urmând să fie înscrise în listele electorale suplimentare” .

Sunt, de asemenea, incidente în materie **Legea nr. 14/2003** a partidelor politice, republicată⁴, **Legea nr. 161/2003** privind unele măsuri pentru asigurarea transparenței în exercitarea demnităților publice, a funcțiilor publice și în mediul de afaceri, prevenirea și sancționarea corupției⁵, **Legea nr. 176/2010** privind integritatea în exercitarea funcțiilor și demnităților publice, pentru modificarea și completarea Legii nr. 144/2007 privind înființarea, organizarea și funcționarea Agenției Naționale de Integritate, precum și pentru modificarea și completarea altor acte normative⁶.

Legislația privind finanțarea partidelor politice și a campaniilor electorale a suferit, de asemenea, o serie de modificări. Guvernul României a adoptat **Ordonanța de urgență nr. 44/2016**⁷, iar Parlamentul a adoptat **Legea nr. 78/2016**⁸ și **Legea nr. 183/2016**⁹, actele normative vizând modificarea și completarea

⁴ Republicată în Monitorul Oficial al României nr. 408/10.06.2015.

⁵ Publicată în Monitorul Oficial al României nr. 279/21.04.2003.

⁶ Publicată în Monitorul Oficial al României nr. 621/02.09.2010.

⁷ Publicată în Monitorul Oficial al României nr. 682/02.09.2016.

Modificările aduse prin Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 44/2016 au fost următoarele:

- termenul în care partidele politice au obligația să restituie candidaților sumele rambursate și/sau sumele necheltuite conform contribuțiilor pe care aceștia le-au depus curge de la data rambursării de către Autoritatea Electorală Permanentă și nu de la data alegerilor;

- art. 48 alin. (12) din Legea nr. 334/2006, republicată, a fost modificat în sensul că Autoritatea Electorală Permanentă validează și rambursează, în limita plafoanelor stabilite de art. 37 și art. 38 alin. (2), sumele aferente cheltuielilor efectuate în circumscripțiile electorale, precum și celor efectuate la nivel central, pentru care s-a constatat că respectă destinațiile prevăzute de art. 38 alin. (2) și nu sunt finanțate din alte surse decât cele prevăzute de lege;

- a fost clarificată noțiunea de documente justificative, în sensul că prin documentele justificative prevăzute de art. 48 alin. (1)-(5), (7) și (9) din lege se înțelege facturi emise în conformitate cu prevederile legislației naționale sau a statului în care acestea au fost emise ori alte documente contabile pe baza cărora se înregistrează obligația de plată, precum și documente privind efectuarea plăților;

- s-a prevăzut, în mod expres, ca în situația în care din documentele justificative prevăzute de art. 48 alin. (1) din Legea nr. 334/2006, republicată, cu modificările și completările ulterioare, depuse de către mandatarii financiari, nu rezultă în mod clar legalitatea și realitatea cheltuielilor, Autoritatea Electorală Permanentă va putea solicita declarații, clarificări sau documente justificative suplimentare.

⁸ Principalele modificări reglementate prin Legea nr. 78/2016, publicată în Monitorul Oficial al României Partea I, nr. 330 din 28 aprilie 2016 au vizat:

- stabilirea statutului de afecțiune specială a conturilor bancare pentru campania electorală, acestea nefiind supuse executării;

- interzicerea finanțării în orice mod a campaniei electorale a unui partid politic, a unei alianțe politice, a unei alianțe electorale, a unei organizații a cetățenilor aparținând minorităților naționale și a unui candidat independent de către sindicate, culte religioase, asociații ori fundații de naționalitate română sau de altă naționalitate decât cea română;

- realizarea atribuțiilor mandatarilor financiari în baza unui contract cu titlu gratuit sau cu titlu oneros, după caz;

- rambursarea sumelor aferente cheltuielilor efectuate în circumscripțiile electorale, precum și celor efectuate la nivel central, se va realiza pentru sumele validate de către Autoritatea Electorală Permanentă, în limita plafoanelor prevăzute de lege.

⁹ Prin Legea nr. 183/2016 art. 42 din Legea nr. 334/2006 a fost modificat, prevăzând următoarele:

- Curtea de Conturi poate controla legalitatea validării sumelor în vederea rambursării către competitorii electorali în termen de 30 de zile de la data finalizării controlului finanțării campaniei electorale de către Autoritatea Electorală Permanentă.

Legii nr. 334/2006 privind finanțarea activității partidelor politice și a campaniilor electorale, republicată¹⁰. Normele metodologice de aplicare a Legii nr. 334/2006 au fost aprobate prin Hotărârea Guvernului nr. 10/2016¹¹.

Autoritatea Electorală Permanentă și Ministerul Afacerilor Interne au elaborat și au înaintat Guvernului României, în vederea adoptării, **proiectele celor 4 hotărâri** privind stabilirea datei alegerilor¹², aprobarea calendarului acțiunilor din cuprinsul perioadei electorale¹³, stabilirea măsurilor tehnice necesare bunei organizări și desfășurări a alegerilor¹⁴, stabilirea cheltuielilor necesare pregătirii și desfășurării în bune condiții a alegerilor¹⁵. Ulterior, Guvernul a adoptat **Hotărârea nr. 765/2016** pentru modificarea și completarea Hotărârii Guvernului nr. 636/2016 privind stabilirea măsurilor tehnice necesare bunei organizări și desfășurări a alegerilor pentru Senat și Camera Deputaților din anul 2016, precum și pentru completarea Hotărârii Guvernului nr. 637/2016 privind stabilirea cheltuielilor necesare pregătirii, organizării și desfășurării în bune condiții a alegerilor pentru Senat și Camera Deputaților din anul 2016¹⁶ și **Hotărârea nr. 831/2016** privind modificarea Hotărârii Guvernului nr. 92/2016 pentru aplicarea dispozițiilor Legii nr. 288/2015 privind votul prin corespondență, precum și modificarea și completarea Legii nr. 208/2015 privind alegerea Senatului și a Camerei Deputaților, precum și pentru organizarea și funcționarea Autorității Electorale Permanente la alegerile pentru Senat și Camera Deputaților¹⁷.

Autoritatea Electorală Permanentă a adoptat o serie de hotărâri privind: aprobarea modelelor listelor electorale permanente¹⁸, aprobarea modelelor, dimensiunilor și condițiilor de tipărire ale buletinelor de vot¹⁹, aprobarea modelelor ștampilelor electorale²⁰, aprobarea modelului timbrului autocolant²¹, aprobarea modelelor listelor electorale suplimentare²², aprobarea modelului extrasului de pe lista electorală permanentă și suplimentară²³, aprobarea modelelor certificatelor doveditoare ale alegerii

- În cazul efectuării de către Curtea de Conturi a controlului prevăzut la alin. (21), termenele pentru rambursarea cheltuielilor electorale prevăzute la art. 48 se prelungesc cu 30 de zile.”

¹⁰ Republicată în Monitorul Oficial al României nr. 446/ 23.06.2015.

¹¹ Hotărârea Guvernului nr. 10/2016 pentru aprobarea Normelor metodologice de aplicare a Legii nr. 334/2006 privind finanțarea activității partidelor politice și a campaniilor electorale, publicată în Monitorul Oficial al României nr. 55/26.01.2016.

¹² Hotărârea Guvernului nr. 634/2016 privind stabilirea datei alegerilor pentru Senat și Camera Deputaților din anul 2016, publicată în Monitorul Oficial al României nr. 691/06.09.2016.

¹³ Hotărârea Guvernului nr. 635/2016 pentru aprobarea calendarului acțiunilor din cuprinsul perioadei electorale a alegerilor pentru Senat și Camera Deputaților din anul 2016, publicată în Monitorul Oficial al României nr. 691/06.09.2016.

¹⁴ Hotărârea Guvernului nr. 636/2016 privind stabilirea măsurilor tehnice necesare bunei organizări și desfășurări a alegerilor pentru Senat și Camera Deputaților din anul 2016, publicată în Monitorul Oficial al României nr. 691/06.09.2016.

¹⁵ Hotărârea Guvernului nr. 637/2016 privind stabilirea cheltuielilor necesare pregătirii și desfășurării în bune condiții a alegerilor pentru Senat și Camera Deputaților din anul 2016, publicată în Monitorul Oficial al României nr. 691/06.09.2016, rectificată (Monitorul Oficial nr. 748 din 26/09.2016).

¹⁶ Publicată în Monitorul Oficial al României nr. 838/21.10.2016.

¹⁷ Publicată în Monitorul Oficial al României nr. 910/11.11.2016.

¹⁸ Hotărârea Autorității Electorale Permanente nr. 2/2016 pentru aprobarea modelelor listelor electorale permanente care vor fi folosite la alegerile locale și parlamentare, publicată în Monitorul Oficial al României nr. 57/20.01.2016.

¹⁹ Hotărârea Autorității Electorale Permanente nr. 28/2016 pentru aprobarea modelelor, dimensiunilor și condițiilor de tipărire ale buletinelor de vot care vor fi folosite pentru alegerea Senatului și a Camerei Deputaților, publicată în Monitorul Oficial al României nr. 705/12.09.2016.

²⁰ Hotărârea Autorității Electorale Permanente nr. 29/2016 pentru aprobarea modelelor ștampilelor electorale care vor fi folosite la alegerile pentru Senat și Camera Deputaților, publicată în Monitorul Oficial al României nr. 705/12.09.2016, Hotărârea Autorității Electorale Permanente nr. 37/2016 pentru aprobarea modelului ștampilelor oficiilor electorale ale sectoarelor municipiului București care va fi folosit la alegerile pentru Senat și Camera Deputaților, publicată în Monitorul Oficial al României nr. 817/17.10.2016.

²¹ Hotărârea Autorității Electorale Permanente nr. 30/2016 pentru aprobarea modelului timbrului autocolant care va fi folosit la alegerile pentru Senat și Camera Deputaților, publicată în Monitorul Oficial al României nr. 705/12.09.2016.

²² Hotărârea Autorității Electorale Permanente nr. 31/2016 pentru aprobarea modelelor listelor electorale suplimentare care vor fi folosite la alegerile pentru Senat și Camera Deputaților, publicată în Monitorul Oficial al României nr. 705/12.09.2016.

²³ Hotărârea Autorității Electorale Permanente nr. 32/2016 pentru aprobarea modelului extrasului de pe lista electorală permanentă și suplimentară care va fi folosit la alegerile pentru Senat și Camera Deputaților, publicată în Monitorul Oficial al României nr. 705/12.09.2016.

senatorilor și deputaților²⁴, aprobarea modelelor documentelor de acreditare și ale ecusoanelor persoanelor acreditate²⁵, modelul formularului tipizat pentru consemnarea opțiunilor ce rezultă din citirea buletinelor de vot²⁶, modelul ștampilelor oficiilor electorale ale sectoarelor municipiului București²⁷, modelele proceselor-verbale privind consemnarea rezultatului votării²⁸, folosite pentru alegerea Senatului și a Camerei Deputaților din anul 2016. Totodată, a adoptat **Hotărârea nr. 8/2016** pentru aprobarea modelelor cererilor de înscriere în Registrul electoral²⁹. Alte trei hotărâri au vizat stabilirea sediilor secțiilor de votare din străinătate³⁰, actualizarea numerotării secțiilor de votare organizate pe teritoriul României³¹ și condițiile minimale pe care trebuie să le îndeplinească locațiile în care funcționează secțiile de votare, precum și dotarea minimală a acestora³².

O serie de hotărâri preexistente ale Autorității Electorale Permanente au fost modificate ca urmare a constatărilor Autorității și a observațiilor formulate de către alte instituții și de către cetățeni cu prilejul derulării alegerilor locale din anul 2016. **Hotărârea nr. 41/2016** a modificat și completat Normele metodologice privind funcționarea Sistemului informatic de monitorizare a prezenței la vot și de prevenire a votului ilegal, selecția și desemnarea operatorilor de calculator ai birourilor electorale ale secțiilor de votare, aprobate prin Hotărârea Autorității Electorale Permanente nr. 9/2015, ulterior fiind adoptată și **Hotărârea nr. 45/2016** privind unele măsuri pentru buna funcționare a Sistemului informatic de monitorizare a prezenței la vot și de prevenire a votului ilegal la secțiile de votare din străinătate organizate pentru alegerile pentru Senat și Camera Deputaților din anul 2016³³. **Hotărârea nr. 40/2016** a modificat și completat Metodologia de admitere în Corpul experților electorali, aprobată prin Hotărârea Autorității Electorale Permanente nr. 11/2015 etc.

Ministrul Afacerilor Externe a adoptat **Ordinul nr. 500/2016** privind documentele care atestă reședința în străinătate în vederea exercitării dreptului de vot la alegerile parlamentare din anul 2016³⁴ și **Ordinul nr. 2147/2016** pentru completarea anexei la Ordinul ministrului afacerilor externe nr. 500/2016 privind documentele care atestă reședința în străinătate în vederea exercitării dreptului de vot la alegerile parlamentare din anul 2016³⁵. **Consiliul Național al Audiovizualului**, autoritate unică de reglementare în domeniul serviciilor media audiovizuale, a adoptat **Decizia nr. 592/2016** privind regulile de desfășurare în audiovizual a campaniei electorale din anul 2016 pentru alegerea Camerei Deputaților și a Senatului³⁶.

²⁴ Hotărârea Autorității Electorale Permanente nr. 33/2016 pentru aprobarea modelelor certificatelor doveditoare ale alegerii senatorilor și deputaților, publicată în Monitorul Oficial al României nr. 705/12.09.2016.

²⁵ Hotărârea Autorității Electorale Permanente nr. 34/2016 privind procedura de acreditare, precum și pentru aprobarea modelelor documentelor de acreditare și ale ecusoanelor persoanelor acreditate la alegerile pentru Senat și Camera Deputaților, publicată în Monitorul Oficial al României nr. 705/12.09.2016.

²⁶ Hotărârea Autorității Electorale Permanente nr. 36/2016 privind consemnarea opțiunilor ce rezultă din citirea buletinelor de vot pentru alegerea Senatului și a Camerei Deputaților, publicată în Monitorul Oficial al României nr. 817/17.09.2016.

²⁷ Hotărârea Autorității Electorale Permanente nr. 37/2016 pentru aprobarea modelului ștampilelor oficiilor electorale ale sectoarelor municipiului București care va fi folosit la alegerile pentru Senat și Camera Deputaților, publicată în Monitorul Oficial al României nr. 817/17.09.2016.

²⁸ Hotărârea Autorității Electorale Permanente nr. 39/2016 pentru aprobarea modelelor proceselor-verbale privind consemnarea rezultatului votării la alegerile pentru Senat și Camera Deputaților, publicată în Monitorul Oficial al României nr. 837/21.09.2016, cu modificările și completările ulterioare.

²⁹ Publicată în Monitorul Oficial al României nr. 112/12.02.2016.

³⁰ Hotărârea Autorității Electorale Permanente nr. 43/2016 privind stabilirea sediilor secțiilor de votare din străinătate la alegerile pentru Senat și Camera Deputaților din anul 2016, publicată în Monitorul Oficial al României nr. 887/07.11.2016, cu modificările ulterioare.

³¹ Hotărârea Autorității Electorale Permanente nr. 48/2016 privind actualizarea numerotării secțiilor de votare organizate pe teritoriul României, publicată în Monitorul Oficial al României nr. 947/24.11.2016.

³² Hotărârea Autorității Electorale Permanente nr. 44/2016 privind setul de condiții minimale pe care trebuie să le îndeplinească locațiile în care funcționează secțiile de votare, precum și dotarea minimală a acestora, publicată în Monitorul Oficial al României nr. 915/14.11.2016.

³³ Publicată în Monitorul Oficial al României nr. 927/17.11.2016.

³⁴ Publicat în Monitorul Oficial al României nr. 223/25.03.2016.

³⁵ Publicat în Monitorul Oficial al României nr. 960/28.11.2016.

³⁶ Publicată în Monitorul Oficial al României nr. 849/26.09.2016.

2. EVIDENȚA ALEGĂTORILOR

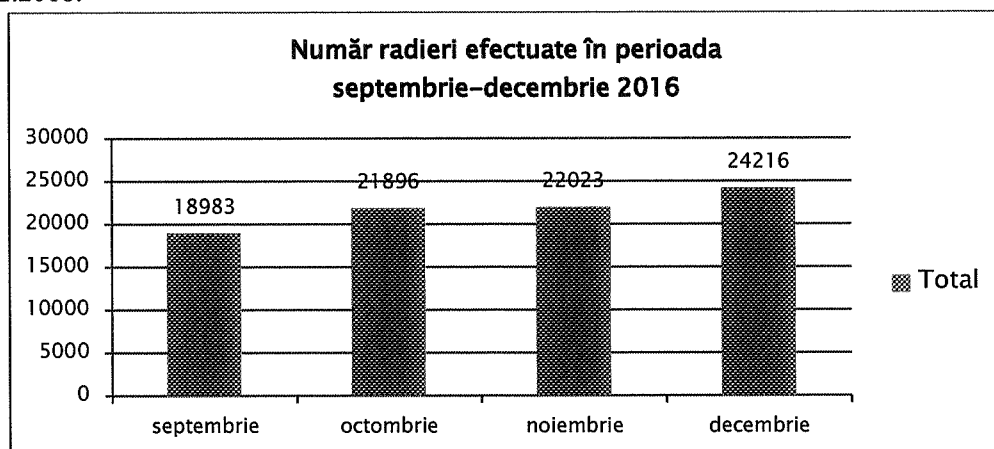
2.1. Registrul electoral

Registrul electoral este sistemul informatic național de înregistrare și actualizare a datelor de identificare ale cetățenilor români cu drept de vot și a informațiilor privind arondarea acestora pe secții de votare. Datele și informațiile conținute în Registrul electoral sunt destinate exclusiv proceselor electorale. În conformitate cu prevederile Legii nr. 208/2015, cu modificările și completările ulterioare, Registrul electoral este **administrat de Autoritatea Electorală Permanentă** care, prin compartimentele specializate și prin filialele sale, a asigurat suport tehnic și de specialitate persoanelor autorizate din cadrul primăriilor în derularea tuturor acțiunilor desfășurate de acestea în Registrul electoral.

Operațiuni efectuate de primari în Registrul electoral

Principalele operațiuni efectuate în Registrul electoral de către primari, prin intermediul persoanelor autorizate, au fost:

- radierea alegătorilor din Registrul electoral în caz de deces, interdicere a exercitării drepturilor electorale sau de punere sub interdicție³⁷;
- delimitarea secțiilor de votare, prin dispoziție și aprobarea Registrului secțiilor de votare;
- generarea pachetelor electorale și tipărirea listelor electorale permanente – în perioada 05 – 09.12.2016.

În perioada alegerilor parlamentare, utilizatorii din primării au avut la dispoziție *un modul de înregistrare a cererilor de vot la reședință*, în conformitate cu prevederile art. 42 alin. (1) din Legea nr. 208/2015, cu modificările și completările ulterioare³⁸. Au fost înregistrate **31 de cereri**.

Importurile de date efectuate de Autoritatea Electorală Permanentă

În perioada electorală, s-a mărit frecvența actualizărilor de date de la D.E.P.A.B.D. la nivel național, în vederea creșterii acurateței listelor electorale permanente. Au fost efectuate **două importuri complete de date de la D.E.P.A.B.D. și două actualizări de date**:

³⁷Activitate permanentă, efectuată în 48 ore de la data emiterii actului de deces sau în termen de 24 de ore de la data comunicării de către instanța judecătorească a copiei de pe dispozitivul hotărârii.

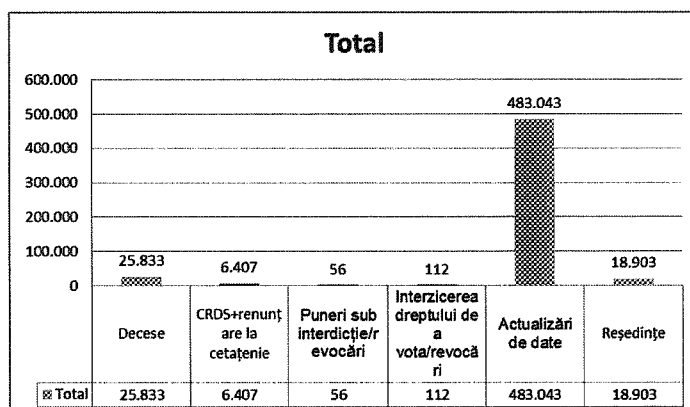
³⁸Până cel mai târziu cu 45 de zile înaintea datei alegerilor, alegătorul înscris în Registrul electoral cu adresa de domiciliu poate să adreseze primarului unității administrativ-teritoriale de reședință, prin poștă sau personal, o cerere pentru înscrierea sa cu adresa de reședință în Registrul electoral pentru scrutinul respectiv.

Importul de date din 18.08.2016

- s-au primit date privind domiciliul pentru 18.371.857 de persoane;
- s-au primit date privind reședința pentru 211.679 de persoane;
- s-au primit 18.229 de documente de radiere a dreptului de vot.

Importul parțial de date din 17.09.2016

- s-au primit de la D.E.P.A.B.D. date actualizate pentru 483.043 persoane, privind schimbările intervenite în perioada 06.08.2016-17.09.2016, cu privire la domiciliul, actul de identitate, respectiv numele/prenumele persoanei;
- s-au primit date pentru 25.833 de persoane decedate, înregistrate în Registrul Național de Evidență a Persoanelor (RNEP), în perioada 06.08.2016-17.09.2016;
- s-au primit date pentru 6.407 cetățeni români cu domiciliul în străinătate (CRDS)/persoane care au renunțat la cetățenie, informații înregistrate în RNEP în perioada 06.08.2016-17.09.2016;
- s-au primit date pentru 18.903 de persoane privind actualizarea reședinței, înregistrate în RNEP în perioada 06.08.2016-17.09.2016;
- s-au primit date pentru 56 de persoane cu mențiuni de punere sub interdicție, înregistrate în RNEP în perioada 06.08.2016-17.09.2016;
- s-au primit date pentru 112 persoane cu mențiuni de interzicere a dreptului de a vota, înregistrate în RNEP în perioada 06.08.2016-17.09.2016.

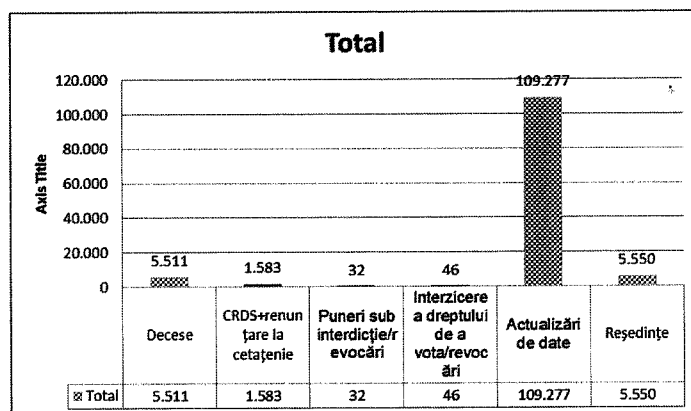
Importul de date din 23.11.2016

- s-au primit de la D.E.P.A.B.D. date privind domiciliul pentru 18.305.970 de persoane;
- s-au primit date pentru 434.512 de persoane privind reședința;
- s-au primit 17.741 de documente de radiere a dreptului de vot.

Importul parțial de date din 28.11.2016

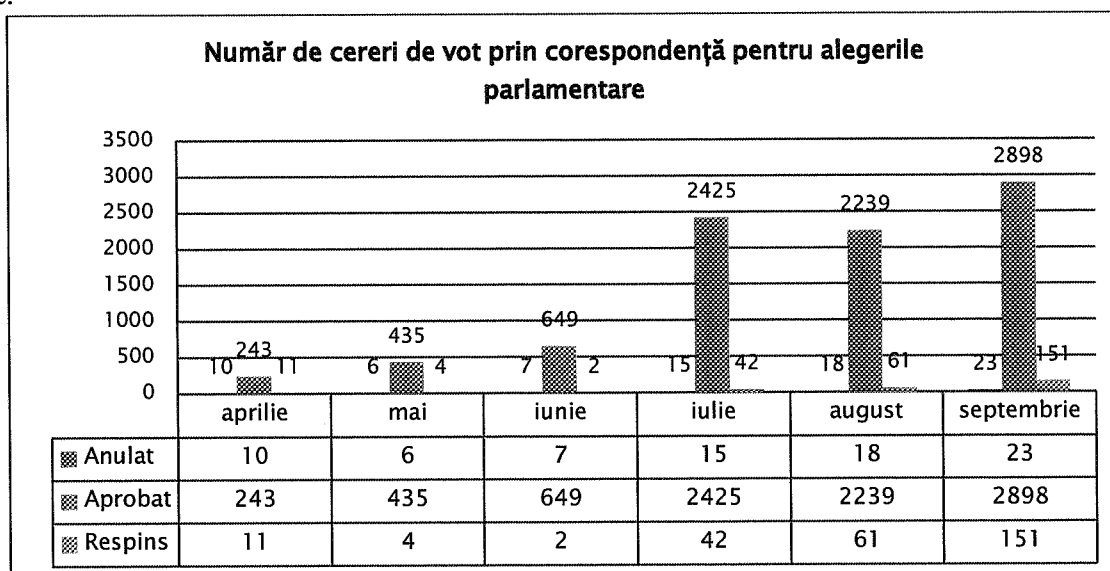
- s-au primit de la D.E.P.A.B.D. date actualizate pentru 109.277 persoane, privind schimbările intervenite în perioada 18.11.2016-25.11.2016, cu privire la domiciliu, actul de identitate, respectiv numele/prenumele persoanei;
- s-au primit date pentru 5.511 persoane decedate, înregistrate în RNEP în perioada 18.11.2016-25.11.2016;
- s-au primit date pentru 1.583 de cetățeni români cu domiciliul în străinătate (CRDS)/persoane care au renunțat la cetățenie, informații înregistrate în RNEP în perioada 18.11.2016-25.11.2016;
- s-au primit date pentru 5.550 de persoane privind actualizarea reședinței, înregistrate în RNEP în perioada 18.11.2016-25.11.2016;

- s-au primit date pentru 32 de persoane cu mențiuni de punere sub interdicție, înregistrate în RNEP în perioada 18.11.2016-25.11.2016;
- s-au primit date pentru 46 de persoane cu mențiuni de interdicere a dreptului de a vota, înregistrate în RNEP în perioada 18.11.2016-25.11.2016.

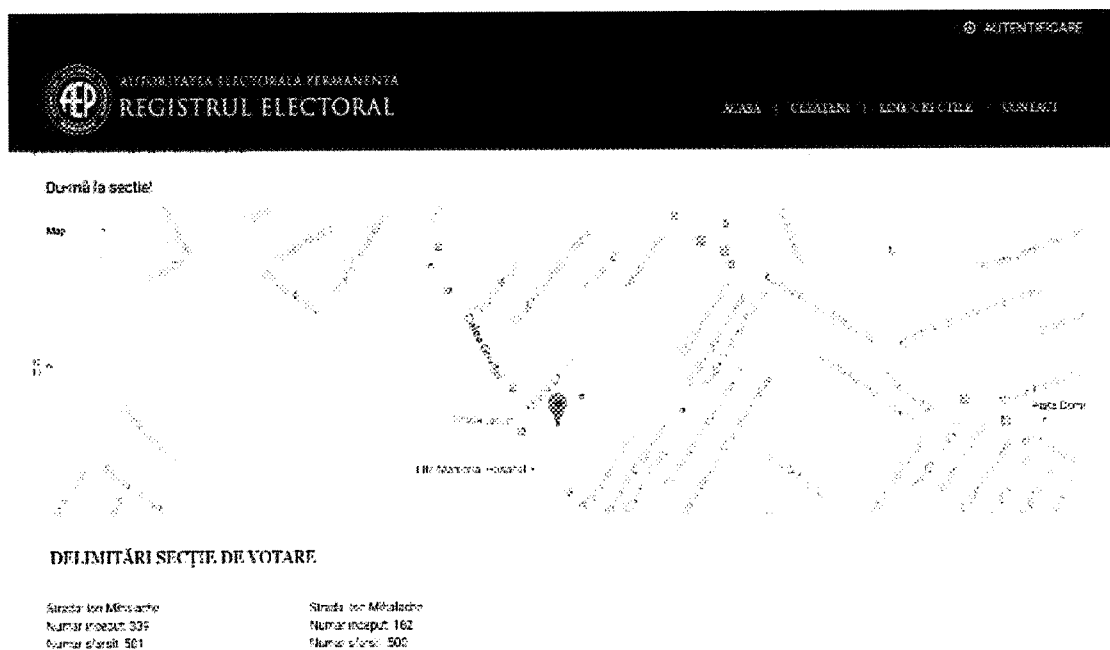
Inregistrarea cererilor de vot ale cetățenilor din diaspora în Registrul Electoral

Începând cu data de 01.04.2016, Autoritatea Electorală Permanentă a pus la dispoziția utilizatorilor din cadrul Ministerului Afacerilor Externe *modulele de înregistrare a cererilor de vot din diaspora* pentru alegerile parlamentare, atât pentru votul prin corespondență, cât și pentru înființarea secțiilor de vot la cerere.

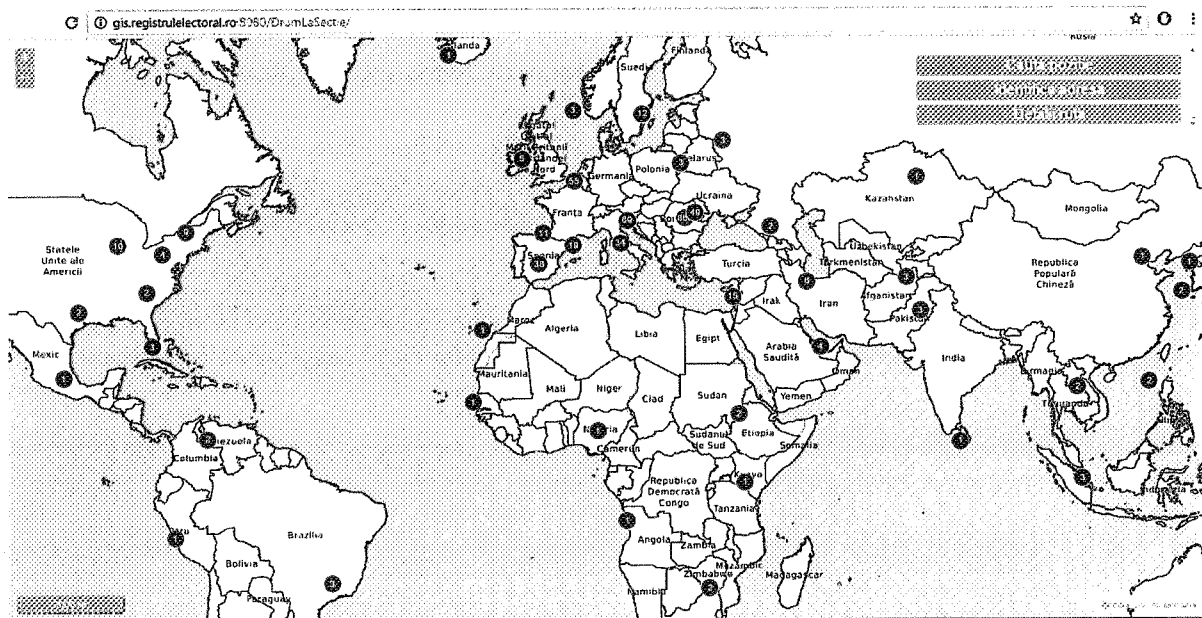

Utilizarea publică a Registrului electoral

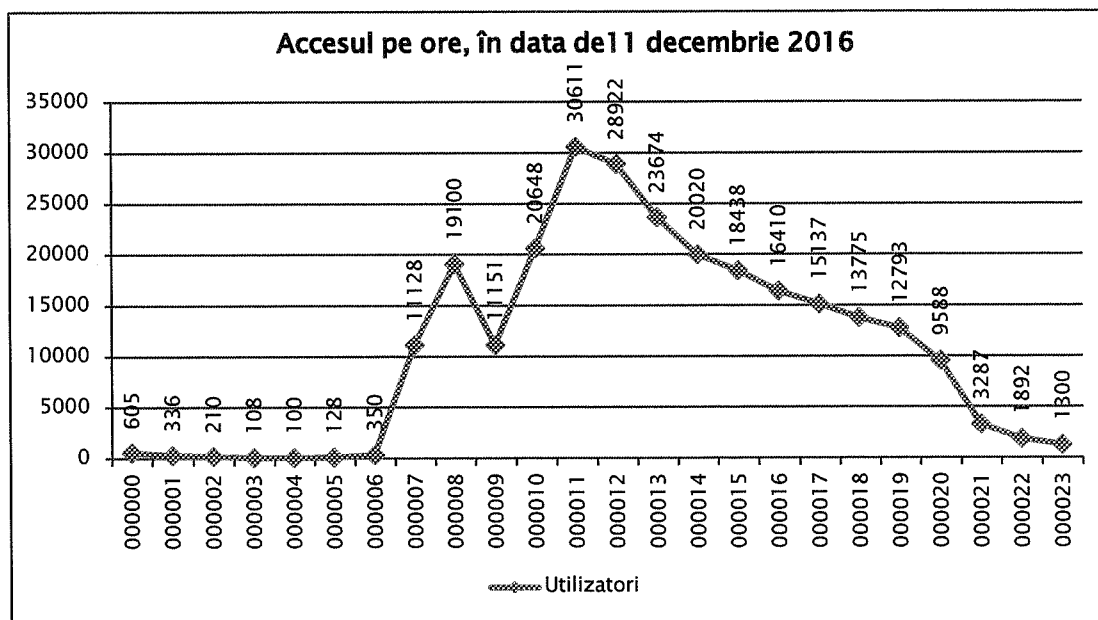
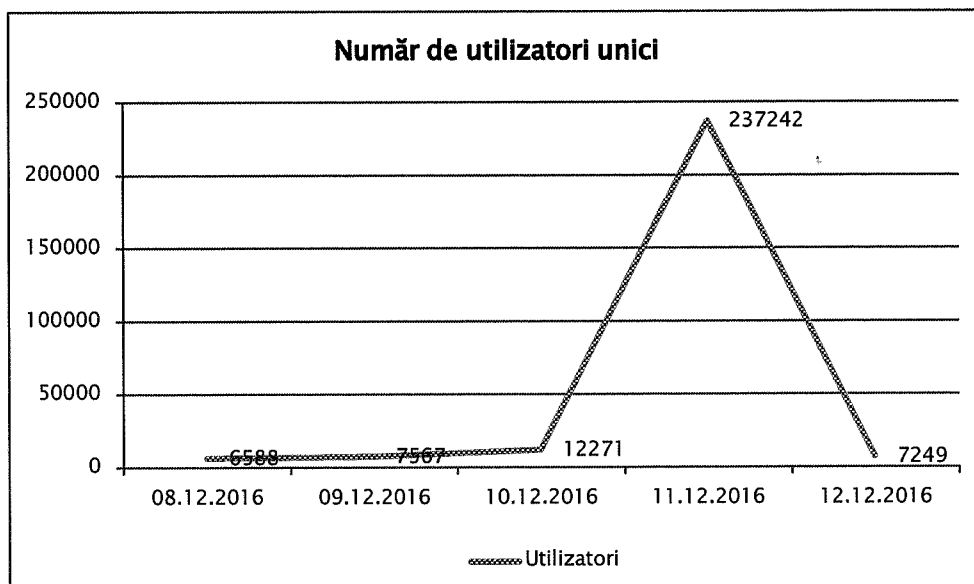
Prin interfața publică a Registrului electoral, alegătorii **pot verifica secția de votare la care au fost arondați** în funcție de adresa de domiciliu. Această funcționalitate a fost îmbunătățită prin adăugarea în Registrul electoral a coordonatelor GPS ale secțiilor de votare; astfel alegătorii pot vizualiza adresa secției de votare și drumul până la aceasta.

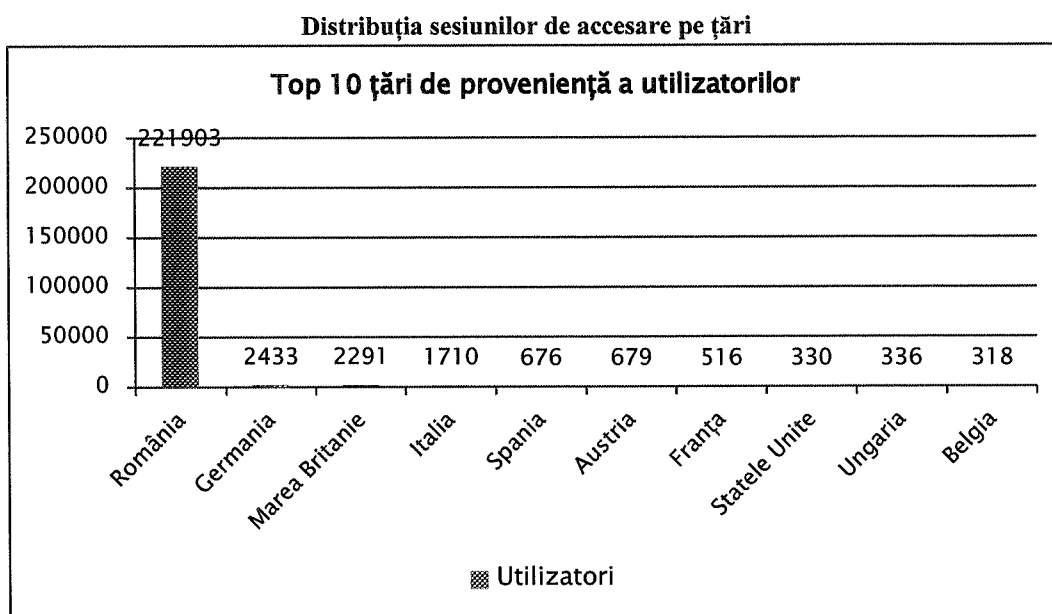
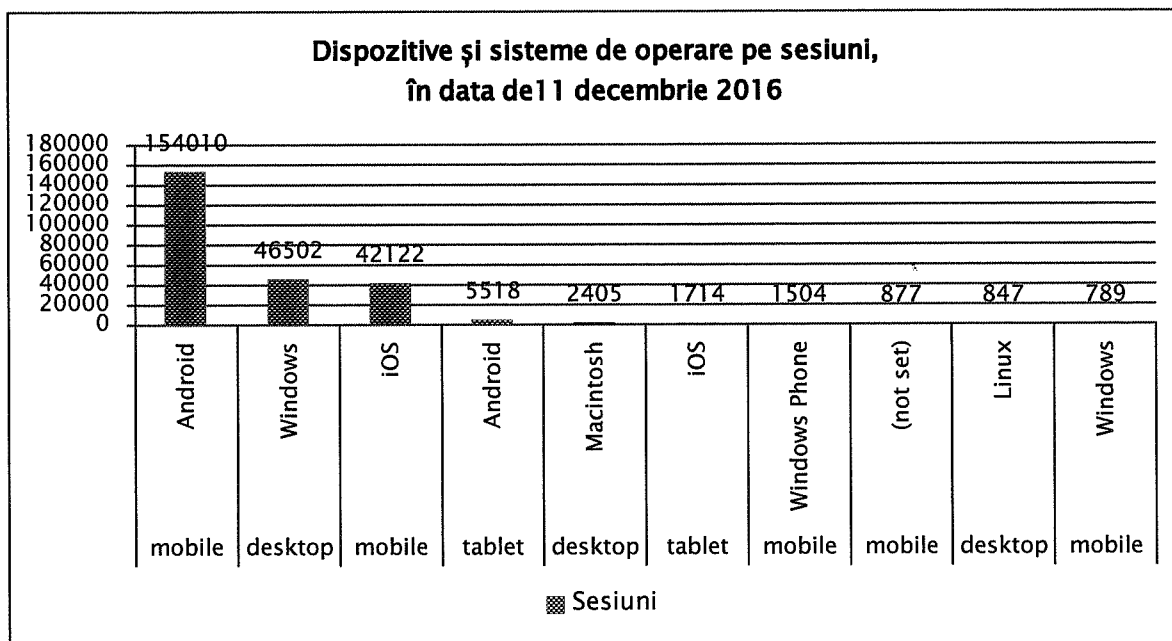

De asemenea, a fost pusă la dispoziția alegătorilor o hartă ce conține toate secțiile de votare organizate cu ocazia alegerilor parlamentare, atât pe teritoriul României, cât și în diaspora. Cu ajutorul acestei hărți alegătorii pot identifica locația secției de votare și drumul până la aceasta fie din locația curentă, fie dintr-o locație selectată pe hartă.

În săptămâna premergătoare alegerilor s-au efectuat **43.806** căutări publice în Registrul electoral. Graficele următoare oferă date privind **utilizarea Registrului electoral în ziua alegerilor**:

Furnizarea datelor privind numărul de alegători înscriși în Registrul electoral

În aplicarea prevederilor art. 50 alin. (1) și (2) din Legea nr. 208/2015, Autoritatea Electorală Permanentă a comunicat Biroului Electoral Central³⁹ **numărul total de alegători înscriși în Registrul electoral** (inclusiv cei care urmau să împlinească 18 ani până la data de 11.12.2016), respectiv **18.935.857** dintre care: 18.325.895 de alegători cu domiciliul sau reședința în una dintre cele 42 de circumscripții din România (fără cei care au solicitat înscrierea în Registrul electoral la o adresă din

³⁹ Prin Adresa înregistrată la Biroul Electoral Central cu nr. 52/C/BEC/SCD/2016 din 04.10.2016.

străinătate, pentru vot la secție sau prin corespondență) și 609.962 de alegători *cu domiciliul sau reședința în afara țării* (inclusiv cei care au solicitat înscrierea în Registrul electoral la o adresă din străinătate, pentru vot la secție sau prin corespondență).

Pe tot parcursul perioadei electorale a fost transmis, către instituțiile prefectului care au formulat solicitări în acest sens, numărul total de alegători corespunzător fiecărei secții de votare, pentru stabilirea numărului minim necesar de buletine de vot, precum și numărul de alegători care dețin cărți de identitate, corespunzător fiecărei secții de votare, pentru stabilirea numărului minim necesar de timbre autocolante.

Lunar, inclusiv în timpul perioadei electorale, **Autoritatea Electorală Permanentă aduce la cunoștință publică**, pe site-ul propriu, **numărul de alegători înscriși în Registrul electoral**.

2.2. Listele electorale

În conformitate cu prevederile Legii nr. 208/2015, cu modificările și completările ulterioare, precum și ale Legii nr. 288/2015, cu modificările și completările ulterioare, la alegerile parlamentare au fost utilizate:

- în secțiile de votare din țară, liste electorale permanente și liste electorale suplimentare,
- la biroul electoral pentru votul prin corespondență, listele electorale pentru votul prin corespondență, în care au figurat înscriși exclusiv cetățenii care au formulat cerere pentru a fi înscriși în Registrul electoral cu opțiunea pentru votul prin corespondență la alegerile parlamentare din anul 2016,
- în secțiile de votare din străinătate, listele electorale permanente și liste electorale suplimentare.

Pentru prima dată în cadrul unui proces electoral, la alegerile din 11.12.2016, au fost utilizate listele electorale permanente din străinătate⁴⁰, întocmite și tipărite de Autoritatea Electorală Permanentă. Autoritatea Electorală Permanentă a pus la dispoziția Biroului electoral de circumscripție pentru cetățenii români cu domiciliul sau reședința în afara țării listele electorale permanente din străinătate, până la data de 13.11.2016, prin intermediul Direcției pentru organizarea proceselor electorale în străinătate. Cei 4.197 de alegători înscriși în Registrul electoral cu adresa din străinătate au fost repartizați la 187 de secții de votare în baza criteriului apropierii secției de votare de adresa de reședință sau de domiciliu a alegătorului.

3. ORGANIZAREA SECȚIILOR DE VOTARE

3.1. Secțiile de votare din țară

Autoritatea Electorală Permanentă administrează *Registrul secțiilor de votare din țară*. Pentru buna desfășurare a alegerilor parlamentare din 11.12.2016, Autoritatea Electorală Permanentă a realizat operațiuni de verificare, prelucrare și actualizare a datelor și informațiilor cuprinse în Registrul secțiilor de votare din țară, a soluționat solicitările de aviz de modificare a delimitărilor și/sau sediilor secțiilor de votare și a acordat sprijin primarilor pentru realizarea unor corecții ale erorilor materiale privind denumirea sediului și a adresei secțiilor de votare pentru toate unitățile și subdiviziunile administrativ-teritoriale.

La alegerile parlamentare din anul 2016 au funcționat în țară **18.626 secții de votare**, cea mai mare pondere având-o cele din mediul rural, și anume 56,46%. În municipii au fost organizate 5.106 secții de votare, în municipiul București 1.254, în orașe 1.749, iar în comune 10.517.

⁴⁰ **Listele electorale permanente din străinătate** au cuprins cetățenii români cu domiciliul sau reședința în străinătate care **au depus cerere de înscriere în Registrul electoral** cu opțiunea votului la secție. Conform art. 42 alin. (3) Legea nr. 208/2015, cu modificările și completările ulterioare, fiecare alegător înscris în Registrul electoral cu domiciliul sau reședința din străinătate a fost arondat unei singure secții de votare.

Prin Hotărârea Autorității Electorale Permanente nr. 48/2016 a fost actualizată numerotarea secțiilor de votare organizate pe teritoriul României.

Situația numărului secțiilor de votare pe județe, respectiv municipiul București

Nr crt.	Județul	Numărul secțiilor de votare
1.	Alba	440
2.	Arad	437
3.	Argeș	520
4.	Bacău	634
5.	Bihor	652
6.	Bistrița-Năsăud	313
7.	Botoșani	422
8.	Brașov	447
9.	Brăila	281
10.	Buzău	427
11.	Caraș-Severin	365
12.	Călărași	235
13.	Cluj	656
14.	Constanța	556
15.	Covasna	214
16.	Dâmbovița	432
17.	Dolj	530
18.	Galați	436
19.	Giurgiu	245
20.	Gorj	332
21.	Harghita	290

22.	Hunedoara	524
23.	Ialomița	220
24.	Iași	730
25.	Ilfov	238
26.	Maramureș	435
27.	Mehedinți	286
28.	Mureș	568
29.	Neamț	486
30.	Olt	379
31.	Prahova	623
32.	Satu Mare	334
33.	Sălaj	312
34.	Sibiu	370
35.	Suceava	555
36.	Teleorman	334
37.	Timiș	595
38.	Tulcea	204
39.	Vaslui	527
40.	Vâlcea	430
41.	Vrancea	358
42.	Municipiul București	1.254
	TOTAL	18.626

Raportat la criteriile⁴¹ prevăzute de art. 21 alin. (5) din Legea nr. 208/2015, cu modificările și completările ulterioare, la nivel național există 55 de secții de votare care au un număr de peste 2000 de alegători arondați⁴² (a se vedea Anexa nr. 1) și 51 de secții de votare care au un număr mai mic de 50 de alegători arondați⁴³ (a se vedea Anexa nr. 2).

⁴¹ Secțiile de votare trebuie să îndeplinească următoarele criterii:

- secțiile de votare nu pot depăși limitele unităților administrativ-teritoriale;
- aceeași adresă a unui alegător nu poate fi arondată la mai multe secții de votare;
- numărul de alegători arondați unei secții de votare nu poate depăși cifra de 2.000;
- numărul de alegători arondați unei secții de votare nu poate fi mai mic de 50;
- distanța dintre sediul secției de votare și domiciliul/reședința alegătorului să nu depășească, de regulă, 3 kilometri;
- aria teritorială a secției de votare trebuie să fie, de regulă, compactă.

⁴² În cazul secțiilor de votare cu un număr de peste 2000 de alegători / secție de votare, această situație rezultă din:

1. emiterea de acte de identitate cuprinzând adrese de domiciliu / reședință noi;
2. emiterea de acte de identitate noi;
3. creșterea numărului de persoane care au împlinit 18 ani;
4. situația repatriaților care au acte de identitate pe aceeași adresă de domiciliu.

⁴³ Secțiile de votare la care sunt arondați mai puțin de 50 de alegători / secție se regăsesc în proporție de 90,2% în mediul rural. Această situație apare, în general, din următoarele cauze:

1. distanța dintre sediul celei mai apropiate secții de votare și domiciliul/reședința alegătorilor depășește 3 kilometri;

Situația secțiilor de votare din țară și numărul de alegători arondați acestora, în funcție de tipurile unităților administrativ-teritoriale

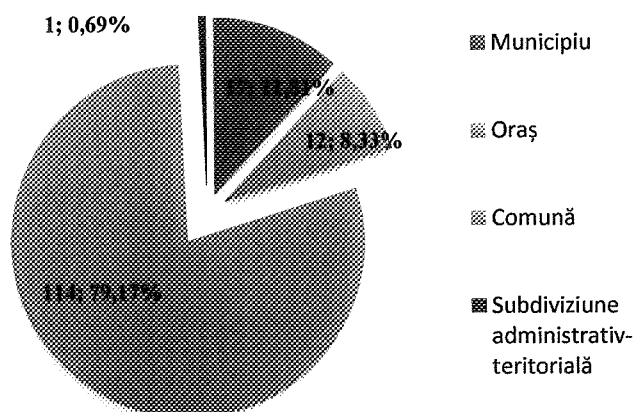
Tipuri unități administrativ-teritoriale	Număr secții de votare	Număr alegători	Număr mediu de alegători/secția de votare	Secții de votare cu peste 2000 de alegători	Secții de votare cu mai puțin de 50 de alegători
Municipiu	5.106	6.788.694	1.329,55	20	1
Orașe	1.749	1.913.637	1.094,13	9	4
Subdiviziuni UAT (Mun. București)	1.254	1.775.089	1.415,54	8	0
Comune	10.517	7.786.570	740,38	18	46
TOTAL	18.626	18.263.990	980,56	55	51

Potrivit dispozițiilor art. 21 alin. (1) din Legea nr. 208/2015, secțiile de votare din țară rămân fixe. Modificarea delimitării secțiilor de votare sau schimbarea sediilor acestora se realizează cu avizul conform al Autorității Electorale Permanente, pe baza solicitărilor transmise de primari.

În perioada august-decembrie 2016 au fost comunicate Autorității Electorale Permanente **182 de solicitări privind emiterea avizului conform** pentru înființarea unor secții de votare; schimbarea sediului unor secții de votare și modificarea delimitării unor secții de votare. Au fost emise **avize conforme favorabile pentru 174** dintre solicitări, care au avut ca obiect **1.229 de situații punctuale** și au afectat un număr de **495 de secții de votare**. Astfel:

- s-a solicitat **înființarea a 15 secții de votare**. În ⁵⁴⁴ dintre cele 15 situații referitoare la înființarea secțiilor de votare, s-a apreciat că emiterea avizului conform nu este oportună din punct de vedere financiar și al dotărilor și resurselor necesare;
- s-a solicitat **modificarea a 144 de sedii** ale unor secții de votare, ponderea cea mai mare fiind în mediul rural (79,17%). S-a considerat că nu este oportună emiterea avizului conform pentru 3 sedii ale unor secții de votare propuse spre modificare, respectiv două în comuna Desa, județul Dolj și una din municipiul Lupeni, județul Hunedoara;

Situația numărului de modificări ale sediilor secțiilor de votare supuse analizei și verificării prin procedura avizului conform, în funcție de tipul unității administrativ-teritoriale

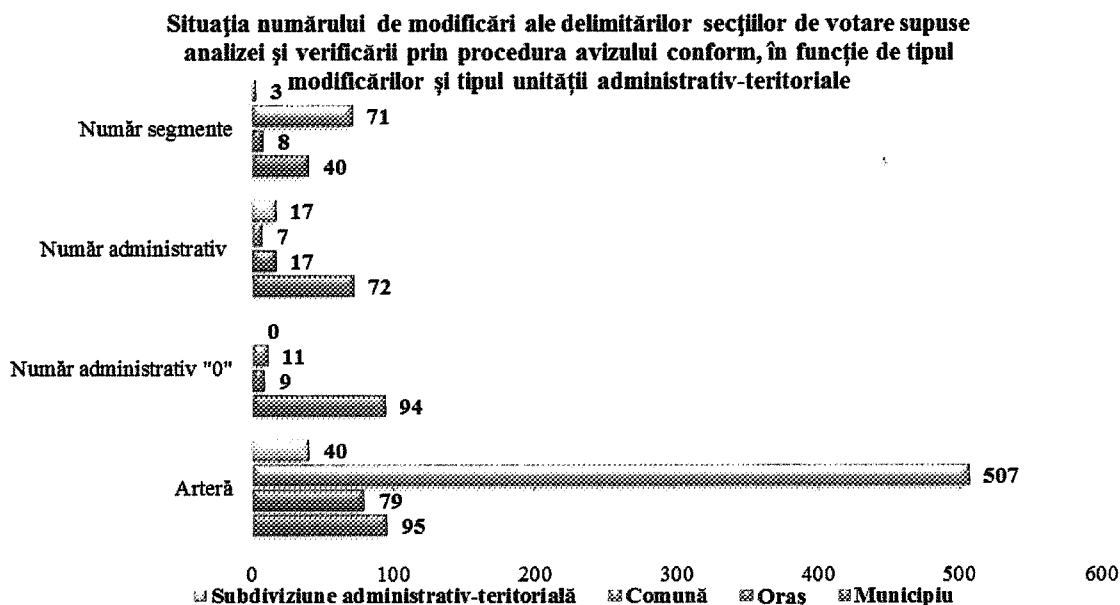

2. secția de votare este situată într-o zonă izolată;

3. nu există posibilitatea de informatizare a secției de votare.

⁴⁴¹ 1 secție de votare în comuna Costești, județul Argeș; 1 secție de votare în comuna Răchiți, județul Botoșani; 1 secție de votare în comuna Cucuteni, județul Iași; 1 secție de votare în comuna Periș, județul Ilfov; și 1 secție de votare în comuna Clinceni, județul Ilfov.

- au fost formulate solicitări pentru 1070 de situații punctuale privind modificări ale delimitărilor secțiilor de votare.

Prin *Hotărârea nr. 44/2016*, Autoritatea a reglementat setul de condiții minimale pe care trebuie să le îndeplinească locațiile în care funcționează secțiile de votare, precum și dotarea minimală a acestora.

Cu ocazia alegerilor parlamentare, **nu au fost semnalate incidente majore cu privire la dotarea cu materiale de logistică electorală**, amenajarea sediilor secțiilor de votare ori cu privire la exercitarea dreptului de vot de către persoanele cu handicap. Alegătorii au sesizat filialelor/birourilor județene ale Autorității Electorale Permanente o serie de situații particulare, respectiv:

- în data de 04.12.2016 a fost comunicată o sesizare cu privire la faptul că polițele din cabinele de vot din secția de votare nr. 429, satul Ghigoiești, comuna Ștefan cel Mare, județul Neamț, sunt montate la peste un metru înălțime, fapt ce îngreunează aplicarea ștampilei pe buletinul de vot de către persoanele scunde. În acest sens, Filiala Nord-Est a Autorității a solicitat Primăriei comunei Ștefan cel Mare luarea măsurilor necesare pentru remedierea situației.

- în data de 07.12.2016 s-a primit sesizarea unei persoane cu handicap locomotor, în care se menționează faptul că sediile secțiilor de votare nr. 32 și nr. 33 din municipiul Târgoviște nu sunt prevăzute cu rampe speciale de acces pentru persoanele cu dizabilități locomotorii. Având în vedere această sesizare, Filiala Sud-Muntenia a solicitat Primăriei municipiului Târgoviște, amenajarea în regim de urgență a unor rampe speciale de acces pentru persoanele cu handicap locomotor la toate sediile secțiilor de votare unde acestea nu există, conform prevederilor *Hotărârii nr. 44/2016*.

- în data de 11.12.2016, înainte de începerea votării, s-a primit prin intermediul Registrului electoral o sesizare cu privire la faptul că în comuna Obârșia, județul Olt, la secția de votare nr. 257 nu există dotările necesare (rampă, urnă mobilă etc.). Biroul județean Olt al Autorității a solicitat Primăriei comunei Obârșia clarificări privind dotările necesare pentru exercitarea dreptului de vot, în special în ceea ce privește persoanele cu handicap. Primăria comunei Obârșia a comunicat, în scris, faptul că secția de votare nr. 257 din satul Cîmpu Părului, comuna Obârșia este dotată cu urnă mobilă și rampă mobilă pentru persoanele cu handicap.

În județele Arad și Hunedoara au fost semnalate cazuri în care secțiile de votare sunt amplasate la etaj sau la care accesul este impropriu, după cum urmează: secția de votare nr. 412 din comuna Vîrfurile, județul Arad, secția de votare nr. 192 din orașul Călan, județul Hunedoara, secția de votare nr. 335 din comuna Cîrjiți, județul Hunedoara.

De asemenea, au fost semnalate deficiențe privind racordarea la rețelele de utilități publice, precum și o serie de condiții improprii la unele secții de votare din județele Călărași, Hunedoara și Prahova, după cum urmează: secția de votare nr. 294 din localitatea Ursici, comuna Boșorod, județul Hunedoara, secția de votare nr. 38 din municipiul Ploiești, județul Prahova, secția de votare nr. 71 din municipiul Ploiești, județul Prahova, 3 secții de votare din comunele Dor Mărunt și Gurbănești, județul Călărași. La secțiile de votare nr. 224 și nr. 227 din comuna Cornereva, județul Caraș-Severin, energia electrică a fost asigurată prin intermediul unor generatoare.

3.2. Secțiile de votare din străinătate

În străinătate au funcționat **417 secții de votare**⁴⁵, în 95 de țări, cu 111 mai multe secții de votare decât cele înființate la alegerile parlamentare din anul 2012 și cu 123 de secții de votare mai mult decât au fost organizate la alegerile prezidențiale din anul 2014.

Tipologia secțiilor de votare organizate în străinătate a fost următoarea:

- **193 de secții înființate pe lângă misiunile diplomatice, oficiile consulare și institutele culturale din străinătate**, în temeiul art. 23 alin. (1) din Legea nr. 208/2015, cu modificările și completările ulterioare,
- **217 secții de votare**, propuse de către Ministerul Afacerilor Externe, în temeiul art. 1 alin. (1) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 47/2016,
- **7 secții de votare**, propuse de Autoritatea Electorală Permanentă, în temeiul art. 23 alin. (3) din Legea nr. 208/2015, cu modificările și completările ulterioare, pentru localitățile sau grupurile de localități în care, în urma centralizării numărului total de cereri înregistrate pentru fiecare localitate în parte, depuse de cetățenii români cu domiciliul sau reședința în afara țării, s-a constatat că își au domiciliul sau reședința, conform Registrului electoral, cel puțin 100 de alegători. Acestea au fost integrate în lista secțiilor de votare propuse a fi organizate în străinătate la alegerile parlamentare din anul 2016, transmisă de către Ministerul Afacerilor Externe prin *Adresa nr. F/8647/07.10.2016*.

Localități cu cel puțin 100 de alegători înscrși în Registrul electoral cu opțiunea votului la secție

Nr. crt.	Țara	Localitatea	Număr cereri vot la SECȚIE
1.	Republica Moldova	Carabetovca	112
		Căușeni	130
		Soroca	146
		Bardar	119
2.	Spania	Torrejon de Ardoz	132
		Tarancon	113
3.	Regatul Unit al Marii Britanii și al Irlandei de Nord	Luton	100

Un criteriu important în determinarea numărului final al secțiilor de votare propuse a fi organizate în străinătate la alegerile din anul 2016 a fost *istoricul prezenței la vot*, pe țări, în funcție de tipul de scrutin

⁴⁵ Lista secțiilor a fost disponibilă pe site-ul Ministerului Afacerilor Externe la adresa [http://www.mae.ro/sites/default/files/file/anul_2016/2016_alegeri/2016.11.071_sectii_de_votare_mo_\(3\).pdf](http://www.mae.ro/sites/default/files/file/anul_2016/2016_alegeri/2016.11.071_sectii_de_votare_mo_(3).pdf).

electoral. În țările unde la scrutinele anterioare s-a înregistrat o prezență la vot ridicată, **au fost propuse spre înființare secții suplimentare.**

Relevantă în acest sens este situația comparativă de mai jos:

Nr. crt.	Țara	Nr. alegători 2012 Parlamentare	Nr. alegători 2014 Prezidentiale – Tur I	Nr. alegători 2014 Prezidentiale – Tur II	Nr. alegători 2014 Europarlamentare
1.	Austria	864	3597	9565	847
2.	Belgia	1427	6452	13082	2095
3.	Canada	957	2668	6499	566
4.	Franța	1683	7730	16124	2255
5.	Germania	1383	8198	17555	1081
6.	Italia	13018	35559	96911	3806
7.	Regatul Unit al Mării Britanii și Irlandei de Nord	1639	9949	25960	808
8.	Republica Moldova	13768	21980	35630	9558
9.	Spania	15771	33070	83117	2384
10.	S.U.A.	2027	6248	17738	460

Lista țărilor unde au fost propuse spre înființare secții de votare suplimentare față de cele de la alegerile parlamentare din anul 2012

Nr. crt	Țara	Secții 2016 Parlamentare	Secții 2012 Parlamentare
1.	Australia	6	3
2.	Austria	9	5
3.	Belgia	9	4
4.	Brazilia	3	2
5.	Canada	8	4
6.	Danemarca	4	2
7.	Elveția	3	2
8.	Finlanda	3	1
9.	Franța	16	10
10.	Germania	15	5
11.	Grecia	4	5
12.	Irlanda	4	2
13.	Islanda	1	0
14.	Israel	5	3
15.	Italia	73	56

Nr. crt.	Țara	Secții 2016 Parlamentare	Secții 2012 Parlamentare
16.	Norvegia	3	2
17.	Polonia	3	1
18.	Portugalia	5	4
19.	Regatul Unit al Mării Britanii și Irlandei de Nord	21	7
20.	Republica Moldova	35	19
21.	Serbia	4	3
22.	Spania	53	41
23.	SUA	31	24
24.	Suedia	4	1
25.	Tunisia	2	1
26.	Ucraina	4	3
27.	Ungaria	5	4

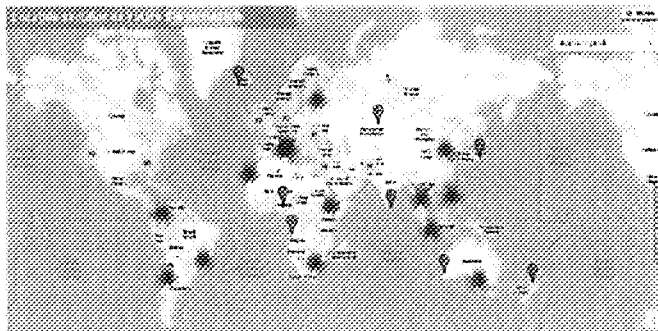
Lista țărilor unde au fost organizate secții de votare

Nr. crt.	Stat	Număr secții de votare
1	Afganistan	3
2	Africa de Sud	2
3	Albania	1
4	Algeria	1
5	Angola	1
6	Arabia Saudită	1
7	Argentina	1
8	Armenia	1
9	Australia	6
10	Noua Zeelandă	1
11	Austria	9
12	Azerbaidjan	1
13	Belarus	1
14	Belgia	9
15	Bosnia și Herțegovina	1
16	Brazilia	3
17	Bulgaria	1
18	Canada	8
19	Republica Cehă	2
20	Columbia	1
21	Republica Populară Democrată Coreeană	1
22	Coreea de Sud	1
23	Chile	2
24	China	3
25	Cipru	2
26	Croația	1
27	Cuba	1
28	Danemarca	4
29	Egipt	1
30	Elveția	3
31	Emiratele Arabe Unite	2
32	Estonia	1
33	Etiopia	1
34	Filipine	1
35	Finlanda	3
36	Franța	16
37	Georgia	1
38	Germania	15
39	Grecia	4
40	Iordania	1
41	India	1
42	Republica Indonezia	1
43	Irlanda	4
44	Israel	5
45	Islanda	1
46	Italia	73
47	Irak	2
48	Iran	1

Nr. crt.	Stat	Număr secții de votare
49	Japonia	1
50	Kazahstan	1
51	Kenya	1
52	Kuwait	1
53	Liban	1
54	Lituania	1
55	Luxemburg	1
56	Macedonia	1
57	Malaysia	1
58	Malta	1
59	Maroc	1
60	Mexic	1
61	Republica Moldova	35
62	Munte negru	1
63	Norvegia	3
64	Nigeria	1
65	Olanda	2
66	Pakistan	1
67	Palestina	1
68	Peru	1
69	Polonia	3
70	Portugalia	5
71	Qatar	1
72	Regatul Unit al Marii Britanii și Irlandei de Nord	21
73	Federația Rusă	3
74	Senegal	1
75	Serbia	4
76	Singapore	1
77	Siria	1
78	Slovenia	1
79	Slovacia	1
80	Spania	53
81	Sri Lanka	1
82	S.U.A.	31
83	Sudan	1
84	Suedia	4
85	Thailanda	1
86	Tunisia	2
87	Turcia	4
88	Turkmenistan	1
89	Ucraina	4
90	Ungaria	5
91	Uruguay	1
92	Uzbekistan	1
93	Venezuela	1
94	Vietnam	1
95	Zimbabwe	1
TOTAL		417

Sediile secțiilor de votare din străinătate au fost stabilite, cu avizul Ministerului Afacerilor Externe, prin *Hotărârea Autorității Electorale Permanente nr. 43/2016*, modificată prin *Hotărârea nr. 47/2016*. Reprezentanții Autorității Electorale Permanente desemnați pentru a susține instruirea persoanelor implicate în procesul electoral din străinătate au efectuat, la momentul susținerii sesiunilor de instruire, și controlul localurilor secțiilor de votare organizate în misiunile diplomatice, oficiile consulare, institutele culturale române în străinătate și în spații închiriate.

Pe site-ul Ministerului Afacerilor Externe, în secțiunea *Alegeri parlamentare 2016*, a fost disponibilă **Harta interactivă a secțiilor de votare din străinătate**, care a oferit date exacte privind amplasarea și adresa fiecărei secții.

În vederea unei bune organizări a procesului electoral din 11.12.2016 în străinătate, Autoritatea Electorală Permanentă și Ministerul Afacerilor Externe au colaborat pentru stabilirea dotărilor și materialelor necesare amenajării secțiilor de votare. Fiecare secție de votare a dispus de un număr suficient de materiale necesare desfășurării procesului votării.

Situația materialelor necesare votării transmise către cele 417 secții de votare

Nr. crt.	Tip materiale	Cantitate totală bucăți/exemplare
1.	Liste electorale permanente	187
2.	Liste electorale suplimentare	1 exemplar al listei ce a fost multiplicat local într-un număr suficient de exemplare
3.	Buletine de vot pentru alegerea Senatului	996.965
4.	Buletine de vot pentru alegerea Camerei Deputaților	996.965
5.	Cabine de vot ⁴⁶	minim 1 - maxim 8/secție de votare
6.	Ștampile cu mențiunea „VOTAT” ⁴⁷	2.271
7.	Ștampile de control	417
8.		
9.	Timbre autocolante cu mențiunea ”VOTAT”	996.965
10.	Tuș	2.271
11.	Tușiere	2.271
12.	Recipiente cu tuș	2.271
13.	Tipizatele proceselor-verbale de consemnare a rezultatelor votării	834
14.	Plic din plastic transparent, înseriat, prevăzut cu sistem de sigilare	417
15.	Culegere conținând acte normative privind alegerile pentru Senat și Camera Deputaților din anul 2016	417
16.	Opisul materialelor electorale necesare fiecărei secții de votare din străinătate	417

⁴⁶ Numărul de cabine de vot necesare a fost estimat în raport cu istoricul prezenței la vot la scrutinele anterioare, precum și pe baza dimensiunii comunității de români, numărul de alegători neputând fi estimat pe baza informațiilor existente în Registrul electoral, deoarece nu există o evidență clară a persoanelor care au reședința sau domiciliul în străinătate. Numărul maxim al cabinelor de vot existente într-o secție de votare a fost 8. Cabinele de vot și urnele au fost amplasate în aceeași încăpere în care și-a desfășurat activitatea biroul electoral al secției de votare.

⁴⁷ Numărul ștampilelor cu mențiunea „VOTAT” a fost egal cu numărul cabinelor de vot, dar nu mai mare decât numărul membrilor birourilor electorale ale secțiilor de votare.

Transmiterea pachetelor cu materialele necesare votării, din centrala Ministerului Afacerilor Externe către misiuni și de la misiuni către președinții birourilor electorale ale secțiilor de votare **s-a realizat în timp util**, cu excepția situațiilor apărute la Ambasada României la Canberra, unde materialele electorale necesare deschiderii secției de votare din Auckland (Noua Zeelandă) și respectiv Perth (Australia) au ajuns la destinație la data de 11.12.2016, ora 07⁰⁰ (ora locală). Această situație a fost remediată de către Biroul electoral de circumscripție pentru cetățenii români cu domiciliul sau reședința în afara țării prin adoptarea *Deciziei nr. 25/12.10.2016*, prin care au fost dispuse, la propunerea Ministerului Afacerilor Externe, următoarele măsuri: redistribuirea de buletine de vot, ștampile cu mențiunea "VOTĂT" și timbre autocolante cu mențiunea "VOTAT" de la secțiile de votare din Melbourne și Sydney, respectiv confecționarea pe plan local a ștampilelor de control ale birourilor electorale ale secțiilor de votare, precum și comunicarea prin mijloace electronice a listei electorale permanente aferentă secției de votare din Auckland, urmând ca pachetele transmise inițial să fie returnate, nedesigilate către Tribunalul București, procedură care a fost adusă la îndeplinire.

4. ADMINISTRAȚIA ELECTORALĂ

4.1. Autoritatea Electorală Permanentă

Pentru organizarea procesului electoral funcționează în mod permanent Autoritatea Electorală Permanentă, instituție administrativă autonomă cu personalitate juridică și cu competență generală în materie electorală. Autoritatea are misiunea de a asigura organizarea și desfășurarea alegerilor și a referendumurilor, precum și controlul finanțării partidelor politice și a campaniilor electorale, cu respectarea Constituției, a legii și a standardelor internaționale și europene în materie.

Potrivit competenței stabilite prin Legea nr. 208/2015, cu modificările și completările ulterioare și Legea nr. 288/2015, cu modificările și completările ulterioare, la alegerile parlamentare din anul 2016 Autoritatea Electorală Permanentă a exercitat următoarele atribuții principale:

- elaborarea, promovarea și adoptarea cadrului normativ secundar pentru buna organizare și desfășurare a alegerilor;
- monitorizarea și controlul actualizării Registrului Electoral;
- administrarea Registrului secțiilor de votare;
- urmărirea realizării din timp a dotărilor specifice secțiilor de votare: urne și cabine tipizate, ștampile, tușiere, recipiente pentru transportul buletinelor de vot și alte materiale;
- sprijinirea activității birourilor și oficiilor electorale;
- implementarea și gestionarea Sistemului informatic de monitorizare a prezenței la vot și de prevenire a votului ilegal, cu sprijinul Serviciului de Telecomunicații Speciale;
- selecția și desemnarea operatorilor de calculator ai birourilor electorale ale secțiilor de votare;
- desemnarea președinților birourilor electorale ale secțiilor de votare și a locțiitorilor acestora, din cadrul Corpului experților electorali;
- asigurarea programelor informatice utilizate la desemnarea președinților birourilor electorale ale secțiilor de votare și a locțiitorilor acestora;
- asigurarea aplicațiilor și serviciilor informatice utilizate de Biroul Electoral Central pentru centralizarea rezultatelor votării și certificarea, spre neschimbare, cu 10 zile înainte de data alegerilor,

a aplicațiilor și punerea acestora la dispoziția partidelor politice și organizațiilor cetățenilor aparținând minorităților naționale înscrise în competiția electorală, la cererea scrisă a acestora;

- controlul finanțării campaniei electorale;
- asigurarea informarea și/sau instruirea participanților la procesul electoral, prin realizarea, distribuirea și/sau difuzarea de publicații, ghiduri, broșuri, pliante, producții audiovideo în materie electorală, respectiv :
 - instruirea membrilor birourilor electorale;
 - instruirea operatorilor de calculator;
 - instruirea mandatarilor financiari;
 - informarea alegătorilor.

4.1.1. Selecția și instruirea experților electorali

Autoritatea Electorală Permanentă gestionează și actualizează **Corpul experților electorali**⁴⁸ din cadrul căruia sunt desemnați, prin tragere la sorți computerizată, în ședință publică, președinții birourilor electorale ale secțiilor de votare și locuitorii acestora.

Experții electorali din țară

La nivelul filialelor și birourilor județene ale Autorității au fost continuate activitățile pentru primirea, verificarea și înregistrarea cererilor pentru admiterea în Corpul experților electorali, inițiate la finalul anului 2015⁴⁹. De la data alegerilor locale din iunie 2016, au fost înregistrate **2.155** de cereri de admitere în Corpul experților electorali pe bază de aviz favorabil și **3.319** cereri de admitere în Corpul experților electorali pe bază de examen, pentru aceștia din urmă organizându-se un număr de **574** de sesiuni de examinare.

Situația cererilor de admitere în în Corpul experților electorali, depuse în perioada 10.06.- 05.12.2016

Nr. Crt.	Județ	Număr cereri depuse		Nr. sesiuni examinare organizate
		Pe baza avizului favorabil	Pe bază de examen	
1	ALBA	48	77	6
2	ARAD	38	70	8
3	ARGHES	62	85	4
4	BACĂU	62	112	20
5	BIHOR	94	85	7
6	BISTRIȚA-NĂSĂUD	41	28	2
7	BOTOȘANI	80	116	16
8	BRAȘOV	98	69	2
9	BRĂILA	15	42	10
10	BUCUREȘTI	126	351	68
11	BUZĂU	35	58	45

⁴⁸ Corpul experților electorali reprezintă o evidență permanentă a persoanelor care pot deveni președinți ai birourilor electorale ale secțiilor de votare din țară și din străinătate sau locuitori ai acestora, înființată, gestionată și actualizată de Autoritatea Electorală Permanentă, conform art. 16 alin. (13) din Legea nr. 208/2015, respectiv potrivit dispozițiilor Hotărârii nr. 11/2015 privind aprobarea Metodologiei de admitere în Corpul experților electorali.

⁴⁹ În intervalul decembrie 2015-decembrie 2016 au fost depuse un număr total de 66.033 de cereri de admitere în Corpul experților electorali dintre care 45.696 pe baza avizului favorabil și 20.337 pe bază de examen. Din totalul de 66.033 de cereri de admitere în Corp, în perioada 10.06. – 05.12.2016 (după organizarea primului tur al alegerilor locale și până la desfășurarea alegerilor parlamentare) au fost depuse 5.474 de cereri de admitere.

12	CARAȘ- SEVERIN	25	91	10
13	CĂLĂRAȘI	38	56	7
14	CLUJ	86	103	8
15	CONSTANȚA	25	58	11
16	COVASNA	19	20	2
17	DĂMBOVIȚA	29	132	6
18	DOLJ	74	117	6
19	GALAȚI	49	72	86
20	GIURGIU	31	37	6
21	GORJ	114	67	6
22	HARGHITA	13	10	2
23	HUNEDOARA	88	88	5
24	IALOMIȚA	19	33	7
25	IAȘI	136	151	10
26	ILFOV	21	37	5
27	MARAMURES	39	46	10
28	MEHEDINȚI	36	79	7
29	MUREȘ	33	59	4
30	NEAMȚ	89	82	24
31	OLT	43	55	3
32	PRAHOVA	63	131	38
33	SALAJ	16	24	9
34	SATU-MARE	51	100	13
35	SIBIU	28	48	7
36	SUCEAVA	29	83	17
37	TELEORMAN	31	64	6
38	TIMIȘ	59	138	14
39	TULCEA	23	21	3
40	VASLUI	81	117	27
41	VÂLCEA	46	56	6
42	VRANCEA	22	51	21
	TOTAL	2.155	3.319	574

Astfel, la data alegerilor parlamentare exista în Corpul experților electorali **un număr total de 60.103 de persoane**, dintre care **56.636 de persoane admise și disponibile pentru tragerea la sorți** la alegerile parlamentare și **3.467 de persoane suspendate pentru scrutinul din 11.12.2016**.

Din punct de vedere al nivelului de studii al persoanelor admise în Corpul experților electorali, cele mai multe dintre acestea au *studii de licență în alte domenii decât domeniul științe juridice* (50,72%), sau studii la nivel de învățământ general obligatoriu (29,2%). Persoanele cu *studii de licență în domeniul științe juridice* reprezintă doar 20,08%. Este foarte important de precizat faptul că numărul total de 32.752 de experți electorali, necesar pentru acoperirea funcțiilor de președinte al biroului electoral al secției de votare, respectiv locțiitor al acestuia, poate fi acoperit în proporție de 36,85% de persoane cu studii de licență în domeniul științe juridice (în situația în care aceștia nu sunt suspendați pentru scrutinul în curs de

desfășurare), cu mențiunea că trebuie respectat și criteriul apropierii domiciliului sau reședinței de sediul secției de votare.

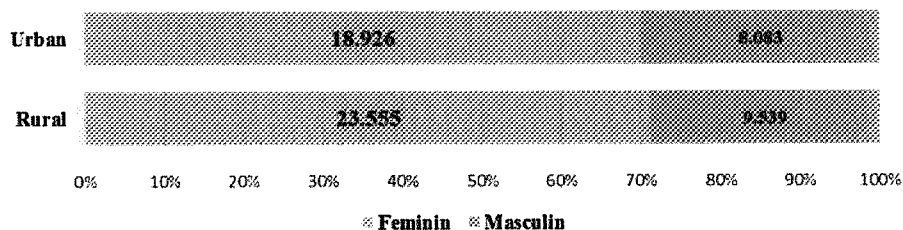
În ceea ce privește criteriul de vârstă, cele mai multe persoane admise în Corpul experților electorali se încadrează în intervalul de vârstă 35-54 de ani.

Vârsta	Număr persoane în funcție de studiile absolvite			Total persoane
	Învățământ general obligatoriu	Studii licență în domeniul științe juridice	Studii licență în alte domenii	
Între 18 și 24 ani	1.291	146	434	1.871
Între 25 și 34 ani	1.641	2.332	5.700	9.673
Între 35 și 44 ani	3.639	5.029	9.704	18.372
Între 45 și 54 ani	5.363	3.133	9.598	18.094
Între 55 și 64 ani	4.397	1.209	4.276	9.882
Între 65 și 74 ani	1.162	209	728	2.099
Peste 75 ani	56	11	45	112
Total	17.549	12.069	30.485	60.103

Raportat la mediul de proveniență, 55,1% din totalul experților electorali sunt persoane din mediul rural.

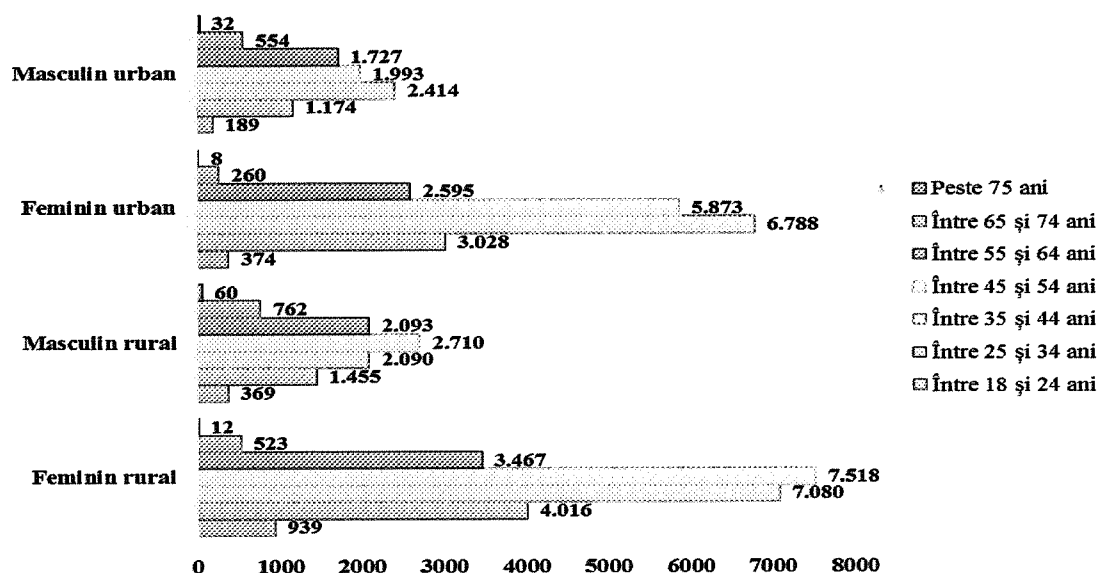
Majoritatea experților electorali sunt **femei din mediul rural, cu vârsta cuprinsă între 35 și 54 de ani**, urmată de cele din mediul urban din același interval de vârstă.

SITUAȚIA PERSOANELOR ADMISE ÎN CORPUL EXPERTILOR ELECTORALI ÎN FUNCȚIE DE MEDIU DE PROVENIENȚĂ (RURAL /URBAN) ȘI SEX

O perspectivă de ansamblu a structurii Corpului experților electorali pe baza criteriilor de studii, mediu de proveniență, vârstă și sex este prezentată în tabelul următor, precum și în Anexa nr. 3, iar în Anexa nr. 4 este prezentată structura experților electorali în funcție de modul de admitere în Corp, domiciliu și studii.

Situația persoanelor admise în Corpul experților electorali în funcție de mediu de proveniență (rural /urban), sex și vârstă

Experții electorali din străinătate

În vederea desfășurării alegerilor din 11.12.2016 a fost necesară, de asemenea, formarea Corpului experților electorali din străinătate⁵⁰. În acest sens, misiunile diplomatice și oficiile consulare au contactat comunitățile românești locale în vederea identificării persoanelor care pot deveni președinți ai secțiilor de votare din străinătate. Totodată, Ministerul Afacerilor Externe a formulat propuneri de persoane din cadrul misiunilor diplomatice, oficiilor consulare și institutelor culturale, pentru a face parte din Corpul experților electorali. Situația cererilor de admitere în Corp formulate de cetățeni români cu domiciliul sau reședința în afara țării și a propunerilor formulate de Ministerul Afacerilor Externe se prezintă astfel:

Cereri de admitere în Corpul experților electorali din străinătate

Nr. crt	Tip cerere	Nr. cereri depuse
1.	Cereri de admitere în Corpul experților electorali din străinătate pe bază de aviz favorabil primite de la cetățeni români cu drept de vot cu domiciliul sau reședința în străinătate	27
2.	Cereri de admitere în Corpul experților electorali din străinătate pe bază de examen primite de la cetățeni români cu drept de vot cu domiciliul sau reședința în străinătate	21
3.	Declarații privind admiterea în Corpul experților electorali depuse de persoane propuse de Ministerul Afacerilor Externe pentru a face parte din Corpul experților electorali	2.094
TOTAL		2.142

⁵⁰ Art. 17 alin. (3) din Legea nr. 208/2015, cu modificările și completările ulterioare, prevede faptul că pot face parte din Corpul experților electorali din străinătate personalul misiunilor diplomatice și oficiilor consulare, institutelor culturale din străinătate, precum și alți cetățeni români cu drept de vot cu domiciliul sau reședința în străinătate. În situația în care numărul absolvenților de studii universitare de licență în domeniul științelor juridice sau în alte domenii dintr-o localitate a fost insuficient, prin excepție, în Corpul experților electorali au putut fi admise, potrivit art. 16 alin. (2) din Legea nr. 208/2015, cu modificările și completările ulterioare, și persoane care au absolvit cel puțin învățământul general obligatoriu.

În urma desfășurării alegerilor din 11.12.2016, Ministerul Afacerilor Externe a recomandat modificarea aplicației utilizate în cadrul procedurii de înscriere în Corpul experților electorali, astfel încât solicitantul să primească o confirmare a depunerii declarației, precum și elaborarea unui manual detaliat care să descrie procedura de depunere a declarației de înscriere în Corpul experților electorali.

Autoritatea Electorală Permanentă, în cooperare cu Ministerul Afacerilor Externe și Serviciul de Telecomunicații Speciale, au realizat **instruirea directă a aproximativ 500 de persoane din cadrul misiunilor diplomatice și oficiilor consulare**, propuse de către Ministerul Afacerilor Externe pentru a face parte din Corpul experților electorali din străinătate și pentru a îndeplini atribuțiile de operatori de calculator în cadrul birourilor electorale ale secțiilor de votare organizate în străinătate la alegerile din 11.12.2016, așa cum rezultă din tabelul următor:

Nr. crt.	Țara	Localitatea unde a avut loc instruirea	State participante	Număr aproximativ de participanți
1.	Spania	Madrid	Spania, Portugalia	100
2.	Austria	Viena	Austria	35
3.	Italia	Roma	Italia	90
4.	Regatul Unit al Marii Britanii și al Irlandei de Nord	Londra	Marea Britanie, Irlanda	60
5.	Belgia	Bruxelles	Belgia , Olanda Luxemburg	50
6.	Franța	Paris	Franța	40
7.	Germania	Berlin	Germania	30
8.	Republica Moldova	Chișinău	Republica Moldova	100
TOTAL				505

În statele unde nu s-a putut efectua deplasarea, a fost organizat, pentru membrii misiunilor diplomatice și oficiilor consulare, un **program de instruire prin videoconferință**.

Sesiunile de instruire au fost organizate pe trei secțiuni specifice, durata totală a unei sesiuni de instruire fiind, în medie, de 3 ore. Principalele teme abordate în cadrul sesiunilor de instruire au fost:

- atribuțiile operatorilor de calculator ai birourilor electorale ale secțiilor de votare, funcționalitatea Sistemului informatic de monitorizare a prezenței la vot și de prevenire a votului ilegal, operarea în Aplicația informatică pentru verificarea dreptului de vot, prezentate de Serviciul de Telecomunicații Speciale;
- condițiile și actele în baza cărora cetățenii români își pot exercita dreptul de vot la o secție de votare din străinătate, prezentate de Autoritatea Electorală Permanentă și Ministerul Afacerilor Externe;
- atribuțiile președinților birourilor electorale ale secțiilor de votare din străinătate și comunicarea cu Biroul electoral de circumscripție nr. 43, tipuri de liste utilizate în cadrul secțiilor de votare din străinătate, activitățile din preziua alegerilor, activitățile din ziua alegerilor, încheierea proceselor-verbale de consemnare a rezultatelor, transmiterea materialelor utilizate în procesul votării, prezentate de Autoritatea Electorală Permanentă.

Principalele probleme identificate în cadrul instruirilor au constat în: lipsa unui locuitor al biroului electoral al secției de votare, timpul alocat înscrierii persoanelor în listele electorale suplimentare în situația

în care se prezintă un număr mare de alegători la vot, timpul mare de așteptare de la transmiterea procesului-verbal privind consemnarea rezultatului votării și până la primirea confirmării corectitudinii datelor înscrise.

4.1.2. Desemnarea și instruirea președinților birourilor electorale ale secțiilor de votare și a loțiitorilor acestora⁵¹

Sedința de tragere la sorți computerizată pentru desemnarea președinților birourilor electorale ale secțiilor de votare și a loțiitorilor acestora **din data de 26.11.2016**, a fost adusă la cunoștință publică prin comunicatul de presă al Autorității Electorale Permanente din data de 23.11.2016⁵². Desemnarea s-a efectuat pe funcții, dintre persoanele înscrise în corpul experților electorali, cu domiciliul sau reședința în județul respectiv, pe baza criteriului apropierii domiciliului sau reședinței de sediul secției de votare, precum și pe baza criteriului studiilor absolvite. Au avut prioritate, în temeiul art. 15 alin. (2) din Legea 208/2015, cu modificările și completările ulterioare, absolvenții de studii universitare de licență în domeniul științelor juridice și apoi absolvenții de studii universitare de licență.

Procese-verbale privind persoanele desemnate președinți ai birourilor electorale ale secțiilor de votare și loțiitori ai acestora, pentru fiecare circumscripție electorală, semnate de reprezentanții Autorității Electorale Permanente și de președinții birourilor electorale de circumscripție, **au fost publicate** pe site-ul Autorității Electorale Permanente, în secțiunea *Președinți și loțiitori ai BESV desemnați la alegerile parlamentare 2016*⁵³, la sediile birourilor electorale de circumscripție și pe site-urile acestora.

În țară

Au fost desemnate președinți ai birourilor electorale ale secțiilor de votare din țară sau loțiitori ai acestora **37.252 de persoane**. Până la data de 11.12.2016, inclusiv, s-a procedat la înlocuirea unui număr de 2.236 de președinți ai birourilor electorale ale secțiilor de votare sau loțiitori ai acestora. Reducerea semnificativă a numărului înlocuirilor, comparativ cu cele operate la alegerile locale din anul 2016, se datorează creșterii indemnizației⁵⁴, încrederii căpătate în sistemul tragerii la sorți computerizate și sprijinului asigurat în ziua votării de SIMPV.

În conformitate cu dispozițiile art. 13 alin. (3) lit. g) din Hotărârea Guvernului nr. 636/2016, la nivelul filialelor și birourilor județene au fost efectuate un număr de **182 de instruiri** pentru președinții birourilor electorale ale secțiilor de votare din țară și loțiitorii acestora.

Autoritatea Electorală Permanentă a realizat și a pus la dispoziția persoanelor desemnate **Ghidul președinților birourilor electorale ale secțiilor de votare pentru alegerile parlamentare din 11 decembrie 2016**⁵⁵, conceput ca un instrument de lucru care să îi sprijine în activitatea pe care o desfășoară începând cu momentul investiției, în prezența alegerilor, în ziua alegerilor și până la momentul predării materialelor electorale către organismul electoral ierarhic superior.

⁵¹ Conform prevederilor art. 15 alin. (2) din Legea nr. 208/2015, cu modificările și completările ulterioare și ale Hotărârii Autorității Electorale Permanente nr. 17/2016 pentru aprobarea Metodologiei privind tragerea computerizată la sorți a președinților birourilor electorale ale secțiilor de votare din țară și a loțiitorilor acestora.

⁵² Accesibil la <http://www.roaep.ro/prezentare/comunicat-de-presa/comunicat-de-presa-302/>.

⁵³ http://www.roaep.ro/instruire/?page_id=1315.

⁵⁴ Indemnizația pentru președinții birourilor electorale ale secțiilor de votare și loțiitorii acestora a fost majorată față de cea de la alegerile locale din anul 2016, de la 85 de lei/zi la 150 lei/zi.

⁵⁵ Accesibil la <http://www.roaep.ro/legislatie/legislatie-electorala/alegeri-parlamentare/>.

Nr. crt.	Județ	Număr persoane instruite	Număr sesiuni de instruire	Număr persoane desemnate ca președinte/locțiitor	Număr persoane înlocuite
1	ALBA	880	11	880	53
2	ARAD	874	6	874	77
3	ARGEȘ	920	8	1.040	53
4	BACĂU	1.140	3	1.268	72
5	BIHOR	1.358	3	1.304	54
6	BISTRIȚA-NĂSĂUD	626	3	626	12
7	BOTOȘANI	832	8	844	62
8	BRAȘOV	894	4	894	23
9	BRĂILA	562	2	562	27
10	BUCUREȘTI	2.508	9	2.508	252
11	BUZĂU	854	2	854	32
12	CARAȘ-SEVERIN	730	5	730	29
13	CĂLĂRAȘI	440	2	470	13
14	CLUJ	1.312	6	1.312	78
15	CONSTANȚA	1.112	1	1.112	94
16	COVASNA	428	1	428	24
17	DÂMBOVIȚA	864	6	864	121
18	DOLJ	950	6	1.060	74
19	GALAȚI	872	4	872	56
20	GIURGIU	490	1	490	15
21	GORJ	664	7	664	38
22	HARGHITA	572	10	580	33
23	HUNEDOARA	1.048	5	1.048	59
24	IALOMIȚA	476	2	440	36
25	IAȘI	730	3	1.460	79
26	ILFOV	470	4	476	27
27	MARAMUREȘ	870	6	870	61
28	MEHEDINȚI	572	3	572	42
29	MUREȘ	1.136	1	1.136	37
30	NEAMȚ	486	5	972	26
31	OLT	650	1	758	38
32	PRAHOVA	1.288	5	1.246	62
33	SĂLAJ	639	2	624	15
34	SATU MARE	668	2	668	38
35	SIBIU	720	6	740	49
36	SUCEAVA	1.055	4	1.110	55
37	TELEORMAN	572	9	668	60
38	TIMIȘ	1.190	6	1.190	93
39	TULCEA	408	1	408	12
40	VASLUI	985	4	1.054	66

41	VÂLCEA	860	3	860	49
42	VRANCEA	716	2	716	40
	TOTAL	35.421	182	37.252	2.236

Situația privind experții electorali care au îndeplinit funcțiile de președinți ai birourilor electorale ale secțiilor de votare, respectiv locuitori ai acestora la alegerile parlamentare din anul 2016, din punct de vedere al nivelului de studii, mediului de proveniență, sex și vârstă este următoarea:

Situația oficialilor electorali în funcție de mediu de proveniență (rural /urban), studii, sex și vârstă

Mediu/Vârstă	Sex/ Studii								
	Feminin			Feminin Total	Masculin			Masculin Total	Total
	Învățământ general obligatoriu	Studii licență în alte domenii	Studii licență în domeniul științe juridice		Învățământ general obligatoriu	Studii licență în alte domenii	Studii licență în domeniul științe juridice		
Rural	3.593	9.587	2.020	15.200	1.694	3.010	1.116	5.820	21.020
Între 18 și 24 ani	251	174	36	461	86	42	8	136	597
Între 25 și 34 ani	344	1.918	446	2.708	148	566	175	889	3.597
Între 35 și 44 ani	897	3.178	813	4.888	290	736	371	1.397	6.285
Între 45 și 54 ani	1.175	3.228	577	4.980	570	811	306	1.687	6.667
Între 55 și 64 ani	772	1.014	142	1.928	414	635	202	1.251	3.179
Între 65 și 74 ani	153	74	6	233	177	209	50	436	669
Peste 75 ani	1	1		2	9	11	4	24	26
Urban	897	6.289	4.184	11.370	465	2.366	2.031	4.862	16.232
Între 18 și 24 ani	83	58	53	194	65	26	17	108	302
Între 25 și 34 ani	71	913	795	1.779	50	374	301	725	2.504
Între 35 și 44 ani	167	2.123	1.854	4.144	68	650	766	1.484	5.628
Între 45 și 54 ani	248	2.227	1.170	3.645	100	596	488	1.184	4.829
Între 55 și 64 ani	254	888	286	1.428	116	530	356	1.002	2.430
Între 65 și 74 ani	71	79	25	175	61	174	98	333	508
Peste 75 ani	3	1	1	5	5	16	5	26	31
Total	4.490	15.876	6.204	26.570	2.159	5.376	3.147	10.682	37.252

În străinătate

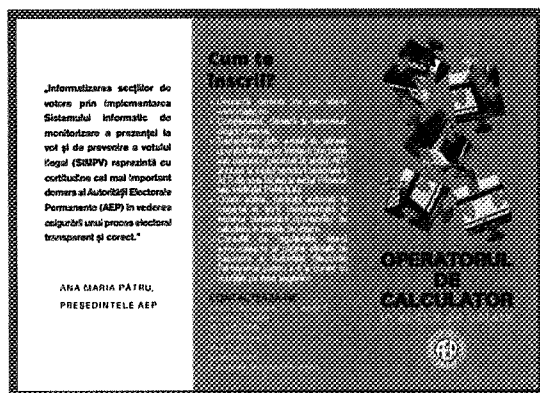
La data de 26.11.2016, au fost desemnate **417 persoane** ca președinți ai birourilor electorale ale secțiilor de votare din străinătate, un președinte al biroului electoral pentru votul prin corespondență și un locțiitor al acestuia, lista acestora fiind comunicată către Ministerul Afacerilor Externe la aceeași dată. Nu au existat cazuri de înlocuire a acestora.

Pentru îndeplinirea atribuțiilor ce îi revin în materie de instruire electorală, potrivit art. 103 alin. (1) lit. m) din Legea nr. 208/2015, cu modificările și completările ulterioare, Autoritatea Electorală Permanentă, alături de Serviciul de Telecomunicații Speciale, a sprijinit Ministerul Afacerilor Externe, în perioada 21.11–06.12.2016, în desfășurarea unor sesiuni de instruire a persoanelor desemnate a fi președinți/operatori de calculator ai birourilor electorale ale secțiilor de votare din străinătate la alegerile parlamentare din data de 11 decembrie 2016, în 8 țări din Europa.

4.1.3. Desemnarea și instruirea operatorilor de calculator

Autoritatea Electorală Permanentă a desemnat operatorii de calculator ai birourilor electorale ale secțiilor de votare constituite pentru alegerile parlamentare din anul 2016, prin tragere la sorți, în data de **10.11.2016**.

Pe site-ul Autorității Electorale Permanente, în secțiunea *Operatori de calculator secții votare*⁵⁶, au fost publicate **Lista persoanelor desemnate operator de calculator ai birourilor electorale ale secțiilor de votare constituite pentru alegerile parlamentare din anul 2016 și Lista persoanelor desemnate operator de calculator la alegerile parlamentare 2016, la nivel de UAT – rezerve**.

Operatorii din țară

Selecția operatorilor de calculator ai birourilor electorale ale secțiilor de votare s-a realizat pe baza examinării practice a competențelor de bază în domeniul tehnologiei informației, de către Serviciul de Telecomunicații Speciale, cu sprijinul Autorității Electorale Permanente, în conformitate cu dispozițiile art. 7 din Hotărârea Autorității Electorale Permanente nr. 9/2015, cu modificările și completările ulterioare. Persoanele declarate admise au semnat un acord de confidențialitate privind datele cu caracter personal prelucrate și au beneficiat de instruirea efectuată de Serviciul de Telecomunicații Speciale, cu sprijinul Autorității, cu privire la atribuțiile principale ce le revin în preziua și ziua votării, aplicația ADV și funcționarea SIMPV.

În perioada electorală au fost instruite un număr de **7.987 de persoane**, în cadrul a **421 sesiuni de instruire**.

Prin **Decizia Autorității Electorale Permanente nr. 107/2016** au fost desemnați, prin tragere la sorți, **23.371 de operatori de calculator** ai birourilor electorale ale secțiilor de votare, dintre care **18.626** au fost repartizați pe secții de votare, iar **4.745** au avut rolul de a acord suport tehnic pentru asigurarea funcționalității SIMPV, sub coordonarea Serviciului de Telecomunicații Speciale și de a înlocui operatorii de calculator repartizați pe secții de votare în cazul în care aceștia nu își mai puteau îndeplini atribuțiile. **4.816 de operatori de calculator** ai birourilor electorale ale secțiilor de votare **au fost înlocuiți** ca urmare a

⁵⁶ http://www.roaep.ro/instruire/?page_id=141.

renunțării sau imposibilității de a se prezenta pentru a-și desfășura activitatea la biroul electoral al secției de votare.

Cauzele cele mai frecvente pentru înlocuirea operatorilor de calculator au fost:

- situații de forță majoră, apărute după data tragerii la sorți;
- neparticiparea la sau nerealizarea operațiunilor în cadrul sesiunilor de testare a SIMPV;
- necomunicarea noilor date de contact.

Nr. Crt.	Județ	Număr cereri depuse ⁵⁷	Număr persoane instruite împreună cu STS	Număr sesiuni de instruire	Număr operatori BESV	Număr operatori UAT	Total operatori	Număr operatori înlocuiți
1	ALBA	143	135	25	440	119	559	77
2	ARAD	153	137	6	437	119	556	118
3	ARGHES	175	662	13	520	142	662	104
4	BACĂU	240	231	11	634	163	797	208
5	BIHOR	153	155	10	652	160	812	126
6	BISTRIȚA-NĂSAUD	80	76	4	313	87	400	24
7	BOTOȘANI	170	152	15	422	112	534	137
8	BRAȘOV	219	185	16	447	108	555	73
9	BRĂILA	40	40	5	281	31	312	90
10	BUCUREȘTI	743	440	53	1254	251	1.505	512
11	BUZĂU	129	101	6	427	125	552	87
12	CARAȘ-SEVERIN	137	123	8	365	108	473	60
13	CĂLĂRAȘI	37	33	7	235	0	235	52
14	CLUJ	191	158	16	656	165	821	122
15	CONSTANȚA	220	216	15	556	144	700	193
16	COVASNA	54	48	7	214	61	275	91
17	DĂMBOVITĂ	141	550	11	432	118	550	77
18	DOLJ	141	138	8	530	157	687	171
19	GALAȚI	187	552	16	436	116	552	115
20	GIURGIU	65	52	4	245	73	318	50
21	GORJ	98	90	5	332	91	423	87
22	HARGHITA	40	35	12	290	88	378	73
23	HUNEDOARA	158	144	7	524	132	656	114
24	IALOMIȚA	34	30	4	220	79	299	36
25	IAȘI	263	234	11	730	0	730	135
26	ILFOV	55	26	2	238	57	295	75
27	MARAMUREȘ	87	66	3	435	125	560	122
28	MEHEDINȚI	64	60	6	286	96	382	108
29	MUREȘ	84	73	5	568	155	723	93
30	NEAMȚ	118	711	17	486	126	612	147
31	OLT	153	113	3	379	132	511	139
32	PRAHOVA	119	733	14	623	171	794	116
33	SĂLAJ	25	25	10	312	84	396	38
34	SATU MARE	131	116	6	334	93	427	86
35	SIBIU	95	81	4	370	103	473	95

⁵⁷ Cereri pentru desemnarea ca operator de calculator al biroului electoral al secției de votare depuse ulterior alegerilor locale din iunie 2016.

36	SUCEAVA	89	61	3	555	157	712	122
37	TELEORMAN	64	593	15	334	113	447	146
38	TIMIȘ	269	217	10	595	161	756	114
39	TULCEA	61	55	4	204	67	271	63
40	VASLUI	166	148	7	527	139	666	152
41	VÂLCEA	127	102	5	430	116	546	142
42	VRANCEA	102	90	12	358	101	459	126
	TOTAL	5.820	7.987	421	18.626	4.745	23.371	4.816

După desemnare, au avut loc sesiuni de reinstruire, cu prilejul preluării tabletelor utilizate în cadrul secțiilor de votare.

Operatorii din străinătate

Potrivit art. 4 alin. (7¹) din **Hotărârea Autorității Electorale Permanente nr. 9/2015**, cu modificările și completările ulterioare, Serviciul de Telecomunicații Speciale a asigurat pentru birourile electorale ale secțiilor de votare din străinătate câte două terminale informatice care au avut integrate mecanisme de preluare automată și manuală a datelor de identificare din zona de citire automată cu caractere identificabile optic din cărțile de identitate și pașapoartele alegătorilor care s-au prezentat la vot. Au fost desemnați câte doi operatori de calculator pentru fiecare secție de votare. Au fost desemnate doar ca operatori de calculator ai secțiilor de votare 140 de persoane, în cadrul a 70 de secții de votare.

La alegerile parlamentare din anul 2016, președintele biroului electoral al secției de votare a putut îndeplini și funcția de operator de calculator, în condițiile art. 7 alin. (5) din Legea nr. 208/2015, cu modificările și completările ulterioare. Astfel, a mai existat un număr de **347 de persoane care au îndeplinit atât funcția de președinte, cât și de operator de calculator, precum și un număr de 347 de persoane care au avut atât calitatea de membru, cât și de operator. Numărul total de persoane care au avut atribuții de operator de calculator în cadrul secțiilor de votare din străinătate a fost de 834.**

Așa cum menționam în secțiunea anterioară, pentru îndeplinirea atribuțiilor care i-au revenit Autorității în materie de instruire electorală a persoanelor implicate în organizarea și desfășurarea alegerilor din străinătate, au fost organizate sesiuni de instruire atât pe tema legislației electorale, cât și a funcționalității SIMPV, în cooperare cu Serviciul de Telecomunicații Speciale și Ministerul Afacerilor Externe, în perioada 21 noiembrie – 06 decembrie 2016, în 8 țări din Europa.

4.1.4. Îndrumarea și monitorizarea îndeplinirii atribuțiilor legale în materie electorală de către autoritățile administrației publice locale

În perioada electorală filialele Autorității au asigurat, cu sprijinul logistic al instituțiilor prefectului din județele aflate în aria de competență teritorială, **instruirea primarilor și a secretarilor** comunelor, orașelor și municipiilor cu privire la sarcinile ce le revin în vederea organizării și desfășurării în bune condiții a alegerilor pentru Senat și Camera Deputaților din data de 11.12.2016. În cadrul acestora, s-au evidențiat elementele de noutate introduse în legislația electorală prin Legea nr. 208/2015, cu modificările și completările ulterioare și responsabilitățile ce revin primarilor pentru organizarea și desfășurarea în bune condiții a alegerilor.

Îndrumarea autorităților administrației publice din județele arondate cu privire la atribuțiile ce le revin în organizarea și desfășurarea alegerilor **s-a realizat permanent**, din oficiu sau la solicitarea acestora, pe problematici privind:

–actualizarea datelor de identificare a persoanelor înscrise în Registrul electoral;

- radierea persoanelor în cazurile și în condițiile prevăzute de art. 37 și art. 39 din Legea nr. 208/2015;
- actualizarea datelor de acces ale persoanelor autorizate să efectueze operațiuni în Registrul electoral;
- actualizarea Registrului secțiilor de votare privind înființarea, delimitarea și sediile secțiilor de votare;
- arondarea alegătorilor nerepartizați la secțiile de votare;
- întocmirea documentației în cazul înlocuirii sau adăugării unor persoane desemnate să efectueze operațiuni în Registrul electoral;
- descărcarea pachetelor electorale din aplicația Registrul electoral și tipărirea listelor electorale permanente;
- punerea la dispoziția competitorilor electorali a extrasului din Registrul electoral, la solicitarea acestora;
- întocmirea documentației în vederea emiterii avizului conform pentru înființarea sau desființarea unor secții de votare, modificarea delimitării sau a sediului acestora;
- întocmirea documentației în vederea emiterii avizului conform privind machetele buletinelor de vot.

Personalul filialelor și al birourilor județene ale Autorității a monitorizat permanent modul de îndeplinire a atribuțiilor în materie electorală de către autoritățile administrației publice locale cu privire la:

- actualizarea datelor de identificare a persoanelor înscrise în Registrul electoral;
- actualizarea Registrului secțiilor de votare privind înființarea, delimitarea și sediile secțiilor de votare;
- arondarea alegătorilor nerepartizați la secțiile de votare;
- descărcarea pachetelor electorale din aplicația Registrul electoral și tipărirea listelor electorale permanente;
- aducerea la cunoștință publică a delimitării și numerotării secțiilor de votare, precum și a sediilor acestora;
- asigurarea locurilor speciale de afișaj electoral;
- predarea către președinții birourilor electorale ale secțiilor de votare, de către primari, a materialelor necesare votării.

Prin intermediul Registrului electoral s-a controlat permanent modul de actualizare și de efectuare a înregistrărilor și radierilor în Registrul la termenele stabilite de lege, modul de actualizare a delimitării secțiilor de votare, precum și modul de întocmire și tipărire a listelor electorale permanente.

4.1.5. Participarea personalului Autorității în birourile electorale și în comisiile tehnice

În perioada 28-30.09.2016, Autoritatea Electorală Permanentă a organizat sesiuni de instruire a personalului filialelor și al birourilor județene, cu privire la organizarea și desfășurarea alegerilor parlamentare din anul 2016, cu accent pe următoarele aspecte:

- dezvoltarea Registrului electoral;
- modificări ale aplicației privind Corpul experților electorali;
- modificări ale aplicației privind operatorii de calculator;
- dezvoltarea SIMPV - Generarea procesului-verbal centralizator;
- instrucțiuni privind colectarea datelor referitoare la experții electorali;
- procedura de aviz conform pentru delimitarea secțiilor de votare;
- finanțarea partidelor politice și rambursarea cheltuielilor specifice campaniei electorale.

Prin **Hotărârea nr. 35/2016**, cu modificările și completările ulterioare, au fost desemnați reprezentanții Autorității Electorale Permanente în birourile electorale de circumscripție și oficiile

electorale. Autoritatea a fost reprezentată, de asemenea, în comisiile tehnice județene și în comisia tehnică a municipiului București.

4.2. Birourile Electorale

4.2.1. Biroul Electoral Central

Biroul Electoral Central are rolul de a urmări și de a asigura respectarea și aplicarea corectă a dispozițiilor legale privitoare la alegeri pe întreg teritoriul țării.

Biroul Electoral Central constituit pentru alegerile pentru Senat și Camera Deputaților din 11 decembrie 2016 a avut în componență 20 de membri: 5 judecători la Înalta Curte de Casație și Justiție⁵⁸, 3 reprezentanți ai Autorității Electorale Permanente⁵⁹ și 12 reprezentanți ai competitorilor electorali⁶⁰.

Prin *Hotărârea nr. 1/2016*, Biroul Electoral Central a aprobat *Regulamentul de organizare și funcționare a birourilor și oficiilor electorale constituite la alegerile pentru Senat și Camera Deputaților din anul 2016*.

Principalele atribuții ale Biroul Electoral Central au fost:

- urmărirea aplicării unitare a dispozițiilor legale privitoare la alegeri și asigurarea interpretării unitare a prevederilor acestora;
- preluarea listelor de susținători ai listelor de candidați propuse de competitorii electorali care optează să depună listele de susținători la nivel național și comunicarea către birourile electorale de circumscripție a listei competitorilor electorali cu drept de a depune candidaturi în toate circumscripțiile electorale;
- centralizarea, pe baza comunicărilor primite de la birourile electorale de circumscripție, a numărului de candidaturi definitive depuse de către partidele politice, alianțele politice, alianțele electorale și organizațiile cetățenilor aparținând minorităților naționale și comunicarea situației centralizate comisiei speciale a Senatului și Camerei Deputaților pentru atribuirea timpilor de antenă, precum și Societății Române de Televiziune și Societății Române de Radiodifuziune;
- stabilirea listei partidelor politice, alianțelor politice, alianțelor electorale și a organizațiilor cetățenilor aparținând minorităților naționale care au întrunit pragul electoral, precum și a listei celor care nu au întrunit pragul electoral, comunicarea acestora către birourile electorale de circumscripție și publicarea listelor;
- totalizarea rezultatelor alegerilor;
- stabilirea, la nivel național, a numărului de mandate ce revin în fiecare circumscripție electorală fiecărui partid politic, fiecărei alianțe politice, alianțe electorale, organizații a cetățenilor aparținând unei minorități naționale, fiecărui candidat independent;
- atestarea atribuirii unui mandat de deputat organizației cetățenilor aparținând minorităților naționale care a întrunit condițiile prevăzute la art. 56 din Legea nr. 208/2015, cu modificările și completările ulterioare și eliberarea certificatului doveditor deputatului desemnat pe această bază;
- trimiterea rezultatelor finale ale alegerilor către Regia Autonomă "Monitorul Oficial", spre publicare;

⁵⁸ Aurelia Rusu, președinte al Biroului Electoral Central, Viorica Cosma, locțiitor președinte, Carmen Trănica Teau, Viorica Trestianu și Simona Daniela Encean.

⁵⁹ Ana Maria Pătru, președinte al Autorității Electorale Permanente (până la data de 16.11.2016), Marian Muhuleț, vicepreședinte, Constantin–Florin Mitulețu–Buică, vicepreședinte.

⁶⁰ Cristian Ene (locțiitor - Andreea Mihaela Miu) - PNL, Zsombor Vajda – UDMR, Lucian Dan Vlădescu - PSD, Mihai Traian Mustăciosu – ALDE, Ivan Truțer - Grupul parlamentar al minorităților naționale, Eliza Ene – Corbeanu - PMP, Ciprian-Crinel Voinea – PER, Gabriela Tudor – PSR, Valerian Moraru – PRU, Dorel Vulpoi – PRM, Robert Ponovescu (titular), Andreea-Maria Petcu (locțiitor) – ANR, Oana Anghel (titular), Mariana-Camelia Fasie (locțiitor) – PUSR.

- soluționarea întâmpinărilor referitoare la propria sa activitate și a contestațiilor cu privire la activitatea birourilor electorale de circumscripție.

În exercitarea atribuțiilor, Biroul Electoral Central a adoptat **1 hotărâre și 150 de decizii**, dintre care **19 decizii în aplicarea legii**, care au fost aduse la cunoștință publică, pe site-ul propriu, în secțiunea *Documente*, și care sunt obligatorii pentru toate birourile electorale din țară, precum și pentru toate organismele cu atribuții în materie electorală.

Situația celor 150 de decizii, în funcție de obiectul vizat, este următoarea:

Obiectul vizat	Nr. Decizii
Decizie privind admiterea protocolului de constituire a unei alianțe electorale	1
Decizii privind admiterea unor contestații	54
Decizii privind respingerea unor contestații:	48
Decizii privind admiterea unor candidaturi	12
Decizii privind respingerea unor candidaturi	2
Decizii privind admiterea și, respectiv, respingerea unor candidaturi	5
Decizii privind respingerea înregistrării semnelui electoral	5
Decizii privind înregistrarea semnelor electorale	2
Decizii privind acreditarea unor organizații neguvernamentale pentru efectuarea de sondaje de opinie la ieșirea de la urne	2
Diverse	2
Decizii în aplicarea legii	17
TOTAL	150

Biroul Electoral Central a emis, de asemenea, **circulare, adrese și comunicate** care au fost afișate pe site-ul Biroului, în secțiunea *Comunicate*⁶¹.

Autoritatea Electorală Permanentă a asigurat, împreună cu Ministerul Afacerilor Interne, personalul tehnic auxiliar al Biroului Electoral Central.

Transparența procesului decizional

Site-ul oficial al Biroului Electoral Central, <http://parlamentare2016.bec.ro/>, administrat de Autoritatea Electorală Permanentă, a avut ca principal obiectiv asigurarea unei comunicări eficiente cu instituțiile și publicul larg, în vederea **transparenței procesului decizional în cadrul alegerilor**. Astfel, în paginile site-ului se regăsesc hotărârile, deciziile și comunicatele Biroului Electoral Central, ordinea de zi a ședințelor Biroului și modul de soluționare a punctelor din ordinea de zi. De asemenea, sunt disponibile date despre candidații din cadrul alegerilor, rezultatele alegerilor în format tabelar descărcabil, precum și toate procesele-verbale generate în cadrul alegerilor parlamentare.

4.2.2. Birourile electorale de circumscripție

La alegerile parlamentare din anul 2016 au funcționat **41 de birouri electorale de circumscripție județeană, Biroul electoral de circumscripție a municipiului București și Biroul electoral de circumscripție pentru cetățenii români cu domiciliul sau reședința în afara țării**, fiecare dintre acestea având în componență 3 judecători, un reprezentant al Autorității Electorale Permanente și cel mult 9 reprezentanți ai partidelor politice, alianțelor politice, alianțelor electorale și ai organizațiilor cetățenilor aparținând minorităților naționale care au participat la alegeri în circumscripția electorală respectivă.

⁶¹ <http://parlamentare2016.bec.ro/comunicate/comunicate-ale-biroului-electoral-central/>.

La data de 02.10.2016 au fost desemnați judecătorii din componența birourilor electorale de circumscripție, în ședință publică, prin tragere la sorți, dintre judecătorii în exercițiu ai tribunalului județean, respectiv ai Tribunalului București, pentru circumscripția electorală București și pentru circumscripția electorală pentru cetățenii români cu domiciliul sau reședința în afara țării; aceștia au ales, prin vot secret, președintele biroului electoral de circumscripție și locțiitorul acestuia. Prin *Hotărârea Autorității Electorale Permanente nr. 35/2016* au fost desemnați reprezentanții care au intrat în componența birourilor electorale de circumscripție, la data de 03.10.2016.

Personalul tehnic auxiliar al birourilor electorale de circumscripție, al biroului electoral de circumscripție a municipiului București și al oficiilor electorale ale sectoarelor municipiului București a fost asigurat de Autoritatea Electorală Permanentă și Ministerul Afacerilor Interne, iar statisticienii necesari, de către Institutul Național de Statistică. Personalul tehnic auxiliar al biroului electoral de circumscripție pentru cetățenii români cu domiciliul sau reședința în afara țării a fost asigurat de Ministerul Afacerilor Externe și Autoritatea Electorală Permanentă, iar statisticienii necesari de către Institutul Național de Statistică. Prin *Ordinul Președintelui Autorității Electorale Permanente nr. 358/28.09.2016* au fost desemnați angajații Autorității Electorale Permanente care vor desfășura activitatea de *personal tehnic auxiliar* în cadrul Biroului electoral de circumscripție nr. 43 pentru cetățenii români cu domiciliul sau reședința în afara țării, constituit pentru alegerea Senatului și a Camerei Deputaților din anul 2016.

Prin *Adresa nr. 48/C/BEC/SCD/2016 din 04.10.2016*, Biroul Electoral Central a comunicat lista partidelor politice și organizațiilor cetățenilor aparținând minorităților naționale care au grup parlamentar propriu în cel puțin una din Camerele Parlamentului și pot participa la *completarea birourilor electorale de circumscripție*, potrivit prevederilor art. 13 alin. (5) din Legea nr. 208/2015, cu modificările și completările ulterioare, respectiv PSD, PNL, ALDE, UNPR și UDMR.

Biroul Electoral Central a fost sesizat cu **48 de contestații**⁶² privind completarea birourilor electorale de circumscripție în prima etapă, adoptând 26 de decizii de admitere și 22 de decizii de respingere. Totodată, prin *Decizia nr. 78/2016*, a admis contestația formulată de Partidul Social Democrat împotriva Procesului-verbal nr. 69/18.10.2016 al Biroului Electoral de Circumscripție nr. 43 pentru cetățenii români cu domiciliul sau reședința în afara țării și a dispus anularea procesului-verbal, fără a se lua în considerare adresa Uniunii Salvați România de desemnare a unui reprezentant, întrucât procedura de fuziune prin absorbție între Uniunea Salvați România și Uniunea Salvați Bucureștiul nu era finalizată printr-o hotărâre judecătorească definitivă, conform prevederilor Legii nr. 14/2003, republicată.

La Biroul Electoral Central au fost înregistrate **35 de contestații privind completarea birourilor electorale de circumscripție în a doua etapă**⁶³, cu reprezentanții partidelor politice, organizațiilor cetățenilor aparținând minorităților naționale, alianțelor politice și alianțelor electorale care participă la alegeri, altele decât cele parlamentare. 15 dintre acestea au fost respinse, iar 20 au fost admise.

Birourile electorale de circumscripție au exercitat următoarele **atribuții principale**:

- urmărirea și asigurarea aplicării unitare și a respectării dispozițiilor legale privitoare la alegeri de către toate autoritățile, instituțiile și organisme cu responsabilități în materie electorală din cadrul circumscripției;
- înregistrarea candidaturilor depuse la nivelul circumscripției și efectuarea publicațiilor și afișărilor prevăzute de lege cu privire la candidaturi;
- constatarea rămânerii definitive a candidaturilor;

⁶² <http://parlamentare2016.bec.ro/documente/decizii-ale-biroului-electoral-central/>.

⁶³ <http://parlamentare2016.bec.ro/documente/decizii-ale-biroului-electoral-central/>.

- soluționarea întâmpinărilor referitoare la propria activitate și a contestațiilor cu privire la operațiunile birourilor electorale ale secțiilor de votare sau, după caz, oficiilor electorale din cadrul circumscripției electorale în care funcționează;
- distribuirea către birourile electorale ale secțiilor de votare, prin intermediul primarilor, a materialelor necesare procesului electoral. Biroul electoral de circumscripție al municipiului București a distribuit aceste materiale oficiilor electorale, iar Biroul electoral de circumscripție pentru cetățenii români cu domiciliul sau reședința în afara țării le-a distribuit birourilor electorale ale secțiilor de votare din străinătate, cu sprijinul logistic al Ministerului Afacerilor Externe;
- stabilirea mandatelor care au revenit, la nivelul circumscripției, fiecărui partid politic, fiecărei alianțe politice, alianțe electorale, organizații a cetățenilor aparținând unei minorități naționale, fiecărui candidat independent;
- eliberarea certificatului doveditor al alegerii candidaților declarați aleși;
- înaintarea către Biroul Electoral Central a proceselor-verbale cuprinzând rezultatul alegerilor la nivelul circumscripției electorale în care funcționează, precum și a întâmpinărilor, contestațiilor și proceselor-verbale primite de la birourile electorale ale secțiilor de votare.

Transparența procesului decizional

Pentru prima dată în cadrul unui proces electoral din România, toate birourile electorale de circumscripție au avut **pagini de internet**, pe site-urile prefecturilor, pe care au fost publicate legislația aplicabilă, deciziile și procesele-verbale adoptate, comunicatele de presă emise, datele de contact și alte informații utile: dispozițiile primarilor cu privire la stabilirea locurilor speciale pentru afișaj electoral ce vor fi utilizate în campania electorală, contractele pentru serviciile de tipărire a buletinelor de vot pentru alegerea Camerei Deputaților și Senatului din anul 2016, etc.

4.2.3. Oficiile electorale

La nivelul fiecăruia dintre cele 6 sectoare ale municipiului București a funcționat câte un oficiu electoral, alcătuit dintr-un președinte, un locțiitor al acestuia, un reprezentant al Autorității Electorale Permanente și din cel mult 7 reprezentanți ai partidelor politice, organizațiilor cetățenilor aparținând minorităților naționale, alianțelor politice și alianțelor electorale.

Președinții oficiilor electorale și locțiitorii acestora, au fost desemnați de președintele Tribunalului București la data de 21.11.2016, prin tragere la sorți, pe funcții, dintre judecătorii în exercițiu ai judecătoriei sectorului. Reprezentanții Autorității Electorale Permanente, desemnați prin Hotărârea nr. 35/2016, au intrat în componența oficiilor electorale la data de 22.11.2016, iar reprezentanții partidelor politice, organizațiilor cetățenilor aparținând minorităților naționale, alianțelor politice și alianțelor electorale care participă la alegeri, la data de 23.11.2016.

Oficiile electorale au exercitat următoarele atribuții principale:

- urmărirea aplicării dispozițiilor legale privitoare la alegeri în sectoarele în care au funcționat;
- distribuirea materialelor necesare procesului electoral, prin intermediul primarilor, către birourile electorale ale secțiilor de votare;

- totalizarea rezultatului alegerilor, conform proceselor-verbale primite de la birourile electorale ale secțiilor de votare din subordine și transmiterea rezultatelor către Biroul electoral de circumscripție al municipiului București;
- soluționarea întâmpinărilor referitoare la propria lor activitate și a contestațiilor cu privire la operațiunile birourilor electorale ale secțiilor de votare de pe teritoriul sectorului;
- înaintarea, către Biroul electoral de circumscripție al municipiului București, a proceselor-verbale cuprinzând rezultatul alegerilor de pe raza sectorului respectiv, precum și a întâmpinărilor, contestațiilor și proceselor-verbale primite de la birourile electorale ale secțiilor de votare.

4.2.4. Birourile electorale ale secțiilor de votare

Birourile electorale ale secțiilor de votare din țară au fost alcătuite dintr-un președinte, un locțiitor al acestuia și din 7 membri (reprezentanți ai competitorilor electorali). **Birourile electorale ale secțiilor de votare din străinătate** au fost constituite dintr-un președinte și cel mult 8 membri (reprezentanți ai competitorilor electorali).

Președinții birourilor electorale ale secțiilor de votare și locțiitorii acestora au fost desemnați prin tragere la sorți, în ședință publică, în data de **26.11.2016**⁶⁴.

Conform *Deciziei Biroului Electoral Central nr. 123/D/2016*, ordinea de completare a birourilor electorale ale secțiilor de votare din țară cu reprezentanții competitorilor electorali a fost stabilită de președinții birourilor electorale de circumscripție, respectiv ai oficiilor electorale, până la data de 29.11.2016. Decizia sus-menționată a detaliat procedura de completare, procedură care a fost exemplificată, pe baza unui caz ipotetic, și în cadrul *Adresei Biroului Electoral Central nr. 573/C/BEC/SCD/2016 din 23.11.2016*, transmisă către birourile electorale de circumscripție.

Ministerul Afacerilor Externe a sesizat o serie de disfuncționalități referitoare la completarea birourilor electorale ale secțiilor de votare din străinătate cu membrii propuși de competitorii electorali, respectiv:

- lipsa din legislația în vigoare a termenelor pentru desemnarea membrilor propuși de către competitorii electorali duce la existența unei incertitudini cu privire la componența biroului electoral al secției de votare și, în consecință, la imposibilitatea desfășurării în condiții optime și de către un colectiv stabil a activităților specifice procesului electoral;
- transmiterea incompletă a datelor de contact ale membrilor secțiilor de votare propuși de către competitorii electorali a făcut imposibilă contactarea acestora de către președinții secțiilor de votare;
- au existat sesizări ale președinților birourilor electorale care au semnalat faptul că persoanele propuse a fi membri de către competitorii electorali, fie nu fuseseră anunțați, fie nu li se ceruse acordul și nu doreau să participe la procesul electoral;
- nerespectarea condițiilor de fond și de formă pentru calitatea de membru al biroului electoral al unei secții de votare - au existat situații în care persoanele propuse au fost înlocuite întrucât acestea fie nu aveau cetățenie română, fie nu aveau acte de identitate românești valabile;

⁶⁴ A se vedea Comunicatul de presă al Autorității Electorale Permanente privind programarea tragerii la sorți computerizate pentru desemnarea președinților birourilor electorale ale secțiilor de votare și a locțiitorilor acestora din 23.11.2016, accesibil la <http://www.roaep.ro/prezentare/comunicat-de-presa/comunicat-de-presa-302/>.

- revenirea asupra propunerilor inițiale ale competitorilor electorali - au fost primite sesizări cu privire la persoane care, deși au participat în calitate de membru la unele activități premergătoare procesului electoral, au fost retrase și înlocuite de către partide cu o zi înaintea scrutinului;
- pregătirea de către Minister a personalului propus pentru îndeplinirea atribuțiilor de membru al biroului electoral al secției de votare și schimbarea acestuia de către BEC43 cu opțiunile de personal ale competitorilor electorali.

Birourile electorale ale secțiilor de votare s-au reunit în preziua votării, la orele 18⁰⁰ (ora locală) în vederea verificării localului secției de votare (număr de urne, cabine), materialelor necesare votării, a conexiunii la internet, funcționării tabletei (SIMPV), sigilării localului secției și asigurării componenței minime a biroului (președinte plus 2 membri), în vederea asigurării funcționării secției de votare în ziua următoare.

Birourile electorale ale secțiilor de votare au exercitat următoarele atribuții principale:

- primirea, de la primari, a materialelor necesare procesului electoral; birourile electorale ale secțiilor de votare din străinătate au primit aceste materiale din partea biroului electoral de circumscripție pentru cetățenii români cu domiciliul sau reședința în afara țării, pe bază de proces-verbal, cu sprijin logistic din partea Ministerului Afacerilor Externe;
- conducerea operațiunilor de votare;
- numărarea voturilor și consemnarea rezultatelor votării;
- soluționarea întâmpinărilor referitoare la propria lor activitate;
- verificarea, prin mijloace electronice, a îndeplinirii condițiilor prevăzute de lege pentru exercitarea dreptului de vot, precum și a corelațiilor din procesele-verbale de consemnare a rezultatelor votării;
- înaintarea, către birourile electorale de circumscripție sau oficiul electoral de sector, a proceselor-verbale cuprinzând rezultatele votării, prin mijloace electronice și pe suport hârtie, a buletinelor de vot întrebuițate și necontestate, buletinelor de vot nule și a celor contestate, împreună cu contestațiile depuse și materialele la care acestea se referă, precum și a listelor electorale utilizate în cadrul secției de votare, îndosariate pe tipuri de liste; birourile electorale ale secțiilor de votare din străinătate au predat aceste materiale, cu excepția buletinelor de vot întrebuițate și necontestate, biroului electoral de circumscripție pentru cetățenii români cu domiciliul sau reședința în afara țării, pe bază de proces-verbal, cu sprijin logistic din partea Ministerului Afacerilor Externe, iar în cazul în care acesta și-a încetat activitatea, Tribunalului București.

Prin *Decizia nr. 136/D/2016* privind unele măsuri pentru buna desfășurare a activității birourilor electorale ale secțiilor de votare din țară, Biroul Electoral Central a stabilit că la predarea materialelor electorale către birourile electorale de circumscripție, **președinții birourilor electorale ale secțiilor de votare vor fi însoțiți și de locuitorii acestora.**

4.2.5. Biroul electoral pentru votul prin corespondență

Pentru prima dată în cadrul unui proces electoral din România, la alegerile parlamentare din anul 2016, în conformitate cu prevederile art. 8 din Legea nr. 288/2015, cu modificările și completările ulterioare, a funcționat un birou electoral pentru votul prin corespondență, în subordinea Biroului electoral de circumscripție pentru cetățenii români cu domiciliul sau reședința în afara țării.

Acesta s-a constituit la data de 26.11.2016 și a avut în componență un președinte, un locuitor al acestuia, desemnați de către Autoritatea Electorală Permanentă, prin tragere la sorți computerizată, și 7 membri.

Biroul electoral pentru votul prin corespondență a îndeplinit următoarele atribuții principale:

- înregistrarea plicurilor exterioare transmise de către alegători;
- desigilarea plicurilor exterioare transmise sau depuse de către alegători și verificarea existenței plicului interior prevăzut cu elemente de siguranță și a certificatului de alegător;
- introducerea în urna de vot a plicurilor interioare, până la sfârșitul zilei anterioare alegerilor;
- desigilarea plicurilor interioare, în ziua votării, după închiderea urnelor, respectiv după ora 21⁰⁰, numărarea voturilor și consemnarea rezultatelor votului prin corespondență în procesele-verbale prevăzute de prezenta lege;
- înaintarea proceselor-verbale privind consemnarea rezultatelor votului prin corespondență biroului de circumscripție pentru cetățenii români cu domiciliul sau reședința în afara țării;
- soluționarea, prin decizie, a întâmpinărilor referitoare la propria activitate.

Joi, 08.12.2016, biroul electoral pentru votul prin corespondență și-a desfășurat activitatea între ora 7⁰⁰ și ora 24⁰⁰.

4.3. Alte instituții și organisme cu atribuții în organizarea și desfășurarea alegerilor

Prin *Hotărârea Guvernului nr. 636/2016* privind stabilirea măsurilor tehnice necesare bunei organizări și desfășurări a alegerilor pentru Senat și Camera Deputaților din anul 2016, a fost reglementată constituirea **Comisiei tehnice centrale** pentru coordonarea și urmărirea îndeplinirii sarcinilor prevăzute de legislația privind alegerile pentru Senat și Camera Deputaților, care revin ministerelor și celorlalte organe de specialitate ale administrației publice centrale, precum și instituțiilor prefectului, a cărei componență a fost stabilită prin ordinul ministrului afacerilor interne.

În temeiul aceleiași hotărâri, au fost înființate **comisiile tehnice județene** și **Comisia tehnică a municipiului București**, cu atribuții în coordonarea și urmărirea îndeplinirii sarcinilor ce revin autorităților administrației publice locale și serviciilor publice deconcentrate ale ministerelor și ale celorlalte organe de specialitate ale administrației publice centrale în domeniul alegerilor pentru Senat și Camera Deputaților. Componența nominală a comisiilor tehnice județene și a municipiului București s-a stabilit de către prefecți, prin ordin.

Pentru **organizarea și desfășurarea alegerilor parlamentare în străinătate** au colaborat Ministerul Afacerilor Externe, Autoritatea Electorală Permanentă, Serviciul de Telecomunicații Speciale, Instituția prefectului municipiului București, Biroul biroului electoral de circumscripție nr. 43 pentru cetățenii români cu domiciliul sau reședința în afara țării, Biroul electoral pentru votul prin corespondență, Ministerul Afacerilor Interne, Institutul Național de Statistică și Compania Națională Poșta Română S.A.

Hotărârea Guvernului nr. 636/2016 a detaliat atribuțiile instituțiilor implicate în organizarea și desfășurarea alegerilor.

Ministerul Afacerilor Interne⁶⁵ și instituțiile prefectului

La nivelul Ministerului Afacerilor Interne au fost aprobate *Planul general de măsuri privind menținerea și asigurarea ordinii și siguranței publice, premurgător și pe timpul desfășurării alegerilor* și *Ghidul cu principalele dispoziții normative aplicabile procesului electoral*, ambele documente fiind transmise structurilor ministerului implicate în gestionarea procesului electoral.

⁶⁵ Informații preluate din comunicatele de presă ale Ministerului Afacerilor Interne și din *Adresa nr. MAI/IGPR nr. 436496 din 13.02.2017*.

Potrivit Comunicatului Ministerului Afacerilor Interne din data de 11.12.2016⁶⁶, pentru desfășurarea alegerilor parlamentare în bune condiții și în deplină legalitate, ministrul afacerilor interne, a cerut mobilizarea prefecților, a subprefecților și a aproximativ 45.000 de polițiști, jandarmi, polițiști de frontieră, pompieri și lucrători de la alte structuri. Peste 33.000 de cadre ale ministerului au fost însărcinate cu protecția secțiilor de votare, iar 4.200 de specialiști au avut misiunea de a verifica, cerceta și soluționa sesizările privind producerea unor incidente sau evenimente care au legătură cu procesul de vot și sunt în competența Ministerului Afacerilor Interne. La începutul săptămânii premergătoare alegerilor, în toate județele au fost trimise echipe de specialiști din cadrul aparatului central al ministerului și al Inspectoratului General al Poliției Române, în scopul sprijinirii activității unităților teritoriale. În ziua alegerilor au fost pregătite rezerve de intervenție formate din 6.900 de lucrători operativi. De asemenea, au fost constituite echipe formate din cadre ale Corpului de Control al Ministerului Afacerilor Interne, pe patru centre zonale: Cluj, Iași, Timișoara și București, spre a interveni pentru soluționarea evenimentelor ce depășesc autoritatea de verificare a structurilor teritoriale sau atunci când situația o impune.

Totodată, Ministerul Afacerilor Interne a desfășurat următoarele activități:

Activități premergătoare campaniei electorale

- șefii inspectoratelor de poliție județene/directorul general al D.G.P.M.B. au acordat sprijinul necesar prefecților pentru stabilirea, de comun acord cu celelalte structuri teritoriale ale Ministerului, a repartizării locațiilor și secțiilor de votare, în vederea asigurării protecției acestora;
- Direcția Generală de Poliție a Municipiului București și inspectoratele de poliție județene, împreună cu structurile de jandarmi, au menținut ordinea publică în zonele de amplasare a Biroului Electoral Central/birourilor electorale de circumscripție județene și ale oficiilor electorale de sector, precum și a tipografiilor unde se tipăresc buletinele de vot;
- a fost instruit personalul cu privire la prevederile actelor normative care reglementează organizarea și desfășurarea alegerilor pentru Senat și Camera Deputaților, precum și cu privire la aspectele reglementate prin hotărâri ale Autorității Electorale Permanente sau ale Biroului Electoral Central;
- pentru realizarea cooperării între structurile Ministerului Afacerilor Interne și birourile electorale de circumscripție județene/al Municipiului București, structurile teritoriale de poliție au desemnat ofițeri de legătură la aceste birouri. Prin *Adresa* înregistrată cu *nr. 550/C/BEC/SCD/2016 din 21.11.2016*, Ministerul Afacerilor Interne a solicitat Biroului Electoral Central **aprobarea participării, în ziua alegerilor, la sediul Biroului, a unui reprezentant** din cadrul Direcției Generale de Management Operațional, solicitarea fiind soluționată în mod favorabil.

Pe durata desfășurării campaniei electorale

- au fost asigurate, conform planurilor proprii, măsurile de ordine publică pe timpul adunărilor electorale, mitingurilor și manifestărilor cultural-artistice organizate de formațiunile politice și candidații independenți;
- începând cu data de 11.11.2016, asigurarea integrității locurilor de afișaj electoral a fost realizată de poliția locală, iar structurile de poliție, cu sprijinul efectivelor de jandarmi, au inclus locațiile respective în dispozitivele de ordine și siguranță publică. În localitățile în care poliția locală nu este constituită, măsurile pentru asigurarea integrității locurilor de afișaj electoral au fost stabilite de către șefii structurilor de poliție și jandarmi competente teritorial;
- împreună cu primarii și președinții birourilor electorale ale secțiilor de votare și celelalte instituții implicate, au fost stabilite măsurile necesare pentru asigurarea pazei și a protecției spațiilor stabilite

⁶⁶ http://www.comunicare.mai.gov.ro/stiri.php?subaction=showfull&id=1481437781&archive=&start_from=&ucat=9&.

de primarul unității administrativ-teritoriale pentru păstrarea buletinelor de vot și a materialelor necesare votării;

- asigurarea securității transportului buletinelor de vot și a materialelor necesare votării de la locul de confecționare/tipărire la locurile de depozitare a fost realizată cu efective din cadrul structurilor de poliție și/sau jandarmi, conform celor stabilite în cadrul procesului de planificare la nivel județean;
- au fost dispuse măsuri pentru verificarea modului de respectare a normelor prevăzute de Legea nr. 333/2003 pentru protecția locațiilor de vot unde a fost amplasată tehnică aferentă Sistemului informatizat de monitorizare a prezenței la vot și prevenirea votului multiplu (SIMPV), în scopul prevenirii sustragerii/deteriorării acesteia;
- inspectoratele de poliție județene/D.G.P.M.B. au asigurat prezența reprezentanților proprii la testele SIMPV organizate de către Autoritatea Electorală Permanentă și Serviciul de Telecomunicații Speciale pentru pregătirea personalului cu privire la modul de funcționare a sistemului;
- șefii structurilor de poliție care au asigurat protecția, ordinea și siguranța publică au urmărit ca instituirea protecției secțiilor de votare și instalarea dispozitivelor de ordine și siguranță publică în zona locațiilor de vot să se execute după efectuarea controalelor tehnice de prevenire, pentru identificarea și înlăturarea eventualelor cauze, mijloace și substanțe periculoase care pot provoca incendii, explozii sau alte stări de pericol;
- la nivel teritorial, a fost asigurată participarea reprezentanților proprii la ședințele de instruire a președinților birourilor electorale ale secțiilor de votare;
- au fost dispuse măsuri specifice, pentru prevenirea faptelor care constituie contravenții și infracțiuni, precum și pentru asigurarea desfășurării cu celeritate, potrivit competențelor conferite de lege, a cercetărilor/verificărilor incidentelor cu privire la campania electorală.

Măsuri speciale pe perioada desfășurării alegerilor

- organizarea, la nivelul structurilor teritoriale, a unui număr suficient de echipe de cercetare a evenimentelor semnalate, inclusiv pentru mediul rural;
- asigurarea securității buletinelor de vot, ștampilelor, precum și a celorlalte documente și materiale, potrivit dispozițiilor președintelui biroului electoral al secției de votare, în situația în care la secțiile de votare luate în protecție a fost suspendat temporar procesul votării;
- asigurarea protecției transportului buletinelor de vot, dosarelor întocmite, proceselor-verbale și urnelor mobile cu efective de poliție echipate cu uniforma de serviciu și având asupra lor mijloacele individuale specifice, inclusiv armament și muniție;
- aplicarea corespunzătoare a dispozițiilor privind *urna specială*, în măsura în care a fost solicitată această modalitate de vot și asigurarea implementării datelor în aplicația SIMIEOP⁶⁷ de către structurile de poliție care în ziua alegerilor au persoane reținute sau arestate preventiv cu drept de vot;
- intensificarea activităților specifice de culegere și transmitere a informațiilor referitoare la eventualele intenții de încălcare a prevederilor legale privind desfășurarea procesului electoral;
- asigurarea de către șefii structurilor teritoriale a măsurilor necesare pentru exercitarea dreptului la vot a personalului din subordine aflat în dispozitive, conform prevederilor legale în vigoare;
- instruirea personalului care încadrează comandamentele/centrele operaționale și dispeceratele, pentru asigurarea transmiterii/retransmiterii informațiilor de interes, cooperarea interjudețeană și verificarea cu operativitate în bazele de date;

⁶⁷ „Sistemul Informatic de Management al Evenimentelor de Ordine Publică”, aplicație utilizată la nivelul Ministerului Afacerilor Interne.

- asigurarea personalului necesar susținerii efortului de verificare, coroborare și transmitere a datelor, în vederea dispunerii de măsuri în plan operațional;
- identificarea cazurilor de corupere a alegătorilor și luarea de îndată a măsurilor legale;
- verificarea semnalărilor primite de la personalul Ministerului Afacerilor Interne care execută misiuni de protecție și ordine publică la secțiile de votare, referitoare la prezența în zona secțiilor de votare a unor persoane și vehicule suspecte;
- constituirea unor echipe mobile, din personalul aflat la dispoziție, care au executat misiuni de patrulare pe itinerarii prestabilite, cu scopul de a monitoriza prezența sau deplasarea în zonă a persoanelor care determină alegătorii pentru ca în schimbul unor foloase să voteze sau să nu voteze un anumit candidat;
- transmiterea cu operativitate, la comandamentele operaționale județene, a tuturor sesizărilor primite de la persoane fizice, reprezentanți ai O.N.G.-urilor sau ai formațiunilor politice referitoare la încălcarea normelor legale privind organizarea și desfășurarea alegerilor pentru Senat și Camera Deputaților.

Instituțiile prefectului au exercitat următoarele atribuții principale:

- asigurarea imprimării buletinelor de vot, cu 15 zile înainte de data alegerilor, respectiv 26.11.2016;
- asigurarea transportului, ambalării și distribuirii materialelor, documentelor și a tipizatelor necesare pentru desfășurarea procesului electoral;
- asigurarea confecționării ștampilelor birourilor electorale de circumscripție și a ștampilelor de control ale secțiilor de votare;
- sprijinirea Autorității Electorale Permanente, filialelor și birourilor acestora în organizarea și desfășurarea sesiunilor de instruire a președinților birourilor electorale ale secțiilor de votare și a lociitorilor acestora.

Ministerul Afacerilor Externe⁶⁸

Prin Ordin al ministrului afacerilor externe, a fost înființat *Grupul de lucru pentru gestionarea atribuțiilor MAE în vederea organizării alegerilor parlamentare din anul 2016*, activitatea acestuia fiind sprijinită de un *Secretariat Permanent* având în componență personal din cadrul ministerului și coordonat de un reprezentant cu însărcinări speciale la nivel de director general. Atribuția principală a Grupului de lucru, respectiv a Secretariatului Permanent, a fost aceea de a coordona activitățile specifice procesului electoral și de a asigura comunicarea cu toate entitățile implicate în organizarea procesului electoral: misiunile diplomatice/oficiile consulare, structurile interne din interiorul Ministerului și autoritățile statului.

Activitățile specifice ale Secretariatului Permanent au constat în:

- promovarea cadrului normativ necesar organizării și desfășurării alegerilor parlamentare din anul 2016, împreună cu Autoritatea Electorală Permanentă;
- stabilirea secțiilor de votare din străinătate, pe baza informațiilor statistice referitoare la scrutinele anterioare;
- gestionarea cererilor privind înscrierea în Registrul electoral;
- gestionarea cererilor pentru votul prin corespondență;

⁶⁸ Informațiile din această secțiune au fost preluate din **Adresa Ministerului Afacerilor Externe nr. F/1230 din 02.03.2017**.

- asigurarea datelor tehnice necesare pentru implementarea SIMPV (coordonate GPS, transmiterea tabletelor către misiunile diplomatice/oficiile consulare, asigurarea sesiunilor de instruire pentru operatorii de calculator);
- centralizarea propunerilor misiunilor diplomatice/oficiilor consulare privind solicitările de înscriere în corpul experților electorali;
- asigurarea comunicării cu misiunile diplomatice/oficiile consulare și cu președinții birourilor electorale ale secțiilor de votare;
- asigurarea suportului logistic pentru transmiterea materialelor electorale;
- asigurarea, împreună cu Autoritatea Electorală Permanentă și Serviciul de Telecomunicații Speciale a sesiunilor de instruire, atât prin videoconferințe cât și prin sesiuni la sediul misiunilor diplomatice/oficiilor consulare;
- participarea la procesarea rezultatelor procesului electoral împreună cu Biroul electoral de circumscripție pentru cetățenii români cu domiciliul sau reședința în afara țării și Institutul Național de Statistică;
- asigurarea unei asistențe permanente pe parcursul procesului electoral în perioada – 10-12.12.2016 pe toate aspectele specifice – operare tablete și SIMPV, componență birouri electorale, transmiterea proceselor verbale de consemnare a rezultatelor către Biroul electoral de circumscripție pentru cetățenii români cu domiciliul sau reședința în afara țării;
- asigurarea coordonării și monitorizării activităților specifice post alegeri: transmiterea materialelor electorale în țară, remunerarea membrilor secțiilor de votare, stabilirea regimului și a modului de păstrare a materialelor folosite în cadrul procesului electoral care rămân la misiunile diplomatice/oficiile consulare;
- asigurarea informării cetățenilor români cu domiciliul sau reședința în străinătate cu privire la înregistrarea în Registrul electoral, condițiile de votare în străinătate, precum și la locurile de desfășurare a votării în străinătate.

Ministerul Afacerilor Externe, alături de Autoritatea Electorală Permanentă și Ministerul pentru Consultare Publică și Dialog Civic, au organizat **masa rotundă** „*Măsuri proactive pentru eficiența organizării a alegerilor parlamentare 2016 în străinătate*” care și-a propus să ofere un cadru transparent pentru discuții și propuneri pe tema proiectului de *Ordonanță de Urgență nr. 47/2016 privind modificarea și completarea Legii nr. 208/2015 privind alegerea Senatului și a Camerei Deputaților și a Legii nr. 288/2015 privind votul prin corespondență*. Exponenții societății civile au avut astfel ocazia să își exprime opiniile și sugestiile referitoare la propunerea de modificare a cadrului normativ.

La data de 13.10.2016, reprezentanții Ministerului au participat la o întâlnire organizată de Autoritatea Electorală Permanentă la care au fost invitați și reprezentanții Serviciului de Telecomunicații Speciale. Discuțiile au urmărit procedura gestionării terminalelor informatice (tablete) cu care vor fi dotate secțiile de votare din străinătate, precum și stabilirea unui program de instruire a persoanelor care vor fi desemnate experți electorali/operatorii de calculator. Ulterior, la data de 19.10.2016, a avut loc, cu sprijinul Autorității Electorale Permanente la care au fost invitați și reprezentanții Serviciului de Telecomunicații Speciale, o primă instruire a potențialilor operatori de calculator din Centrala Ministerului prin care s-a urmărit familiarizarea cu terminalele informatice și cu Sistemul informatic de monitorizare a prezenței la vot și de prevenire a votului ilegal.

Ministerul Afacerilor Externe a luat măsurile logistice aferente asigurării funcționării SIMPV la nivelul birourilor electorale ale secțiilor de votare organizate în străinătate, respectiv asigurarea serviciilor de comunicații de voce și date, iar începând cu data de 21.10.2016, în coordonare cu Serviciul de

Telecomunicații Speciale, a inițiat procesul de distribuire a câte două tablete, routere (acolo unde a fost necesar), ghiduri de instrucțiuni privind utilizarea terminalelor informatice elaborate de către Serviciul de Telecomunicații Speciale și câte trei plicuri cu datele de identificare pentru operatorii de calculator (nume de utilizator și parolă). În total, au fost distribuite către misiunile diplomatice și oficiile consulare ale României, 830 terminale informatice/tablete și peste 200 routere necesare secțiilor de votare din străinătate.

Totodată, s-a solicitat misiunilor achiziționarea, pe plan local, a cartelelor SIM în vederea asigurării transferului de date necesar accesării SIMPV. În vederea pregătirii optime a condițiilor IT, s-a solicitat tuturor misiunilor diplomatice și oficiilor consulare raportarea specificațiilor tehnice existente și a vitezei de internet din localitățile unde urma a se înființa secții de votare, eventualele probleme logistice și tehnice fiind soluționate împreună cu Serviciul de Telecomunicații Speciale.

În data de 03.11.2016, s-a desfășurat prima ședință comună Ministerul Afacerilor Externe - Serviciul de Telecomunicații Speciale, care a avut ca tematică stabilirea procedurilor de instruire a operatorilor de calculator din cadrul secțiilor de votare din străinătate. Cursurile de formare au avut în vedere capacitatea de utilizare a tabletelor și a aplicației SIMPV și s-au desfășurat pe de o parte, *prin intermediul platformelor de comunicare online* (video conferințe, în perioada 16-17.11.2016), cu suportul tehnic al Serviciului de Telecomunicații Speciale, și *la sediul Serviciului de Telecomunicații Speciale*, iar, pe de altă parte, prin *organizarea unui program de instruire în statele la nivelul cărora a existat o prezență importantă la scrutinul anterior* (Madrid, Roma, Londra, Bruxelles, Paris, Berlin, Viena și Chișinău), în perioada 19.11- 5.12.2016.

Serviciul de Telecomunicații Speciale⁶⁹

Serviciul de Telecomunicații Speciale a asigurat funcționarea și asistența tehnică a Sistemului informatic de monitorizare a prezenței la vot și de prevenire a votului ilegal, precum și serviciile de telefonie specială și de comunicații de voce și date necesare birourilor electorale.

Activitățile desfășurate de către Serviciul de Telecomunicații Speciale cu ocazia alegerilor parlamentare din decembrie 2016 au fost următoarele:

Pentru implementarea, funcționarea și mentenanța SIMPV:

- actualizarea proiectului tehnic al SIMPV, cu date și informații referitoare la secțiile de votare din străinătate;
- identificarea soluțiilor de comunicații necesare implementării SIMPV, în locațiile secțiilor de votare nou înființate;
- realizarea infrastructurii de comunicații, pentru secțiile de votare din țară și străinătate, necesară pentru funcționarea SIMPV; în secțiile de votare organizate pe teritoriul național s-au instalat 4536 echipamente de acces WiFi și 4730 routere 2G/3G/4G-WiFi, pentru acestea din urmă utilizându-se și 1250 antene de interior, respectiv 2494 antene de exterior; pentru secțiile de votare organizate în străinătate, s-au utilizat 215 routere 2G/3G/4G-WiFi;
- actualizarea Aplicației informatice pentru verificarea dreptului de vot (ADV), în conformitate cu prevederile Hotărârii Autorității Electorale Permanente nr. 45/2016 privind unele măsuri pentru buna funcționare a Sistemului informatic de monitorizare a prezenței la vot și de prevenire a votului ilegal la secțiile de votare din străinătate organizate pentru alegerile pentru Senat și Camera Deputaților din anul 2016, precum și a celorlalte aplicații necesare funcționării SIMPV;

⁶⁹ Informațiile din această secțiune au fost preluate din Adresa Serviciului de Telecomunicații Speciale nr. 150328 din 13.02.2017.

- *configurarea unui număr de aproximativ 23.000 de terminale informatice* care au avut integrate mecanisme de preluare automată și manuală a datelor de identificare din zona de citire automată cu caractere identificabile optic din cărțile de identitate și pașapoartele alegătorilor care se prezintă la vot și distribuirea acestora către operatorii de calculator din secțiile de votare, organizate pe teritoriul României și în străinătate;
- realizarea soluției tehnice de înregistrare audio-video a procesului de numărare a voturilor, utilizând tableta din secția de votare;
- derularea testărilor tehnice pentru funcționarea SIMPV;
- *evaluarea și instruirea* persoanelor dintre care, prin decizie a Autorității Electorale Permanente, au fost desemnați operatorii de calculator ai birourilor electorale ale secțiilor de votare;
- *instruirea operatorilor de calculator* ai birourilor electorale ale secțiilor de votare din străinătate, în sistem videoconferință și prin deplasarea reprezentantului Serviciului de Telecomunicații Speciale în locațiile din străinătate stabilite de Ministerul Afacerilor Externe;
- derularea simulărilor generale, la nivel național, cu operatorii de calculator;
- *constituirea Centrului de Suport Tehnic*, centru de comunicații prin care Serviciul de Telecomunicații Speciale a furnizat asistență tehnică pentru operatorii de calculator din secțiile de votare;
- *constituirea la nivel național a aproximativ 200 centre de intervenție operativă* pentru remedierea disfuncționalităților SIMPV pe perioada desfășurării alegerilor;
- *evaluarea și instruirea informaticienilor* desemnați să facă parte din aparatul tehnic auxiliar al birourilor electorale de circumscripție și al oficiilor electorale.

Pentru birourile electorale:

- asigurarea serviciilor de telecomunicații speciale, precum și a serviciilor de comunicații de voce și date pentru Biroul Electoral Central, Biroul electoral de circumscripție a Municipiului București, Biroul electoral de circumscripție pentru cetățenii români cu domiciliul sau reședința în afara țării, cele 6 oficii electorale ale sectoarelor Municipiului București și cele 41 de birouri electorale de circumscripție județeană;
- asigurarea serviciilor de telecomunicații speciale, precum și a serviciilor de comunicații de voce și date pentru structurile de statistică constituite pe lângă Biroul Electoral Central, Biroul electoral de circumscripție a Municipiului București, Biroul electoral de circumscripție pentru cetățenii români cu domiciliul sau reședința în afara țării, cele 6 oficii electorale ale sectoarelor Municipiului București și cele 41 de birouri electorale de circumscripție județeană;
- asigurarea serviciilor de voce pentru cele 18.626 de birouri electorale ale secțiilor de votare din țară;
- elaborarea cărții de telefon cu aproximativ 23.000 de abonați, pentru procesul electoral.

Institutul Național de Statistică⁷⁰

Institutul Național de Statistică a asigurat statisticienii necesari Biroului Electoral Central și birourilor electorale de circumscripție, pentru operațiunile tehnice de consemnare și centralizare a rezultatelor alegerilor, precum și tipărirea proceselor-verbale pentru centralizarea rezultatului votării la nivel național.

De asemenea, a asigurat dotarea necesară cu echipamente, tehnică de calcul, consumabile și servicii necesare pentru organizarea și funcționarea stațiilor de prelucrare, precum și instruirea personalului implicat în efectuarea operațiunilor tehnice privind stabilirea rezultatelor alegerilor.

⁷⁰ Informațiile din această secțiune au fost preluate din Adresa Institutului Național de Statistică nr. 1856 din 02.03.2017.

Au fost constituite stații de prelucrare pe lângă cele 41 de birouri electorale de circumscripție județene, Biroul electoral de circumscripție a municipiului București, Biroul electoral de circumscripție pentru cetățenii români cu domiciliul sau reședința în afara țării și oficiile electorale organizate la nivelul celor 6 sectoare ale Municipiului București, în vederea centralizării proceselor-verbale întocmite în secțiile de votare și oficiile electorale de sector la alegerile pentru Senat și Camera Deputaților din anul 2016.

Specialiștii Institutului Național de Statistică care au făcut parte din secretariatul tehnic al Biroului Electoral Central au participat la testarea, implementarea și explorarea soluției informatice de procesare a rezultatelor alegerilor, precum și coordonarea stațiilor de prelucrare constituite la nivel teritorial.

În etapa de pregătire, reprezentanții Institutului Național de Statistică au participat, alături de celelalte instituții implicate, la ședințele de lucru cu privire la activitatea de organizare și au contribuit la operațiunile de constituire și validare a nomenclatoarelor de candidați și candidaturi.

În cadrul *Adresei* Institutului Național de Statistică nr. 1856 din 02.03.2017, se apreciază faptul că „pe parcursul desfășurării acțiunilor de organizare și desfășurare a alegerilor, nu au existat probleme deosebite, iar colaborarea Institutului Național de Statistică cu celelalte instituții implicate a fost una foarte bună.”

Compania Națională Poșta Română S.A.⁷¹

Compania Națională Poșta Română S.A. a asigurat confecționarea și transmiterea tuturor documentelor necesare exercitării dreptului de vot prin corespondență. Totodată, a asigurat predarea plicurilor exterioare sigilate, pe bază de borderou de predare-primire, biroului electoral pentru votul prin corespondență, precum și achiziționarea serviciilor și produselor necesare îndeplinirii obligațiilor care îi revin potrivit legii.

În vederea desfășurării activităților pentru organizarea și desfășurarea votului prin corespondență, au fost încheiate *Acordurile cadru* nr. 51/01.04.2016 și nr. 140/1514/21.03.2016 privind confecționarea documentelor necesare exercitării dreptului de vot prin corespondență și a serviciilor poștale aferente procesului electoral, între Ministerul Comunicațiilor și pentru Societatea Informațională, în calitate de Promitent plătitor și C.N. Poșta Română S.A., în calitate de Promitent prestator. Totodată, C.N. Poșta Română S.A. a aprobat *Normele metodologice aferente votului prin corespondență privind alegerea Senatului și a Camerei Deputaților* - 11.12.2016, cu nr. 107/2267/27.10.2016, care au detaliat fluxul de producție privind derularea activității de confecționare a documentelor necesare exercitării dreptului de vot prin corespondență, precum și fluxul operațional privind acceptarea, prelucrarea, primirea și predarea trimerilor poștale.

Potrivit informațiilor comunicate de C.N. Poșta Română S.A, **etapele parcurse în derularea procesului de votare prin corespondență** au fost următoarele:

- achiziționarea materialelor necesare confecționării documentelor necesare exercitării dreptului de vot prin corespondență;
- achiziționarea echipamentelor de lucru necesare prelucrării;
- amenajarea spațiilor dedicate la subunitățile poștale implicate (Sucursala Fabrica de Timbre, Biroul de Schimb Internațional București și Oficiul poștal București 83);
- stabilirea de contacte cu autoritățile statului (Biroul electoral pentru votul prin corespondență, Jandarmeria Română) și cu operatorii poștali din țările în care domiciliază alegătorii;
- proiectarea și testarea aplicațiilor informatice specifice;
- proiectarea și testarea fluxurilor operaționale în subunitățile poștale implicate;

⁷¹ Informațiile din această secțiune au fost preluate din Adresa Companiei Naționale Poșta Română S.A. nr. 101/1030/16.03.2017.

- instruirea salariaților poștali implicați în derularea operațiunilor pe fluxul tehnologic;
- confecționarea documentelor necesare exercitării dreptului de vot prin corespondență;
- expedierea documentelor către alegători prin intermediul trimiterilor de corespondență internațională Prioritare cu Confirmare de primire sau a trimiterilor Express Mail Services;
- primirea trimiterilor poștale conținând buletinele de vot, a trimiterilor poștale returnate sau formularelor confirmare poștală de primire/dovezilor de livrare aferente trimiterilor poștale livrate alegătorilor și prelucrarea acestora în vederea predării lor (sortare trimiteri, prelucrare informatică, emitere documente de livrare, emitere rapoarte de status etc);
- predarea trimiterilor poștale și a documentelor aferente acestora sosite din extern către Biroul electoral pentru votul prin corespondență sau către Autoritatea Electorală Permanentă, începând cu data de 29.11.2016 (data înființării BEVC, conform prevederilor legale).

Fluxul de producție a fost următorul:

- confecționarea documentelor necesare exercitării dreptului de vot prin corespondență (cu excepția buletinelor de vot) și a documentelor de intrare în rețeaua poștală a C.N. Poșta Română S.A. a fost asigurată de către CNPR, prin Sucursala Fabrica de Timbre,
- în baza listei electorale pentru votul prin corespondență, primite de la Autoritatea Electorală Permanentă, C.N. Poșta Română S.A. a asigurat confecționarea și transmiterea tuturor documentelor necesare exercitării dreptului de vot prin corespondență către alegători, până cel mai târziu cu 30 de zile înaintea datei alegerilor,
- numărul de alegători înscriși în registrul electoral pentru votul prin corespondență a fost de 8.889, fiind prezentate un număr de 8.894 trimiteri poștale, în urma deciziilor Biroului Electoral comunicate C.N. Poșta Română S.A., cu 5 mai mult decât numărul de alegători.

Date privind expedierea documentelor către alegători prin intermediul trimiterilor de corespondență internațională Prioritare cu Confirmare de primire sau a trimiterilor Express Mail Services:

- prezentarea și prelucrarea expedițiilor în vederea expedierii în străinătate, s-a asigurat într-un spațiu dedicat (situat în Calea Giulești nr. 6-8, București, Sector 6), în care funcționează atât salariați ai Oficiului poștal București 83, cât și salariați ai Biroului de Schimb Internațional București (subunitate poștală care asigură prelucrarea și expedierea în extern a depeșelor conținând trimiterile poștale),
- din cele 8.894 trimiteri poștale expediate în perioada 03 - 17.11.2016, un număr de 7.686 au reprezentat trimiteri de corespondență internațională Prioritară cu Confirmare de primire, iar 1.208 au reprezentat trimiteri Express Mail Services (EMS).

Date privind primirea trimiterilor poștale conținând buletinele de vot, a trimiterilor poștale returnate sau formularelor de confirmare poștală de primire/dovezilor de livrare aferente trimiterilor poștale livrate alegătorilor, prelucrarea și predarea acestora la Biroul electoral pentru votul prin corespondență sau Autoritatea Electorală Permanentă, în funcție de data sosirii din extern:

- la sosirea expedițiilor poștale Prioritare, Biroul de Schimb Internațional București a asigurat primirea, prelucrarea și predarea în regim de urgență a trimiterilor poștale și a documentelor aferente acestora către OP București 83, subunitate poștală care a asigurat prelucrarea și livrarea zilnică a acestora la Biroul electoral pentru votul prin corespondență sau Autoritatea Electorală Permanentă.

- ultima zi de predare a trimiterilor CCRI conținând buletinele de vot către Biroul electoral pentru votul prin corespondență a fost 08.12.2016, ora 24:00, în conformitate cu prevederile legale în vigoare.
- din evidențele C.N. Poșta Română S.A. reiese faptul că până la data de 08.12.2016 (inclusiv) au fost predate la Biroul electoral pentru votul prin corespondență și la Autoritatea Electorală Permanentă următoarele cantități de trimiteri poștale și documente aferente acestora:

La Biroul electoral pentru votul prin corespondență:	
-	4.561 trimiteri CCRI (trimiterea CCRI conține buletinul de vot);
-	396 trimiteri retur (trimiteri de corespondență cu AR și trimiteri EMS);
-	7 trimiteri poștale francate de expeditor.
La Autoritatea Electorală Permanentă:	
-	7.265 confirmări pentru trimerile de corespondență cu AR și EMS (inclusiv documente doveditoare).

- trimerile poștale și documentele aferente acestora primite după aceasta dată au fost predate către Autoritatea Electorală Permanentă. În perioada 09.12.2016 - 08.03.2017, au fost predate Autorității un număr de 355 trimeri CCRI.

Direcția Generală de Jandarmi București și Inspectoratul de Jandarmi Județean Ilfov au asigurat paza spațiilor dedicate din cadrul subunităților poștale implicate și a transportului trimerilor poștale între acestea, pe toată perioada de derulare a acțiunii votul prin corespondență.

C.N. Poșta Română S.A. a formulat o serie de propuneri de modificare a legislației referitoare la votul prin corespondență, derivate din expediția acumulată pe parcursul derulării procesului electoral, după cum urmează:

- modificarea/completarea modelului cererii de înscriere în Registrul electoral cu opțiunea pentru votul prin corespondență, astfel încât la datele de identificare ale alegătorului să fi menționate, în mod obligatoriu, adresa de e-mail precum și numărul de telefon, urmând ca aceste date ale alegătorilor să fie furnizate C.N. Poșta Română S.A. odată cu lista electorală pentru votul prin corespondență, pentru a putea fi inserate în datele de identificare ale destinatarului ce vor fi tipărite pe plicul cu care sunt expediate documentele necesare exercitării dreptului de vot prin corespondență.

În practica internațională se recomandă înscrierea în datele de identificare ale destinatarului și a numărului de telefon, ținând cont de faptul că operatorii poștali contactează telefonic destinarii în vederea livrării trimerilor poștale. De asemenea, C.N. Poșta Română S.A. poate astfel să asigure transmiterea către alegători a unor e-mailuri/mesaje SMS prin care să informeze destinarii cu privire la expedierea plicurilor conținând documentele necesare exercitării votului prin corespondență. În acest fel, destinarii își vor putea urmări trimerile direct pe site-urile operatorilor poștali, reducându-se astfel semnificativ numărul de reclamații (majoritatea reclamațiilor primite cu ocazia procesului electoral din 2016 a vizat acest fapt - trimerile nu au putut fi urmărite).

- excluderea din categoria celor care pot utiliza votul prin corespondență a militarilor aflați în teatrele de operațiuni (experiența avută în Afghanistan în anul 2016 demonstrând că este practic imposibil de utilizat votul prin corespondență în aceste situații).

5. COMPETITORII ELECTORALI

5.1. Înregistrarea alianțelor electorale

Prin *Decizia nr. 1/2016*, Biroul Electoral Central a **admis protocolul de constituire a Alianței Electorale "ALTERNATIVA NAȚIONALĂ 2016"**, formată din Partidul Forța Pensionarilor (PFP), Partidul Social Democrat al Muncitorilor (PSDM), Partidul Comunitar din România (PCDR) și Partidul Comuniștilor, toate cele 4 formațiuni fiind partide politice înregistrate în Registrul partidelor politice.

5.2. Înregistrarea semnelor electorale și a candidaturilor, depunerea listelor susținătorilor

Biroul Electoral Central a adoptat *Decizia nr. 2/2016* privind documentele pe care trebuie să le depună partidele politice, alianțele politice, alianțele electorale, organizațiile cetățenilor aparținând minorităților naționale și candidații independenți, în vederea admiterii candidaturilor la alegerile pentru Senat și Camera Deputaților din anul 2016. Pe site-ul <http://parlamentare2016.bec.ro/>, în secțiunea *Documente/Decizii în aplicarea legii*, **au fost puse la dispoziția competitorilor electorali modelele** listei de candidați, al cererii de înregistrare a candidaturii independente, ale declarațiilor pe propria răspundere care au intrat în componența dosarelor de candidatură, precum și al declarației de renunțare la candidatură.

Cu *Adresa nr. 52/C/BEC/SCD/2016 din 04.10.2016*, Autoritatea Electorală Permanentă a comunicat Biroului Electoral Central

- numărul minim întreg nerotunjit de semnături necesar pentru susținerea candidaturilor la nivel național, respectiv **189.358 de semnături**;
- numărul minim întreg nerotunjit de semnături necesar pentru susținerea candidaturilor în fiecare circumscripție electorală⁷².

În conformitate cu art. 52 din Legea nr. 208/2015 cu modificările și completările ulterioare, au fost depuse:

- *la Biroul Electoral Central*, listele de candidați propuse de către organizațiile cetățenilor aparținând minorităților naționale pentru toate circumscripțiile electorale, până la data de 12 octombrie 2016

Au fost **admise**⁷³ listele de candidați depuse de Federația Comunităților Evreiești din România, Uniunea Culturală a Rutenilor din România, Uniunea Sârbilor din România, Uniunea Armenilor din România, Comunitatea Rușilor Lipoveni din România, Uniunea Elenă din România, Asociația Partida Romilor "Pro-Europa", Uniunea Bulgară din Banat – România, Asociația Liga Albanezilor din România, Asociația Macedonenilor din România, Uniunea Democrată Turcă din România, Asociația Italianilor din România – RO.AS.IT. Au fost **admise parțial**⁷⁴ listele de candidați depuse de Forumul Democrat al Germanilor din România, Uniunea Croaților din România, Uniunea Democratică a Slovacylor și Cehilor din România, Uniunea Polonezilor din România, Uniunea Ucrainenilor din România. Au fost **respinse în integralitate**⁷⁵ listele de candidați depuse de Ofensiva Tinerilor și de Uniunea Democrată a Tătarilor Turco-Musulmani din România. Niciuna dintre **contestațiile** privind respingerea candidaturilor formulate nu a fost admisă de către Tribunalul București, respectiv Curtea de Apel București. Prin *Decizia civilă nr. 748A/2016*, pronunțată de Curtea de Apel București, a fost anulată în parte Decizia Biroului Electoral Central nr.

⁷² Adresa și anexa privind numărul minim întreg nerotunjit de semnături necesar pentru susținerea candidaturilor în fiecare circumscripție electorală sunt accesibile pe site-ul Biroului Electoral Central, la http://parlamentare2016.bec.ro/wp-content/uploads/2016/10/Circulara_52.pdf.

⁷³ Deciziile Biroului Electoral Central nr. 53-64/2016.

⁷⁴ Deciziile Biroului Electoral Central nr. 66-69/2016 și nr. 71/2016.

⁷⁵ Deciziile Biroului Electoral Central nr. 65/2016 și nr. 70/2016.

71/2016, respectiv art. 1, prin care au fost admise unele candidaturi propuse de Uniunea Ucrainenilor din România. În consecință, conform **Procesului-Verbal privind constatarea rămânerii definitive a candidaturilor propuse de organizațiile cetățenilor aparținând minorităților naționale pentru toate circumscripțiile electorale, la alegerile pentru Camera Deputaților din anul 2016**, încheiat la data de 21.10.2016, **au rămas definitive 49 de candidaturi** depuse de 16 organizații ale cetățenilor aparținând minorităților naționale.

Totodată, în temeiul art. 62 din Legea nr. 208/2015, Biroul Electoral Central a **admis**, prin **Decizia nr. 76/2016, semnele electorale depuse de 26** de partide politice, alianțe politice, alianțe electorale și organizații ale cetățenilor aparținând minorităților naționale⁷⁶. A fost respinsă înregistrarea semnelor electorale depuse de Uniunea Democrată a Tătarilor Turco-Musulmani din România, Uniunea Ucrainenilor din România, Uniunea Salvați România și de Partidul Noua Românie.

De asemenea, în temeiul art. 54 alin. (1) din Legea nr. 208/2015, **11 competitori electorali care au depus la Biroul Electoral Central o listă de susținători cuprinzând cel puțin 1% din numărul total al alegătorilor înscrși în Registrul electoral la nivel național**, au putut depune liste de candidați în toate circumscripțiile electorale, respectiv Partidul Național Liberal, Uniunea Democrată Maghiară din România, Partidul Social Democrat, Partidul Mișcarea Populară, Partidul Alianța Liberalilor și Democraților, Partidul România Unită, Partidul Alianța Noastră România, Uniunea Salvați România, Partidul Socialist Român, Partidul România Mare, Partidul Ecologist Român.

- *la Biroul electoral pentru cetățenii români cu domiciliul sau reședința în afara țării*, listele de candidați și candidaturile independente pentru circumscripția electorală pentru cetățenii români cu domiciliul sau reședința în afara țării, până la data de 12 octombrie 2016

Au fost **admise** listele de candidați depuse de Partidul Social Democrat, Partidul România Unită, Partidul Mișcarea Populară, Partidul Alianța Liberalilor și Democraților, Partidul Național Liberal, Uniunea Salvați România, Uniunea Democrată Maghiară din România. Au fost **admise parțial** listele de candidați depuse de Partidul Alianța Noastră România. A fost **respinsă** candidatura depusă de domnul Daniel Meternă⁷⁷. Prin **Procesul-verbal nr. 84 din 22.10.2016**, Biroul electoral pentru cetățenii români cu domiciliul sau reședința în afara țării a constatat rămânerea definitivă a **79 de candidaturi**. Nu s-au înregistrat candidaturi independente.

- *la birourile electorale de circumscripție*, listele de candidați și candidaturile independente pentru circumscripțiile electorale din țară, până la data de 27 octombrie 2016

Cu **Adresa nr. 269/C/BEC/SCD/2016 din 27.10.2016**, Biroul Electoral Central a solicitat birourilor electorale să transmită informațiile referitoare la candidaturile admise, în vederea constituirii unei **baze de date cu candidații la alegerile pentru Senat și Camera Deputaților din anul 2016**.

Conform datelor publicate pe site-ul Biroului Electoral Central în secțiunea *Candidați*, la nivel național **au fost admise 4.251 de candidaturi pentru Camera Deputaților**, depuse de 40 de formațiuni politice și organizații ale cetățenilor aparținând minorităților naționale și de **39 de candidați independenți**. De asemenea, **au fost admise 2.226 de candidaturi pentru Senat**, depuse de 19 formațiuni politice și organizații ale cetățenilor aparținând minorităților naționale și de **5 de candidați independenți**.

La nivel național au fost depuse 385 de liste complete de candidați pentru Camera Deputaților și 384 de liste complete de candidați pentru Senat.

⁷⁶ Lista semnelor electorale depuse și admise a fost publicată în Monitorul Oficial al României nr. 901/09.11.2016.

⁷⁷ Deciziile Biroului electoral pentru cetățenii români cu domiciliul sau reședința în afara țării pot fi consultate la adresa <http://www.mae.ro/node/38744>.

Cu Adresa înregistrată la Biroul Electoral Central cu nr. 488/C/BEC/SCD/2016 din 11.11.2016, **Consiliul Național Pentru Studierea Arhivelor Securității (CNSAS)** a solicitat transmiterea listelor candidaturilor rămase definitive și a declarațiilor pe propria răspundere depuse de candidați, în vederea verificării.

După rămânerea definitivă a candidaturilor, **Coaliția pentru Egalitate de Gen** a sesizat Biroul Electoral Central⁷⁸ cu privire la înregistrarea de către birourile electorale de circumscripție a unor liste de candidați care nu respectau condiția prevăzută de art. 52 alin. (2) din Legea nr. 208/2015, de a avea în componență reprezentanți ai ambelor sexe. Cu Adresa nr. 501/C/BEC/SCD/2016/18.11.2016, Biroul Electoral Central a răspuns în sensul că nu are competența de a verifica legalitatea listelor de candidați depuse la birourile electorale de circumscripție, Legea nr. 208/2015 reglementând în cadrul art. 59 o procedură specifică de contestație, la tribunal. Cu acest prilej, Biroul Electoral Central a întocmit o serie de situații privind candidaturile rămase definitive⁷⁹, accesibile pe site-ul acestuia, în secțiunea *Candidați*.

Din cuprinsul acestora rezultă că din totalul de 6.476 de candidați, **1.797 au fost femei**, reprezentând **27,7%** și **4.679 au fost bărbați**, respectiv **72,3%**. Au existat 23 de liste de candidați care nu aveau în componență niciun candidat femeie. Dintre acestea, 3 liste conțineau inițial câte un candidat femeie care și-a retras ulterior candidatura, iar alte 2 liste au fost respinse de biroul electoral de circumscripție, deciziile de respingere fiind contestate la tribunalele competente. **18 liste de candidați au fost depuse și acceptate de birourile electorale județene, deși nu includeau femei.**

Relevante sunt următoarele situații centralizatoare:

Numărul de candidați înregistrați la nivel național pe circumscripții electorale și sexe						
Număr circumscripție	Denumire circumscripție	Număr total candidați	Femei	Pondere femei în total (%)	Bărbați	Pondere bărbați în total (%)
1	ALBA	96	21	21.9	75	78.1
2	ARAD	138	34	24.6	104	75.4
3	ARGEȘ	191	55	28.8	136	71.2
4	BACĂU	215	66	30.7	149	69.3
5	BIHOR	172	45	26.2	127	73.8
6	BISTRIȚA-NĂSĂUD	119	38	31.9	81	68.1
7	BOTOȘANI	119	36	30.3	83	69.7
8	BRAȘOV	182	41	22.5	141	77.5
9	BRĂILA	116	35	30.2	81	69.8
10	BUZĂU	148	36	24.3	112	75.7
11	CARAȘ-SEVERIN	121	29	24	92	76
12	CĂLĂRAȘI	104	31	29.8	73	70.2
13	CLUJ	206	45	21.8	161	78.2
14	CONSTANȚA	205	52	25.4	153	74.6
15	COVASNA	88	28	31.8	60	68.2

⁷⁸ Adresele înregistrate cu nr. 501/C/BEC/SCD/2016/14.11.2016 și nr. 522/C/BEC/SCD/2016/16.11.2016.

⁷⁹ Numărul de candidați înregistrați la nivel național pe circumscripții electorale și sexe la alegerile pentru Senat și Camera Deputaților din data de 11 decembrie 2016 (varianta excel), Numărul de candidați înregistrați la nivel național pe competitori electorali și sexe la alegerile pentru Senat și Camera Deputaților din data de 11 decembrie 2016 (varianta excel), Numărul de candidați înregistrați pe circumscripții și competitori electorali pe sexe la alegerile pentru Senat și Camera Deputaților din data de 11 decembrie 2016 (varianta excel).

16	DÂMBOVÎȚA	138	32	23.2	106	76.8
17	DOLJ	208	59	28.4	149	71.6
18	GALAȚI	184	58	31.5	126	68.5
19	GIURGIU	115	45	39.1	70	60.9
20	GORJ	112	31	27.7	81	72.3
21	HARGHITA	79	22	27.8	57	72.2
22	HUNEDOARA	143	29	20.3	114	79.7
23	IALOMÎȚA	97	28	28.9	69	71.1
24	IAȘI	218	59	27.1	159	72.9
25	ILFOV	99	33	33.3	66	66.7
26	MARAMUREȘ	125	32	25.6	93	74.4
27	MEHEDINȚI	130	36	27.7	94	72.3
28	MUREȘ	132	34	25.8	98	74.2
29	NEAMȚ	146	37	25.3	109	74.7
30	OLT	139	34	24.5	105	75.5
31	PRAHOVA	199	38	19.1	161	80.9
32	SATU MARE	107	35	32.7	72	67.3
33	SĂLAJ	78	20	25.6	58	74.4
34	SIBIU	141	40	28.4	101	71.6
35	SUCEAVA	180	44	24.4	136	75.6
36	TELEORMAN	117	35	29.9	82	70.1
37	TIMIȘ	241	73	30.3	168	69.7
38	TULCEA	89	28	31.5	61	68.5
39	VASLUI	140	40	28.6	100	71.4
40	VÂLCEA	137	33	24.1	104	75.9
41	VRANCEA	129	38	29.5	91	70.5
42	MUNICIPIUL BUCUREȘTI	505	172	34.1	333	65.9
43	Diaspora	79	24	30.4	55	69.6
99	BEC	49	16	32.7	33	67.3
	TOTAL	6476	1797	27.7	4679	72.3

Numărul de candidați înregistrat la nivel național pe formațiuni politice și sexe					
Denumire formațiune politică	Total	Femei		Bărbați	
		Număr	%	Număr	%
PARTIDUL NAȚIONAL LIBERAL (PNL)	633	160	25.3	473	74.7
UNIUNEA POLONEZILOR DIN ROMÂNIA (DOM POLSKI)	3	2	66.7	1	33.3
PARTIDUL "BLOCUL UNITĂȚII NAȚIONALE" (BUN)	29	9	31	20	69
ALIANȚA NOASTRĂ ROMÂNIA (ANR)	591	176	29.8	415	70.2
UNIUNEA SALVAȚI ROMÂNIA (USR)	482	122	25.3	360	74.7
PARTIDUL NOUA ROMÂNIE (PNR)	36	13	36.1	23	63.9
UNIUNEA ARMENILOR DIN ROMÂNIA (UAR)	6	1	16.7	5	83.3
COMUNITATEA RUȘILOR LIPOVENI DIN ROMÂNIA ((CRLR))	5	1	20	4	80
ASOCIAȚIA LIGA ALBANEZILOR DIN ROMÂNIA (ALAR)	2	1	50	1	50
ASOCIAȚIA MACEDONENILOR DIN ROMÂNIA (AMR)	1	1	100	0	0
UNIUNEA DEMOCRATĂ TURCĂ DIN ROMÂNIA (UDTR)	3	1	33.3	2	66.7
PARTIDUL VRANCEA NOASTRĂ (PVN)	10	2	20	8	80
UNIUNEA BULGARĂ DIN BANAT - ROMÂNIA (UBBR)	6	2	33.3	4	66.7
UNIUNEA UCRAINENILOR DIN ROMÂNIA (UUR)	6	2	33.3	4	66.7
PARTIDUL ROMÂNIA MARE (PRM)	500	142	28.4	358	71.6
PARTIDUL PUTERII UMANISTE (SOCIAL-LIBERAL) (PPU)	49	17	34.7	32	65.3
ASOCIAȚIA PARTIDA ROMILOR "PRO-EUROPA" (Pro Europa)	5	1	20	4	80
UNIUNEA CULTURALĂ A RUTENILOR DIN ROMÂNIA (UCRR)	6	3	50	3	50
UNIUNEA CROAȚILOR DIN ROMÂNIA (UCR)	1	0	0	1	100
UNIUNEA ELENĂ DIN ROMÂNIA (UER)	1	0	0	1	100
PARTIDUL MIȘCAREA POPULARĂ (PMP)	628	146	23.2	482	76.8
UNIUNEA SÂRBILOR DIN ROMÂNIA (USR)	3	1	33.3	2	66.7
UNIUNEA DEMOCRATICĂ A SLOVACILOR ȘI CEHIILOR DIN ROMÂNIA (UDSCR)	2	1	50	1	50
PARTIDUL ECOLOGIST ROMÂN (PER)	449	151	33.6	298	66.4
PARTIDUL ROMÂNIA UNITĂ (PRU)	639	158	24.7	481	75.3
PARTIDUL SOCIAL DEMOCRAT (PSD)	639	182	28.5	457	71.5
FORUMUL DEMOCRAT AL GERMANILOR DIN ROMÂNIA (FDGR)	3	1	33.3	2	66.7
PARTIDUL ROMILOR DEMOCRAȚI - PRD (PRD)	5	1	20	4	80
PARTIDUL SOCIALIST ROMÂN (PSR)	377	150	39.8	227	60.2
PARTIDUL VERDE (VERZII)	22	8	36.4	14	63.6
PARTIDUL REPUBLICAN DIN ROMÂNIA (PRR)	2	1	50	1	50
UNIUNEA DEMOCRATĂ MAGHIARĂ DIN ROMÂNIA (UDMR)	638	177	27.7	461	72.3
FEDERAȚIA COMUNITĂȚILOR EVREIEȘTI DIN ROMÂNIA (FCER)	1	0	0	1	100
PARTIDUL ALIANȚA LIBERALILOR ȘI DEMOCRAȚILOR (ALDE)	627	147	23.4	480	76.6
PARTIDUL PLATFORMA ACȚIUNEA CIVICĂ A TINERILOR (PACT)	21	9	42.9	12	57.1
ASOCIAȚIA ITALIENILOR DIN ROMÂNIA – RO.AS.IT. (ROASIT)	1	0	0	1	100
CANDIDAT INDEPENDENT	44	8	18.2	36	81.8
TOTAL	6476	1797	27.7	4679	72.3

5.3. Măsuri pentru asigurarea integrității candidaturilor

În vederea creșterii nivelului de transparentizare și de prevenire a incompatibilităților și a conflictelor de interese, **Agencia Națională de Integritate** a lansat pe propria pagină de Internet o **secțiune dedicată alegerilor parlamentare** din 11 decembrie 2016, disponibilă la adresa <https://www.integritate.eu/Alegeri-Parlamentare-2016>⁸⁰.

Măsura a vizat optimizarea procesului de completare a declarațiilor de avere și de interese de către candidați, oferirea asistenței de specialitate în ceea ce privește regimul juridic al incompatibilităților și al conflictelor de interese, precum și informarea societății civile cu privire la obligațiile pe care le au participanții la procesul electoral, fiind publicate mai multe categorii de informații utile candidaților și alegătorilor:

- o situație a celor mai întâlnite cazuri de incompatibilitate și de conflict de interese, identificate de către inspectorii de integritate în activitatea de evaluare, raportată la categoriile de funcții publice ocupate în urma alegerilor parlamentare – deputați și senatori,
- ghiduri utile, legislația de integritate și o listă a celor mai frecvente solicitări de informații cu privire la legislația de integritate și răspunsurile aferente,
- date și informații cu privire la peste 300 de persoane în cazul cărora s-a stabilit definitiv și irevocabil faptul că s-au aflat în incompatibilitate sau conflict de interese și care, potrivit, prevederilor Legii nr. 176/2010, intră sub interdicția de a mai ocupa o funcție publică timp de trei ani.

Totodată, Agenția Națională de Integritate a lansat o **linie telefonică** prin intermediul căreia persoanele interesate au putut solicita inspectorilor de integritate **asistență de specialitate** în cazul solicitărilor urgente cu privire la regimul juridic al completării declarațiilor de avere și de interese, al incompatibilităților și al conflictelor de interese și a postat **formulare inteligente ale declarațiilor de avere și de interese**, cu câmpuri predefinite și liste de valori, ce pot fi completate în mediu electronic.

Agencia Națională de Integritate a publicat în cadrul acestei secțiuni, în termen de 48 de ore de la primire, **toate declarațiile de avere și de interese depuse de candidații la alegerile parlamentare**.

În vederea exercitării atribuțiilor prevăzute de art. 58 alin. (1) din Legea nr. 208/2015, prin Adresa nr. 77/C/BEC/SCD/2016 din 06.10.2016, Biroul Electoral Central a informat birourile electorale de circumscripție cu privire la posibilitatea de a solicita Autorității Electorale Permanente efectuarea verificărilor în Registrul electoral cu privire la candidații la alegerile pentru Senat și Camera Deputaților din anul 2016, în ceea ce privește eventuale interdicții ale dreptului de a alege și de a fi ales. Totodată, prin Adresele nr. 149/C/BEC/SCD/2016 din 13.10.2016, nr. 272/C/BEC/SCD/2016 din 27.10.2016 și nr. 321/C/BEC/SCD/2016 din 31.10.2016 a înaintat către birourile electorale de circumscripție lista persoanelor cărora li se aplică interdicția de 3 ani de a mai ocupa o funcție de demnitate publică, transmisă de către Agenția Națională de Integritate.

Informații complete despre candidați și diverse statistici au fost disponibile pe site-ul Biroului Electoral Central, în secțiunea *Candidați*, precum și pe site-urile birourilor electorale de circumscripție.

⁸⁰ „Comunicatul privind măsurile de prevenție și conștientizare adoptate de ANI în contextul organizării alegerilor parlamentare 2016” din 13 octombrie 2016, <https://www.integritate.eu/Comunicate.aspx?Action=1&NewsId=2310&M=NewsV2&PID=20>.

6. CAMPANIA ELECTORALĂ

Campania electorală a **debutat** la data de 11 noiembrie 2016, cu 30 de zile înaintea zilei votării și **s-a încheiat** la data de 10.12.2016, ora 7⁰⁰.

În urma emiterii *Deciziei nr. 592/2016* privind regulile de desfășurare în audiovizual a campaniei electorale din anul 2016 pentru alegerea Camerei Deputaților și a Senatului, de către Consiliul Național al Audiovizualului, Biroul Electoral Central a adoptat *Decizia nr. 82/D/2016* privind aplicarea dispozițiilor art. 67 alin. (7) din Legea nr. 208/2015 privind alegerea Senatului și a Camerei Deputaților, precum și pentru organizarea și funcționarea Autorității Electorale Permanente, cu modificările și completările ulterioare, care a lămurit sfera de aplicare a *Deciziei nr. 592/2016*.

6.1. Afișajul electoral și materialele de campanie

Primarii au avut obligația de a stabili locurile speciale pentru afișajul electoral până la începerea campaniei electorale.

Biroul Electoral Central a soluționat, prin decizii, mai multe contestații privind afișajul electoral și materialele de campanie utilizate de competitorii electorali. Iată o prezentare succintă a conținutului acestora:

- *Decizia nr. 117/D/15.11.2016*: respingerea contestației formulată de către un competitor electoral împotriva *Deciziei nr. 27/D/12.11.2016* a Biroului Electoral de Circumscripție Județeană nr. 35 Suceava. Prin decizia atacată, Biroul Electoral de Circumscripție Județeană nr. 35 Suceava a soluționat plângerea unui competitor electoral referitoare la încălcarea dispozițiilor art. 79 alin. (4) din Legea nr. 208/2015, cu modificările și completările ulterioare, prin afișarea în locurile special amenajate a unui număr de 3 afișe electorale. Biroul Electoral de Circumscripție Județeană nr. 35 Suceava a dispus îndepărtarea unuia dintre cele 3 afișe și sesizarea inspectoratului județean de poliție competent în vederea aplicării sancțiunii contravenționale. Biroul Electoral Central a respins contestația arătând că, potrivit prevederilor art. 79 alin. (4) din Legea nr. 208/2015, cu modificările și completările ulterioare, „(...) pe un panou electoral fiecare partid politic, alianță politică, alianță electorală sau organizație a cetățenilor aparținând minorităților naționale care participă la alegeri ori candidat independent poate aplica numai două afișe electorale”.
- *Decizia nr. 121/D/17.11.2016*: respingerea contestațiilor formulate de către doi competitori electorali împotriva *Deciziei nr. 24/D/14.11.2016* a Biroului Electoral de Circumscripție Județeană nr. 4 Bacău. Prin decizia atacată, Biroul Electoral de Circumscripție Județeană nr. 4 Bacău a soluționat plângerea unui competitor electoral referitoare la alți doi actori implicați în cursa electorală, care nu au înlăturat anumite materiale electorale care nu corespund legislației în vigoare, depunând ca probe, fotografii. Biroul Electoral de Circumscripție Județeană nr. 4 Bacău a dispus îndepărtarea materialelor electorale și sesizarea organelor competente. Biroul Electoral Central a respins contestațiile formulate, motivând că, potrivit prevederilor art. 79 alin. (1) „primarii sunt obligați ca până la începerea campaniei electorale să stabilească prin dispoziție locuri speciale pentru afișaj electoral și să asigure amplasarea

de panouri electorale în cadrul acestora, ținând seama de numărul partidelor politice, organizațiilor cetățenilor aparținând minorităților naționale, alianțelor politice și alianțelor electorale care declară că depun liste de candidați, precum și de candidații independenți. Aceste locuri trebuie să fie situate în zone frecventate de cetățeni, fără stânjenirea circulației pe drumurile publice și a celorlalte activități din localitățile respective.”

- *Decizia nr. 125/D/21.11.2016*: admiterea contestației formulate de către un competitor electoral împotriva Hotărârii nr. 5/18.11.2016 a Biroului Electoral de Circumscripție Județeană nr. 23 Ialomița și respingerea plângerii formulate de către un alt competitor electoral. Prin hotărârea atacată, Biroul Electoral de Circumscripție Județeană nr. 23 Ialomița a admis plângerea formulată de către un competitor electoral și a dispus înlăturarea din clipul electoral difuzat pe un web site a unor secvențe care aduc atingere dispozițiilor art. 68 alin. (4) și (9) din Legea nr. 208/2015, cu modificările și completările ulterioare. Biroul Electoral Central a admis contestația formulată, motivând că, în conformitate cu dispozițiile art. 80 alin. (1) și (2) din Legea nr. 208/2015, cu modificările și completările ulterioare, birourile electorale de circumscripție veghează la corecta desfășurare a campaniei electorale în circumscripția în care funcționează și soluționează plângerile ce le sunt adresate cu privire la împiedicarea unui partid politic, unei organizații a cetățenilor aparținând minorităților naționale, alianțe politice, alianțe electorale ori a unui candidat independent de a-și desfășura campania electorală în condițiile prevăzute de lege, precum și plângerile privind încălcarea prevederilor art. 64, 65 și 79. De asemenea, potrivit dispozițiilor art. 80 alin. (3) din actul normativ menționat, dacă biroul electoral de circumscripție consideră, cu ocazia soluționării plângerii, că este necesară luarea unor măsuri administrative sau aplicarea unor sancțiuni contravenționale ori penale, sesizează autoritățile competente.
- *Decizia nr. 131/25.11.2016*: admiterea contestației formulate de către un competitor electoral împotriva Deciziei nr. 30/282/21.11.2016 a Biroului Electoral de Circumscripție Județeană nr. 6 Bistrița-Năsăud. Prin decizia atacată, Biroul Electoral de Circumscripție Județeană nr. 6 Bistrița-Năsăud a dispus obligarea unui competitor electoral să înlăture un banner amplasat, motivându-se folosirea altor materiale de propaganda electorală decât cele premise de lege. Analizând contestația formulată, Biroul Electoral Central o va admite, invocând prevederile art 79. alin. (1) și (6) din Legea nr. 208/2015, cu modificările și completările ulterioare, „primarii sunt obligați ca până la începerea campaniei electorale să stabilească prin dispoziție locuri speciale pentru afișaj electoral și să asigure amplasarea de panouri electorale în cadrul acestora, ținând seama de numărul partidelor politice, organizațiilor cetățenilor aparținând minorităților naționale, alianțelor politice și alianțelor electorale care declară că depun liste de candidați, precum și de candidații independenți. Aceste locuri trebuie să fie situate în zone frecventate de cetățeni, fără stânjenirea circulației pe drumurile publice și a celorlalte activități din localitățile respective.” De asemenea, „în alte locuri decât cele stabilite conform alin. (1), afișajul electoral este interzis.”
- *Decizia nr. 133/28.11.2016*: respingerea contestației formulate de către un competitor electoral împotriva Deciziei nr. 17/24.11.2016 a Biroului Electoral de Circumscripție Județeană nr. 34 Sibiu. Prin decizia atacată, Biroul Electoral de Circumscripție Județeană nr. 34 Sibiu a soluționat plângerea unui competitor electoral, prin care a sesizat amplasarea unor afișe ale unui alt competitor electoral în alte locuri decât cele stabilite prin Legea nr. 208/2015, cu modificările și completările ulterioare. Analizând contestația formulată, Biroul Electoral Central a respins-o ca tardiv formulată, invocând dispozițiile art 80. alin. (4) din actul normativ menționat: „împotriva hotărârilor pronunțate de

birourile electorale în materia campaniei electorale se poate face contestație în termen de 48 de ore de la data afișării, care se depune la biroul electoral ierarhic superior. Hotărârea este definitivă.”

- *Decizia nr. 134/28.11.2016*: respingerea contestației formulate de către un candidat independent împotriva Deciziei nr. 38/25.11.2016 a Biroului Electoral de Circumscripție nr. 42 al Municipiului București. Prin decizia atacată, Biroul Electoral de Circumscripție nr. 42 al Municipiului București a soluționat plângerile referitoare la încălcarea de către un candidat independent a prevederilor art. 79 alin. (6) din Legea nr. 208/2015, cu modificările și completările ulterioare, care interzic afișajul electoral în alte locuri decât cele special amenajate. Analizând contestația formulată, Biroul Electoral Central a respins-o, invocând dispozițiile art. (1), (6) și (8) din Legea nr. 208/2015, cu modificările și completările ulterioare.
- *Decizia nr. 137/02.12.2016*: respingerea contestației formulate de către un candidat independent, împotriva Deciziei nr. 40/28.11.2016 a Biroului Electoral de Circumscripție Județeană nr. 26 Maramureș. Prin contestația formulată, a fost solicitată sistarea demersurilor legale către autoritățile abilitate, dispuse de către Biroul Electoral de Circumscripție Județeană nr. 26 Maramureș prin Decizia nr. 40/28.11.2016. În motivarea contestației se invocă necunoașterea legii electorale privind afișele electorale la alegerile parlamentare din anul 2016, respectiv faptul că au fost aplicate mai multe afișe electorale în mai multe proprietăți private, cu acordul scris al proprietarilor, așa cum s-a procedat la alegerile locale din iunie 2016. Analizând contestația formulată, Biroul Electoral Central a decis respingerea ei, deoarece Biroul Electoral de Circumscripție Județeană nr. 26 Maramureș a dispus, în mod corect, înlăturarea de către competitorul electoral a afișelor electorale amplasate în alte locuri decât cele prevăzute de art. 79 alin. (1) din Legea nr. 208/2015, precum și sesizarea I.P.J. Maramureș.
- *Decizia nr. 138/02.12.2016*: admiterea contestației formulate de către un competitor electoral împotriva Deciziei nr. 42/28.11.2016 a Biroului Electoral de Circumscripție Maramureș. În decizia contestată, Biroul Electoral de Circumscripție nr. 26 Maramureș a respins ca neîntemeiată plângerea formulată de către un competitor electoral privind afișajul electoral realizat de către un adversar în cursa electorală. Plângerea menționată a făcut trimitere la materialele de propagandă electorală de diferite dimensiuni. Analizând contestația formulată, Biroul Electoral Central o va admite, invocând dispozițiile art. 79 alin. (6) din Legea nr. 208/2015, cu modificările și completările ulterioare, potrivit cărora afișajul electoral este interzis în alte locuri decât cele stabilite de către primari, conform alin. (1) din același articol.
- *Decizia nr. 139/02.12.2016*: respingerea contestației formulate de către un competitor electoral împotriva Deciziei nr. 25/29.11.2016 a Biroului Electoral de Circumscripție Județeană nr. 3 Argeș. În motivarea contestației, BECJ nr. 3 Argeș a soluționat plângerea unui competitor electoral cu privire la afișe electorale amplasate nelegal, hotărând îndepărtarea acestora. Analizând contestația formulată, Biroul Electoral Central a respins-o, invocând dispozițiile art. 79 alin. (1) și (6) din Legea nr. 208/2015, cu modificările și completările ulterioare.
- *Decizia nr. 140/05.12.2016*: respingerea contestației formulate de către un competitor electoral împotriva Deciziei nr. 29/D/02.12.2016 a Biroului Electoral de Circumscripție Județeană nr. 9 Brăila. Prin decizia contestată, BECJ nr. 9 Brăila a respins ca nefondată cererea unui competitor electoral, care sesiza afișarea unor însemne electorale fără acordul deținătorului și în afara spațiului legal de afișare. În plângerea formulată se mai arată că afișele electorale nu respectă dimensiunile prevăzute. Analizând contestația formulată, Biroul Electoral Central a respins-o, în temeiul art. 12 alin. (5) și al art. 80 alin. (4) din Legea nr. 208/2015, cu modificările și completările ulterioare.

- *Decizia nr. 141/05.12.2016*: respingerea contestației formulate de către un competitor electoral împotriva Deciziei nr. 23/02.12.2016 a Biroului Electoral de Circumscripție Județeană nr. 37 Timiș. Prin contestația formulată, s-a solicitat anularea Deciziei nr. 23/02.12.2016 a Biroului Electoral de Circumscripție Județeană nr. 37 Timiș, prin care a fost admisă plângerea unui competitor electoral, s-a interzis difuzarea materialului electoral care conține sintagme referitoare la acesta și s-a dispus înlăturarea acestuia din spațiul public. Analizând contestația formulată, Biroul Electoral Central a decis respingerea ei, deoarece B.E.C.J. nr. 37 Timiș a constatat, în mod corect, că materialul electoral exprimă o campanie electorală negativă, deoarece sintagmele asociate unui anumit competitor transmit un mesaj electoral speculativ, defăimător, mesaj care poate influența negativ alegătorii, fapt care încalcă atât prevederile art. 65 alin. (3) și (6) din Legea nr. 208/2015, cât și Codul bunelor practici în materie electorală elaborat de Comisia Europeană pentru Democrație prin Drept (Comisia de la Veneția), respectiv libertatea alegătorilor de a-și forma o opinie fără influența unor factori externi negativi asupra procesului de vot.
- *Decizia nr. 142/05.12.2016*: respingerea contestației formulate de către un competitor electoral împotriva Hotărârii nr. 1/H/02.12.2016 a Biroului Electoral de Circumscripție Județeană nr. 30 Olt. Prin contestația formulată, s-a solicitat anularea Hotărârii nr. 1/H/02.12.2016 a Biroului Electoral de Circumscripție Județeană nr. 30 Olt, prin care a fost respinsă plângerea unui competitor electoral referitoare la obligarea Primăriei Municipiului Slatina de a înceta distribuirea tichetelor sociale cu imaginea Primarului Municipiului Slatina, pe toată perioada campaniei electorale. Analizând contestația formulată, Biroul Electoral Central a decis respingerea ei, deoarece B.E.C.J. nr. 30 Olt a constatat, în mod corect, că tichetele sociale nu reprezintă material de propagandă electorală în sensul prevăzut de art. 36 alin. (7) lit. a) din Legea nr. 334/2006, republicată, cu modificările ulterioare, acestea fiind distribuite conform Hotărârii Consiliului Local al Municipiului Slatina nr. 85/06.09.2016, astfel că nu au fost încălcate dispozițiile art. 64, 65 și 79 din Legea nr. 208/2015, cu modificările și completările ulterioare.
- *Decizia nr. 143/07.12.2016*: respingerea contestației formulate de către un competitor electoral împotriva Deciziei nr. 48/02.12.2016 a Biroului Electoral de Circumscripție Județeană nr. 26 Maramureș. Prin contestația formulată, s-a solicitat anularea Deciziei nr. 48/02.12.2016 a Biroului Electoral de Circumscripție Județeană nr. 26 Maramureș, admiterea plângerii și dispunerea măsurii înlăturării afișelor electorale reprezentând un anumit candidat, cu însemnul național tricolor, precum și sesizarea organelor abilitate pentru sancționarea persoanelor în culpă. Analizând contestația formulată, Biroul Electoral Central a decis respingerea ei, deoarece B.E.C.J. nr. 26 Maramureș a constatat, în mod corect, că nu sunt îndeplinite cerințele prevăzute de art. 79 alin. (7) din Legea 208/2015, cu modificările și completările ulterioare, întrucât afișul electoral nu conține el însuși o succesiune de culori care să imite drapelul României.
- *Decizia nr. 144/09.12.2016*: respingerea contestației formulate de către un competitor electoral împotriva Deciziei nr. 24/05.12.2016 a Biroului Electoral de Circumscripție Județeană nr. 24 Iași. Prin contestația formulată, s-a solicitat modificarea în totalitate a Deciziei nr. 24/05.12.2016 a Biroului Electoral de Circumscripție Județeană nr. 24 Iași, respingerea plângerii Partidului Social Democrat – filiala județeană Iași și constatarea caracterului abuziv al deciziei atacate, prin faptul că încalcă dreptul la liberă exprimare și îngrădește drepturile electorale ale Partidului Național Liberal. Analizând contestația formulată, Biroul Electoral Central a decis respingerea ei, deoarece B.E.C.J. nr. 24 Iași a constatat, în mod corect, că materialul electoral în cauză are caracter defăimător la adresa altui competitor electoral, respectiv Partidul Social Democrat. De asemenea, B.E.C.J. nr. 24 Iași a constatat,

- în mod corect, că din modalitatea de redactare a materialului electoral rezultă în mod evident că scopul materialului nu este de informare a electoratului, ci de defăimare a unui competitor electoral.
- *Decizia nr. 145/09.12.2016*: respingerea contestației formulate de Partidul Național Liberal – filiala Olt împotriva Hotărârii nr. 3/H/06.12.2016 a Biroului Electoral de Circumscripție Județeană nr. 30 Olt. Prin contestația formulată, Partidul Național Liberal – Filiala Olt a solicitat anularea Hotărârii nr. 3/H/06.12.2016 a Biroului Electoral de Circumscripție Județeană nr. 30 Olt prin care a fost admisă plângerea P.S.D. – Organizația Județeană Olt și, pe cale de consecință, a fost interzisă difuzarea și a fost dispusă înlăturarea din spațiul public a materialelor electorale referitoare la P.S.D. ce conțin sintagme speculative, defăimătoare și care pot influența negativ alegătorii, comandate de Partidul Național Liberal – Filiala Olt, în tiraj de 50.000 de exemplare. Analizând contestația formulată, Biroul Electoral Central a decis respingerea ei, deoarece B.E.C.J. nr. 30 Olt a constatat, în mod corect, că materialele electorale transmit un mesaj electoral speculativ, defăimător și poate influența negativ alegătorii, fiind încălcate prevederile art. 65 alin. (3) și (6), deoarece sintagmele asociate Partidului Social Democrat, transmit un mesaj electoral speculativ, defăimător, mesaj care poate influența negativ alegătorii, fapt care încalcă prevederile art. 65 alin. (3) și (6) din Legea nr. 208/2015.
 - *Decizia nr. 146/10.12.2016*: admiterea contestației formulate de Partidul Național Liberal – Filiala Maramureș împotriva Deciziei nr. 54/08.12.2016 a Biroului Electoral de Circumscripție Județeană nr. 26 Maramureș. Prin contestația formulată, Partidul Național Liberal – Filiala Județeană Maramureș a solicitat anularea Deciziei nr. 54/08.12.2016 a Biroului Electoral de Circumscripție Județeană nr. 26 Maramureș prin care a fost admisă plângerea P.S.D. – Filiala Maramureș și, pe cale de consecință, a fost dispusă sistarea difuzării materialului de propagandă electorală constând în tipărituri sub titlul “Ziua Bună Maramureș” în care sunt imprimate denumirea Partidului Național Liberal, fără menționarea operatorului economic care le-a imprimat și tirajul. Analizând contestația formulată, Biroul Electoral Central a decis admiterea ei, deoarece B.E.C.J. nr. 26 Maramureș a admis, în mod greșit, plângerea PSD – Filiala Maramureș, întrucât, în ceea ce privește publicitatea în presa scrisă, partidele politice nu au obligația de a imprima tirajul, art. 36 alin. (3) lit. d) referindu-se doar la materialele prevăzute la alin. (2) lit. a) și e), iar denumirea operatorului economic care a realizat materialul nu putea fi menționată de către formațiunea politică, în condițiile în care acesta este beneficiarul unor servicii de publicitate (în baza unui contract de prestări servicii de publicitate), nu beneficiarul lucrărilor de tipografie (care poate fi ziarul în care se face publicitate).
 - *Decizia nr. 147/11.12.2016*: respingerea contestației formulate de Partidul Social Democrat – Filiala Bihor împotriva Deciziei nr. 19/11.12.2016 a Biroului Electoral de Circumscripție Județeană nr. 5 Bihor privind soluționarea contestației depusă de domnul Bulzan Dumitru. Prin contestația formulată, Partidul Social Democrat – Filiala Bihor a solicitat anularea Deciziei nr. 19/11.12.2016 a Biroului Electoral de Circumscripție Județeană nr. 5 Bihor privind soluționarea contestației depusă de domnul Bulzan Dumitru, prin care a fost respinsă plângerea domnului Bulzan Dumitru ca lipsită de obiect. Analizând contestația formulată, Biroul Electoral Central a decis respingerea ei, deoarece B.E.C.J. nr. 5 Bihor a constatat, în mod corect, ca lipsită de obiect plângerea nr. 281/08.12.2016 a domnului Bulzan Dumitru, de vreme ce materialele de propagandă electorală la care face referire plângerea au fost înlăturate. Referitor la susținerile potrivit cărora nu au fost respectate prevederile art. 80 alin. (4) și (5), în sensul întocmirii unei decizii și publicării acesteia, se constată că B.E.C.J. nr. 5 Bihor a emis Decizia nr. 19/11.12.2016 privind soluționarea contestației depusă de domnul Bulzan Dumitru, care a fost publicată prin afișare, potrivit procesului-verbal nr. 372/11.12.2016.

- *Decizia nr. 149/13.12.2016*: respingerea contestației formulate de către domnul Botezat Cosmin-Mihai împotriva Deciziei nr. 38/490/10.12.2016 a Biroului Electoral de Circumscripție Județeană nr. 6 Bistrița-Năsăud. Prin contestația formulată, domnul Botezat Cosmin-Mihai a solicitat anularea Deciziei nr. 38/490/10.12.2016 a Biroului Electoral de Circumscripție Județeană nr. 6 Bistrița-Năsăud prin care a fost admisă plângerea P.S.D. – Organizația Județeană Bistrița-Năsăud și, pe cale de consecință, a fost contestată continuarea propagandei electorale după încheierea acesteia, de către publicația online găzduită pe adresa www.ziardebistrita.ro, prin menținerea unui articol și a fost sesizat Inspectoratul de Poliție Județean Bistrița-Năsăud în vederea luării măsurilor ce se impun. Analizând contestația formulată, Biroul Electoral Central a decis respingerea ei, deoarece B.E.C.J. nr. 6 Bistrița-Năsăud a constatat, în mod corect, faptul că prin menținerea articolului menționat a fost continuată propaganda electorală de către publicația online “Ziar de Bistrița” după ora 07 a zilei de sâmbătă care precedă zilei alegerilor. Potrivit art. 64 din Legea nr. 208/2015, campania electorală începe cu 30 de zile înainte de data desfășurării alegerilor și se încheie în ziua de sâmbătă care precedă data alegerilor, la ora 7⁰⁰.

6.2. Campania în mass-media

Consiliul Național al Audiovizualului a aplicat o serie de **sancțiuni** pentru încălcarea prevederilor privind campania electorală. Astfel, prin Decizia nr. 676 din 13.12.2016⁸¹, Consiliul Național al Audiovizualului a sancționat cu amendă de 5.000 de lei postul B1 TV, deoarece, în emisiunea electorală „Dosar de politician” difuzată în ziua de 01.12.2016, atât moderatorul cât și unul dintre invitați au făcut afirmații acuzatoare la adresa moralității unei persoane, fără a-i solicita acesteia un punct de vedere, așa cum prevăd dispozițiile art. 40 din Codul Audiovizualului.” Prin Decizia nr. 673 din 13.12.2016⁸² a fost sancționat „cu somație publică postul REALITATEA TV, deoarece la emisiunile de dezbateri electorale nu au participat cel puțin doi candidați, iar acestea nu au fost semnalate așa cum prevede Decizia CNA nr. 592/2016. De asemenea, a difuzat un spot electoral aparținând unui alt partid decât cel invitat în emisiune, fapt interzis de lege.”

Prin Deciziile nr. 674 din 13.12.2016⁸³ și nr. 677 din 13.12.2016⁸⁴ au fost sancționate cu somație publică posturile B1TV și ROMÂNIA TV, „deoarece la emisiunile de dezbateri electorale nu au participat cel puțin doi candidați, iar acestea nu au fost semnalate așa cum prevede Decizia CNA nr. 592/2016. De asemenea, în ziua votării, înainte de încheierea acesteia, au fost făcute comentarii cu caracter electoral, fapt interzis de aceeași decizie.” Prin Decizia nr. 678 din 13.12.2016⁸⁵ a fost sancționat „cu amendă de 30.000 lei postul ROMÂNIA TV, deoarece “Știrile România TV” și emisiunea “Cheia zilei” din 09.12.2016, în care a fost difuzată o înregistrare atribuită unei grupări de hacheri, au fost difuzate cu încălcarea prevederilor privind informarea corectă a publicului. Sancțiunea a fost aplicată și pentru că, în cadrul unor emisiuni, au fost făcute comentarii cu caracter xenofob la adresa străinilor, fapt interzis de art. 47 din Codul audiovizualului.”

⁸¹ Accesibilă la http://cna.ro/IMG/pdf/Dec676_B1_TV-acuzatii.pdf.

⁸² Accesibilă la http://www.cna.ro/IMG/pdf/Dec_673_Realitatea_TV_Som_5_1_c_10_2_dec_592.pdf.

⁸³ Accesibilă la http://www.cna.ro/IMG/pdf/Dec674_B1_TV-elect_parlam.pdf.

⁸⁴ Accesibilă la <http://cna.ro/IMG/pdf/Dec677-RomaniaTV-electorale.pdf>.

⁸⁵ Accesibilă la <http://cna.ro/IMG/pdf/Dec678-RomaniaTV-xenofobie.pdf>.

6.3. Controlul finanțării campaniei electorale

Înregistrarea și instruirea mandatarilor financiari

Potrivit art. 34 alin. (1) din Legea nr. 334/2006 republicată, cu modificările și completările ulterioare, evidența contribuțiilor și a cheltuielilor pentru campania electorală aparținând partidelor politice și candidaților independenți este organizată exclusiv de către mandatarii financiari. Autoritatea Electorală Permanentă are atribuția de a înregistra și a instrui mandatarii financiari.

La data de 08.11.2016, Autoritatea Electorală Permanentă a emis un comunicat de presă⁸⁶ privind **termenul-limită de înscriere a mandatarilor financiari** ai competitorilor electorali care participă la alegerile parlamentare din 11 decembrie 2016, respectiv data de **10.11.2016**. În perioada următoare, la Autoritatea Electorală Permanentă **s-au înregistrat 530 de mandatarii financiari** ai competitorilor electorali participanți la alegerile pentru Senat și Camera Deputaților, respectiv:

- 424 mandatarii financiari pentru formațiunile politice (inclusiv organizațiile județene);
- 61 mandatarii financiari pentru minoritățile naționale (inclusiv organizațiile județene);
- 45 mandatarii financiari pentru candidați independenți.

La data de 22.11.2016, Autoritatea Electorală Permanentă a adus la cunoștința opiniei publice **Lista mandatarilor financiari ai competitorilor electorali la alegerile parlamentare din 11 decembrie 2016**, înregistrați până în data de 10 noiembrie 2016⁸⁷.

La data înregistrării oficiale, fiecare mandatar financiar a primit de la Autoritatea Electorală Permanentă **un cod unic de identificare al partidului politic sau al candidatului independent** pentru a fi imprimat pe toate materialele de propagandă electorală aparținând partidului politic sau candidatului independent pe care îl reprezintă.

Departamentul de control al finanțării partidelor politice și a campaniilor electorale din cadrul Autorității a derulat o serie de **întâlniri de lucru și instruirii cu mandatarii financiari coordonatori** desemnați de formațiunile politice, în datele de 20.10.2016, 27.10.2016, 03.11.2016, 10.11.2016, 17.11.2016, 24.11.2016, în cadrul cărora le-au fost oferite informații privind legislația aplicabilă în materia finanțării campaniei electorale, aplicația privind centralizarea contribuțiilor/cheltuielilor formațiunilor politice, regimul facturilor și documentelor probatorii emise de furnizorii din țările străine pentru candidații din diaspora, informații cu privire la afișajul electoral etc. Fiecărui participant i s-a înmănat **Ghidul finanțării campaniei electorale la alegerile pentru Senat și Camera Deputaților din 11 decembrie 2016**, realizat de Autoritate în 7000 de exemplare.

În data de 02.11.2016, **Ghidul finanțării campaniei electorale la alegerile pentru Senat și Camera Deputaților din data de 11 decembrie 2016 a fost adus la cunoștință publică pe site-ul Autorității Electorale Permanente**. Totodată, pentru a veni în sprijinul competitorilor electorali, pe site-ul Autorității a fost creată o nouă rubrică, *Formulare și declarații alegeri parlamentare 2016*, unde au fost postate în format editabil toate documentele prevăzute de legislația în vigoare pentru alegerile parlamentare⁸⁸. Răspunsurile la solicitările de informații formulate de petenți, referitoare la finanțarea campaniei electorale și la desemnarea mandatarilor financiari, care au un profil de bună practică și prezintă un nivel de interes ridicat au fost postate pe site-ul Autorității Electorale Permanente⁸⁹.

⁸⁶ <http://www.roaep.ro/prezentare/comunicat-de-presa/comunicat-de-presa-297/>.

⁸⁷ <http://www.roaep.ro/finantare/mandatarii-financiari/alegeri-parlamentare-2016/>

⁸⁸ <http://www.roaep.ro/finantare/formulare-si-declaratii-alegeri-parlamentare-2016>.

⁸⁹ <http://www.roaep.ro/finantare/> și <http://intranet.roaep.ro/departamente/departamentul-de-control-al-finantarii-partidelor-politice-si-a-campaniilor-electorale/docs/>

Controlul respectării prevederilor legale referitoare la veniturile și cheltuielile partidelor politice în campania electorală

La alegerile pentru Senat și Camera Deputaților desfășurate în 11 decembrie 2016, au participat un număr de 80 de competitori electorali, după cum urmează:

- 18 partide politice;
- 18 organizații ale cetățenilor români aparținând minorităților naționale;
- 44 candidați independenți.

Potrivit art. 28 alin. (11) din Legea nr. 334/2006, republicată, cu modificările și completările ulterioare, contribuțiile candidaților pentru campania electorală pot fi folosite numai după data declarării acestora la Autoritatea Electorală Permanentă.

Situația veniturilor, a cheltuielilor și a sumelor rambursate este următoarea:

Nr. crt.	Competitor electoral	Total venituri	Total cheltuieli	Cerere de rambursare	Sumă rambursată	Sumă nerambursată
1.	ALIANȚA NOASTRĂ ROMÂNIA (ANR)	612.170,00	576.995,06	-	-	-
2.	PARTIDUL "BLOCUL UNITĂȚII NAȚIONALE" (BUN)	3.300,00	3.098,00	-	-	-
3.	PARTIDUL ALIANȚA LIBERALILOR ȘI DEMOCRAȚILOR (ALDE)	5.165.307,00	5.149.185,30	5.104.937,77	4.947.367,93	157.569,84
4.	PARTIDUL ECOLOGIST ROMÂN (PER)	188.300,00	376.268,46	-	-	-
5.	PARTIDUL MIȘCAREA POPULARĂ (PMP)	5.336.894,60	5.299.980,96	5.300.046,98	5.224.052,62	75.994,36
6.	PARTIDUL NAȚIONAL LIBERAL (PNL)	16.785.970,50	16.487.616,80	16.485.579,41	la data raportului controlul nu este finalizat	
7.	PARTIDUL NOUA ROMÂNIE (PNR)	-	-	-	-	-
8.	PARTIDUL PLATFORMA ACȚIUNEA CIVICĂ A TINERILOR (PACT)	300,00	70,58	-	-	-
9.	PARTIDUL PUTERII UMANISTE (SOCIAL-LIBERAL) (PPU)	15.110,00	15.098,59	-	-	-
10.	PARTIDUL REPUBLICAN DIN ROMÂNIA (PRR)	-	-	-	-	-
11.	PARTIDUL ROMÂNIA MARE (PRM)	68.350,00	68.415,00	-	-	-
12.	PARTIDUL ROMÂNIA UNITĂ (PRU)	4.039.173,80	3.974.682,39	1.287.192,42	1.285.925,57	1.266,85
13.	PARTIDUL ROMILOR DEMOCRAȚI - PRD (PRD)	3.261,00	3.260,04	-	-	-
14.	PARTIDUL SOCIAL DEMOCRAT (PSD)	14.959.061,00	13.828.665,60	13.828.244,51	13.754.370,16	73.874,35
15.	PARTIDUL SOCIALIST ROMÂN (PSR)	10.719,40	9.380,50	-	-	-
16.	PARTIDUL UNIUNEA SALVAȚI ROMÂNIA (USR)	1.970.921,39	1.901.825,32	1.899.998,11	la data raportului controlul nu este finalizat	
17.	PARTIDUL VERDE (VERZII)	-	-	-	-	-
18.	PARTIDUL VRANCEA NOASTRĂ (PVN)	1.300,00	1.289,02	-	-	-
19.	ASOCIAȚIA ITALIENILOR DIN ROMÂNIA – RO.AS.IT. (ROASIT)	16.440,00	16.117,40	16.117,40	16.117,40	-
20.	ASOCIAȚIA LIGA ALBANEZILOR DIN ROMÂNIA (ALAR)	10.700,00	10.406,09	10.406,09	10.406,09	-
21.	ASOCIAȚIA MACEDONENILOR DIN ROMÂNIA (AMR)	7.300,00	7.293,43	7.293,43	5.137,60	2.155,83
22.	ASOCIAȚIA PARTIDA ROMILOR "PRO-EUROPA" (PRO EUROPA)	6.200,00	5.778,11	5.778,11	5.778,11	-
23.	COMUNITATEA RUȘILOR LIPOVENI DIN ROMÂNIA ((CRLR))	8.400,00	6.488,73	-	-	-

24.	FEDERAȚIA COMUNITĂȚILOR EVREIEȘTI DIN ROMÂNIA (FCER)	12.650,00	9.477,95	-	-	-
25.	FORUMUL DEMOCRAT AL GERMANILOR DIN ROMÂNIA (FDGR)	17.200,00	14.007,20	12.802,00	10.022,59	2.779,41
26.	UNIUNEA ARMENILOR DIN ROMÂNIA (UAR)	10.000,00	8.511,21	-	-	-
27.	UNIUNEA BULGARĂ DIN BANAT - ROMÂNIA (UBBR)	5.400,00	5.315,00	-	-	-
28.	UNIUNEA CROAȚILOR DIN ROMÂNIA (UCR)	4.000,00	1.662,40	1.662,40	1.662,40	-
29.	UNIUNEA CULTURALĂ A RUTENILOR DIN ROMÂNIA (UCRR)	41.000,00	21.916,81	-	-	-
30.	UNIUNEA DEMOCRATĂ MAGHIARĂ DIN ROMÂNIA (UDMR)	1.389.206,75	1.375.617,44	1.375.617,44	1.133.166,5	42.450,94
31.	UNIUNEA DEMOCRATĂ TURCĂ DIN ROMÂNIA (UDTR)	3.348,00	991,88	991,88	509,02	482,86
32.	UNIUNEA DEMOCRATICĂ A SLOVACILOR ȘI CEHILOR DIN ROMÂNIA (UDSCR)	16.000,00	12.216,14	12.216,14	12.216,14	-
33.	UNIUNEA ELENĂ DIN ROMÂNIA (UER)	12.170,00	12.151,16	12.077,12	10.088,04	1.989,08
34.	UNIUNEA POLONEZILOR DIN ROMÂNIA (DOM POLSKI)	10.000,00	8.683,48	8.683,48	7.555,55	1.127,93
35.	UNIUNEA SĂRBILOR DIN ROMÂNIA (USR)	10.000,00	7.725,47	7.635,00	4.482,47	3.152,53
36.	UNIUNEA UCRAINENILOR DIN ROMÂNIA (UUR)	2.396,00	2.396,00	2.396,00	2.396,00	-
37.	ARDELEAN LIA	25.950,00	25.871,28	-	-	-
38.	BALAN VIȘINEL-COSTEL	9.421,55	9.387,56	-	-	-
39.	BARNA RODICA	10.040,00	10.034,00	-	-	-
40.	BLEDEA GHEORGHE	25.000,00	19.320,48	-	-	-
41.	BURDUJA SEBASTIAN-IOAN	54.300,00	54.016,34	54.016,34	26.566,34	27.450,00
42.	CARABELEA ANDREI	11.100,00	11.049,89	11.049,89	5.803,66	5.246,23
43.	CĂLINOIU ION	38.500,00	38.162,40	-	-	-
44.	CERNEA REMUS-FLORINEL	12.980,00	12.980,00	-	-	-
45.	CHELMU SERGIU-SORIN	27.000,00	26.885,60	-	-	-
46.	CIOBAN COSTEL-IOAN	10.350,00	10.277,55	-	-	-
47.	CIOCEA ION	63.000,00	61.169,86	61.176,86	56.568,33	4.608,53
48.	CORNOIU DUMITRU-NICU	9.000,00	6.567,36	-	-	-
49.	CURELEA IOAN-COSMIN	5.206,00	7.100,00	-	-	-
50.	DINU DĂNUȚ	2.000,00	1.998,00	-	-	-
51.	DINU GHEORGHE	24.000,00	23.973,96	-	-	-
52.	DUȚĂ GICĂ	63.000,00	55.494,45	-	-	-
53.	FENICHIU ION-MARIUS	4.000,00	3.828,57	-	-	-
54.	FLUCUȘ DUMITRU	6.300,00	6.238,52	-	-	-
55.	FOLICĂ PETRICĂ	2.200,00	2.200,00	-	-	-
56.	GĂLĂȚANU NECULAI	8.503,80	8.503,80	-	-	-
57.	ION MIRCEA	14.000,00	13.946,00	-	-	-
58.	JALBĂ TIBERIU-MIHAI-ANTONIU	8.700,00	7.620,00	-	-	-
59.	LINȚĂ ION-GABRIEL	20.000,00	12.062,25	-	-	-
60.	MANCIU GEORGE-ALEXANDRU	30.405,00	30.318,71	-	-	-
61.	MARIN COSTEL	4.650,00	4.618,52	-	-	-
62.	MĂNESCU TIBERIU	40.000,00	28.987,90	-	-	-
63.	MÔTH IOAN-CORNELIU	24.150,00	23.513,60	-	-	-

64.	NEACȘU COSTEL	7.700,00	7.622,00	-	-	-
65.	NICOLACHE ELENA	2.050,00	2.003,00	-	-	-
66.	NICULAE AUREL	6.200,00	6.155,00	-	-	-
67.	OȘVATH DĂNUȚ-TRAIAN	2.000,00	1.937,68	-	-	-
68.	PALEOLOGU THEODOR	22.100,00	22.057,99	-	-	-
69.	PAZIUC ALEXANDRU	60.000,00	58.620,28	-	-	-
70.	PEPENE DANIELA	63.000,00	60.269,76	-	-	-
71.	RĂDULESCU NICU	40.700,00	40.695,57	-	-	-
72.	RĂDULESCU REMI	10.000,00	9.951,00	-	-	-
73.	RĂDULESCU ROMEO	36.000,00	35.990,00	-	-	-
74.	REVNIC VASILE-MARINEL	37.850,00	37.787,00	-	-	-
75.	SPIRIDON IOAN	10.000,00	8.663,05	-	-	-
76.	ȘOVA SORIN	10.100,00	10.002,60	-	-	-
77.	UDREA ELENA-GABRIELA	52.500,00	45.537,00	-	-	-
78.	VREME DANIELA-SIMONA	4.500,00	4.407,10	-	-	-
79.	ZAHARCU NEVISER	31.900,00	30.694,00	-	-	-
80.	ZAMFIR VERONICA	24.000,00	21.354,18	-	-	-
TOTAL		51.716.905,79	50.142.461,33	45.505.918,78	26.720.192,5	400.148,74

Conform *Adresei Biroului Electoral Central nr. 964/C/19.12.2016*⁹⁰, din totalul competitorilor electorali care au participat la alegerile pentru Senat și Camera Deputaților din 11.12.2016, au obținut individual sau într-o alianță electorală, cel puțin 3% din totalul voturilor valabil exprimate la nivel național, pentru fiecare dintre cele două Camere ale Parlamentului, următorii competitori electorali: Partidul Național Liberal, Partidul Mișcarea Populară, Partidul Social Democrat, Uniunea Democrată Maghiară din România, Partidul Alianța Liberalilor și Democraților, Uniunea Salvați România, Partidul România Unită, Ciocea Ion - candidat independent, Carabelea Andrei - candidat independent, Burduja Sebastian Ioan - candidat independent.

Detalii privind numărul voturilor valabil exprimate obținute de fiecare dintre cei 10 competitori electorali sus-menționați se regăsesc în Anexele nr. 5, nr. 6 și nr. 7.

Competitorii electorali care au îndeplinit condițiile prevăzute de art. 48 din Legea nr. 334/2006, republicată, cu modificările și completările ulterioare și art. 57 din Normele metodologice de aplicare a Legii nr. 334/2006, au putut depune la Autoritatea Electorală Permanentă documentele privind rambursarea cheltuielilor electorale înregistrate pentru alegerile parlamentare din 11 decembrie 2016, până la data de 11.01.2017 (30 zile de la data desfășurării alegerilor).

⁹⁰ Înregistrată la Autoritatea Electorală Permanentă nr. 35044/19.12.2016.

7. INFORMAREA ALEGĂTORILOR

7.1. Campania Autorității Electorale Permanente de informare a alegătorilor

Autoritatea Electorală Permanentă are, potrivit art. 103 alin. (1) lit. l) din Legea nr. 208/2015, cu modificările și completările ulterioare, coroborat cu art. 3 lit. f) din Regulamentul de organizare și funcționare a Autorității Electorale Permanente, aprobat prin Hotărârea Birourilor Permanente ale Camerei Deputaților și Senatului nr. 4/2016, rolul de a asigura transmiterea de informații corecte în materie electorală către alegători.

Campania de informare și educare privind alegerile parlamentare a vizat creșterea transparenței procesului electoral și a încrederii cetățenilor în demersurile efectuate de instituțiile și entitățile implicate în organizarea și desfășurarea alegerilor. Campania a vizat :

- informarea alegătorilor cu privire la noile reglementări privind alegerile pentru Senat și Camera Deputaților;
- informarea alegătorilor cu domiciliul sau reședința în străinătate în legătură cu variantele și procedurile de exercitare a dreptului de vot, o atenție sporită fiind acordată posibilității de înscriere în Registrul electoral cu una dintre opțiunile de vot prevăzute de lege – prin corespondență sau în secția de votare;
- creșterea încrederii electoratului în instituțiile implicate în organizarea și desfășurarea alegerilor (Autoritatea Electorală Permanentă, Ministerul Afacerilor Externe, Serviciul de Telecomunicații Speciale, Biroul Electoral Central - din momentul constituirii sale);
- conștientizarea importanței prezenței la vot.

Campania a avut o acoperire națională și internațională, fiind coordonată la nivel central de către Autoritatea Electorală Permanentă și secondată de o serie de acțiuni derulate la nivel local și implementate de filialele/birourile județene ale Autorității.

Instrumente ale campaniei

a) Comunicare integrată în mediul online:

- **Pagina de Facebook** - a fost alimentată în mod constant cu informații referitoare la alegerile parlamentare, cu imagini din cadrul evenimentelor organizate în contextul campaniei, precum și cu alte materiale de interes.
- **Clipuri video virale** – Au fost publicate pe toate canalele online ale Autorității următoarele clipuri:

Clipul 1 – Expert electoral
Clipul 2 – Operatorul de calculator
Clipul 3 – Tehnica votării la alegerile parlamentare din anul 2016
Clipul 4 - Tu știi de ce e important să votezi la parlamentare?Acum știi! Votează!
Clipul 5 – Ghidul alegătorului

- **Hashtag (#)** #votezalaparlamentare2016
- **Contul Twitter** a fost utilizat pentru susținerea unei comunicări integrate în mediul online.
- **Canalul Youtube** a fost folosit pentru postarea clipurilor de informare.

b) Campania prin mijloace clasice

În paralel cu informarea derulată în mediul online, **Autoritatea a realizat tipărituri – pliante, postere, ghiduri de instruire**, pe care le-a distribuit prin intermediul structurilor sale teritoriale, ale

administrației publice locale, ale ambasadelor și pe care le-a postat, în format electronic, pe site-ul www.roaep.ro. Au fost tipărite următoarele materiale informative:

Ghidul alegătorului român din străinătate: 75.000 de exemplare
Ghidul alegătorului român cu domiciliul sau reședința în țară: 30.000 de exemplare
Ghidul tinerilor români cu domiciliul sau reședința în țară: 20.000 de exemplare
Postere „Operatori de calculator/Expertii electorali”: 25.000 de exemplare
Postere „Rolul AEP”: 20.000 de exemplare
Pliante „Tu știi de ce e important să votezi la parlamentare?Acum știi! Votează!”
Pliante ”Operator de calculator ”: 40.000 de exemplare
Pliante „Atribuțiile operatorului de calculator”: 20.000 de exemplare
Pliante „Expert electoral”: 40.000 de exemplare
Pliante „Atribuțiile președintelui biroului electoral al secției de votare și locțiitorului acestuia”: 40.000 de exemplare

Totodată, Autoritatea a emis **89 de comunicate de presă** pe tema alegerilor parlamentare, care au vizat: date generale privind organizarea scrutinului și exercitarea dreptului de vot: 40; informații privind calendarul operațiunilor derulate de competitorii electorali privind finanțarea campaniei electorale: 8; informarea alegătorilor români cu domiciliul sau reședința în străinătate: 41.

Informarea cetățenilor români cu domiciliul sau reședința în străinătate

Autoritatea a demarat o amplă campanie de informare a cetățenilor români cu domiciliul sau reședința în străinătate cu privire la modalitățile pe care aceștia le au la dispoziție pentru a-și exercita dreptul de vot în cadrul alegerilor parlamentare din data de 11.12.2016. În cadrul acesteia, a inițiat, în parteneriat cu Ministerul Afacerilor Externe, **campania ”Dialog cu diaspora”**, care și-a propus un dialog direct cu românii din diaspora pentru a-i putea sprijini cu maximă eficiență în toate demersurile legate de exercitarea drepturilor electorale.

În acest scop, a fost stabilit un **calendar al sesiunilor de informare a comunităților românești din afara țării** asupra modificărilor legislative din domeniul electoral în care au fost incluse localitățile din străinătate cu prezență românească semnificativă, respectiv: Madrid, Roma, Viena, Londra, Paris, Torino, Bruxelles, Frankfurt, Dublin, Milano, Bonn, Munchen, Bologna, Brescia, Verona, Florența, Castellon, Barcelona, Coslada, Alcala de Henares, Getafe, Arganda del Rey, Mostoles, Chișinău. Cu ocazia acestor întâlniri, reprezentanții comunităților de români au primit, pentru informare, de la oficialii Autorității Electorale Permanente următoarele materiale tipărite: ”Ghidul alegătorului român din străinătate”, pliantele ”Votezi. Expediezi. Contezi”, ”Expertul electoral” și ”Operatorul de calculator în secția de votare”.

Au avut loc sesiuni de informare cu reprezentanții comunităților de români din Viena, Madrid, Barcelona, Bilbao, Palma de Mallorca, Munchen, Berlin, Bonn, Bologna, Roma, Palermo, Catania, Torino, Aosta, Verbania, Atena, Londra, Edinburgh, Leeds, Dublin.

Prin intermediul filialelor și al birourilor județene ale Autorității Electorale Permanente au fost distribuite în cadrul instituțiilor publice și aeroporturilor internaționale materiale informative realizate de Autoritate.

Campania s-a desfășurat până la data finalizării înscrierii în Registrul electoral cu opțiunea votului la secție sau a votului prin corespondență, respectiv la data de 14.12.2016.

Lista materialelor informative distribuite

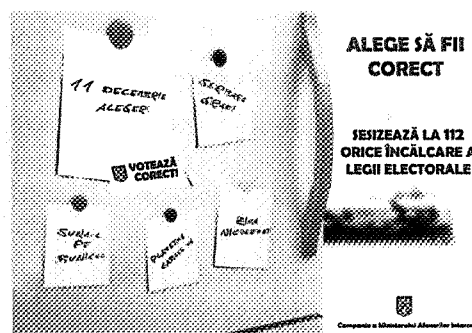
Nr. crt.	Tip materiale	Cantitate
1.	Pagină material info revistă „Insight” TAROM	1
2.	Pagină material info revistă BLUE AIR	1
3.	Roll-up informare	196
4.	Pliant informare TAROM	30.000
5.	Material informare vot străinătate	50.000
6.	Cerere de înscriere în Registrul electoral	50.000
7.	Poster străinătate A3	1.000

Aeroporturi internaționale din România implicate în campania de informare

Nr. crt.	Denumire aeroport
1.	Aeroportul internațional ARAD
2.	Aeroportul internațional „GEORGE ENESCU” BACĂU
3.	Aeroportul internațional „HENRI COANDĂ” BUCUREȘTI
4.	Aeroportul internațional CLUJ
5.	Aeroportul internațional „MIHAI KOGĂLNICEANU” CONSTANȚA
6.	Aeroportul internațional IAȘI
7.	Aeroportul internațional „TRANSILVANIA” TÂRGU MUREȘ
8.	Aeroportul internațional ORADEA
9.	Aeroportul internațional SATU MARE
10.	Aeroportul internațional „ȘTEFAN CEL MARE” SUCEAVA
11.	Aeroportul internațional TIMIȘOARA „TRAIAN VUIA”

7.2. Campania Ministerului Afacerilor Interne „Alege să fii corect”

Pe site-ul Ministerului Afacerilor Interne⁹¹ au fost postate legislația aplicabilă alegerilor parlamentare și informații utile privind procedura de votare, materiale de informare și spoturi video.

7.3. Campania Ministerului Afacerilor Externe⁹²

Ministerul Afacerilor Externe a demarat la începutul anului o campanie de informare publică privind desfășurarea în străinătate a alegerilor parlamentare din anul 2016. În intervalul 01.04 – 14.09.2016 (intervalul de înscriere în Registrul electoral), comunicarea publică s-a axat pe promovarea informațiilor referitoare la noile reglementări legislative privind exercitarea votului în străinătate, la necesitatea înscrierii cetățenilor în Registrul electoral⁹³, precum și la avantajul votului prin corespondență.

În etapa următoare, demersurile de comunicare publică s-au concentrat pe informarea românilor din străinătate cu privire la modul de desfășurare a scrutinului, la documentele necesare votării, la locațiile secțiilor de votare din străinătate, precum și la instrucțiunile pentru cetățenii care au votat prin corespondență.

⁹¹ <http://www.mai.gov.ro/index-campanie.html>.

⁹² Informații preluate din Adresa Ministerului Afacerilor Externe nr. F/1230 din 02.03.2017.

⁹³ Campania de informare pentru înscrierea în Registrul electoral, <http://www.mae.ro/node/35931>.

A fost folosită atât comunicarea tradițională cu presa (prin transmiterea de comunicate de presă, conferințe, interviuri, parteneriate media cu presa din România și presa de limbă română din străinătate etc.), comunicarea directă cu publicul (prin organizarea de întâlniri directe cu românii din străinătate, întâlniri cu asociațiile de români, cu preoții români, au fost oferite informații de către misiunile diplomatice în interacțiunea directă cu românii care au solicitat servicii consulare la ghișee), precum și comunicarea online (prin intermediul site-ului ministerului, al site-urilor misiunilor diplomatice și al canalelor de social media - în principal Facebook și Youtube).

Au fost realizate și diseminate atât în țară, cât și în afara țării (prin intermediul misiunilor diplomatice), numeroase materiale de informare: pliante, afișe, *Ghidul alegătorului român din străinătate - Alegeri pentru Senat și Camera Deputaților 11 decembrie 2016*, spoturi video (unul dintre spoturile video a fost declarat de interes public de către Consiliul Național al Audiovizualului și transmis tuturor radiodifuzorilor cu propunerea de difuzare), testimoniale video, bannere online etc.

O prioritate a constituit-o **informarea cetățenilor români cu privire la locațiile secțiilor de votare**, actele necesare pentru exercitarea dreptului de vot în străinătate, programul votării, precum și alte recomandări, astfel încât procesul electoral să se deruleze în condiții optime. În acest sens, ministerul a pus la dispoziția cetățenilor *Harta interactivă a secțiilor de votare din străinătate* și a actualizat în mod constant **Secțiunea „Alegeri parlamentare 2016”** disponibilă pe site-ul instituției și pe site-ul tuturor misiunilor diplomatice și oficiilor consulare. Totodată, a funcționat în cadrul Departamentului Consular un **call-center care a oferit informații cu privire la exercitarea dreptului de vot în străinătate** la alegerile parlamentare.

Indicatorii privind ultima etapă a campaniei de informare se prezintă astfel:

- conferință de presă a purtătorului de cuvânt al Ministerului în săptămâna alegerilor,
- un briefing informal de presă,
- 20 de comunicate de presă,
- 3 interviuri ale purtătorului de cuvânt al Ministerului Afacerilor Externe,
- 5 materiale video informative,
- 71.500 de accesări ale secțiunii „Alegeri parlamentare 2016” de pe site-urile ministerului și ale misiunilor diplomatice,
- 37 de postări pe Facebook cu un impact total de peste 2.900.000 de utilizatori ai Facebook (aproximativ 2.700.000 - impact plătit).

8. EXERCITAREA DREPTULUI DE VOT

8.1. SIMPV și alte măsuri pentru prevenirea votului ilegal

Alegerile parlamentare din decembrie 2016 au reprezentat **al doilea proces electoral în cadrul căruia a fost utilizat Sistemul informatic de monitorizare a prezenței la vot și de prevenire a votului ilegal (SIMPV)**, implementat cu succes la alegerile locale din luna iunie 2016.

SIMPV facilitează verificarea îndeplinirii condițiilor prevăzute de lege pentru exercitarea dreptului de vot, semnalează cazurile în care datele de identificare ale alegătorilor care se prezintă la vot figurează deja ca fiind înscrise în SIMPV, precum și cazurile în care persoanele care se prezintă la vot nu au drept de vot

sau figurează cu interdicții de exercitare a dreptului de vot. Totodată, sistemul asigură unicitatea înscrierii în listele electorale și agregă date statistice privind prezența alegătorilor la vot.

SIMPV este compus din următoarele elemente principale:

- *Sistemul informatic central* - un ansamblu informatic complex compus din servere de baze de date, servere de aplicații informatice, echipamente de comunicații de date și echipamente de protecție împotriva incidentelor de securitate cibernetică,
- *Aplicația informatică pentru verificarea dreptului de vot (ADV)* - un program informatic care asigură preluarea datelor de identificare ale alegătorilor de către operatorii de tablete din actele de identitate și compararea acestora cu datele deja înregistrate în listele electorale permanente și în listele electorale complementare,
- *Centrul de suport tehnic* - centrul de comunicații prin care Serviciul de Telecomunicații Speciale furnizează asistență tehnică pentru operatorii de calculator din secțiile de votare, incluzând o *componentă call center*,
- infrastructura de comunicații;
- terminalele informatice din secțiile de votare.

În cadrul fiecărei secții de votare a fost desemnat un *operator de calculator* care a înscris în SIMPV, cu ajutorul unei tablete, codul numeric personal al alegătorilor în, prin scanare sau manual, după caz.

În urma experienței acumulate cu prilejul alegerilor locale, prin *Hotărârile Autorității Electorale Permanente nr. 41/2016 și nr. 45/2016* au fost aduse modificări și completări Normelor metodologice privind funcționarea SIMPV.

În paralel cu funcționalitățile principale asigurate prin utilizarea SIMPV au fost atinse și următoarele **beneficii**:

- fluidizarea operațiunilor din secțiile de votare prin diminuarea timpului aferent căutării alegătorilor în listele electorale tipărite (din SIMPV s-a obținut în mod automat poziția în lista tipărită a alegătorului prezent la vot) și implicit diminuarea timpului petrecut de alegător la nivelul secției de votare;
- punerea la dispoziția tuturor președinților birourilor electorale ale secțiilor de votare a unui instrument prin care au fost notificați în timp real dacă un alegător și-a exprimat dreptul de vot la altă secție de votare, pentru a fi radiat din lista electorală permanentă de la secția la care fost arondat;
- creșterea gradului de transparență prin publicarea în timp real a informațiilor privind prezența la vot și, după închiderea urnelor, a informațiilor privind rezultatele provizorii ale votării;
- creșterea nivelului de încredere a cetățenilor în proces și posibilitatea de a implementa măsuri suplimentare de securitate, respectiv filmarea operațiunilor de numărare a voturilor exprimate.

Au fost semnalate și o serie de probleme apărute pe parcursul derulării activităților SIMPV, care însă nu au afectat funcționarea acestuia la nivel general.

Serviciul de Telecomunicații Speciale a întocmit o **Situație a problemelor semnalate Centrului de suport tehnic de către operatorii de calculator și președinții secțiilor de votare, în perioada 10.12.2016, orele 18 – 12.12.2016, orele 18**, care se prezintă astfel:

Probleme semnalate	Nr. cazuri
I. Probleme tehnice (aferente SIMPV)	6.359
I.1 Probleme privind tableta/suport tabletă	890
tableta nu se alimentează, nu pornește, blocarea tabletei prin introducerea unui PIN greșit etc.	
I.2 Probleme privind operarea în cadrul aplicației ADV	3.390

operare ADV, sincronizare date, operare prin tastare CNP, operare prin scanare MRZ, diferențe în liste, etc.	
I.3 Probleme privind comunicațiile de date conexiune tip tabletă+SIM - eroare conexiune SIMPV, lipsă semnal GSM, tableta nu se conectează pe date GSM; conexiune tip tabletă+router3G+SIM - router3G fără servicii, tableta nu se conectează la WiFi; conexiune tip WiFi – Internet nefuncțional etc.	2.046
I.4 Probleme privind comunicațiile de voce	33
II. Probleme non-tehnice (aferente AEP, INS, BEC, BEM, OES, BEJ etc.) Refuzul alegătorului de a preda actul de identitate, buletine de vot insuficiente, înlocuire operator din motive medicale, diferențe între listele electorale permanente și datele din ADV, acte de identitate expirate, etc.	1.360
III. Alte probleme predare tablete, diferențe de opinie între președintele secției de votare și operator referitor la activitatea operatorului sau gestiunea echipamentelor etc.	1.306
Total cazuri	9.025

Una dintre condițiile principale pentru exercitarea dreptului de vot a constat în prezentarea, de către alegător, a unui **document de identitate valabil în ziua alegerilor**. Pentru a veni în sprijinul cetățenilor care nu dețineau documente de identitate valabile, serviciile publice comunitare pentru evidența persoanelor au avut program cu publicul în data de 11.12.2016, până la ora 21⁰⁰. Conform datelor comunicate de Ministerul Afacerilor Interne, până la ora 15³⁰ au fost emise aproape 10.000 de acte de identitate.

Prin *Decizia nr. 73/D/2016*⁹⁴, Biroul Electoral Central a detaliat procedura pentru **cazurile în care este contestată identitatea persoanei care se prezintă la vot**, procedură care a inclus obligația întocmirii, de către biroul electoral al secției de votare, a unui proces-verbal în cadrul căruia se consemnează incidentul și sesizarea personalului competent din cadrul Ministerului Afacerilor Interne.

8.2. Votarea în țară

În secțiile din țară, procesul de votare a început la ora 7⁰⁰ și s-a încheiat la orele 21⁰⁰.

Conform legii, alegătorii pot vota la secția de votare la care este arondată strada sau localitatea unde își au domiciliul ori reședința, conform Registrului electoral. În cazul în care, în ziua votării, se află în altă unitate administrativ-teritorială din cadrul aceleiași circumscripții electorale unde își au domiciliul sau reședința, alegătorii pot vota la orice secție de votare din cadrul circumscripției electorale.

Totodată, pot vota fiind înscrși în **listele electorale suplimentare**, următoarele categorii de persoane:

- persoanele care se prezintă la vot și fac dovada că au domiciliul sau reședința pe raza secției de votare, însă nu sunt înscrise în lista electorală permanentă a secției de votare respective;
- persoanele care în ziua votării se află în altă unitate administrativ-teritorială decât cea unde își au domiciliul sau reședința și care fac dovada că au domiciliul sau reședința pe raza circumscripției electorale (județul sau municipiul București) în care se află secția de votare respectivă;
- membrii birourilor electorale ale secțiilor de votare și operatorii de calculator care fac dovada că au domiciliul sau reședința pe raza circumscripției electorale (județul sau municipiul București) în care se află secția de votare, însă nu sunt înscrși în lista electorală permanentă a secției de votare respective;

⁹⁴ Modificată și completată prin Decizia Biroului Electoral Central nr. 115/D/2016 privind modificarea și completarea Deciziei Biroului Electoral Central nr. 73/D/21.10.2016 privind unele măsuri pentru buna organizare și desfășurare a alegerilor pentru Senat și Camera Deputaților din data de 11 decembrie 2016, precum și a Deciziei Biroului Electoral Central nr. 79/D/25.10.2016 privind aplicarea dispozițiilor art. 84 alin. (3) lit. e) din Legea nr. 208/2015 privind alegerea Senatului și a Camerei Deputaților, precum și pentru organizarea și funcționarea Autorității Electorale Permanente, cu modificările și completările ulterioare.

- persoanele însărcinate cu menținerea ordinii sau cu verificarea dispozitivului de menținere a ordinii care fac dovada că au domiciliul sau reședința pe raza circumscripției electorale (județul sau municipiul București) în care se află secția de votare, însă nu sunt înscrși în lista electorală permanentă a secției de votare respective;
- candidații, dacă aceștia candidează în circumscripția electorală respectivă și nu sunt înscrși în lista electorală permanentă a secției de votare.

Conform art. 88 din Legea nr. 208/2015, la ora 21⁰⁰ președintele biroului electoral al secției de votare declară votarea încheiată și dispune închiderea localului secției de vot. Alegătorii care la ora 21⁰⁰ se află în localul secției de vot pot să își exercite dreptul de vot. La ora 21⁰⁰, urna specială trebuie să se afle în localul secției de vot.

Votarea cu urna specială

În conformitate cu prevederile art. 85 alin. (10)-(14), art. 117 alin. (2) și (3) din Legea nr. 208/2015, precum și ale *Deciziilor Biroului Electoral Central nr. 72/D/2016*⁹⁵ și *nr. 80/D/2016*⁹⁶, la alegerile parlamentare din anul 2016 au putut vota prin intermediul urnei speciale următoarele categorii de alegători:

- *cetățenii cu drept de vot care nu se puteau deplasa la sediul secției de votare din cauză de boală sau invaliditate*, la cererea scrisă a acestora, însoțită de copii ale actelor din care rezultă starea de sănătate ori de invaliditate,
- *persoanele deținute în baza unui mandat de arestare preventivă sau persoanele care execută o pedeapsă privativă de libertate, dar care nu și-au pierdut drepturile electorale, și care au domiciliul sau reședința în județul, sau în municipiul București, după caz, pe raza căruia se află penitenciarul sau locul de deținere, persoanele reținute*, la cererea scrisă a acestora,
- *persoanele asupra cărora s-a luat măsura arestului la domiciliu*, la cererea scrisă a acestora, însoțită de o copie a hotărârii judecătorești în baza căreia s-a dispus măsura arestului la domiciliu,
- *alegătorii care la data scrutinului se aflau internați într-o unitate sanitară publică sau privată, cămin pentru persoane vârstnice ori alte asemenea așezăminte publice sau private*, la cererea scrisă a acestora.

Prin *Decizia nr. 51/2016* privind aplicarea dispozițiilor art. 93 alin. (2), ale art. 95 alin. (2) și ale art. 96 alin. (1) din Legea nr. 208/2015, cu modificările și completările ulterioare, Biroul Electoral Central a stabilit că modelele proceselor-verbale pentru consemnarea rezultatului votării la alegerile pentru Senat și Camera Deputaților din anul 2016 vor cuprinde și informații referitoare la numărul alegătorilor în cazul cărora s-a folosit urna specială.

Conform proceselor-verbale privind rezultatele finale ale alegerilor pentru Senat și Camera Deputaților⁹⁷, **au votat prin intermediul urnei speciale 59.342 de alegători.**

8.3. **Votarea în străinătate**

Cu prilejul alegerilor parlamentare din anul 2016, la nivel normativ au fost instituite o serie de elemente de noutate, respectiv posibilitatea de înscriere în Registrul electoral în vederea exercitării dreptului de vot la secție/prin corespondență, înființarea unei secții de votare în localitatea/grupul de localități de

⁹⁵ Decizia Biroului Electoral Central nr. 72/D/2016 privind exercitarea dreptului de vot de către persoanele arestate preventiv, persoanele arestate la domiciliu, precum și de către persoanele aflate în executarea unei pedepse privative de libertate.

⁹⁶ Decizia Biroului Electoral Central nr. 80/D/2016 privind unele măsuri referitoare la exercitarea dreptului de vot prin intermediul urnei speciale la alegerile pentru Senat și Camera Deputaților din anul 2016.

⁹⁷ <http://parlamentare2016.bec.ro/rezultate/>.

reședință sau domiciliu, întocmirea listelor electorale permanente din străinătate ca urmare a arondării cetățenilor care s-au înscris în Registrul electoral cu opțiunea pentru votul la secție, utilizarea SIMPV prin intermediul terminalelor informatice/tabletelor cu care au fost dotate secțiile de votare din străinătate, desemnarea operatorilor de calculator la propunerea Ministerului Afacerilor Externe, constituirea Corpului experților electorali din străinătate etc.

Ministerul Afacerilor Externe a precizat în cadrul *Adresei nr. F/1230 din 02.03.2017* că „procesul electoral din data de 11 decembrie 2016, s-a desfășurat, în străinătate, în condiții de normalitate și profesionalism, neexistând incidente majore”.

Votarea la secție

Potrivit art. 42 alin. (2) din Legea 208/2015, cu modificările și completările ulterioare, începând cu data de 1.04.2016 și până la data de 14.09.2016, alegătorii cu domiciliul în țară și cu reședința în străinătate, precum și cei cu domiciliul în străinătate au avut **posibilitatea de a se înscrie în Registrul electoral cu opțiunea votului la secție pentru alegerile parlamentare din 11.12.2016**, în baza unei cereri scrise, datate și semnate, însoțită de o copie a actului de identitate și o copie a documentului care dovedea reședința, eliberat de autoritățile străine⁹⁸, sau a pașaportului, cu menționarea statului de domiciliu, transmise prin poștă, prin e-mail sau depuse la misiunea diplomatică sau oficiul consular, pentru exercitarea dreptului de vot la secție.

În perioada 1.04.2016-14.09.2016 au fost înregistrate în Registrul electoral, de către personalul Autorității Electorale Permanente, **4.401 cereri de vot la secție**.

Nr. crt.	Status	Cereri de vot la secție
1.	Respins	117
2.	Aprobat	4.197
3.	Anulat	87
TOTAL		4.401

Țările unde au fost înregistrate cele mai multe cereri de înscriere în Registrul electoral cu opțiunea votului la secție au fost Republica Moldova, Spania, Italia, Regatul Unit al Marii Britanii și al Irlandei de Nord.

Alegătorii înscriși în listele electorale permanente din străinătate **puteau vota la secția de votare unde au fost arondați, precum și la alte secții de votare din străinătate** decât acelea unde au fost arondați (în acest ultim caz fiind înscriși în listele electorale suplimentare).

Pe lângă alegătorii înscriși în listele electorale permanente din străinătate, au putut vota, fiind înscrise în listele electorale suplimentare, următoarele categorii de persoane:

- persoanele care se prezintă la vot la secțiile de votare din străinătate și fac dovada că au domiciliul sau reședința în străinătate și care nu figurează în lista electorală permanentă a secției de votare respective;
- personalul misiunilor diplomatice și al oficiilor consulare, secțiilor consulare și institutelor culturale din străinătate care nu figurează în lista electorală permanentă a secției de votare respective;
- membrii birourilor electorale ale secțiilor de votare și operatorii de calculator din străinătate care fac dovada că au domiciliul sau reședința în străinătate și nu figurează în lista electorală permanentă a secției de votare respective;

⁹⁸ Precizate în Ordinele Ministrului Afacerilor Externe nr. 500/2016, respectiv nr. 2147/2106 privind lista documentelor care atestă reședința în străinătate în vederea exercitării dreptului de vot la alegerile parlamentare din anul 2016.

- candidații, dacă aceștia candidează în circumscripția electorală externă și nu figurează în lista electorală permanentă a secției de votare respective;
- militarii, polițiștii și personalul civil român din instituțiile sistemului de apărare, ordine publică și siguranță națională trimiși în misiune în teatre de operațiuni din străinătate.

Procesul electoral a demarat în data de 10.12.2016, la ora 20⁰⁰ - ora României, prin deschiderea primei secții de votare în Auckland, Noua Zeelandă și s-a încheiat în data de 12.12.2016, la ora 07⁰⁰ - ora României, prin închiderea ultimelor secții de votare din S.U.A. (Los Angeles, Sacramento, San Francisco, Las Vegas, Portland și Seattle) și Vancouver, Canada.

Votarea prin corespondență

Această nouă modalitate de vot, regelementată de Legea nr. 288/2015, cu modificările și completările ulterioare, presupune parcurgerea a trei etape:

- 1) înscrierea în Registrul electoral cu opțiunea pentru votul prin corespondență;
- 2) primirea plicului cu materialele necesare exercitării dreptului de vot și exercitarea votului;
- 3) transmiterea plicului, fără costuri suplimentare, către Biroul electoral pentru votul prin corespondență.

Alegătorii cu domiciliul sau reședința în străinătate, care au dorit să își exercite dreptul de vot prin corespondență la alegerile pentru Senat și Camera Deputaților din anul 2016, au avut posibilitatea să se **înscrie în Registrul electoral cu opțiunea pentru votul prin corespondență**, în baza unei cereri scrise, datate și semnate, depuse personal sau transmise prin poștă către misiunea diplomatică sau oficiul consular din statul de domiciliu sau reședință, la care se anexa o copie a pașaportului cu menționarea statului de domiciliu, în cazul cetățenilor români cu domiciliul în străinătate, respectiv o copie a actului de identitate și o copie a documentului care dovedea dreptul de ședere, eliberat de autoritățile străine, în cazul cetățenilor români cu reședința în străinătate, conform art. 4 alin. (1) din Legea nr. 288/2015, cu modificările și completările ulterioare.

Nr. crt.	Status	Cereri vot prin corespondență
1.	Respins	271
2.	Aprobat	8.889
3.	Anulat	81
TOTAL		9.241

În perioada 1.04.2016–14.09.2016 au fost înregistrate în Registrul electoral, de către personalul misiunilor diplomatice și oficiilor consulare, 9.241 cereri de vot prin corespondență, dintre care au fost aprobate **8.889 de cereri**. Cele mai multe cereri de înscriere în Registrul electoral cu opțiunea votului prin corespondență au fost înregistrate în Spania, Italia, Republica Moldova, Germania, Regatul Unit al Marii Britanii și al Irlandei de Nord și Franța.

În urma centralizării datelor din cererile de înscriere în Registrul electoral, s-a constatat faptul că **interesul cetățenilor a fost mai ridicat pentru votul prin corespondență decât pentru votul la secție**.

Situație comparativă a cererilor de înscriere în Registrul electoral

Nr. crt.	Țara	Nr. cereri Vot la secție	Nr. cereri Vot prin corespondență
1.	Republica Moldova	1897	880
2.	Italia	440	1228
3.	Spania	1013	2794
4.	Germania	30	618

5.	Regatul Unit al Marii Britanii și al Irlandei de Nord	182	594
6.	Franța	90	561
7.	Belgia	96	382
8.	Elveția	16	237
9.	Austria	9	234
10.	Statele Unite	56	226
11.	Danemarca	32	169
12.	Canada	33	162
13.	Australia	40	131

Conform prevederilor Hotărârii Guvernului nr. 635/2016, Autoritatea Electorală Permanentă, cu Adresa nr. 24390/21.09.2016, a pus la dispoziția Companiei Naționale „Poșta Română” - S.A. listele electorale pentru votul prin corespondență.

Compania Națională Poșta Română S.A. a semnalat Biroului electoral de circumscripție nr. 43, prin Adresa nr. 107/2372/17.11.2016, faptul că, din motive de securitate, **operatorul poștal din Afganistan nu poate asigura predarea**, în termenul prevăzut de lege, a **plicurilor pentru exercitarea dreptului de vot** prin corespondență către cei 13 cetățeni români cu domiciliul sau reședința în acest stat, care s-au înscris în Registrul electoral cu această opțiune. Astfel, în urma realizării de către echipa de protecție a misiunii diplomatice românești din Afganistan a unei vizite de recunoaștere a sediului operatorului poștal din Afganistan, a rezultat faptul că locația nu îndeplinește condițiile minime de securitate, astfel încât să poată fi accesată de către membrii misiunii diplomatice a României la Kabul.

Prin *Decizia nr.19 din 23.11.2016*, Biroul electoral de circumscripție nr. 43 a stabilit că alegătorii români cu domiciliul sau reședința în Afganistan, care s-au înscris în Registrul Electoral cu opțiunea pentru votul prin corespondență și nu au primit documentele necesare exercitării dreptului de vot prin corespondență din motive neimputabile acestora, își vor putea exercita dreptul de vot la una dintre secțiile de votare organizate în străinătate la alegerile pentru Senat și Camera Deputaților din anul 2016, conform legii. Compania Națională Poșta Română S.A. va solicita operatorului poștal din Afganistan returnarea celor 13 plicuri destinate cetățenilor români care s-au înscris în Registrul electoral cu opțiunea pentru votul prin corespondență. Plicurile returnate vor fi predate de Compania Națională Poșta Română S.A. Biroului electoral pentru votul prin corespondență.

Conform calendarului aprobat, documentele pentru exercitarea dreptului de vot prin corespondență au fost transmise, până la data de 11.12.2016, către cei 8.891 de alegători din străinătate, cărora li s-au aprobat cererile pentru votul prin corespondență.

Potrivit *Procesului-Verbal privind consemnarea rezultatelor votului prin corespondență la alegerea Senatului*⁹⁹ întocmit de Biroul electoral pentru votul prin corespondență, **numărul total al plicurilor exterioare primite** de la alegători a fost **4.591**, 501 dintre acestea fiind anulate de către birou întrucât nu conțineau certificatul de alegător alături de plicul interior, cu buletinul de vot. Dintre cele 4.090 de plicuri interioare, 4086 au fost valabile, 4 fiind anulate.

În urma numărării voturilor prin corespondență, **numărul voturilor valabil exprimate pentru Senat** a fost de **4.052**, 34 de voturi fiind nule. Pentru **Camera Deputaților** situația a fost următoarea: **4.050 de voturi valabil exprimate** și 36 de voturi nule.

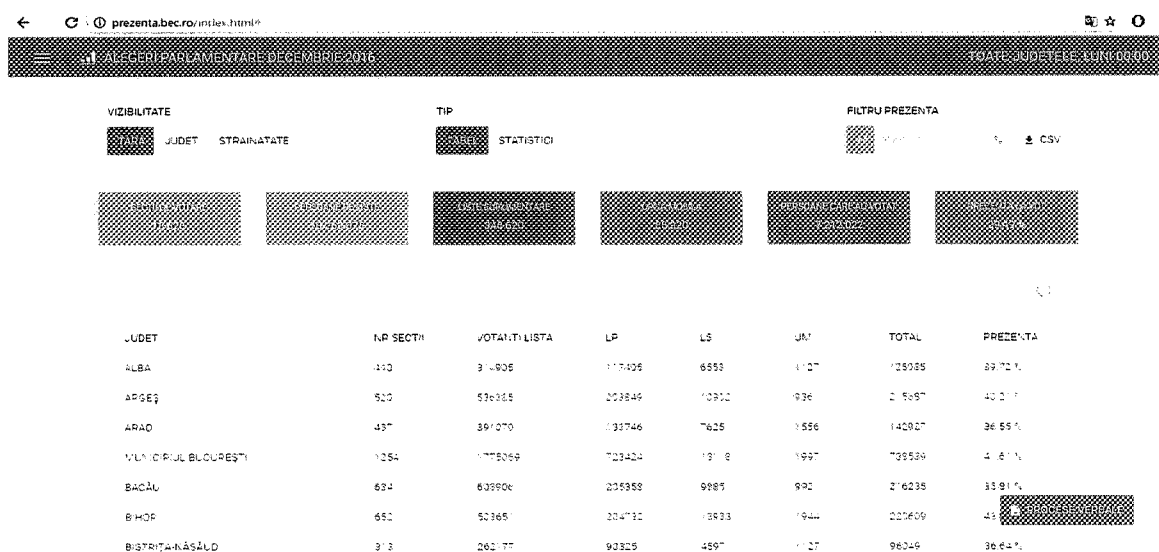
⁹⁹ <http://parlamentare2016.bec.ro/rezultate/>.

8.4. Prezența la vot

Biroul Electoral Central a adoptat *Decizia nr. 118/D/2016* privind asigurarea informării opiniei publice privind prezența la vot și asupra rezultatelor preliminare ale alegerilor pentru Senat și Camera Deputaților din anul 2016. Potrivit acesteia, **în ziua votării informarea opiniei publice privind prezența la vot a avut loc în timp real**, prin afișarea pe pagina <http://prezenta.bec.ro/> a Biroului Electoral Central, **pentru fiecare secție de votare**, a numărului de alegători care figurează în SIMPV că s-au prezentat la vot.

În țară au votat 7.323.368 de alegători, reprezentând 39,49 %.

În străinătate au votat 110.606 persoane: 1660 de persoane înscrise în listele electorale permanente (dintre cele 3.845 de persoane înscrise), 104.355 de persoane pe listele electorale suplimentare, 4.591 de persoane prin corespondență (dintre cele 8.889 înscrise). Pentru Senat s-au înregistrat 109.048 voturi valabil exprimate, 822 de voturi nule și 205 de voturi albe¹⁰⁰. Pentru Camera Deputaților s-au înregistrat 108.943 voturi valabil exprimate, 861 de voturi nule și 267 de voturi albe¹⁰¹.

JUDET	NP SECTII	VOTANTI LISTA	LP	LS	UM	TOTAL	PREZENTA
ALBA	110	31.906	11.7406	6593	11.07	12908	39,72%
ARGEȘ	510	536365	203849	10910	1936	2.5657	40,21%
ARAD	437	391070	133746	7625	1556	142927	36,55%
MUNICIPIUL BUCUREȘTI	1254	1775069	723424	1918	1997	739539	4,61%
BACĂU	634	633906	235352	9885	692	276238	33,91%
BIHOR	651	50365	224710	13633	1944	227609	43,81%
BISTRIȚA-NĂSĂUD	313	26277	90329	4597	1127	96049	36,64%

9. REZULTATUL ALEGERILOR

9.1. Monitorizarea procesului de numărare a voturilor

Pentru prima dată în cadrul unui proces electoral din România, operatorii de calculator ai birourilor electorale ale secțiilor de votare au asigurat **înregistrarea video-audio neîntreruptă a procedurilor realizate de la încheierea votării și până la părăsirea localului secției de vot de către membrii biroului electoral al secției de votare, în scopul asigurării posibilității organismelor electorale de a verifica respectarea dispozițiilor privind numărarea voturilor și constatarea rezultatelor**. În completarea dispozițiilor art. 3¹ din *Hotărârea Guvernului nr. 636/2016*, cu modificările și completările ulterioare, Biroul

¹⁰⁰ A se vedea **Procesul-verbal cuprinzând totalitatea voturilor valabil exprimate pentru Senat în Circumscripția electorală nr. 43** http://parlamentare2016.bec.ro/wp-content/uploads/2016/12/7/42_anexa_ANEXA12%20MAE_134769.pdf.

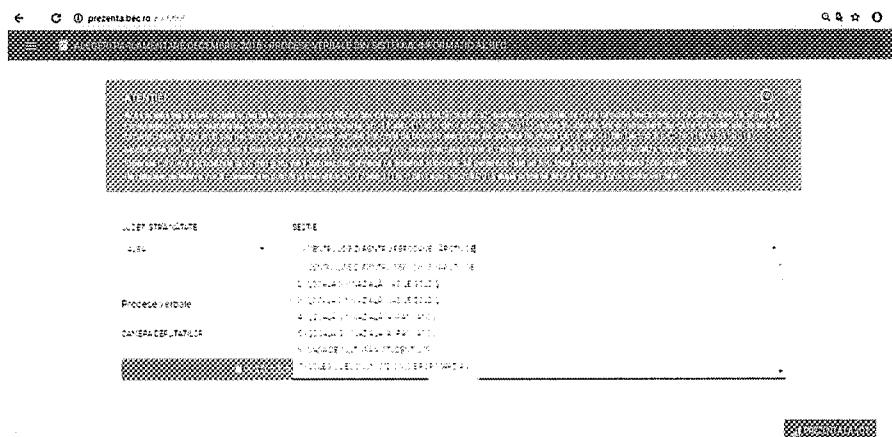
¹⁰¹ A se vedea **Procesul-verbal cuprinzând totalitatea voturilor valabil exprimate pentru Camera Deputaților în Circumscripția electorală nr. 43** http://parlamentare2016.bec.ro/wp-content/uploads/2016/12/8/42_anexa_ANEXA11%20MAE_134768.pdf.

Electoral Central a adoptat *Decizia nr. 116/D/2016*, care a reglementat, în cadrul art. 1, procedura de înregistrare.

9.2. Aplicația de centralizare a rezultatelor alegerilor

După finalizarea operațiunii de numărare, prin intermediul aplicației ADV s-a putut completa procesul-verbal de consemnare a rezultatelor votării și verifica cheile de control ale acestui proces. După completarea procesului-verbal și „închiderea secției de votare”, acesta a fost transmis electronic, biroului electoral de circumscripție. După scanarea proceselor-verbale la nivelul biroului electoral de circumscripție și OCR-izarea acestora, datele au fost transmise criptat către baza de date centrală prin intermediul unei rețele VPN, asigurate de Serviciul de Telecomunicații Speciale. Ulterior primirii tuturor proceselor-verbale în aplicație, a fost rulat algoritmul de repartizare a mandatelor la nivel județean, dar și central, pentru verificare. Procesele verbale-scanate au fost publicate în timp real pe site-ul prezenta.bec.ro.

Acest proces a permis **publicarea, la ora 00⁰⁰, a rezultatelor provizorii ale alegerilor parlamentare**, obținute din centralizarea datelor transmise de către operatorii de calculator din secțiile de votare, prin intermediul tabletelor.

Prin *Decizia nr. 116/D/2016* au fost stabilite normele tehnice de completare și verificare, precum și **circuitul proceselor-verbale privind consemnarea rezultatului votării**, iar prin *Decizia nr. 119/D/2016*, Biroul Electoral Central a stabilit că procesele-verbale privind consemnarea rezultatelor votării, întocmite de birourile electorale ale secțiilor de votare și validate de birourile electorale de circumscripție, respectiv de oficiile electorale, vor fi puse la dispoziție, la cerere, membrilor birourilor electorale sau persoanelor acreditate, precum și candidaților independenți. Potrivit *Adresei nr. 556/C/BEC/SCD/2016 din 21.11.2016*, acestea au putut fi puse la dispoziție și în format electronic (copia electronică a documentelor scanate).

De asemenea, Biroul Electoral Central a adoptat *Decizia nr. 148/D/2016* privind efectuarea unor corecții în procesele-verbale privind consemnarea rezultatelor votării întocmite de unele birouri electorale ale secțiilor de votare la alegerile pentru Senat și Camera Deputaților din anul 2016.

Biroul Electoral Central a adoptat *Decizia nr. 119/D/2016* privind operațiunile tehnice ce se vor realiza pentru centralizarea rezultatelor votării la alegerile pentru Senat și Camera Deputaților din anul 2016 și a emis *Adresa nr. 367/C/BEC/SCD/2016 din 03.11.2016* privind accesul personalului tehnic IT în sediile birourilor electorale de circumscripție și oficiilor electorale, completată cu *Adresa nr. 422/C/BEC/SCD/2016 din 05.11.2016* privind accesul personalului tehnic desemnat de companiile asociate care au câștigat procedura de achiziție publică în sediile birourilor electorale de circumscripție.

Potrivit art. 103 alin. (1) lit. u) din Legea nr. 208/2015, **Autoritatea Electorală Permanentă a certificat spre neschimbare**, cu 10 zile înainte de data alegerilor, **aplicațiile informatice utilizate de Biroul Electoral Central pentru centralizarea rezultatelor votării și le-a pus la dispoziția** partidelor politice și organizațiilor cetățenilor aparținând minorităților naționale înscrise în competiția electorală, la cererea scrisă a acestora¹⁰².

Pentru prima dată, la alegerile parlamentare din anul 2016, pentru o transparență cât mai mare a procesului informatic destinat alegerilor, **Autoritatea a pus la dispoziție**, pe lângă codul sursă al programelor de calculator de centralizare a rezultatelor alegerilor și **codurile de siguranță ale acestor aplicații**. Ulterior, Autoritatea a invitat toți specialiștii entităților sus-menționate să participe la verificarea făcută în ziua alegerilor, care a constatat în aplicarea codurilor de siguranță pe softul instalat și pregătit pentru utilizarea din acea zi, pentru a demonstra că aplicația instalată la nivelul Biroului Electoral Central și a birourilor electorale de circumscripție este identică cu aplicația certificată spre neschimbare de Autoritatea Electorală Permanentă cu 10 zile înaintea zilei alegerilor.

De asemenea, au fost sporite măsurile de securitate aferente sistemului de centralizare a rezultatelor prin:

- implementarea de sisteme destinate blocării accesului neautorizat (Active Directory, restricții de utilizare a porturilor USB și a unităților DVD);
- implementarea de politici și aplicații informatice destinate blocării rulării aplicațiilor neautorizate (politici AD, soluții de whitelisting);
- efectuarea de teste în vederea stabilirii existenței unui nivel de securitate adecvat acestui proces
- jurnalizarea tuturor operațiilor din cadrul sistemului de centralizare și păstrarea informațiilor în 2 locații independente
- postarea tuturor informațiilor de intrare în sistem (copii ale proceselor verbale și informații digitizate) pe un portal accesibil prin intermediul internetului de către toate persoanele interesate;
- validarea tuturor neclarităților din textul legal și a cazurilor de excepție identificate în analiza algoritmului de repartitie a mandatelor de către Biroul Electoral Central;
- verificarea procedurilor stocate aferente procesului de repartitie a mandatelor de către reprezentanții partidelor politice și validarea faptului că acestea nu au fost schimbate înainte de rularea propriu zisă a algoritmului;
- rularea algoritmului doar de către utilizatorii Biroului Electoral Central, ale căror credențiale au fost doar în posesia membrilor Biroului.

9.3. Rezultatul alegerilor

După încheierea votării, Biroul Electoral Central a adus la cunoștință publică rezultatele provizorii ale alegerilor¹⁰³. Conform datelor finale comunicate de Biroul Electoral Central situația se prezintă astfel:

Mandate pe competitori pe circumscripții - Camera Deputaților¹⁰⁴

Nr. circumscripție	Circumscripție	PNL	PMP	PSD	UDMR	ALDE	USR
1	ALBA	4	0	1	0	0	0

¹⁰² A se vedea **Comunicatul de presă din data de 03.12.2016** privind certificarea de către AEP a aplicațiilor informatice utilizate de BEC pentru centralizarea rezultatelor votării la alegerile parlamentare din 11 decembrie 2016, la adresa <http://www.roaep.ro/prezentare/comunicat-de-presa/comunicat-de-presa-304/>.

¹⁰³ <http://parlamentare2016.bec.ro/rezultate/>.

¹⁰⁴ <http://parlamentare2016.bec.ro/statistici/>.

2	ARAD	2	0	3	1	0	1
3	ARGEȘ	1	0	6	0	1	1
4	BACĂU	2	0	6	0	1	1
5	BIHOR	3	0	3	2	0	1
6	BISTRIȚA-NĂȘĂUD	1	1	2	0	0	1
7	BOTOȘANI	1	0	5	0	0	0
8	BRAȘOV	2	0	4	1	1	1
9	BRĂILA	2	0	3	0	0	0
10	BUZĂU	1	1	5	0	0	0
11	CARAȘ-SEVERIN	1	1	3	0	0	0
12	CĂLĂRAȘI	1	1	2	0	0	0
13	CLUJ	3	0	3	1	1	2
14	CONSTANȚA	2	1	5	1	1	1
15	COVASNA	0	1	0	3	0	0
16	DĂMBOVIȚA	1	0	5	0	0	1
17	DOLJ	2	0	6	0	1	1
18	GALAȚI	1	1	5	0	1	1
19	GIURGIU	0	0	3	0	1	0
20	GORJ	1	0	4	0	0	0
21	HARGHITA	0	0	0	5	0	0
22	HUNEDOARA	1	0	4	0	1	0
23	IALOMIȚA	1	0	3	0	0	0
24	IAȘI	3	1	6	0	1	1
25	ILFOV	2	0	2	0	0	1
26	MARAMUREȘ	1	1	3	1	0	1
27	MEHEDINȚI	1	0	3	0	0	0
28	MUREȘ	1	1	2	3	0	1
29	NEAMȚ	2	0	5	0	0	1
30	OLT	1	0	4	0	1	0
31	PRAHOVA	3	1	5	0	1	1
32	SATU MARE	1	0	2	2	0	0
33	SĂLAJ	1	1	1	1	0	0
34	SIBIU	3	0	2	0	0	1
35	SUCEAVA	4	0	5	0	1	0
36	TELEORMAN	1	0	3	0	1	0
37	TIMIȘ	3	1	4	0	1	1
38	TULCEA	2	0	2	0	0	0
39	VASLUI	1	1	4	0	0	1
40	VÂLCEA	1	0	4	0	1	0
41	VRANCEA	1	0	4	0	0	0
42	MUNICIPIUL BUCUREȘTI	3	2	12	0	4	8
43	DIASPORA	1	2	0	0	0	1
TOTAL		69	18	154	21	20	30

Acestora li se adaugă cele 17 mandate deținute de organizațiile cetățenilor aparținând minorităților naționale.

Mandate pe competitori pe circumscripții - Senat¹⁰⁵

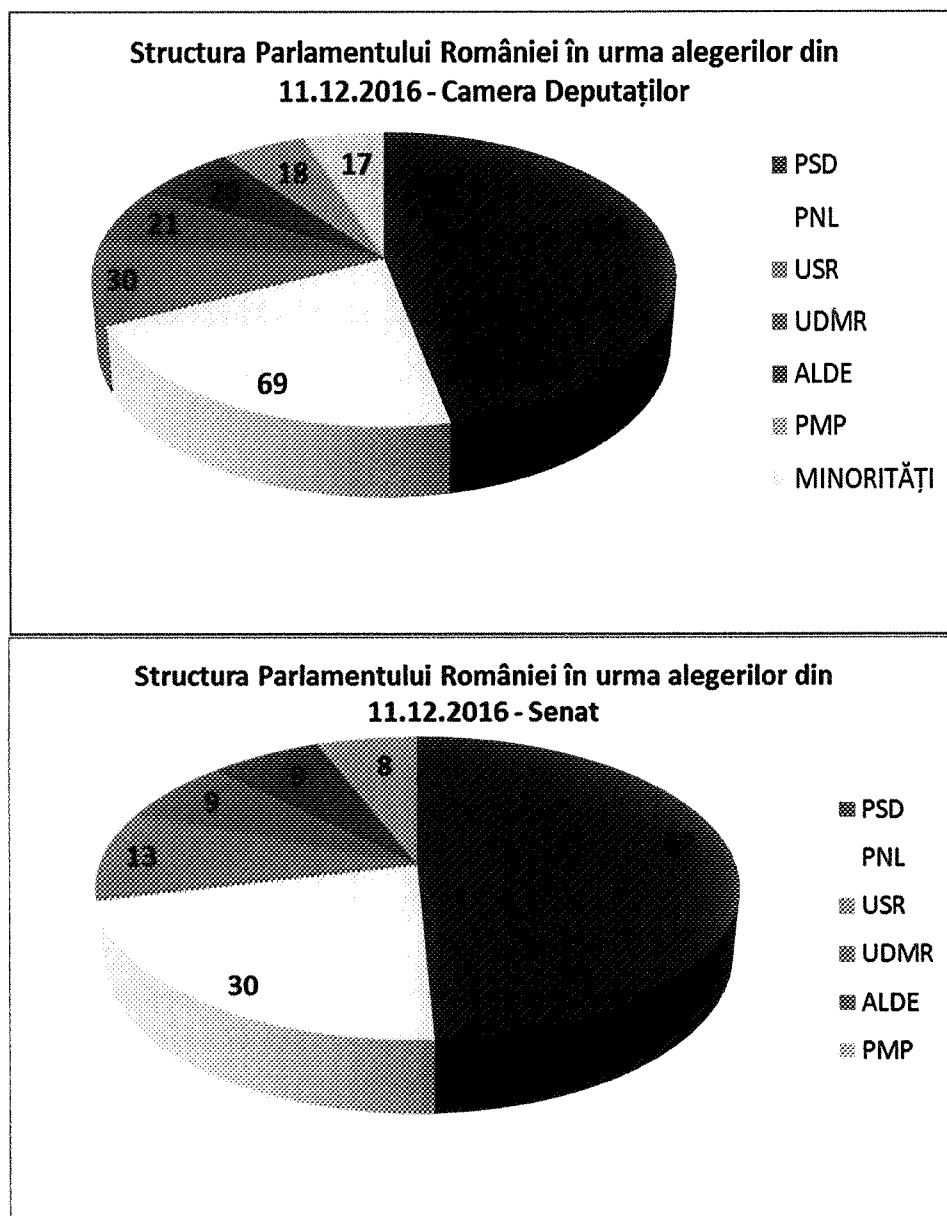
Nr. circumscripție	Circumscripție	PNL	PMP	PSD	UDMR	ALDE	USR
1	ALBA	1	0	1	0	0	0
2	ARAD	1	0	1	0	0	1
3	ARGEȘ	1	0	3	0	0	0
4	BACĂU	1	0	2	0	1	0

¹⁰⁵ <http://parlamentare2016.bec.ro/statistici/>.

5	BIHOR	1	0	1	2	0	0
6	BISTRITA-NĂSAUD	0	0	1	0	1	0
7	BOTOȘANI	1	0	2	0	0	0
8	BRAȘOV	1	0	2	0	0	1
9	BRĂILA	0	0	1	0	1	0
10	BUZĂU	0	1	2	0	0	0
11	CARAȘ-SEVERIN	1	0	1	0	0	0
12	CĂLĂRAȘI	1	0	1	0	0	0
13	CLUJ	1	0	1	1	0	1
14	CONSTANȚA	1	0	3	0	0	1
15	COVASNA	0	1	0	1	0	0
16	DĂMBOVIȚA	1	0	2	0	0	0
17	DOLJ	1	0	3	0	0	0
18	GALAȚI	1	0	2	0	0	1
19	GIURGIU	0	0	2	0	0	0
20	GORJ	0	0	1	0	1	0
21	HARGHITA	0	0	0	2	0	0
22	HUNEDOARA	1	0	2	0	0	0
23	IALOMIȚA	0	1	1	0	0	0
24	IASI	1	0	3	0	0	1
25	ILFOV	1	0	1	0	0	0
26	MARAMUREȘ	0	2	1	0	0	0
27	MEHEDINȚI	0	0	1	0	1	0
28	MUREȘ	1	0	1	2	0	0
29	NEAMȚ	1	0	2	0	0	0
30	OLT	1	0	2	0	0	0
31	PRAHOVA	1	0	2	0	1	1
32	SATU MARE	0	0	1	1	0	0
33	SĂLAJ	0	1	1	0	0	0
34	SIBIU	1	0	2	0	0	0
35	SUCEAVA	1	0	2	0	1	0
36	TELEORMAN	1	0	1	0	0	0
37	TIMIȘ	1	0	2	0	0	1
38	TULCEA	0	1	1	0	0	0
39	VASLUI	0	0	2	0	1	0
40	VÂLCEA	1	0	1	0	0	0
41	VRANCEA	1	0	1	0	0	0
42	MUNICIPIUL BUCUREȘTI	2	1	5	0	1	4
43	DIASPORA	1	0	0	0	0	1
	TOTAL	30	8	67	9	9	13

În străinătate, conform datelor comunicate de Biroul Electoral Central¹⁰⁶ situația se prezintă astfel: PNL a obținut un mandat de senator și unul de deputat, USR a obținut un mandat de senator și unul de deputat, PMP a obținut 2 mandate de deputat.

¹⁰⁶ <http://parlamentare2016.bec.ro/rezultate/procese-verbale-privind-centralizarea-voturilor-constatarea-rezultatelor-alegerilor-si-atribuirea-mandatelor-de-deputat/>, <http://parlamentare2016.bec.ro/rezultate/procese-verbale-privind-centralizarea-voturilor-constatarea-rezultatelor-alegerilor-si-atribuirea-mandatelor-de-senator/>.

Situația mandatelor nominale pe competitori pe circumscripții – Camera Deputaților se regăsește în Anexele nr. 8 și 9.

Situația mandatelor nominale pe competitori pe circumscripții –Senat se regăsește în Anexa nr. 10.

9.4. Ponderea mandatelor obținute de bărbați/femei

Conform informațiilor publicate de Biroul Electoral Central în secțiunea *Statistici*, din totalul de 465 de mandate de parlamentar, 68 de mandate de deputat și 20 de mandate de senator sunt deținute de femei, reprezentând **18,9% din totalul de mandate**, iar 261 de mandate de deputat și 116 mandate de senator sunt deținute de bărbați. Astfel, 20,7% dintre mandatele pentru Camera Deputaților și 14,7% dintre mandatele de senator sunt deținute de femei. Este cel mai ridicat procent de reprezentare a femeilor în Parlamentul României după anul 1990, procentul anterior situându-se la doar 11,5%.

Numărul de mandate obținute de competitorii electorali pe circumscripții și gen în Camera Deputaților

Circumscripția electorală	PNL			PMP			PSD			UDMR			ALDE			USR			Total bărbați	Total femei
	B	F	Total	B	F	Total	B	F	Total	B	F	Total	B	F	Total	B	F	Total		
Alba	4	0	4	0	0	0	1	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	5	0
Arad	2	0	2	0	0	0	3	0	3	1	0	1	0	0	0	1	0	1	7	0
Argeș	1	0	1	0	0	0	5	1	6	0	0	0	1	0	1	1	0	1	8	1
Bacău	1	1	2	0	0	0	5	1	6	0	0	0	1	0	1	1	0	1	8	2
Bihor	2	1	3	0	0	0	2	1	3	1	1	2	0	0	0	1	0	1	6	3
Bistrița-Năsăud	1	0	1	1	1	2	1	1	2	0	0	0	0	0	0	0	1	1	3	2
Botoșani	1	0	1	0	0	0	3	2	5	0	0	0	0	0	0	0	0	0	4	2
Brașov	1	1	2	0	0	0	2	1	3	0	1	1	1	0	1	1	0	1	6	3
Brăila	1	1	2	0	0	0	2	1	3	0	0	0	0	0	0	0	0	0	3	2
Buzău	1	0	1	1	1	2	4	1	5	0	0	0	0	0	0	0	0	0	6	1
Caraș-Severin	0	1	1	1	1	2	2	1	3	0	0	0	0	0	0	0	0	0	3	2
Călărași	1	0	1	1	1	2	2	0	2	0	0	0	0	0	0	0	0	0	4	0
Cluj	3	0	3	0	0	0	2	1	3	1	0	1	0	1	1	2	0	2	8	2
Constanța	2	0	2	1	1	2	4	1	5	1	0	1	1	0	1	1	0	1	10	1
Covasna	0	0	0	1	1	2	0	0	0	2	1	3	0	0	0	0	0	0	3	1
Dâmbovița	1	0	1	0	0	0	2	3	5	0	0	0	0	0	0	1	0	1	4	3
Dolj	2	0	2	0	0	0	2	4	6	0	0	0	1	0	1	1	0	1	6	4
Galați	1	0	1	1	1	2	4	1	5	0	0	0	1	0	1	1	0	1	8	1
Giurgiu	0	0	0	0	0	0	2	1	3	0	0	0	1	0	1	0	0	0	3	1
Gorj	1	0	1	0	0	0	3	1	4	0	0	0	0	0	0	0	0	0	4	1
Harghita	0	0	0	0	0	0	0	0	0	5	0	5	0	0	0	0	0	0	5	0
Hunedoara	1	0	1	0	0	0	3	1	4	0	0	0	1	0	1	0	0	0	5	1
Ialomița	1	0	1	0	0	0	3	0	3	0	0	0	0	0	0	0	0	0	4	0
Iași	3	0	3	1	1	2	3	1	4	0	0	0	1	0	1	0	1	1	10	2
Ifov	2	0	2	0	0	0	1	1	2	0	0	0	0	0	0	1	0	1	4	1
Maramureș	0	1	1	1	1	2	3	0	3	1	0	1	0	0	0	1	0	1	6	1
Mehedinți	1	0	1	0	0	0	3	0	3	0	0	0	0	0	0	0	0	0	4	0
Mureș	1	0	1	1	1	2	2	0	2	2	1	3	0	0	0	0	1	1	6	2
Neamț	2	0	2	0	0	0	5	0	5	0	0	0	0	0	0	1	0	1	8	0
Olt	1	0	1	0	0	0	4	0	4	0	0	0	1	0	1	0	0	0	6	0
Prahova	2	1	3	0	1	1	2	3	5	0	0	0	0	1	1	1	0	1	5	6

Satu mare	1	0	1	0	0	0	1	1	2	2	0	0	0	0	0	0	0	0	4	1
Sălaj	1	0	1	1	0	1	1	0	1	1	0	0	0	0	0	0	0	0	4	0
Sibiu	2	1	3	0	0	0	2	0	2	0	0	0	0	0	0	1	0	1	5	1
Suceava	3	1	4	0	0	0	4	1	5	0	0	0	1	0	1	0	0	8	2	2
Teleorman	0	1	1	0	0	0	3	0	3	0	0	0	1	0	1	0	0	4	1	1
Timiș	3	0	3	1	0	1	3	1	4	0	0	0	1	0	1	0	1	9	1	1
Tulcea	2	0	2	0	0	0	1	1	2	0	0	0	0	0	0	0	0	3	1	1
Vaslui	1	0	1	1	0	1	1	1	4	0	0	0	0	0	0	1	0	6	1	1
Vâlcea	1	0	1	0	0	0	1	1	4	0	0	0	1	0	1	0	0	5	1	1
Vrancea	1	0	1	0	0	0	1	1	4	0	0	0	0	0	0	0	0	4	1	1
Municipiul București	2	1	3	2	0	2	6	6	13	0	0	0	4	0	0	6	2	20	9	9
Diaspora	1	0	1	2	0	2	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	4	0	0
TOTAL	58	11	69	17	1	18	113	41	154	17	4	21	15	2	30	25	5	248	64	64

Minorități care au obținut mandate în Camera Deputaților		Gen
ASOCIAȚIA LIGA ALBANEZILOR DIN ROMÂNIA (ALAR)		B
ASOCIAȚIA MACEDONENILOR DIN ROMÂNIA (AMR)		F
ASOCIAȚIA PARTIDA ROMILOR "PRO-EUROPA" (Pro Europa)		B
COMUNITATEA RUȘILOR LIPOVENI DIN ROMÂNIA ((CRLR))		B
FEDERAȚIA COMUNITĂȚILOR EVREIEȘTI DIN ROMÂNIA (FCER)		B
UNIUNEA ARMENILOR DIN ROMÂNIA (URR)		B
UNIUNEA BULGARĂ DIN BANAT - ROMÂNIA (UBBR)		F
UNIUNEA CROAȚILOR DIN ROMÂNIA (UCR)		B
UNIUNEA CULTURALĂ A RUTENILOR DIN ROMÂNIA (UCRR)		B
UNIUNEA DEMOCRATĂ TURCĂ DIN ROMÂNIA (UDTR)		B
UNIUNEA DEMOCRATICĂ A SLOVACILOR ȘI CEHIILOR DIN ROMÂNIA (UDSCR)		F
UNIUNEA ELENĂ DIN ROMÂNIA (UER)		B
UNIUNEA POLONEZILOR DIN ROMÂNIA (DOM POLSKI)		F
UNIUNEA SÂRBILOR DIN ROMÂNIA (USR)		B
UNIUNEA UCRAINENILOR DIN ROMÂNIA (UUR)		B
ASOCIAȚIA ITALIENILOR DIN ROMÂNIA – RO.AS.IT. (ROASIT)		B
FORUMUL DEMOCRAT AL GERMANILOR DIN ROMÂNIA (FDGR)		B

Numărul de mandate obținute de competitorii electorali pe circumscripții și gen în Senat

Circumscripția electorală	PNL		PMP		PSD		UDMR		ALDE		USR		Total bărbați	Total femei
	B	F	Total	B	F	Total	B	F	Total	B	F	Total		
Alba	1	0	1	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0
Arad	1	0	1	0	0	0	1	0	0	0	0	1	0	1
Argeș	1	0	1	0	0	0	2	1	3	0	0	0	0	0
Bacău	1	0	1	0	0	0	2	0	2	0	0	1	0	0
Bihor	1	0	1	0	0	0	1	0	1	2	0	0	0	0
Bistrița-Năsăud	0	0	0	0	0	0	1	0	1	0	0	1	0	0
Botoșani	1	0	1	0	0	0	1	1	2	0	0	0	0	0
Brașov	1	0	1	0	0	0	2	0	2	0	0	0	1	0
Brăila	0	0	0	0	0	0	1	0	1	0	0	1	0	0
Buzău	0	0	0	1	0	1	1	1	2	0	0	0	0	0
Caraș-Severin	1	0	1	0	0	0	1	0	1	0	0	0	0	0
Călărași	1	0	1	0	0	0	0	1	1	0	0	0	0	0
Cluj	1	0	1	0	0	0	1	0	1	1	0	0	1	0
Constanța	1	0	1	0	0	0	3	0	3	0	0	0	0	1
Covasna	0	0	0	1	0	1	0	0	0	1	0	0	0	0
Dâmbovița	1	0	1	0	0	0	2	0	2	0	0	0	0	0
Dolj	1	0	1	0	0	0	2	1	3	0	0	0	0	0
Galați	1	0	1	0	0	0	2	0	2	0	0	0	1	0
Giurgiu	0	0	0	0	0	0	2	0	2	0	0	0	0	0
Gorj	0	0	0	0	0	0	1	0	1	0	0	1	0	0
Harghita	0	0	0	0	0	0	0	0	0	2	0	0	0	0
Hunedoara	0	1	1	0	0	0	2	0	2	0	0	0	0	0
Ialomița	0	0	0	1	0	1	1	0	1	0	0	0	0	0
Iași	0	1	1	0	0	0	3	0	3	0	0	0	1	0
Ilfov	0	1	1	0	0	0	1	0	1	0	0	0	0	0
Maramureș	0	0	0	1	1	2	0	1	1	0	0	0	0	0
Mehedinți	0	0	0	0	0	0	1	0	1	0	0	1	0	0
Mureș	1	0	1	0	0	0	1	0	1	2	0	0	0	0
Neamț	1	0	1	0	0	0	1	1	2	0	0	0	0	0
Olt	0	1	1	0	0	0	2	0	2	0	0	0	0	0

Prahova	1	0	1	0	0	0	0	0	2	0	0	0	1	0	1	1	0	1	5	0
Satu mare	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	1	1	0	0	0	0	0	0	2	0
Sălaj	0	0	0	0	1	0	0	1	1	0	1	0	0	0	0	0	0	0	2	0
Sibiu	1	0	1	0	0	0	0	0	2	0	2	0	0	0	0	0	0	0	3	0
Suceava	1	0	1	0	0	0	0	0	2	0	2	0	0	0	1	0	0	0	4	0
Teleorman	1	0	1	0	0	0	0	0	0	1	1	0	0	0	0	0	0	1	1	1
Timiș	0	1	1	0	0	0	0	0	2	0	2	0	0	0	0	1	0	3	1	1
Tulcea	0	0	0	0	1	0	0	1	1	0	1	0	0	0	0	0	0	2	0	0
Vaslui	0	0	0	0	0	0	0	0	0	2	2	0	0	0	1	0	0	1	2	0
Vâlcea	1	0	1	0	0	0	0	0	1	0	1	0	0	0	0	0	0	2	0	0
Vrancea	1	0	1	0	0	0	0	0	1	0	1	0	0	0	0	0	0	2	0	0
Municipiul Bucuresti	2	0	2	1	0	1	0	1	4	1	5	0	0	1	0	1	2	2	10	3
Diaspora	1	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	2	0	0
TOTAL	25	5	30	7	1	8	56	11	67	9	9	0	9	0	9	10	3	116	20	13

Structura Parlamentului României în urma alegerilor din 11.12.2016

		Camera Deputaților	Senat
 PSD	PSD	154 membri	67 membri
 PNL	PNL	69 membri	30 membri
 USR	USR	30 membri	13 membri
 UDMR	UDMR	21 membri	9 membri
 ALDE	ALDE	20 membri	9 membri
 PMP	PMP	18 membri	8 membri
	Minorități	17 membri	-

9.5. Contestații privind rezultatul alegerilor

Biroul Electoral Central a adoptat *Decizia nr. 122/D/2016* privind soluționarea, de către birourile electorale de circumscripție și de către oficiile electorale, prin decizii definitive, a contestațiilor referitoare la valabilitatea unor voturi stabilite la nivelul secțiilor de votare ca fiind nule sau referitoare la nulitatea unor voturi stabilite la nivelul secțiilor de votare ca fiind valabile.

La alegerile parlamentare, Biroul Electoral Central poate dispune anularea alegerilor dintr-o secție de votare sau circumscripție electorală în cazul în care constată că votarea sau stabilirea rezultatului alegerilor a avut loc prin fraudă electorală, precum și renumărarea voturilor într-o secție de votare sau refacerea centralizării voturilor și rezultatului alegerilor dintr-o circumscripție electorală în situația în care constată, pe baza probelor administrate, că au fost comise erori ori au fost înregistrate neconcordanțe între datele înregistrate în procesele-verbale. În fapt, **Biroul Electoral Central a fost sesizat cu o unică cerere de renumărare a voturilor** pentru Senat în Secția de votare nr. 39 din Orașul Măgurele - Circumscripția electorală nr. 25 Ilfov, formulată de Uniunea Salvați România, pe care a admis-o prin *Decizia nr. 150/D/2016*.

10. OBSERVATORI ȘI SOCIETATEA CIVILĂ

10.1. Acreditarea observatorilor, reprezentanților mass-mediei străine, delegaților, institutelor de sondare a opiniei publice

La toate operațiunile efectuate de birourile electorale ale secțiilor de votare au putut asista, în afara membrilor acestora, a operatorilor de calculator și a personalului de pază: candidații, persoanele acreditate, reprezentanții Autorității Electorale Permanente, membrii birourilor electorale de circumscripție, ai oficiilor electorale și ai Biroului Electoral Central.

De asemenea, în conformitate cu art. 3 lit. f) din *Decizia nr. 116/D/2016* a Biroului Electoral Central, președinții biroului electoral au putut fi însoțiți, la predarea materialelor electorale către birourile electorale de circumscripție, de către reprezentanții formațiunilor politice din biroul electoral al secției de votare, candidați și persoanele acreditate, la cererea acestora. Aceștia au avut posibilitatea de a asista la verificarea proceselor-verbale întocmite de birourile electorale ale secțiilor de votare, de către birourile electorale de circumscripție.

Persoanele acreditate au inclus:

- observatorii interni, desemnați de către asociații sau fundații, care desfășoară activități de apărare a democrației și a drepturilor omului, acreditate de către Autoritatea Electorală Permanentă. Au fost acreditate **44 de asociații și fundații românești**¹⁰⁷;
- reprezentanții instituțiilor mass-media românești, acreditate de către Autoritatea Electorală Permanentă. Au fost acreditate **178 de instituții mass-media românești**¹⁰⁸;
- observatorii internaționali, desemnați de către organizații străine sau internaționale pentru observarea alegerilor ori invitați de către autoritățile române, acreditați de către Autoritatea Electorală Permanentă;

¹⁰⁷ Lista acestora poate fi consultată la adresa <http://www.roaep.ro/prezentare/organizatii-neguvernementale-2/>.

¹⁰⁸ Lista acestora poate fi consultată la adresa <http://www.roaep.ro/prezentare/mass-media-2/>.

- reprezentanții instituțiilor mass-media străine, acreditați de către Autoritatea Electorală Permanentă. Au fost acreditați **157 de observatori internaționali și reprezentanți ai mass-media străine**;
- delegații partidelor politice, alianțelor politice, alianțelor electorale și ai organizațiilor cetățenilor aparținând minorităților naționale care au participat la alegeri și nu au avut reprezentanți în biroul electoral al secției de votare, acreditați de către birourile electorale de circumscripție. Fiecare formațiune politică fără reprezentant în biroul electoral al secției de votare a putut nominaliza câte un singur delegat pentru fiecare secție de votare.

Autoritatea Electorală Permanentă a adoptat *Hotărârea nr. 34/2016* privind procedura de acreditare, precum și pentru aprobarea modelelor documentelor de acreditare și ale ecusoanelor persoanelor acreditate la alegerile pentru Senat și Camera Deputaților.

Totodată, Autoritatea Electorală Permanentă a organizat un **Program Electoral Internațional** la care au participat reprezentanți ai Rețelei de Competențe Electorale Francofone (RECEF)¹⁰⁹, ai Asociației Mondiale a Organismelor de Management Electoral (A-WEB), precum și ai Comisiei Naționale Electorale a Republicii Coreea și Comisiei Electorale Centrale a Palestinei. În afara programului electoral, au fost prezenți observatori din cadrul Comisiei Electorale de Stat a Croației. Programul a inclus prezentări ale sistemului electoral românesc, vizite la secții de votare din București, la Biroul Electoral Central și la Centrul de comandă al Ministerului Afacerilor Interne.

Prin *Decizia nr.73/D/2016*, Biroul Electoral Central a detaliat procedura pentru acreditarea institutelor, a societăților comerciale și a organizațiilor neguvernamentale care au în obiectul de activitate realizarea de sondaje de opinie, în vederea efectuării de sondaje la ieșirea de la urne. Au fost acreditate S.C. Institutul Român pentru Evaluare și Strategie – IRES S.R.L.¹¹⁰ și consorțiul format din Centrul de Sociologie Urbană și Regională - CURS și Grupul de Studii Socio-Comportamentale AVANGARDE¹¹¹.

Rezultatele exit-poll-urilor prezentate la închiderea urnelor pentru alegerile parlamentare din anul 2016:

Competitor electoral / Institut de sondare	IRES		CURS - Avangarde	
	Camera Deputaților	Senat	Camera Deputaților	Senat
Camera Parlamentului				
Partidul Social Democrat (PSD)	45,8 %	45,9 %	45,5 %	45,2 %
Partidul Național Liberal (PNL)	20,8 %	20,7 %	21,7 %	21,8 %
Uniunea Salvați România (USR)	9,2 %	9,3 %	8,5 %	8,9 %
Alianța Liberalilor și Democraților (ALDE)	6,4 %	6,3 %	6 %	6,5 %
Uniunea Democrată Maghiară din România (UDMR)	6,7 %	6,8 %	6 %	6 %
Partidul Mișcarea Populară (PMP)	4,6 %	4,7 %	6 %	6 %
Partidul România Unită (PRU)	2,5 %	2,5 %	2,5 %	2,5 %

10.2. Monitorizarea corectitudinii și transparenței procesului electoral

Dând curs invitației Misiunii Permanente a României pe lângă Organizațiile Internaționale de la Viena de a observa alegerile parlamentare din 11.12.2016, **Biroul pentru Instituții Deocratice și Drepturile Omului (ODIHR)** al Organizației pentru Securitate și Cooperare în Europa (OSCE) a desfășurat o misiune de evaluare în perioada 27-29.09.2016. Misiunea, avându-i în componență pe Steven Martin, senior adviser

¹⁰⁹ Cei 7 delegați din RECEF au reprezentat comisii electorale din Mali, Guineea, Benin, Madagascar, Tunisia, Senegal și Canada.

¹¹⁰ Decizia nr. 132/D/2016.

¹¹¹ Decizia nr. 135/D/2016.

și Ulvi Akhundlu, election adviser, a avut ca scop evaluarea mediului premergător alegerilor și a modului de organizare a procesului electoral. Membrii Misiunii au avut întâlniri cu reprezentanți ai instituțiilor de stat și ai administrației electorale, precum și cu reprezentanți ai partidelor politice, ai societății civile, mass-media și ai comunității internaționale. **Raportul Misiunii de evaluare a OSCE/ODIHR**¹¹² conține o analiză a contextului politic în care au loc alegerile parlamentare din România, cu referiri la sistemul electoral, cadrul legislativ, organismele de management electoral, înregistrarea alegătorilor, a candidaturilor, campania electorală, mass-media, contenciosul electoral.

În secțiunea a IV a Raportului – *Recomandări și concluzii*, se precizează că „mai mulți interlocutori și-au exprimat încrederea în cadrul legal electoral și în profesionalismul și imparțialitatea administrației electorale și capacitatea acesteia de a organiza eficient alegerile. O serie de recomandări anterioare ale OSCE/ODIHR au fost soluționate, și interlocutorii au declarat, în general, că o misiune extinsă de observare a OSCE/ODIHR nu este necesară. Cu toate acestea, ei au salutat o potențială activitate de observare, recunoscând că evaluarea externă și recomandările ar putea fi o valoare adăugată și anumite aspecte ale procesului electoral ar beneficia de pe urma unei examinări suplimentare. În acest context, printre zonele care ar putea beneficia de reexaminare se numără punerea în aplicare a cadrului juridic modificat privind campania electorală, respectiv finanțarea campaniei electorale și reflectarea campaniei electorale în mass-media.” OSCE/ODIHR a recomandat trimiterea unei Echipe de Experți în Alegeri (EET) la alegerile din 11.12.2016, în măsura disponibilității resurselor, având în vedere derularea mai multor activități cu caracter electoral, în diverse țări din regiunea OSCE, în toamna anului 2016.

Platforma votcorect.ro a fost dezvoltată de Expert Forum cu sprijinul Observator Electoral, cu scopul de a oferi alegătorilor, competitorilor electorali, jurnaliștilor, altor organizații neguvernamentale instrumente pentru înțelegerea regulilor de vot, precum și pentru sesizarea de nereguli. Platforma a inclus o secțiune de reguli vot, întrebări frecvente, sesizări, precum și un „Manual al observatorului”, pus la dispoziția publicului.

Expert Forum, în parteneriat cu **Funky Citizens**, a dat publicității un „*Raport de observare a alegerilor parlamentare din 11 decembrie 2016*” în cadrul căruia sunt analizate, în detaliu, sistemul electoral și modificările survenite la nivelul cadrului legislativ, activitatea organismelor de management electoral pe parcursul perioadei electorale, în special prestația președinților birourilor electorale ale secțiilor de votare, etc. Raportul¹¹³ menționează că „SIMPV și-a dovedit eficiența în cadrul alegerilor locale și a celor parlamentare”, iar noile reglementări cu privire la înregistrarea activității din localul secției de votare „au contribuit la respectarea procedurilor pentru numărarea voturilor și stabilirea rezultatelor”. De asemenea, se apreciază că „Autoritatea Electorală Permanentă și birourile electorale și-au îndeplinit în general atribuțiile cu profesionalism și au respectat termenele legale”, iar competitorii electorali și alegătorii „au manifestat încredere în imparțialitatea și competența administrației electorale”.

Se formulează și o serie de critici referitoare la faptul că sistemul proporțional cu liste închise este unul „limitativ din perspectiva nominalizării candidaților și a opțiunilor reale de vot personalizat”, încurajând „numirile clientelare sau bazate pe contribuții pe listele de candidați” și la lipsa de unitate a hotărârilor și deciziilor publicate de către Birourile Electorale Centrale, care „nu beneficiază de memorie instituțională”, iar „deciziile în aplicarea legii adoptate nu se bazează pe deciziile adoptate la alegerile

¹¹² ROMANIA PARLIAMENTARY ELECTIONS 11 December 2016 - OSCE/ODIHR NEEDS ASSESSMENT MISSION REPORT 27 – 29 September 2016, <http://www.osce.org/odihr/elections/romania/278346?download=true>.

¹¹³ Accesibil la <http://expertforum.ro/wp-content/uploads/2017/01/PB-58.pdf>.

anterioare și de multe ori au drept rezultat reglementări contradictorii ale unor proceduri”. Documentul invocă Codul de bune practici în materie electorală adoptat de Comisia de la Veneția prin care se stipulează că ședințele unei comisii electorale centrale trebuie să fie deschise tuturor, inclusiv mass-mediei, precizând că „în mod regretabil, ca și la alegerile anterioare, ședințele BEC nu au fost deschise publicului și presei, ceea ce a diminuat considerabil transparența procesului”. Se apreciază că noile norme privitoare la controlul finanțării partidelor politice și a campaniilor electorale au generat „un control mai bun asupra modului în care cheltuie banii partidele politice”, însă prelungirea termenelor până la care se pot face rambursări „poate afecta capacitatea partidelor mici, fără resurse semnificative, sau a candidaților independenți de a lua parte la procesul electoral, fiind necesară o creștere a capacității AEP pentru a efectua aceste verificări”.

Raportul se încheie cu o serie de recomandări dintre care redăm, sintetic, următoarele:

- introducerea unui sistem proporțional cu liste deschise;
- elaborarea unui Cod Electoral care să introducă reglementări unitare pentru organizarea alegerilor;
- introducerea votului în avans sau extinderea votului prin corespondență și pentru alegătorii domiciliați în țară;
- reducerea numărului de semnături de susținere necesare pentru depunerea candidaturilor;
- continuarea procesului de consolidare a Corpului Experților Electorali, însoțită de instruirea sistematică a acestora, inclusiv între perioadele dintre alegeri;
- acordarea dreptului de a desemna reprezentanți în birourile electorale și delegați candidaților independenți;
- ședințele birourilor electorale la orice nivel trebuie să fie publice;
- includerea în legea votului prin corespondență a unor mecanisme de siguranță suplimentare;
- depunerea unor eforturi suplimentare, adaptate nevoilor comunității, pentru a comunica structurat și clar condițiile pentru votul în străinătate;
- înlocuirea urnelor de vot existente cu urne standardizate, translucide, cu sistem de prindere cu auto-strângere, cu număr unic de identificare, urnele speciale trebuie înlocuite cu unele mai fiabile și mai ușor de folosit;
- noua procedură de acreditare a observatorilor ar trebui adoptată și pentru celelalte tipuri de alegeri, observatorilor trebuie să li se permită să observe toate aspectele procesului electoral pe parcursul întregii perioade electorale;
- dezvoltarea unei pagini web dedicate, care să includă date actualizate despre donații, împrumuturi, rambursări, subvenții în format deschis și eliminarea reglementărilor privind transformarea împrumuturilor în donații, precum și eliminarea art. 28 alin. (14) și art. 16 alin. (1) lit. e) din Legea nr. 334/2006;
- clarificarea procedurii de solicitare a urnei speciale.

11. IREGULARITĂȚI

11.1. Date comunicate de Ministerul Afacerilor Interne

În Comunicatul Ministerului Afacerilor Interne din data de 12.12.2016¹¹⁴ se specifică faptul că „alegerile pentru Camera Deputaților și Senat s-au încheiat fără incidente majore care să afecteze procesul

¹¹⁴http://www.comunicare.mai.gov.ro/stiri.php?subaction=showfull&id=1481540892&archive=&start_from=&ucat=9&.

electoral. Prefecții, subprefecții și peste 65.000 de polițiști, jandarmi, pompieri, polițiști de frontieră și angajați ai altor structuri ale Ministerului au fost la datorie în aceste zile și au asigurat măsurile necesare care au avut ca scop buna desfășurare a procesului electoral. Cadrele Ministerului au verificat cu celeritate și imparțialitate toate sesizările privind săvârșirea de contravenții sau infracțiuni în legătură cu procesul de vot.” Potrivit aceluiași comunicat, în ziua votului au fost înregistrate **473 de sesizări privind posibile încălcări ale legii electorale**, cu peste 22% mai puține decât la alegerile parlamentare din data de 09.12. 2012. În urma

verificărilor, 45% dintre sesizări nu s-au confirmat. În cazurile în care sesizările s-au dovedit a fi întemeiate, s-au luat măsurile legale, fiind **aplicate 64 de sancțiuni contravenționale** în valoare de 26.100 lei. Totodată, **au fost sesizate 104 de infracțiuni în care sunt cercetate 141 de persoane.**

În urma valorificării datelor puse la dispoziție de Serviciul de Telecomunicații Speciale prin intermediul Sistemului informatic de monitorizare a prezenței la vot și de prevenire a votului ilegal, de la nivelul Ministerului au fost trimise către structurile teritoriale de Poliție un număr de **201 notificări privind validări multiple în secțiile de votare**, pentru toate acestea efectuându-se cercetări. Alte cazuri sesizate au vizat continuarea propagandei electorale și apelarea abuzivă a numărului unic de urgență 112.

Dintre cazurile concrete menționate în comunicatele emise de Ministerul Afacerilor Interne în ziua alegerilor, cităm următoarele:

- În București o persoană s-a prezentat la o secție de votare și a încercat să voteze fără a avea acest drept. În cauză se efectuează cercetări. Președintele unei secții de votare din București a sesizat Poliția după ce a constatat lipsa unui buletin de vot, în momentul desigilării sacilor cu buletine de vot. Cercetările sunt continuate pentru clarificarea situației, fără să fie afectat procesul de vot. Tot în București, **o persoană a primit două buletine de vot pentru Camera Deputaților și unul pentru Senat.** Cetățeanul a introdus în urnă toate cele trei buletine de vot primite. În cauză se fac cercetări.
- Polițiștii din Timiș efectuează cercetări după ce o femeie a încercat să voteze cu o carte de identitate anulată. În urma verificărilor s-a constatat că deținea asupra ei alte două cărți de identitate: una valabilă și una anulată.
- În județul Iași, localitatea Voinești, președintele secției de votare a sesizat faptul că o femeie, membru al comisiei de vot, a încercat să voteze și pentru soțul ei care nu era prezent. Biroul Electoral Județean a sesizat IPJ Iași care a demarat cercetările în cauză.
- În județul Hunedoara duminică dimineața au fost înlocuite două ștampile de control după ce una dintre ele a fost aruncată, din greșeală, în foc, iar cealaltă a fost pierdută.
- Într-o secție de votare din localitatea buzoiană Poșta Câlnău cele cinci ștampile cu mențiunea VOTAT au fost aruncate accidental în foc. Procesul electoral a fost reluat după înlocuirea ștampilelor.
- În județul Prahova, polițiștii au deschis o anchetă după ce președintele unei secții de votare din Ploiești a sesizat **dispariția unei ștampile cu mențiunea VOTAT.**
- Se fac verificări cu privire la un cetățean din Sibiu care ar fi votat la o secție din municipiu cu toate că nu avea domiciliul sau reședința în județul Sibiu. Un caz similar și în localitatea Apoldu, din același județ, unde o persoană a încercat să voteze deși nu avea reședința în județul Sibiu.
- În Teleorman a fost sesizat Inspectoratul de Poliție Județean cu privire la faptul că **președintele unei secții de votare s-ar afla sub influența băuturilor alcoolice.** Procesul electoral în secție se desfășoară fără probleme.
- La numărul unic de urgență 112 a fost primită o sesizare potrivit căreia **membrul unui birou electoral al secției de votare din județul Dâmbovița fotografiază persoanele care își exercită dreptul de vot, în momentul în care acestea ies din secția de votare.** În caz se fac cercetări.

- Polițiștii din cadrul IPJ Dâmbovița au întocmit dosar penal pentru **coruperea alegătorilor** după ce reprezentanții unui partid politic au sesizat faptul că membrii unei alte formațiuni politice oferă bani persoanelor cu posibilități materiale reduse din două localități pentru a le convinge să iasă la vot.
- Polițiștii din cadrul IPJ Iași au fost sesizați cu privire la faptul că la volanul unui autoturism care se deplasa pe DN 24 se află un conducător auto aflat sub influența băuturilor alcoolice. La controlul documentelor, au constatat că persoana respectivă este locuitorul președintelui unei secții de votare din județ. Drept urmare, biroul electoral județean a decis înlocuirea acesteia.
- În localitatea Drăgășani, un cetățean folosea o autoutilitară pe care erau lipite mai multe afișe ale unui partid. Proprietarul mașinii a fost identificat și sancționat contravențional pentru continuarea propagandei electorale. În localitatea Florești din județul Cluj, poliția a fost sesizată cu privire la faptul că o mașină parcată în fața unei secții de vot are pe geam un afiș al unei formațiuni politice. Conducătorul autoturismului a fost identificat de polițiști care vor lua măsurile legale ce se impun.
- La numărul unic de urgență 112 s-a primit o sesizare referitoare la faptul că într-o secție de vot din Constanța **urna mobilă și una dintre urnele fixe nu sunt sigilate corespunzător**. A fost anunțat Biroul Electoral Județean care a dispus verificarea faptelor sesizate.
- În județul Teleorman, polițiștii au întocmit un dosar penal pentru săvârșirea infracțiunii de **lovire sau alte violențe** după ce a avut loc o altercație între președintele unei secții de votare și un cetățean cu domiciliul în București care dorea să voteze în respectiva secție deși nu avea dreptul. În altercație a intervenit și fiul președintelui secției de votare. Conflictul reclamat a avut loc în fața secției. Tot în Teleorman se efectuează cercetări în cazul sesizării primite de la reprezentanții unui partid politic referitoare la faptul că în localitatea Bogdana alegătorii sunt duși la secțiile de votare cu mai multe mașini.
- Polițiștii din cadrul IPJ Vaslui au întocmit un dosar penal pentru fraudă la vot după ce un bărbat ar fi votat la două secții diferite. Tot în Vaslui, membrul unei secții de votare a fost sancționat contravențional cu suma de 4.500 de lei pentru că **a încercat să sfătuiască un alegător cu cine să voteze**.
- În județul Buzău, s-a primit o sesizare cu privire la faptul că un candidat a votat de două ori. Polițiștii au efectuat cercetări în acest caz și au constatat că după ce și-a exprimat votul, respectivul candidat a cerut președintelui secției de votare să verifice funcționarea sistemului de prevenire a votului multiplu fără să voteze a doua oară. Operatorul tabletei doar i-a scanat cartea de identitate, operațiunea fiind consemnată într-un proces verbal.
- În localitatea Sighișoara din județul Mureș se fac cercetări referitoare la faptul că membrii biroului electoral al unei secții de votare **au transportat urna specială fără paza personalului MAI**.
- Polițiștii din județul Dâmbovița au efectuat cercetări după ce au fost sesizați de un bărbat cu dublă cetățenie, româno-moldoveană, că președintele unei secții de vot din Târgoviște nu i-a permis să voteze. În urma verificărilor s-a stabilit că președintele secției de vot nu i-a permis să voteze pentru că nu are domiciliul sau reședința în Târgoviște.
- Polițiștii din cadrul IPJ Bistrița-Năsăud au întocmit dosar penal pentru săvârșirea infracțiunii de **corupere a alegătorilor** după ce au fost sesizați că doi cetățeni ar fi oferit băuturi alcoolice unui grup de persoane pentru a vota un anumit partid. Tot în județul Bistrița - Năsăud, polițiștii au întocmit dosare penale pentru tentativă de fraudă la vot și complicitate la tentativă de fraudă la vot după ce un alegător a primit de la membrul unei comisii de votare 2 buletine pentru alegerea Senatului și unul pentru alegerea Camerei Deputaților. Alegătorul a fost oprit înainte să introducă buletinele în urnă.

- Poliția Capitalei efectuează cercetări sub aspectul săvârșirii infracțiunii de fraudă la vot de către o persoană care intenționa să voteze cu un act de identitate nul.

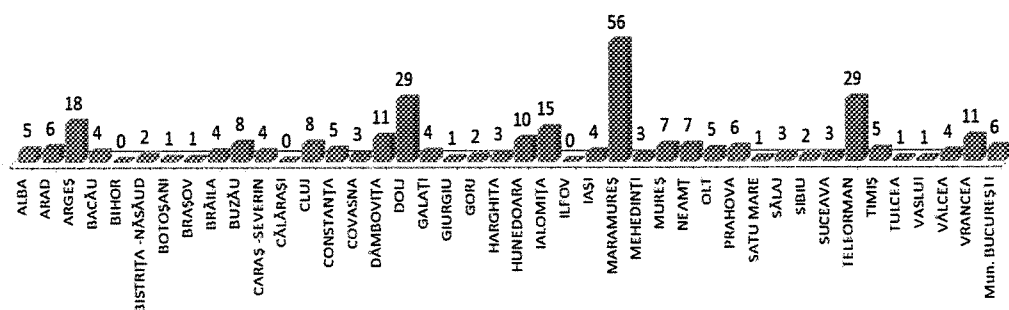
Centrul Național de Conducere Integrată al Ministerului Afacerilor Interne a rămas activ până la finalizarea întregului proces electoral.

Prin *Adresa nr. 436.496/13.02.2017*, Inspectoratul General al Poliției Române a transmis Autorității Electorale Permanente **Situația centralizată a sancțiunilor contravenționale aplicate cu prilejul desfășurării alegerilor pentru Senat și Camera Deputaților, în perioada 10.11.2016 - 11.12.2016**, care se prezintă astfel:

Acte normative	Nr. sancțiuni contravenționale aplicate	Dintre care avertismente scrise	Valoarea sancțiunilor aplicate
Legea nr. 208/2015	256	159	161.750
Legea nr. 61/1991	21	4	5.300
Legea nr. 60/1991	1	0	1.000
OUG nr. 34/2008	21	6	8.000
TOTAL	299	169	176.050

Au fost aplicate 299 sancțiuni contravenționale (130 amenzi, în valoare de 176.050 lei și 169 avertismente scrise).

Reprezentare grafică a sancțiunilor contravenționale aplicate / județ

Potrivit aceleiași adrese, **Situația dosarelor penale întocmite, defalcată pe tipuri de infracțiuni**, conform evidențelor existente la data de 31.12.2016, se prezintă astfel:

- la nivelul Poliției Române se aflau înregistrate **218** dosare penale (181 cu autori cunoscuți și 37 cu autori neidentificați);
- cele mai multe dosare au fost înregistrate la Inspectoratul de Poliție al Județului Dâmbovița (47), Direcția Generală de Poliție a Municipiului București (13), Inspectoratul de Poliție al Județului Alba (12), Inspectoratul de Poliție al Județului Galați (12), Inspectoratul de Poliție al Județului Prahova (11), Inspectoratul de Poliție al Județului Constanța (9), Inspectoratul de Poliție al Județului Dolj (8) și Inspectoratul de Poliție al Județului Iași (8);
- din totalul de 218 sesizări, un număr de **119 fapte** s-au comis în **mediul urban**, iar **109 fapte** în **mediul rural**;
- din totalul sesizărilor, **50** au fost formulate de partidele politice, **54** de către persoane fizice, **6** de organizații, **6** de observatori, **36** fapte au fost constatate din oficiu de către organele de poliție, **18** de către Autoritatea Electorală Permanentă, alte **48** fapte încadrându-se la alte sesizări.

- a fost dispusă începerea urmăririi penale în 175 dosare penale, pentru 175 de infracțiuni, din care 129 infracțiuni electorale, prevăzute în Titlul IX din Codul penal, astfel:

infracțiunea prev. de art. 385 alin. 1 din C.pen. (<i>împiedicarea exercitării drepturilor electorale</i>)	18 fapte
infracțiunea prev. de art. 385 alin. 2 din C.pen. (<i>atacul asupra secției de votare</i>)	1 faptă
infracțiunea prev. de art. 386 alin. 1 din C.pen. (<i>coruperea alegătorilor</i>)	48 fapte
infracțiunea prev. de art. 387 alin. 1 din C.pen. (<i>frauda la vot</i>)	57 fapte
infracțiunea prev. de art. 387 alin. 2 din C.pen. (<i>frauda la vot – utilizarea unei cărți de alegător sau unei cărți de identitate nule ori false sau unui buletin de vot fals</i>)	2 fapte
infracțiunea prev. de art. 389 alin. 1 din C.pen. (<i>violarea confidențialității votului</i>)	1 faptă
infracțiunea prev. de art. 390 alin. 2 din C.pen. (<i>nerespectarea regimului urnei de vot – încredințarea ori transportarea în alte condiții prevăzute de lege</i>)	2 fapte
infracțiunea prev. de art. 193 din C.pen. (<i>lovirea sau alte violențe</i>)	3 fapte
infracțiunea prev. de art. 206 din C.pen. (<i>amenințarea</i>)	2 fapte
infracțiunea prev. de art. 228-229 din C.pen. (<i>furt/furt calificat</i>)	13 fapte
infracțiunea prev. de art. 253 din C. pen. (<i>distrugerea</i>)	8 fapte
infracțiunea prev. de art. 297 din C. pen. (<i>abuzul în serviciu</i>)	5 fapte
infracțiunea prev. de art. 298 din C.pen. (<i>neglijența în serviciu</i>)	2 fapte
infracțiunea prev. de art. 326 din C.pen. (<i>falsul în declarații</i>)	5 fapte
alte infracțiuni	11 fapte

- la data de 31.12.2016, la nivelul Poliției Române rămăseseră în lucru 138 de dosare penale.

11.2. Aspecte semnalate de observatori

În cadrul „Raportului de observare a alegerilor parlamentare din 11 decembrie 2016”, Expert Forum semnalează și o serie de iregularități constatate pe parcursul procesului de monitorizare:

- „(...) au existat numeroase confuzii legate de votarea pe listele suplimentare. Astfel, au existat numeroase sesizări legate de faptul că alegătorilor nu li s-a permis să voteze la adresa de reședință sau la altă secție din altă localitate din cadrul aceleiași circumscripții și au fost redirectionați către secțiile unde ar fi fost arondați conform adresei de domiciliu. De asemenea, am primit rapoarte conform cărora alegători care erau arondați la altă secție din aceeași localitate sau în altă circumscripție au fost lăsați să voteze. Deși nu par a fi fost regula, astfel de situații reprezintă abuzuri și încălcări ale drepturilor electorale.”
- „(...) o serie de candidaturi au fost validate contrar prevederilor art. 52. Astfel, un număr de 7 liste pentru Camera Deputaților și 12 pentru Senat nu au inclus candidați de ambe sexe. (...) Considerăm că birourile electorale nu au verificat corespunzător candidaturile, admitând astfel în mod nelegal mai multe liste de candidați.”
- „În timpul campaniei electorale, mai mulți competitori electorali, dar și trusturi mass-media au lansat în spațiul public mesaje naționaliste, xenofobe și care încalcă reglementările în vigoare.”
- „Una dintre primele nereguli sesizate, care a devenit și una dintre cele mai frecvent semnalate în cursul zilei alegerilor, a fost lipsa sigiliilor corespunzătoare de pe urnele de vot. Întrucât nu există reglementări clare privind sigiliile și nici urnele nu sunt standardizate (deși AEP a publicat o hotărâre care cuprinde recomandări privind materialele electorale), unii dintre președinții BESV au considerat suficientă aplicarea unei benzi adezive transparente sau introducerea unor cuie sau șuruburi, fără a aplica ștampila de control. (...) În timpul votării, observatorii au semnalat faptul că urnele nu erau sigilate corespunzător în peste 10% dintre secțiile de votare observate.”

- „Observatorii au raportat cazuri în care unii alegători nu au putut vota deoarece accesul în secțiile de votare nu a fost posibil pentru persoanele cu dizabilități. Mai mult de o treime din secțiile de votare observate în timpul votării erau situate la etaj sau nu erau dotate cu rampe de acces. ”
- „În ce privește situația generală și atmosfera de la secțiile de votare, cu toate că procedurile s-au desfășurat în bună ordine în cele mai multe cazuri, observatorii au semnalat prezența unor persoane neautorizate la 7% dintre secțiile de votare observate - cel mai adesea reprezentanți ai administrației publice locale și alte persoane cu evidentă influență în comunitate. Au existat chiar cazuri în care alegătorii, membrii BESV sau observatorii au fost amenințați (...). ”
- „Alegătorilor arondați la altă secție din aceeași localitate li s-a permis să voteze la peste 14% dintre secțiile vizitate (o neregulă observată adesea în București, unde unii dintre președinții BESV au interpretat eronat sectoarele ca fiind localități diferite), iar la 6% dintre secții observatorii au raportat că li s-a dat voie să voteze chiar alegătorilor arondați să voteze în alte circumscripții. Au existat și cazuri în care alegătorii au votat fără documente de identitate, fără să aibă drept de vot (potrivit SIMPV), precum și cazuri în care alegătorilor despre care SIMPV a semnalat că au votat deja li s-a permis să voteze fără respectarea procedurilor. O altă neregulă gravă semnalată a fost că unor alegători nu li s-a permis să voteze, deși au prezentat vize de reședință pe raza secțiilor de votare respective. ”
- „Observatorii au semnalat frecvent nerespectarea procedurilor, în special în ce privește citirea cu voce tare a buletinelor de vot de către președintele BESV; de multe ori, membrii BESV au numărat împreună, în paralel, buletinele de vot, ceea ce a redus semnificativ transparența procesului și a redus controlul președintelui BESV asupra numărării. ”
- „Pe tot parcursul zilei alegerilor au fost sesizate încălcări ale legislației privind înregistrarea și soluționarea întâmpinărilor de către președinții birourilor electorale. ”

Unii dintre delegații partidelor politice în secțiile de votare au semnalat nerespectarea prevederilor legale și a procedurilor referitoare la numărătoarea voturilor în cadrul secțiilor de votare. Soluția propusă pentru remedierea acestor neajunsuri este îmbunătățirea instruirii experților electorali.

11.3. Sesizări și propuneri de îmbunătățire a proceselor electorale formulate de experți electorali și de cetățeni

În cadrul Autorității Electorale Permanente au fost înregistrate mai multe sesizări privind anumite deficiențe identificate în organizarea și desfășurarea procesului electoral din data de 11 decembrie 2016, precum și propuneri și recomandări de îmbunătățire a organizării alegerilor, primite din partea experților electorali, a operatorilor de tabletă și a delegaților partidelor politice în secțiile de votare (dintre acestea se pot menționa cele transmise prin intermediul petițiilor înregistrate sub nr. 35377/27.12.2016, 34395/22.12.2016, 34416/21.12.2016, 34421/13.12.2016, 34423/21.12.2016 și 540/18.01.2017).

Deficiențe în organizarea și desfășurarea procesului electoral semnalate de către experți electorali și operatorii de tabletă:

- întârzierea plății indemnizațiilor pentru participarea la alegerile parlamentare în calitate de expert electoral sau operator de tabletă;
- dificultăți în transportarea materialelor electorale, a buletinelor de vot și a listelor electorale, din cauza numărului redus de persoane care au participat la această sarcină;
- organizarea deficitară și timpul foarte lung necesar predării materialelor electorale către birourile electorale de circumscripție.

Soluții propuse pentru remedierea deficiențelor semnalate:

- instructajul președinților birourilor electorale ale secțiilor de votare să fie disponibil și pe suport electronic, eventual transmis pe adresele de e-mail ale acestora;
- stabilirea unui program sau acordarea de numere de ordine în vederea preluării/predării materialelor electorale de la/către birourile electorale de circumscripție;
- utilizarea extinsă în cadrul Ghidului pentru președinții birourilor electorale ale secțiilor de votare, a sistemului *check-list*, în vederea ușurării activității acestora;
- eficientizarea procesului de numărare a voturilor, afectat de numărul mare de buletine de vot și de oboseala membrilor birourilor electorale ale secțiilor de votare, prin înființarea unor centre de colectare și numărare a voturilor din mai multe secții de votare. În cadrul acestor centre ar trebui să lucreze alți oficiali electorali decât cei care își desfășoară activitatea în secțiile de votare;
- înființarea unui call-center care să sprijine verificarea cheilor de control ale proceselor-verbale privind constatarea rezultatelor în cadrul secțiilor de votare, înainte de ajungerea la biroul electoral de circumscripție.

12. COSTUL ALEGERILOR

Conform Anexei la *Hotărârea Guvernului nr. 637/2016*, bugetul și structura cheltuielilor necesare pentru pregătirea, organizarea și desfășurarea alegerilor pentru Senat și Camera Deputaților din anul 2016 au fost următoarele:

— mii lei —

Instituția	Capitol	Cheltuieli			Total
		Personal	Bunuri și servicii	Active nefinanciare	
I. Ministerul Afacerilor Interne		103.618	81.139	1.194	185.951
1. Instituțiile prefectului	51.01	103.018	30.704	967	134.689
TOTAL CAP 51.01	51.01	103.018	30.704	967	134.689
TOTAL CAP 61.01	61.01	600	50.435	227	51.262
II. Secretariatul General al Guvernului	51.01	14	3.200	0	3.214
— Institutul Național de Statistică	51.01	14	3.200	0	3.214
1. Aparat propriu	51.01	3	200	0	203
2. Direcțiile teritoriale de statistică	51.01	11	3000	0	3011
III. Autoritatea Electorală Permanentă	51.01	1.019	2.589	8.128	11.736
1. Aparat propriu	51.01	69	1.955	8.000	10.024
2. Biroul Electoral Central	51.01	950	634	128	1.712
IV. Ministerul Afacerilor Externe	51.01	1.300	7.112	244	8.656
V. Serviciul de Telecomunicații Speciale	61.01	0	3.290	341	3.631
VI. Ministerul Comunicațiilor și pentru Societatea Informațională	85.01	0	11.300	0	11.300
TOTAL GENERAL		105.951	108.630	9.907	224.488

Art. 1 din Hotărârea sus-menționată reglementează principalele categorii de cheltuieli necesare pregătirii și desfășurării în bune condiții a alegerilor pentru Senat și Camera Deputaților din anul 2016:

- cheltuielile privind sediile, dotarea și funcționarea birourilor electorale;
- indemnizațiile membrilor birourilor electorale și ai oficiilor electorale, ale personalului tehnic auxiliar și ale statisticienilor, precum și ale operatorilor de calculator ai birourilor electorale ale secțiilor de votare;
- cheltuielile privind întocmirea și tipărirea listelor electorale permanente și a listelor electorale pentru votul prin corespondență;
- cheltuielile pentru asigurarea ordinii, siguranței publice și a pazei, în cadrul procesului electoral, conform legii;
- cheltuielile pentru tipărirea proceselor-verbale privind consemnarea rezultatelor votării;
- cheltuielile pentru serviciile de telefonie specială și de comunicații de voce și date, necesare birourilor electorale;
- cheltuielile pentru mentenanța Registrului electoral, precum și pentru activitățile specifice de gestionare a acestuia în perioada electorală;
- cheltuielile pentru programele informatice utilizate la desemnarea președinților birourilor electorale ale secțiilor de votare și a locțiitorilor acestora;
- cheltuielile pentru funcționarea Sistemului informatic de monitorizare a prezenței la vot și de prevenire a votului ilegal;
- cheltuielile pentru aplicațiile și/sau serviciile informatice utilizate de Biroul Electoral Central pentru centralizarea rezultatelor votării;
- cheltuielile pentru confecționarea ștampilelor electorale;
- cheltuielile pentru imprimarea buletinelor de vot;
- cheltuieli aferente votului prin corespondență, specifice Companiei Naționale "Poșta Română" - S.A.;
- cheltuielile pentru confecționarea timbrelor autocolante;
- cheltuielile pentru confecționarea tipizatelor listelor electorale suplimentare și a extraselor de pe lista electorală permanentă și lista suplimentară;
- cheltuielile de transport, ambalare și distribuire a materialelor, documentelor și a tipizatelor prevăzute de lege pentru desfășurarea procesului electoral, precum și cheltuielile de transport necesare bunei desfășurări a activității birourilor și oficiilor electorale;
- cheltuielile privind urnele de vot, urnele speciale și cabinele de vot;
- cheltuielile de informare a alegătorilor;
- cheltuielile pentru organizarea examenelor de admitere în Corpul experților electorali pe durata perioadei electorale a alegerilor pentru Senat și Camera Deputaților din anul 2016;
- cheltuielile pentru instruirea primarilor, secretarilor unităților administrativ-teritoriale și a prefecților privind atribuțiile în materie electorală care le revin;
- cheltuielile pentru elaborarea, editarea și difuzarea de broșuri legislative și ghiduri specifice în materie electorală;
- cheltuielile de instruire a președinților birourilor electorale ale secțiilor de votare și a locțiitorilor acestora;
- cheltuielile de selecție și instruire a operatorilor de calculator ai birourilor electorale ale secțiilor de votare organizate pentru Senat și Camera Deputaților din anul 2016;
- cheltuielile de instruire a mandatarilor financiari;
- cheltuielile pentru asigurarea locurilor speciale de afișaj electoral și pentru amplasarea panourilor electorale;

- cheltuielile pentru dotarea cu echipamente, tehnică de calcul, consumabile și servicii necesare pentru organizarea și funcționarea stațiilor de prelucrare;
- cheltuielile pentru instruirea personalului implicat în efectuarea operațiunilor tehnice privind stabilirea rezultatelor alegerilor, în stațiile de prelucrare organizate la nivelul Biroului Electoral Central și al birourilor electorale de circumscripție;
- cheltuielile privind arhivarea materialelor rezultate din procesul electoral.

Art. 1 pct. (1) din Hotărârea Guvernului nr. 637/2016 detaliază **bugetul Autorității Electorale Permanente în sumă totală de 11.736 mii lei**, din care au fost utilizate **credite bugetare în sumă totală de 9.689 mii lei**. Situația pe capitole și titluri este următoarea:

- Mii lei -

Indicatori	Cod	Buget alocat	Cheltuieli efective
Autorități publice și acțiuni externe	51.01	11.736	5.051
Cheltuieli curente	01	3.608	1.976
Cheltuieli de personal	10	1.019	984
Bunuri și servicii	20	2.589	992
Active nefinanciare	71	8.128	3.075

Defalcăt, pe cele două activități, situația se prezintă după cum urmează:

Activitatea AEP

- Mii lei -

Indicatori	Cod	Buget alocat	Cheltuieli efective
Autorități publice și acțiuni externe	51.01	10.024	3.815
Cheltuieli curente	01	2.024	837
Cheltuieli de personal	10	69	62
Bunuri și servicii	20	1.955	775
Active nefinanciare	71	8.000	2.978

Activitatea BEC

- Mii lei -

Indicatori	Cod	Buget alocat	Cheltuieli efective
Autorități publice și acțiuni externe	51.01	1.712	1.236
Cheltuieli curente	01	1.584	1.139
Cheltuieli de personal	10	950	922
Bunuri și servicii	20	634	217
Active nefinanciare	71	128	97

Situația achizițiilor publice efectuate în vederea desfășurării alegerilor parlamentare din anul 2016 se prezintă astfel:

- **prin aplicarea procedurilor de achiziție publică:**

Autoritatea Electorală Permanentă a achiziționat prin utilizarea procedurii “licitație deschisă” servicii de programare de software de aplicație pentru numărarea și centralizarea rezultatelor votării pentru alegerile pentru Camera Deputaților și Senat din anul 2016. Contractul de achiziție a fost atribuit operatorului economic Asocieria formată din S.C. European Funds Invest S.R.L. și S.C. Master Technology Systems S.R.L., pentru o valoare de 2.481.480 lei fără TVA.

Date privind Calendarul derulării acțiunilor în cadrul licitației deschise pentru atribuirea unui contract de servicii de programare software pentru numărarea și centralizarea rezultatelor votării la alegerile parlamentare din anul 2016

Informatii generale

Numar anunț: 168462 / 24.05.2016

Valoare estimata totală: 5,894,428 RON (1,308,041.63 EUR)

Data publicare: 24.05.2016 01:55

Data transmiterii spre publicare a anunțului: 23.05.2016

Data limită de depunere a ofertelor: 11.07.2016 16:00

Data limită de evaluare a ofertei: 05.08.2016 18:00

Data limită evaluare ofertă după prima prelungire: 26.08.2016

Data limită evaluare ofertă după a doua prelungire: 07.09.2016

Data limită de valabilitate a ofertei: 19.09.2016

Data evaluare tehnică: 25.08.2016 14:22

Data evaluare financiară: 06.09.2016 16:49

procesul birocratic de avizare/validare a caietului de sarcini la comitetul tehnico-economic a durat 1 lună de zile în loc de 10 zile;

procesul birocratic de avizare/validare a documentației de atribuire de către agenția națională pentru achiziții publice (ANAP), până la momentul publicării anunțului de participare a durat 42 zile în loc de aproximativ 20 de zile;

perioada legală pentru depunerea ofertelor la o licitație deschisă (cf. oug 34/2006) a fost de 40 de zile, respectiv până pe 11.07.2016;

datorită complexității și importanței proiectului, autoritatea a finalizat evaluarea ofertelor pe data de 06.09.2016.

Participanți înscriși în procedură: 18, după cum urmează:

SIVECO ROMANIA, CONCEPT ELECTRONICS S.R.L., ASSECO SEE S.R.L., ROMANIAN SOFT COMPANY S.R.L., NET BRINEL S.A., TEAMNET INTERNATIONAL S.A., MIRA TELECOM S.A., SYNOTECH GLOBAL SERVICES ROMANIA SRL, S & T ROMANIA S.R.L., UNIQUE SOLUTIONS S.R.L., HEWLETT – PACKARD (ROMANIA) S.R.L., FOCALITY S.R.L., SC TRENCADIS CORP SRL, SOFTLINE INTERNATIONAL SRL, EUROPEAN FUNDS INVEST SRL, TRANSCENDENCE SYSTEMS GROUP SRL, MASTER TECHNOLOGY SYSTEMS S.R.L., INFOSAFE SRL

Deponenți de oferte: au depus oferte 3 ofertanți, astfel:

Nr. crt.	Ofertant	Ofertant asociat	Subcontractor	Terț susținător
1	EUROPEAN FUNDS INVEST SRL	MASTER TECHNOLOGY SYSTEMS S.R.L.	SC INSOFT DEVELOPMENT CONSULTING STEFADINA COMSERV S.R.L.	-
2	SC NET BRINEL SA	SC SIVECO ROMANIA	TEAMNET INTERNATIONAL S.A. S.C. SAFETECH INNOVATIONS S.R.L.	-
3	SYNOTECH GLOBAL SERVICES ROMANIA SRL		FOCALITY S.R.L. RADIX CONSULT S.R.L. BLUE LAB CONSULTING SRL	-

După finalizarea evaluării tehnice din data de 25.08.2016, s-au calificat în faza de evaluare financiară 2 ofertanți:

- Asocieria formată din SC Net Brinel și SC Siveco
- Asocieria formată din SC European Funds Invest și SC Master Technology Systems.

După aplicarea criteriului de atribuire “prețul cel mai scăzut” operatorul SC European Funds Invest a fost declarat câștigător pentru o ofertă financiară de 2.481.480 lei fără TVA.

În termenul de așteptare pentru formularea unor Contestații, s-au înregistrat următoarele:

- Notificare prealabilă depusă de Asocieria Net Brinel în data de 16.09.2016;
- Răspuns AEP la Notificarea Asocierii Net Brinel în data de 21.09.2016;
- Notificare prealabilă depusă de SC Synotech Global în data de 19.09.2016;
- Răspuns AEP la Notificarea SC Synotech Global în data de 21.09.2016;
- Contestație la CNSC depusă de Asocieria Net Brinel în data de 23.09.2016;
- Punct de vedere al AEP la contestație depus la CNSC în data de 27.09.2016;
- Contestație la CNSC depusă de SC Synotech Global în data de 30.09.2016;
- Punct de vedere al AEP la contestația depusă în data de 04.10.2016;
- Solicitare CNSC către AEP pentru indicarea documentelor “confidențial” din oferta Asocieria EFI :29.09.2016;
- Raspuns AEP către CNSC cu indicarea documentelor “confidențial” din oferta Asocieria EFI: 29.09.2016;
- Solicitare CNSC către AEP pentru indicarea documentelor “confidențial” din oferta Asocieria Net Brinel:03.10.2016;
- Raspuns AEP către CNSC cu indicarea documentelor “confidențial” din oferta Asocieria Net Brinel: 03.10.2016

CNSC emite decizia în data de 21.10.2016 pe care o transmite AEP pe data de 24.10.2016.

AEP primește în mod oficial decizia CNSC pe data de 27.10.2016.
AEP semnează contractul de achiziție publică pe data de 27.10.2016.
Această procedură de licitație deschisă AEP a trebuit să parcurgă o perioadă de 244 de zile calendaristice.

- **prin utilizarea metodei cumpărării directe:**

- materiale audiovizuale (clipuri) cu privire la aspectele de organizare și desfășurare a alegerilor parlamentare;
- mobilier de birou în vederea dotării sediului Biroului Electoral Central;
- panouri cu mesaje permanente (sistem rollup și spider);
- broșuri în limba română, bilingve (română-maghiară) și trilingve (română-engleză-franceză) care au cuprins toate reglementările legale în vigoare, referitoare la organizarea și desfășurarea alegerilor parlamentare;
- produse de papetărie și curățenie;
- tonere pentru imprimante și fotocopiatoare;
- servicii poștale;
- servicii de telecomunicații;
- pliante de informare a mandatarilor financiari;
- ghiduri și postere destinate alegătorilor;
- broșuri cu *Ghidul finanțării campaniei electorale*.

13. CONCLUZII ȘI RECOMANDĂRI

Evoluția legislației electorale românești din ultimii ani reflectă, deopotrivă, nevoia unui plus de transparență în cadrul procesului decizional la nivelul birourilor electorale, importanța acordată facilitării exercitării dreptului de vot de către cetățenii români din străinătate - prin introducerea unei metode alternative de vot, precum și intenția sporirii nivelului de încredere a cetățenilor în corectitudinea procesului electoral.

Noile tehnologii informatice implementate cu prilejul alegerilor locale din iunie 2016, perfecționate la alegerile parlamentare din decembrie 2016, și-au atins cu certitudine scopul: verificarea electronică a existenței alegătorului în listele electorale permanente și indicarea corectă a secției de votare la care acesta este arondat, evidențierea persoanelor cărora li s-a interzis exercitarea dreptului de vot, precum și prevenirea votului multiplu, prin intermediul SIMPV, au simplificat și accelerat procesul de votare, venind în sprijinul președinților birourilor electorale ale secțiilor de votare. Așa cum rezultă din datele comunicate de Ministerul Afacerilor Interne, de la implementarea SIMPV numărul de infracțiuni electorale a scăzut în mod semnificativ. Fenomenul turismului electoral semnalat cu ocazia scrutinelor desfășurate anterior anului 2016, a fost eliminat. Același sistem a permis și vizualizarea prezenței la vot în timp real.

Procesele de completare și centralizare a proceselor-verbale, precum și de repartizare a mandatelor și de stabilire a rezultatelor votării au beneficiat, de asemenea, de suportul unor instrumente informatice eficiente. Desigur, acestea sunt perfectibile, și acest lucru este evidențiat de modificările operate la nivelul legislației secundare după alegerile locale din iunie 2016.

Informatizarea procesului electoral a fost însoțită, în unele cazuri, de erori umane, fiind semnalate cazuri în care mesajele generate de SIMPV au fost ignorate de președinții birourilor electorale ale secțiilor de votare, care au permis exercitarea dreptului de vot unor persoane care figurau înscrise în altă circumscripție electorală sau cazuri în care operatorii au validat în mod incorect CNP-ul unei persoane în

sistem. Au existat, de asemenea, cazuri în care procesele-verbale de consemnare a rezultatelor votării încheiate la nivelul secțiilor de votare au fost completate incorect, generând întârzieri în activitatea de primire-predare a materialelor electorale la nivelul birourilor electorale de circumscripție.

Aceste situații punctuale trebuie raportate la contextul general: în anul 2015 modalitatea de selectare a președinților birourilor electorale ale secțiilor de votare a fost modificată în totalitate, Legea nr. 208/2015 reglementând obligația constituirii Corpului experților electorali. La nivelul aceluiași an, a fost creată o nouă categorie de personal implicat în desfășurarea operațiunilor electorale, respectiv operatorii de tabletă. Selecția și instruirea zecilor de mii de persoane implicate în utilizarea SIMPV și a celorlalte instrumente informatice sus-menționate a presupus organizarea, într-un termen scurt, de către Autoritatea Electorală Permanentă și Serviciul de Telecomunicații Speciale, a unor ample programe de instruire. Aceste programe, trebuie, cu certitudine, extinse și în perioadele pre și postelectorale, în vederea obținerii unui nivel superior de instruire a experților electorali și a operatorilor de calculator, oferindu-le acestora prilejul de a aprofunda și actualiza cunoștințele dobândite.

Votul prin corespondență a reprezentat o modalitate nouă de exercitare a dreptului de vot de către alegătorii din străinătate. Aproape 9.000 de alegători au fost înscriși, la cerere, în Registrul electoral cu această opțiune, însă doar jumătate dintre aceștia au transmis înapoi în țară plicul cu buletinul de vot. Majoritatea cetățenilor din străinătate s-au prezentat la secțiile de votare în vederea exercitării dreptului de vot. Nu au fost raportate incidente precum imposibilitatea exercitării dreptului de vot din cauza timpilor mari de așteptare.

Prin urmare, evoluția pozitivă a sistemului electoral românesc s-a tradus în beneficii concrete pentru alegători, partide politice și candidați. Pentru menținerea acestora, se impune ca reforma electorală din anul 2015 să fie consolidată prin continuarea codificării procedurilor electorale, creșterea accesibilității votului, dezvoltarea capacității administrației electorale și îmbunătățirea mecanismelor administrative privind organizarea proceselor electorale.

Pentru a furniza orientări ale viitoarelor modificări legislative, prezentul raport propune de o manieră neexhaustivă, o serie de recomandări specifice pe care le expunem în cele ce urmează:

Alegătorii din țară

Potrivit legii, alegătorii cu domiciliul în țară pot vota la secția de votare unde își au domiciliul sau reședința sau la orice secție de votare din cadrul județului unde își au domiciliul sau reședința, în situația în care nu se află în localitatea de domiciliu sau reședință. Prin urmare, alegătorii care în ziua votării nu se află în județul unde își au domiciliul sau reședința nu își pot exercita dreptul de vot.

Apreciem că această restricție privind exercitarea dreptului de vot, întemeiată pe prezumția legăturii între alegător, circumscripția electorală și ales, poate fi înlăturată sau atenuată prin conferirea posibilității alegătorilor cu domiciliul în țară de a vota prin corespondență.

Tot în sensul creșterii accesului la vot, arătăm că dificultățile obiective întâmpinate de persoanele cu dizabilități sau bolnave la depunerea la birourile electorale ale secțiilor de votare a cererilor de vot prin intermediul urnei speciale pot fi eliminate prin acordarea posibilității de a depune aceste cereri și prin intermediul Autorității Electorale Permanente și/sau al birourilor electorale de circumscripție.

Alegătorii din străinătate

Cetățenii români cu domiciliul în străinătate care nu au făcut cereri pentru înscrierea în Registrul electoral, nu au putut fi înscriși în listele electorale permanente întrucât nu există suficiente informații privind domiciliul lor (în datele comunicate de către Direcția Generală de Pașapoarte din cadrul Ministerului

Afacerilor Interne figurează doar țara în care și-au stabilit domiciliul inițial, fără alte detalii). Pentru a putea fi posibilă alocarea la o secție cât mai apropiată de domiciliul sau reședința declarată a persoanelor care au făcut o solicitare în acest sens, Autoritatea Electorală Permanentă a construit o aplicație bazată pe geolocalizarea adreselor și alocarea automată la cea mai apropiată secție. Numărul alegătorilor prezenți la vot a fost mult mai mare decât numărul celor care au făcut cereri de înscriere în Registrul electoral, ceea ce înseamnă că estimarea numărului de secții de votare necesare nu se poate face doar pe baza solicitărilor formulate de alegători.

Analizând mecanismele pentru înregistrarea opțiunii de vot prin corespondență s-a constatat că o mare parte a acestor cereri au fost depuse la finalul perioadei de înscriere, fapt care poate cauza întârzieri mari în operarea acestora în cazul unui aflux mult mai mare de cereri, fiind posibilă inclusiv blocarea activităților instituțiilor implicate în procesarea documentelor. Apreciem că **se pot dezvolta metode automate de înscriere în Registrul electoral a opțiunii de vot prin corespondență, dar doar pentru cetățenii români care dispun de un certificat digital calificat valid** în conformitate cu prevederile Legii nr. 455/2001 privind semnătura electronică. Totodată, s-a observat că, în anumite cazuri, confirmările de primire ale plicurilor au fost recepționate mult după data limită a definitivării listelor electorale permanente, fapt ce poate induce erori în corectitudinea acestora (unele confirmări au ajuns mult mai târziu decât plicurile cu voturile exprimate). Pe viitor ar trebui luată în considerare posibilitatea ca expeditorii plicurilor recepționate de către biroul electoral până la data limită să fie cei despre care se consideră că au votat, iar restul să aibă posibilitatea de a-și exprima votul la o secție de votare.

Candidaturi

Unul dintre aspectele semnalate în mod constant de către formațiunile politice, și care face obiectul mai multor inițiative legislative aflate în procedură legislativă la Parlament, este numărul mare de semnături de susținere solicitat la înregistrarea candidaturilor. Colectarea numărului de semnături cerut de lege s-a dovedit a fi o sarcină dificilă pentru cei mai mulți dintre competitorii electorali. Apreciem că **forul legislativ poate avea în vedere reducerea numărului de semnături**. Însă o astfel de măsură trebuie însoțită, în mod obligatoriu, de niște reguli clar definite de verificare a corectitudinii datelor înscrise în listele de susținători, în caz contrar depunerea semnăturilor reducându-se la o simplă formalitate, fără a avea certitudinea unei susțineri reale a candidatului de către electorat.

Biroul Electoral Central a publicat situația centralizată a candidaturilor la alegerile parlamentare din anul 2016. Baza de date a permis identificarea unor nereguli, respectiv 18 liste de candidați au fost depuse și acceptate de birourile electorale județene, deși nu includeau femei. În plus, deși birourile electorale de circumscripție au rolul de a verifica îndeplinirea condițiilor de eligibilitate de către candidați, acestea nu au acces automat la datele înscrise în evidențele oficiale privind interdicțiile și pedepsele complementare în materie.

Prin urmare, considerăm că, pentru o **verificare mai riguroasă a candidaturilor la nivelul birourilor electorale de circumscripție**, cadrul legal în vigoare ar putea fi completat cu prevederi referitoare la competența Autorității Electorale Permanente de a gestiona evidența persoanelor lipsite de dreptul de a fi ales și de a o furniza birourilor electorale de circumscripție la data constituirii acestora.

Corpul experților electorali și operatorii de calculator

Constituirea Corpului experților electorali a presupus un amplu proces de selecție, verificare și instruire a persoanelor dintre care au fost desemnați președinții birourilor electorale ale secțiilor de votare și locțiitorii acestora.

Din experiența câștigată cu prilejul celor două scrutine din anul 2016 rezultă necesitatea consolidării continue a Corpului experților electorali, prin îmbunătățirea mecanismelor normative și administrative de selecție și evaluare a acestora, dar și prin instituirea unor beneficii suplimentare pentru președinții birourilor electorale ale secțiilor de votare și locțiitorilor acestora, adecvate răspunderii și complexității activității acestora. Aceste măsuri trebuie însoțite de operaționalizarea Centrului „Expert electoral” și de elaborarea și implementarea unui modul de formare continuă a experților electorali.

Totodată, deși operatorii de calculator ai birourilor electorale ale secțiilor de votare nu fac parte propriu-zis din administrația electorală, considerăm că, în viitorul apropiat, concomitent cu extinderea utilizării programelor informatice pentru eliminarea votului multiplu și a votului exprimat fără drept la toate tipurile de scrutin, dar și cu dematerializarea progresivă a operațiunilor scriptice din secțiile de votare, se impune configurarea unui statut aparte al acestora, similar celui al experților electorali.

Birourile electorale ale secțiilor de votare

În cazul renunțării/indisponibilității președintelui biroului electoral al secției de votare, propunem ca locțiitorul acestuia să devină automat președinte, urmând ca Autoritatea Electorală Permanentă să efectueze tragerea la sorți pentru desemnarea locțiitorului președintelui biroului electoral al secției de votare. Astfel, ar fi evitate situațiile în care președintele biroului electoral al secției de votare are un nivel de studii inferioare celor absolvite de locțiitor.

Se impune menționarea expresă în lege a rolului pe care îl au membrii biroului electoral al secției de votare în asistarea și sprijinirea președintelui acestuia pentru buna organizare a votării, pentru a evita cazurile întâlnite în practică în care aceștia se derobează de această atribuție.

Totodată, având în vedere faptul că birourile electorale ale secțiilor de votare din străinătate au fost constituite dintr-un președinte și cel mult 8 membri, considerăm că se impune, ca în anumite situații, pe lângă președintele biroului electoral al secției de votare din străinătate să fie desemnat și un locțiitor al acestuia.

Logistica electorală

Se impune **analizarea posibilității creșterii calității hârtiei** asigurată de Ministerul Afacerilor Interne, prin Administrația Națională a Rezervelor de Stat și Probleme Speciale. Apreciem că greutatea acesteia trebuie să fie de minimum 80 g/m² (hârtie utilizată în mod curent pentru imprimare și fotocopiere).

În același context, poate fi luată în considerare, **pentru viitor**, soluția înscrierii tuturor competitorilor electorali pe aceeași pagină a buletinului de vot, dublată de posibilitatea de citire automată a opțiunilor alegătorilor cu ajutorul unor **urne inteligente** (urne dotate cu scanner, cu posibilitatea de a fi legate în rețea la nivel național și cu opțiune de transmisie online a datelor active după închiderea votării). În practica altor state, s-a recurs la soluția afișării numelor și prenumelor candidaților în fiecare secție de votare într-un loc vizibil, pe buletinul de vot fiind înscrise doar denumirea competitorilor electorali și însemnele acestora, pentru păstrarea unei dimensiuni reduse a buletinului de vot utilizabil în cadrul procesului de scanare.

Producerea urnelor din material plastic, translucid, având un instrument de măsurare a numărului de buletine de vot introduse reprezintă o altă soluție de creștere a corectitudinii procesului electoral.

Corelarea unor termene din cadrul perioadei electorale

Legea nr. 208/2015 cu modificările și completările ulterioare, prevede că, în termen de 5 zile de la data până la care se pot propune candidaturile pentru circumscripțiile electorale din țară, partidele politice, organizațiile cetățenilor aparținând minorităților naționale, alianțele politice și alianțele electorale care

participă la alegeri, altele decât cele parlamentare trebuie să comunice numelor și prenumelor reprezentanților în birourile electorale de circumscripție din țară. Constatarea rămânerii definitive a candidaturilor pentru circumscripțiile electorale din țară se realizează după expirarea termenului de depunere a candidaturilor, la care se adaugă, termenele de contestare, respective de soluționare a contestațiilor.

În practică s-a ajuns, în multe situații, ca termenul pentru completarea birourilor electorale de circumscripție cu reprezentanții partidelor politice neparlamentare să fie împlinit înainte de data rămânerii definitive a candidaturilor, ceea ce a pus unii competitori electorali în situația de a nu putea participa la completarea birourilor electorale circumscripție și, pe cale de consecință, nici la completarea birourilor electorale ale secțiilor de votare, din motive neimputabile lor. Prin urmare, se impune ca termenul de comunicare a numelor și prenumelor reprezentanților formațiunilor politice neparlamentare în birourile electorale de circumscripție să se raporteze la data rămânerii definitive a candidaturilor.

Stabilirea rezultatelor alegerilor

Timpul optim aferent implementării unui sistem destinat centralizării și publicării rezultatelor alegerilor ar trebui să fie de cel puțin 6 luni, iar din această perioadă în funcție de complexitatea algoritmului de repartitie ar trebui ca o perioadă de până la două luni să fie alocată testelor, inclusiv cu implicarea de specialiști din cadrul instituțional cu competențe informatice și din cadrul partidelor politice interesate. Ținând cont de numărul crescut de amenințări informatice, din punct de vedere al optimizării securității rularea unor astfel de sisteme ar trebui să se facă doar de pe instanțe de tip Cloud securizat, neaccesibile din internet cu măsuri de securitate adecvate importanței unui astfel de proiect. Cu toate că frecvența scrutinelor este destul de crescută, nu se justifică din punct de vedere financiar implementarea unei astfel de infrastructuri la nivelul Autorității.

O astfel de platformă informatică ar trebui să asigure cel puțin următoarele principii:

- protecția datelor în tranzit – datele ce tranzitează acest sistem să fie protejate corespunzător contra manipulării și interceptării printr-o combinație de măsuri de protecție și criptare;
- protejarea infrastructurii fizice – Toate subsisteme fizice ale sistemului trebuie să fie protejate corespunzător în așa fel încât să se evite accesul neautorizat și evenimentele care pot duce la deteriorarea sau pierderea informațiilor;
- separarea beneficiarilor – sistemul trebuie să aibă mecanisme care să prevină accesul neautorizat ale instanțelor unor utilizatori diferiți;
- nivel de securitate adecvat scopului - sistemul ar trebui să aibă atât procese și procedee pentru a asigura securitatea operațională a serviciului cât și personal de securitate adecvat importanței unui astfel de sistem;
- dezvoltare securizată – sistemul trebuie dezvoltat în așa fel încât să minimizeze și să prevină amenințările la adresa bunei funcționări și a integrității datelor;
- nivel de disponibilitate 99,99% – un nivel de disponibilitate a sistemului inferior celui recomandat poate aduce grave prejudicii nivelului de credibilitate a operațiunilor de centralizare a rezultatelor alegerilor;
- audit și trasabilitate – un astfel de sistem va trebui să furnizeze toate informațiile auditării funcționării sistemului indiferent de momentul în care este necesară această operațiune oferind informații rapid și complet de tipul ”cine, când, ce” ;
- protecție a interfețelor externe - sistemul trebuie să aibă implementate toate sistemele necesare protecției accesului din exterior, iar componentele critice să fie protejate cu mecanisme ce permit transmiterea unidirecțională a datelor.

Având în vedere legislația în domeniul achizițiilor publice în vigoare, singura metodă prin care se poate asigura timpul necesar dezvoltării unui sistem destinat centralizării rezultatelor, optimizat din punctul de vedere al securității, trasabilității și transparenței, este demararea procedurilor cu minimum 12 luni înaintea scrutinului preconizat, fapt ce poate fi realizat doar în condițiile stabilirii exacte a pre-rechizitelor aferente și a fondurilor necesare.

Prin transparența informațiilor privind centralizarea rezultatelor s-a crescut nivelul de încredere, fapt care ar trebui întărit pe viitor prin măsuri procedurale privind asigurarea corectitudinii datelor introduse în sistemul informativ cu respectarea principiului celor 4 ochi.

Predarea materialelor electorale

După data alegerilor au fost înregistrate numeroase sesizări din partea președinților birourilor electorale ale secțiilor de votare privind aglomerația creată la predarea dosarelor și a materialelor utilizate în procesul electoral către birourile electorale de circumscripție, solicitându-se o mai bună organizare a acestei activități. Intervalul lung de timp de la deschiderea secției de votare (la ora 6 a zilei de duminică) și până la momentul predării efective a materialelor electorale la biroul electoral de circumscripție (uneori chiar după orele 12 ale zilei de luni) și absența de la locul de muncă în cursul zilei de luni au fost printre principalele problemele menționate.

Totodată, pentru adresarea acestor probleme pot fi utilizate metode diferite, atât în mod alternativ cât și corelativ, dintre care menționăm:

- preluarea materialelor electorale de la sediile secțiilor de votare, în recipiente sigilate, de către oficiali electorali constituiți în echipe mobile, special desemnați în acest scop;
- întărirea forței juridice a proceselor-verbale întocmite în formă electronică și utilizarea exclusivă a acestora pentru centralizarea rezultatelor alegerilor, ceea ce ar permite membrilor biroului electoral al secției de votare inclusiv să predea materialele electorale în ziua următoare sau să le predea la nivelul localității respective unor oficiali electorali desemnați în acest scop;
- organizarea alegerilor în ziua de sâmbătă, ceea ce ar asigura suficient timp pentru operațiunile de predare a materialelor electorale înaintea zilei de luni când în majoritatea secțiilor de votare reîncep activitățile de învățământ, iar membrii birourilor electorale ale secțiilor de votare trebuie să fie prezenți la locul de muncă;
- acordarea unei zile libere membrilor birourilor electorale ale secțiilor de votare, în ziua următoare datei votării;
- stabilirea unei zile de vacanță pentru elevii din învățământul preuniversitar, în ziua următoare datei votării, dat fiind faptul că peste 80% din sediile secțiilor de votare sunt amplasate în unități de învățământ.

Mai arătăm că, dacă centralizarea rezultatelor din secțiile de votare s-ar realiza prin intermediul SIMPV sau al urnelor inteligente atunci:

- nu ar mai fi necesară deplasarea de la secțiile de votare către birourile electorale de circumscripție constituite la nivel de localitate/județ și nu s-ar mai forma cozi la sediile acestor birouri;
- deschiderea/desigilarea recipientelor care conțin materialele electorale preluate de la secțiile de votare s-ar realiza la sediul biroului electoral ierarhic superior doar ca urmare a unor contestații. Astfel responsabilitatea centralizării corecte a rezultatelor dintr-o secție de votare ar cădea exclusiv în sarcina membrilor biroului electoral al secției de votare, birourile electorale ierarhic superioare având doar sarcina soluționării unor eventuale contestații.

ANEXE

Anexa nr. 1

Situația detaliată privind secțiile de votare cu un număr de peste 2000 de alegători arondați unei secții de votare

Nume Județ / Municipiul București	Tip și nume unitate sau subdiviziune administrativ-teritorială	Numărul secției de votare	Număr alegatori
ARGEȘ	MUNICIPIUL PITEȘTI	9	2032
ARGEȘ	MUNICIPIUL PITEȘTI	61	2004
ARGEȘ	BRADU	248	2012
BISTRITA-NĂSĂUD	MUNICIPIUL BISTRITA	21	2004
BRAȘOV	MUNICIPIUL BRAȘOV	153	2017
CLUJ	FLOREȘTI	444	2023
CLUJ	FLOREȘTI	448	2039
CLUJ	FLOREȘTI	449	2083
CLUJ	FLOREȘTI	452	2049
CLUJ	FLOREȘTI	453	2146
CONSTANȚA	ORAȘ OVIDIU	341	2010
CONSTANȚA	LUMINA	474	2038
GALAȚI	MUNICIPIUL GALAȚI	39	2007
IAȘI	MUNICIPIUL IAȘI	127	2090
IAȘI	MIROSLAVA	523	2113
ILFOV	ORAȘ BRAGADIRU	9	2162
ILFOV	ORAȘ POPEȘTI LEORDENI	65	2008
ILFOV	ORAȘ POPEȘTI LEORDENI	67	2036
ILFOV	ORAȘ POPEȘTI LEORDENI	68	2109
ILFOV	ORAȘ VOLUNTARI	83	2014
ILFOV	ORAȘ VOLUNTARI	95	2003
ILFOV	BALOTEȘTI	111	2069
ILFOV	CLINCENI	147	2036

ILFOV	DOBROEȘTI	168	2031
ILFOV	JILAVA	198	2004
ILFOV	PERIȘ	211	2024
MARAMUREȘ	MUNICIPIUL BAIA MARE	2	2011
MARAMUREȘ	ORAȘ SEINI	159	2055
MARAMUREȘ	CÎMPULUNG LA TISA	276	2082
MARAMUREȘ	VADU IZEI	418	2036
SATU MARE	MUNICIPIUL CAREI	86	2004
SATU MARE	LAZURI	218	2373
SIBIU	ORAȘ CISNĂDIE	178	2061
SIBIU	ȘELIMBĂR	352	2115
SUCEAVA	MUNICIPIUL SUCEAVA	27	2008
SUCEAVA	ȘCHEIA	478	2008
VASLUI	MUNICIPIUL VASLUI	4	2053
VASLUI	MUNICIPIUL VASLUI	9	2041
VASLUI	MUNICIPIUL VASLUI	11	2114
VASLUI	MUNICIPIUL VASLUI	12	2220
VASLUI	MUNICIPIUL VASLUI	14	2036
VASLUI	MUNICIPIUL VASEUI	15	2118
VASLUI	MUNICIPIUL VASLUI	34	2147
VASLUI	MUNICIPIUL VASLUI	43	2107
VASLUI	MUNICIPIUL VASLUI	56	2069
VASLUI	MUNICIPIUL VASLUI	57	2005
VASLUI	MUNICIPIUL VASLUI	62	2007
MUN. BUCUREȘTI	BUCUREȘTI SECTORUL 2	230	2007

MUN.BUCUREȘTI	BUCUREȘTI SECTORUL 2	292	2016
MUN.BUCUREȘTI	BUCUREȘTI SECTORUL 3	375	2175
MUN.BUCUREȘTI	BUCUREȘTI SECTORUL 3	619	2398
MUN.BUCUREȘTI	BUCUREȘTI SECTORUL 3	639	2219

MUN.BUCUREȘTI	BUCUREȘTI SECTORUL 3	640	2213
MUN.BUCUREȘTI	BUCUREȘTI SECTORUL 4	682	2012
MUN.BUCUREȘTI	BUCUREȘTI SECTORUL 4	791	2044

Situația detaliată privind secțiile de votare cu un număr mai mic de 50 de alegători arondați unei secții de votare

Nume Județ	Unitate sau subdiviziune administrativ-teritorială	Nr. secție de votare	Număr alegători
ALBA	ORAȘ CUGIR	150	46
ALBA	BLANDIANA	210	28
ALBA	OHABA	334	31
ALBA	PIANU	338	45
ALBA	VALEA LUNGĂ	426	26
ARAD	BELIU	195	49
ARAD	CHISINDIA	234	44
ARAD	DEZNA	255	48
ARAD	DIECI	259	47
BIHOR	ORAȘ VAȘCĂU	216	48
BIHOR	CHIȘLAZ	328	31
BIHOR	POMEZEU	494	38
BIHOR	VIȘOARA	649	32
BOTOȘANI	VĂCULEȘTI	397	29
BUZĂU	COCHIRLEANCA	218	45
CARAȘ-SEVERIN	ORAȘ ORAVIȚA	145	29
CLUJ	BELIȘ	336	47
CLUJ	BELIȘ	337	43
CLUJ	BOBÎLNA	344	29
CLUJ	BONȚIDA	352	42
CLUJ	CORNEȘTI	419	38
CLUJ	CORNEȘTI	424	40
CLUJ	IARA	485	42
CLUJ	IARA	488	38
CLUJ	IARA	489	25

CLUJ	JICHIU DE JOS	501	23
CLUJ	SĂVĂDISLA	594	49
GORJ	PADEȘ	259	48
HARGHITA	ULIEȘ	279	48
HUNEDOARA	ORAȘ GEOAGIU	213	46
HUNEDOARA	BALȘA	260	47
HUNEDOARA	BALȘA	263	46
HUNEDOARA	BRĂNIȘCA	302	49
HUNEDOARA	GHELARI	370	24
HUNEDOARA	TOPLIȚA	491	43
HUNEDOARA	TOPLIȚA	492	33
MARAMUREȘ	BOIU MARE	257	48
MARAMUREȘ	VALEA CHIOARULUI	425	48
MARAMUREȘ	VIMA MICĂ	431	40
MARAMUREȘ	VIMA MICĂ	432	41
SĂLAJ	CARASTELEC	104	38
SĂLAJ	DRAGU	147	25
SĂLAJ	HIDA	178	26
SĂLAJ	HIDA	184	35
SĂLAJ	LETCA	211	22
SIBIU	MUNICIPIUL SIBIU	105	26
SIBIU	ȘEICA MARE	347	44
TIMIȘ	BARA	307	33
TIMIȘ	BARA	308	36
TULCEA	CASIMCEA	91	39
TULCEA	CEATALCHIOI	100	43

Situția persoanelor admise în Corpul experților electorali în funcție de mediu de proveniență (rural /urban), studii, sex și vârstă

Mediu/ Vârsta	Număr experți electorali în funcție de studii și sex							
	Feminin				Masculin			
	Învățământ general obligatoriu	Studii licență în domeniul științe juridice	Studii licență în alte domenii	Feminin Total	Învățământ general obligatoriu	Studii licență în domeniul științe juridice	Studii licență în alte domenii	Masculin Total
Rural	8.884	2.347	12.324	23.555	4.085	1.308	4.146	9.539
Între 18 și 24 ani	654	45	240	939	291	16	62	369
Între 25 și 34 ani	866	563	2.587	4.016	409	230	816	1.455
Între 35 și 44 ani	2.142	905	4.033	7.080	651	412	1.027	2.090
Între 45 și 54 ani	2.848	652	4.018	7.518	1.304	353	1.053	2.710
Între 55 și 64 ani	1.969	173	1.325	3.467	1.019	234	840	2.093
Între 65 și 74 ani	395	9	119	523	384	59	319	762
Peste 75 ani	10		2	12	27	4	29	60
Urban	2.995	5.695	10.236	18.926	1.585	2.719	3.779	8.083
Între 18 și 24 ani	221	64	89	374	125	21	43	189
Între 25 și 34 ani	251	1.100	1.677	3.028	115	439	620	1.174
Între 35 și 44 ani	609	2.640	3.539	6.788	237	1.072	1.105	2.414
Între 45 și 54 ani	837	1.503	3.533	5.873	374	625	994	1.993
Între 55 și 64 ani	921	362	1.312	2.595	488	440	799	1.727
Între 65 și 74 ani	151	24	85	260	232	117	205	554
Peste 75 ani	5	2	1	8	14	5	13	32
Total	11.879	8.042	22.560	42.481	5.670	4.027	7.925	17.622
								60.103

[illegible]

JUDEȚUL DÂMBOVIȚA	97	394	686	1.17 7	156	100	365	621	1.7 98
JUDEȚUL DOLJ	255	532	420	1.20 7	146	167	232	545	1.7 52
JUDEȚUL GALAȚI	232	289	741	1.26 2	127	85	284	496	1.7 58
JUDEȚUL GIURGIU	243	81	221	545	103	47	69	219	76 4
JUDEȚUL GORJ	40	574	407	1.02 1	43	88	124	255	1.2 76
JUDEȚUL HARGHITA	274	112	338	724	108	22	107	237	96 1
JUDEȚUL HUNEDOARA	298	316	651	1.26 5	128	67	233	428	1.6 93
JUDEȚUL IALOMIȚA	118	205	257	580	45	38	71	154	73 4
JUDEȚUL IAȘI	540	242	816	1.59 8	221	103	305	629	2.2 27
JUDEȚUL ILFOV	140	76	249	465	82	33	79	194	65 9
JUDEȚUL MARAMUREȘ	273	159	575	1.00 7	93	47	215	355	1.3 62
JUDEȚUL MEHEDINȚI	195	182	194	571	176	75	152	403	97 4
JUDEȚUL MUREȘ	361	188	625	1.17 4	181	61	240	482	1.6 56
JUDEȚUL NEAMȚ	365	223	657	1.24 5	94	101	156	351	1.5 96
JUDEȚUL OLT	266	307	354	927	148	75	156	379	1.3 06
JUDEȚUL PRAHOVA	345	222	834	1.40 1	147	64	254	465	1.8 66
JUDEȚUL SATU MARE	243	135	432	810	116	38	173	327	1.1 37
JUDEȚUL SĂLAJ	255	72	417	744	116	39	134	289	1.0 33
JUDEȚUL SIBIU	177	133	464	774	107	59	203	369	1.1 43
JUDEȚUL SUCEAVA	416	187	705	1.30 8	125	80	256	461	1.7 69

JUDEȚUL TELEORMAN	269	177	349	795	124	118	171	413	1.2 08
JUDEȚUL TIMIȘ	383	228	799	1.41 0	153	95	203	451	1.8 61
JUDEȚUL TULCEA	194	122	247	563	81	36	119	236	79 9
JUDEȚUL VASLUI	475	146	593	1.21 4	209	93	237	539	1.7 53
JUDEȚUL VÂLCEA	258	373	422	1.05 3	131	86	206	423	1.4 76
JUDEȚUL VRANCEA	240	137	475	852	124	35	156	315	1.1 67
MUNICIPIUL BUCUREȘTI	676	255	1.161	2.09 2	352	159	521	1.032	3.1 24
DOMICILIU STRĂINĂTATE (REȘEDINȚĂ ÎN ROMÂNIA)					3			3	3 3
Total	12.088	9.091	22.218	43.3 97	5.461	2.978	8.267	16.706	60. 10 3

Alegeri parlamentare 11 decembrie 2016

Raport cu candidații independenți care au obținut cel puțin 3% din totalul voturilor valabil exprimate la nivelul circumscripției electorale, pentru funcția la care au candidat, la alegerile pentru Senatul și Camera Deputaților din anul 2016 (art. 57 alin. (8) din Normele metodologice de aplicare a Legii nr. 334/2006 privind finanțarea activității partidelor politice și a campaniilor electorale, aprobate prin Hotărârea Guvernului nr. 10/2016)

Nr. crt	Numele candidaților independenți	Prenumele candidaților independenți	CNP	Adresa de domiciliu a candidaților independenți	Funcțiile pentru care au candidat	Numărul circumscripției electorale în care candidează	Denumirea teritorială a circumscripțiilor electorale în care au candidat	Număr de voturi valabil exprimate obținute la nivelul circumscripției electorale în care au candidat	În procente față de numărul total al voturilor valabil exprimate la nivelul circumscripției electorale în care au candidat	Numărul total al voturilor valabil exprimate la nivelul circumscripției electorale în care au candidat
1	CIOCEA	ION			SENATOR	20	GORJ	8690	7.17%	121063
2	CARABELEA	ANDREI			SENATOR	29	NEAMT	6773	4.10%	165058
3	BURDUJA	SEBASTIAN-IOAN			DEPUTAT	29	NEAMT	6430	3.89%	164989

Alegeri parlamentare 11 decembrie 2016

Raport cu partidele politice, alianțele politice și organizațiile cetățenilor aparținând minorităților naționale care nu au obținut numărul de voturi prevăzut la art. 57 alin. (1) din Normele metodologice de aplicare a Legii nr. 334/2006 privind finanțarea activității partidelor politice și a campaniilor electorale, aprobate prin Hotărârea Guvernului nr. 10/2016, însa au obținut, individual sau într-o alianță electorală, cel puțin 3% din totalul voturilor valabil exprimate la nivelul circumscripției electorale pentru fiecare dintre cele două Camere ale Parlamentului la alegerile pentru Senatul și Camera Deputaților din anul 2016 (art. 57 alin. (2) din Normele metodologice de aplicare a Legii nr. 334/2006 privind finanțarea activității partidelor politice și a campaniilor electorale, aprobate prin Hotărârea Guvernului nr. 10/2016)

Partid politic, organizație a cetățenilor aparținând minorităților naționale, alianță politică, alianță electorală	Denumirea circumscripției electorale	Numărul circumscripției electorale	Numărul de voturi valabil exprimate obținute la nivelul circumscripției electorale pentru Senat	În procente față de numărul total al voturilor valabil exprimate la nivelul circumscripției electorale pentru Senat	Numărul total al voturilor valabil exprimate la nivelul circumscripției electorale pentru Senat	Numărul de voturi valabil exprimate obținute la nivelul circumscripției electorale pentru Camera Deputaților	În procente față de numărul total al voturilor valabil exprimate la nivelul circumscripției electorale pentru Camera Deputaților	Numărul total al voturilor valabil exprimate la nivelul circumscripției electorale pentru Camera Deputaților
PARTIDUL ROMÂNIA UNITĂ	BRAȘOV	8	7878	4.06%	193806	8428	4.34%	193832
PARTIDUL ROMÂNIA UNITĂ	CLUJ	13	8429	3.52%	238826	7860	3.29%	238867
PARTIDUL ROMÂNIA UNITĂ	GORJ	20	5021	4.14%	121063	5649	4.66%	121077
PARTIDUL ROMÂNIA UNITĂ	MARAMUREȘ	26	7966	6.09%	130886	5300	4.05%	130639
PARTIDUL ROMÂNIA UNITĂ	MUREȘ	28	7176	4.02%	178177	6537	3.68%	177566
PARTIDUL ROMÂNIA UNITĂ	PRAHOVA	31	11359	4.41%	257073	10760	4.18%	256859
PARTIDUL ROMÂNIA UNITĂ	SĂLAJ	33	2870	3.41%	84099	2755	3.27%	84034
PARTIDUL ROMÂNIA UNITĂ	VÂLCEA	40	4395	3.35%	131093	4097	3.12%	131103
PARTIDUL ROMÂNIA UNITĂ	MUNICIPIUL BUCUREȘTI	42	25077	3.49%	717397	24886	3.46%	717433
PARTIDUL ROMÂNIA UNITĂ	DIASPORA	43	3811	3.49%	109048	3953	3.62%	108943

Alegeri parlamentare 11 decembrie

Raport cu partidele politice și organizațiile cetățenilor aparținând minorităților naționale care au obținut, individual sau într-o alianță electorală, cel puțin 3% din totalul voturilor valabil exprimate la nivel național, pentru fiecare dintre cele două Camere ale Parlamentului la alegerile pentru Senat și Camera Deputaților din anul 2016 (art. 57 alin. (1) din Normele metodologice de aplicare a Legii nr. 334/2006 privind finanțarea activității partidelor politice și a campaniilor electorale,

Numărul total al voturilor valabil exprimate pentru Senat		7052966	Numărul total al voturilor valabil exprimate pentru Camera Deputaților		7047384
Nr. crt	Denumirea partidelor politice, organizațiilor cetățenilor aparținând minorităților naționale, alianțelor electorale	Număr de voturi valabil exprimate obținute la Senat	În procente față de numărul total al voturilor valabil exprimate la Camera Deputaților	Număr de voturi valabil exprimate obținute la Camera Deputaților	În procente față de numărul total al voturilor valabil exprimate la Camera Deputaților
1	PARTIDUL NAȚIONAL LIBERAL	1440193	20.41%	1412377	20.04%
2	PARTIDUL MIȘCAREA POPULARĂ	398791	5.65%	376891	5.34%
3	PARTIDUL SOCIAL DEMOCRAT	3221786	45.67%	3204864	45.47%
4	UNIUNEA DEMOCRATĂ MAGHIARĂ DIN ROMÂNIA	440409	6.24%	435969	6.18%
5	PARTIDUL ALIANȚA LIBERALILOR ȘI DEMOCRATILOR	423728	6.00%	396386	5.62%
6	UNIUNEA SALVAȚII ROMÂNIA	629375	8.92%	625154	8.87%

Mandate (nominale) pe competitori pe circumscripții - Camera Deputaților

Denumire circumscripție	PNL	PMP	PSD	UDMR	ALDE	USR
ALBA	FLORIN-CLAUDIU ROMAN		IOAN DÎRZU			
ALBA	CORNELIU OLAR					
ALBA	CLAUDIU-VASILE RĂCUCI					
ALBA	SORIN-IOAN BUMB					
ARAD	GLAD-AUREL VARGA		DOREL-GHEORGHE CĂPRAR	PETRU FARAGO		SERGIU COSMIN VLAD
ARAD	EUSEBIU-MANEA PISTRU-POPA		FLORIN-DAN TRIPA			
ARAD			ADRIAN TODOR			
ARGEȘ	DĂNUȚ BICA		RADU-COSTIN VASILICĂ		ANDREI-DOMINIC GEREĂ	LIVIU-IONUȚ MOȘTEANU
ARGEȘ			MIRCEA-GHEORGHE DRĂGHICI			
ARGEȘ			SIMONA BUCURA-OPRESCU			
ARGEȘ			NICOLAE GEORGESCU			
ARGEȘ			CĂTĂLIN-MARIAN RĂDULESCU			
ARGEȘ			NICOLAE VELCEA			
BACĂU	IONEL PALĂR		PETRU-GABRIEL VLASE		CONSTANTIN AVRAM	LUCIAN-DANIEL STANCIU-VIZITEU
BACĂU	TUDORITA LUNGU		THEODORA ȘOTCAN			
BACĂU			IONEL FLOROIU			
BACĂU			LUCIAN ȘOVA			
BACĂU			CLAUDIU-AUGUSTIN ILIȘANU			

BACĂU				COSTEL NECULAI DUNAVA			
BIHOR	GĂVRILĂ GHILEA			GHEORGHE- DĂNUȚ BOGDAN	ÖDÖN SZABÓ		SILVIU DEHELEAN
BIHOR	FLORICA CHERECHES			MARINA-ADELINA COSTE	ROZÁLIA- IBOLYA BIRÓ		
BIHOR	IOAN CUPȘA			IOAN-SORIN ROMAN			
BISTRITA- NĂSĂUD	ROBERT-IONATAN SIGHIARTĂU	IONUȚ SIMIONCA		ADRIANA-DOINA PANĂ			CRISTINA-IONELA IURIȘNIȚI
BISTRITA- NĂSĂUD				VASILE-DANIEL SUCIU			
BOTOȘANI	VASILE-CRISTIAN ACHIȚEI			TAMARA-DORINA CIOFU			
BOTOȘANI				MIHAELA HUNCĂ			
BOTOȘANI				MARIUS- CONSTANTIN BUDĂI			
BOTOȘANI				RĂZVAN-ILIE ROTARU			
BOTOȘANI				COSTEL LUPĂȘCU			
BRAȘOV	MARA MAREȘ			MIHAI VALENTIN POPA	IZABELLA- AGNES AMBRUS	REMUS-ADRIAN BORZA	TUDOR - VLAD BENGA
BRAȘOV	GABRIEL ANDRONACHE			VIOREL CHIRIAC			
BRAȘOV				ROXANA MÎNZATU			
BRAȘOV				MIHAI MOHACI			
BRĂILA	ANTONETA IONITĂ			MIHAI TUDOSE			
BRĂILA	VASILE VARGA			NICU NIȚĂ			
BRĂILA				MARILENA- EMILIA MEIROȘU			
BUZĂU	CRISTINEL ROMANESCU	ADRIAN MOCANU		ION-MARCEL CIOLACU			
BUZĂU				SORIN LAZĂR			
BUZĂU				IONELA VIORELA DOBRICĂ			
BUZĂU				NICOLAIE- SEBASTIAN- VALENTIN RADU			

BUZĂU			DĂNUȚ PĂLE				
CARAȘ-SEVERIN	VALERIA-DIANA SCHELEAN-ȘOMFELEAN	ION TABUGAN	ION MOCIOALCĂ				
CARAȘ-SEVERIN			ION SPĂNU				
CARAȘ-SEVERIN			LUMINIȚA-MARIA JIVAN				
CĂLĂRAȘI	MARIAN-CĂTĂLIN PREDOIU	CRISTIAN-GEORGE SEFER	EUGEN NICOLICEA				
CĂLĂRAȘI			IULIAN IACOMI				
CLUJ	VASILE-FLORIN STAMATIAN		GABRIEL-HORIA NASRA	BOTOND CSOMA	STELUȚA-GUSTICA CĂTĂNICIU	EMANUEL-DUMITRU UNGUREANU	ADRIAN-OCTAVIAN DOHOTARU
CLUJ	NECHITA-ADRIAN OROS		CORNEL ITU				
CLUJ	SORIN-DAN MOLDOVAN		CRISTINA BURCIU				
CONSTANȚA	BOGDAN-IULIAN HUȚUCĂ	ROBERT-NICOLAE TURCESCU	IULIAN IANCU	ISTVÁN-JANOS ANTAL	MIRCEA-MARIUS BANIAS	STELIAN-CRISTIAN ION	
CONSTANȚA	AUREL-ROBERT BOROIANU		MIRCEA-TITUS DOBRE				
CONSTANȚA			ILEANA-CRISTINA DUMITRACHE				
CONSTANȚA			RADU BABUȘ				
CONSTANȚA			GEORGE-GABRIEL VIȘAN				
COVASNA		OCTAVIAN GOGA		ERIKA BENKŐ			
COVASNA				ARPAD-FRANCISC MÁRTON			
COVASNA				JÓZSEF-GYÖRGY KULCSÁR-TERZA			
DÂMBOVIȚA	CEZAR-FLORIN PREDA		ROVANA PLUMB			DUMITRU LUPESCU	

DÂMBOVÎȚ A			LEONARDO BADEA			
DÂMBOVÎȚ A			GEORGETA- CARMEN HOLBAN			
DÂMBOVÎȚ A			CORNELIU ȘTEFAN			
DÂMBOVÎȚ A			OANA-SILVIA VLĂDUȚĂ			
DOLJ	NICOLAE GIUGEA		LIA-OLGUȚA VASILESCU	ION CUPĂ		ADRIAN-CLAUDIU PRISNEL
DOLJ	IONUȚ-MARIAN STROE		ION CĂLIN			
DOLJ			ALINA-ELENA TĂNĂSESCU			
DOLJ			ALEXANDRA PRESURĂ			
DOLJ			FLORINEL STANCU			
DOLJ			ELIZA-MĂDĂLINA PEȚA			
GALAȚI	VICTOR-PAUL DOBRE	CĂTĂLIN CRISTACHE	VIOREL ȘTEFAN	EUGEN DURBACĂ		BOGDAN-IONEL RODEANU
GALAȚI			FLORIN POPA			
GALAȚI			LUCREȚIA ROȘCA			
GALAȚI			NICOLAE DOBROVICI- BACALBAȘA			
GALAȚI			MITICĂ-MARIUS MĂRGĂRIȚ			
GIURGIU			ALEXANDRU- RĂZVAN CUC	TOMA-FLORIN PETCU		
GIURGIU			ALEXANDRU- IOAN ANDREI			
GIURGIU			CRISTINA-ELENA DINU			
GORJ	DAN VÎLCEANU		VICTOR-UIOREL PONTA			
GORJ			MIHAI WEBER			
GORJ			ALIN VASILE VĂCARU			

GORJ			ELVIRA ȘARAPATIN			
HARGHITA					HUNOR KELEMEN	
HARGHITA					ATTILA KORODI	
HARGHITA					SÁNDOR BENDE	
HARGHITA					ZACHARIE BENEDEK	
HARGHITA					CSABA-ISTVÁN SEBESTYÉN	
HUNEDOAR A	LUCIAN-OVIDIU HEIUȘ		LAURENȚIU NISTOR		MARIUS- GHEORGHE SURGENT	
HUNEDOAR A			NATALIA-ELENA INTOTERO			
HUNEDOAR A			ILIE TOMA			
HUNEDOAR A			PETRU-SORIN MARICA			
IALOMIȚA	TINEL GHEORGHE		MIHĂIȚĂ GĂINĂ			
IALOMIȚA			ANDREI POP			
IALOMIȚA			ȘTEFAN MUȘOIU			
IAȘI	MARIUS BODEA	PETRU MOVILĂ	CAMELIA GAVRILĂ		VARUJAN VOSGANIAN	COSETTE-PAULA CHICHIRĂU
IAȘI	DUMITRU OPREA		NICOLAE BĂNICIOIU			
IAȘI	COSTEL ALEXE		TUDOR CIUHODARU			
IAȘI			VASILE CÎTEA			
IAȘI			SILVIU NICU MACOVEI			
IAȘI			VASILE AXINTE			
ILFOV	ANDREI-DANIEL GHEORGHE		ALEXANDRA- CORINA BOGACIU			CORNEL ZĂINEA
ILFOV	MIHAI CULEAFĂ		CONSTANTIN- CĂTĂLIN ZAMFIRA			

MARAMUREȘ	VIORICA CHERECHES	ADRIAN- MIHĂIȚĂ TODORAN	GHEORGHE ȘIMON	NORBERT APJOK	VLAD-EMANUEL DURUȘ
MARAMUREȘ			MARIUS-SORIN- OVIDIU BOTA		
MARAMUREȘ			CĂLIN-VASILE- ANDREI MATEI		
MEHEDINȚI	VIRGIL-DANIEL POPESCU		CONSTANTIN TRUȘCĂ		
MEHEDINȚI			VLAD BONTEA		
MEHEDINȚI			ALEXANDRU BALĂNESCU		
MUREȘ	MIHAI-DORU OPRIȘCAN	EMIL-MARIUS PAȘCAN	CORNELIU- FLORIN BUICU	LEVENTE VASS	LAVINIA-CORINA ABU-AMRA
MUREȘ			GHEORGHE-DINU SOCOTAR	ÉVA-ANDREA CSÉP	
MUREȘ				ZSOLT-ISTVAN BIRO	
NEAMȚ	CORNELIU- MUGUREL COZMANCIUC		IOAN MUNTEANU		IULIAN BULAI
NEAMȚ	LAURENȚIU-DAN LEOREANU		DĂNUȚ ANDRUȘCĂ		
NEAMȚ			CIPRIAN- CONSTANTIN ȘERBAN		
NEAMȚ			ALEXANDRU ROTARU		
NEAMȚ			NECULAI IFTIMIE		
OLT	GIGEL-SORINEL ȘTIRBU		FLORIN IORDACHE	MIHAI NIȚĂ	
OLT			DAN CIOCAN		
OLT			ALEXANDRU STĂNESCU		
OLT			MARIUS-IONEL IANCU		
PRAHOVA	GEORGE IONESCU	NICOLETA- CĂTĂLINA BOZIANU	RODICA PARASCHIV	GRAȚIELA- LEOCADIA GAVRILESCU	DAN-RĂZVAN RĂDULESCU
PRAHOVA	RĂZVAN SORIN PRIȘCĂ		CORNEL NANU		

PRAHOVA	ROBERTA-ALMA ANASTASE		ANDREI NICOLAE			
PRAHOVA			LAURA-MIHAELA MOAGHER			
PRAHOVA			LUDMILA SFÎRLOAGĂ			
SATU MARE	ROMEO-FLORIN NICOARĂ		IOANA BRAN	LORÁND-BÁLINT MAGYAR		
SATU MARE			OCTAVIAN PETRIC	ISTVAN ERDEI-DOLOCZKI		
SÁLAJ	LUCIAN-NICOLAE BODE	LIVIU-IOAN BALINT	IULIU NOSA	DENES SERES		
SIBIU	RALUCA TURCAN		OVIDIU-IOAN SITTERLI			ILIE-DAN BARNA
SIBIU	NICOLAE NEAGU		IOAN TEREA			
SIBIU	CONSTANTIN ȘOVĂIALĂ					
SUCEAVA	IOAN BALAN		EUGEN BEJINARIU		ȘTEFAN-ALEXANDRU BĂIȘANU	
SUCEAVA	ANGELICA FĂDOR		MARICELA COBUZ			
SUCEAVA	BOGDAN GHEORGHIU		CĂTĂLIN-IOAN NECHIFOR			
SUCEAVA	DUMITRU MIHALESCUL		ALEXANDRU RĂDULESCU			
SUCEAVA			EMANUEL-IULIU HAVRICI			
TELEORMA N	MARA-DANIELA CALISTA		NICOLAE-LIVIU DRAGNEA		FLORICĂ ICA CALOTĂ	
TELEORMA N			ADRIAN-IONUȚ GÂDEA			
TELEORMA N			VALENTIN-GABRIEL BOBOC			
TIMIȘ	MARILEN - GABRIEL PIRTEA	CORNEL - MIRCEA SAMĂRTINEAN	CĂLIN -JONEL DOBRA		MARIAN - GHEORGHE CUCȘA	CĂTĂLIN DRULĂ
TIMIȘ	BEN - ONI ARDELEAN		ALFRED - ROBERT SIMONIS			

TIMIȘ	PAVEL POPESCU		RADU - ADRIAN PAU			
TIMIȘ			BIANCA - MIRUNA GAVRILIȚĂ			
TULCEA	VASILE GUDU		ANDALUZIA LUCA			
TULCEA	GEORGE ȘIȘCU		LUCIAN-EDUARD SIMION			
VASLUI	DANIEL OLTEANU	CORNELIU BICHINEȚ	ADRIAN SOLOMON			MIHAI-CĂTĂLIN BOTEZ
VASLUI			ANA BIRCHALL			
VASLUI			IRINEL-IOAN STATIVĂ			
VASLUI			AUREL CĂCULĂ			
VÂLCEA	CRISTIAN BUICAN		VASILE COCOȘ DANIELA		DUMITRU LOVIN	
VÂLCEA			OTEȘANU			
VÂLCEA			ȘTEFAN-OVIDIU POPA			
VÂLCEA			EUGEN NEAȚĂ			
Vrancea	ION ȘTEFAN		ANGEL ȚILVĂR			
Vrancea			DRAGOȘ-PETRUȚ BĂRLĂDEANU			
Vrancea			NICUȘOR HALICI			
Vrancea			TUDORIȚA- RODICA BOBOC			
MUN. BUCUREȘTI	ANA-ADRIANA SĂFTOIU	VALERIU- ANDREI ȘTERIU	GABRIEL PETREA		DANIEL CONSTANTIN	NICUȘOR DANIEL DAN
MUN. BUCUREȘTI	GHEORGHE-EUGEN NICOLĂESCU	EUGEN TOMAC	CARMEN-ILEANA MOLDOVAN		DAMIAN FLOREA	CRISTIAN GHINEA
MUN. BUCUREȘTI	OVIDIU- ALEXANDRU RAEȚCHI		GEORGIAN POP		SORIN MIHAI CÎMPEANU	CRISTIAN-GABRIEL SEIDLER
MUN. BUCUREȘTI			OANA-CONSUELA FLOREA		ANTON ANTON	OANA-MIOARA BÎZGAN-GAYRAL
MUN. BUCUREȘTI			MIHĂIȚĂ VÎRZĂ			MATEI-ADRIAN DOBROVIE
MUN. BUCUREȘTI			ADRIANA-DIANA TUȘA			CLAUDIU-IULIUS- GAVRIL NĂSUI
MUN. BUCUREȘTI			DUMITRU CHIRIȚĂ			CRISTINA- MĂDĂLINA PRUNĂ

MUN. BUCURESTI				BEATRICE TUDOR				RAREȘ-TUDOR POP
MUN. BUCURESTI				LIVIU IOAN ADRIAN PLEȘOIANU				
MUN. BUCURESTI				MIRELA FURTUNĂ				
MUN. BUCURESTI				PETRE-FLORIN MANOLE				
MUN. BUCURESTI				AIDA-CRISTINA CĂRUCERU				
DIASPORA	MIHAI-ALEXANDRU VOICU	CONSTANTIN CODREANU						MANUEL COSTESCU
DIASPORA		DORU-PETRIȘOR COLIU						

Mandate (nominale) pe minorități - Camera Deputaților

Denumire	Nr. Circumscripție	Candidat
ASOCIAȚIA PARTIDA ROMILOR "PRO-EUROPA"	Național	DANIEL VASILE
FORUMUL DEMOCRAT AL GERMANILOR DIN ROMÂNIA	Național	OVIDIU-VICTOR GANȚ
UNIUNEA POLONEZILOR DIN ROMÂNIA	Național	VICTORIA LONGHER
UNIUNEA BULGARĂ DIN BANAT - ROMÂNIA	Național	PETRONELA-MIHAELA CSOKANY
UNIUNEA UCRAINENILOR DIN ROMÂNIA	Național	NICOLAE-MIROSLAV PETREȚCHI
UNIUNEA CULTURALĂ A RUTENILOR DIN ROMÂNIA	Național	IULIUS MARIAN FIRCAK
UNIUNEA CROAȚILOR DIN ROMÂNIA	Național	GIURECI-SLOBODAN GHERA
UNIUNEA ELENĂ DIN ROMÂNIA	Național	DRAGOȘ-GABRIEL ZISOPOL
UNIUNEA SÂRBILOR DIN ROMÂNIA	Național	SLAVOLIUB ADNAGI
UNIUNEA DEMOCRATICĂ A SLOVACILOR ȘI CEHILOR DIN ROMÂNIA	Național	ECATERINA-MARIA ORBAN
FEDERAȚIA COMUNITĂȚILOR EVREIEȘTI DIN ROMÂNIA	Național	SILVIU VEXLER
ASOCIAȚIA ITALIENILOR DIN ROMÂNIA - RO.AS.IT.	Național	ANDI-GABRIEL GROSARU
UNIUNEA ARMENILOR DIN ROMÂNIA	Național	VARUJAN PAMBUCCIAN
COMUNITATEA RUȘILOR LIPOVENI DIN ROMÂNIA	Național	MIRON IGNAT
ASOCIAȚIA LIGA ALBANEZILOR DIN ROMÂNIA	Național	BOGDAN-ALIN STOICA
ASOCIAȚIA MACEDONENILOR DIN ROMÂNIA	Național	MARIANA-VENERA POPESCU
UNIUNEA DEMOCRATĂ TURCĂ DIN ROMÂNIA	Național	IUSEIN IBRAM

Mandate (nominale) pe competitori pe circumscriptii - Senat

Denumire circumscriptie	PNL	PMP	PSD	UDMR	ALDE	USR
ALBA	ALEXANDRU PEREȘ		VALER-DANIEL BREAZ			
ARAD	IOAN CRISTINA		MIHAI-VIOREL FIFOR			ADRIAN WIENER
ARGEȘ	ION POPA		ȘERBAN-CONSTANTIN VALECA			
ARGEȘ			GHEORGHE MARIN			
ARGEȘ			CRISTINA-MARIANA STOCHECI			
BACĂU	CĂTĂLIN-DANIEL FENECHIU		ADRIAN-DRAGOȘ BENEĂ		VIOREL ILIE	
BACĂU			MIRON-ALEXANDRU SMARANDACHE			
BIHOR	CORNEL POPA		FLORIAN-DOREL BODOG	ATTILA-ZOLTAN CSEKE		
BIHOR			IOAN DENEȘ	ÁKOS DERZSI	IOAN SIMIONCA	
BISTRITA-NĂSAUD						
BOTOȘANI	COSTEL ȘOPTICĂ		DOINA-ELENA FEDEROVICI			
BOTOȘANI			LUCIAN TRUFIN			
BRAȘOV	DANIEL - CĂTĂLIN ZAMFIR		MARIUS-ALEXANDRU DUNCA			ALLEN COLIBAN
BRAȘOV			OVIDIU-FLORIN ORȚAN			
BRĂILA			ION ROTARU		MIHAI RUSE	
BUZĂU		DORIN-VALERIU BĂDULESCU	LUCIAN ROMAȘCANU			
BUZĂU			LILIANA SBÎRNEA			
CARAȘ-SEVERIN	ION-MARCEL VELA		IOAN-NARCIS CHISALIȚĂ			
CĂLĂRAȘI	RĂDUCU-GEORGE FILIPESCU		ROXANA-NATALIA PAȚURCĂ			
CLUJ	MARIUS-PETRE NICOARĂ		VASILE ILEA	ATTILA LÁSZLÓ		REMUS MIHAI GOȚIU
CONSTANȚA	VERGIL CHIȚAC		TIT-LIVIU BRĂILOIU			NICOLETA-RAMONA DINU
CONSTANȚA			NICOLAE MOGA			
CONSTANȚA COVASNA		GHEORGHE BACIU	ȘTEFAN MIHU			
DÂMBOVIȚA	IANCU CARACOTA		ADRIAN TUȚUIANU	LÁSZLÓ-ÖDÖN FEJÉR		

DÂMBOVIȚA				TITUS CORLĂȚEAN			
DOLJ	MARIO-OVIDIU OPREA			IULIAN-CLAUDIU MANDA			
DOLJ				RADU-COSMIN PREDA			
DOLJ				ELENA-LAVINIA CRAIOVEANU			
GALAȚI	GEORGE-CĂTĂLIN STĂNGĂ			IONEL-DANIEL BUTUNOI			GEORGE-EDWARD DIRCĂ
GALAȚI				NICOLAE MARIN			
GIURGIU				NICULAE BĂDĂLĂU			
GIURGIU				OVIDIU-CRISTIAN-DAN MARCIU			
GORJ				FLORIN CÂRCIUMARU	SCARLAT IRIZA		
HARGHITA					ATTILA VERESTÖY		
HARGHITA					BARNA TÁNCZOS		
HUNEDOARA	ELEONORA-CARMEN HĂRĂU			CORNEL-CRISTIAN RESMERIȚĂ			
HUNEDOARA				VIOREL SALAN			
IALOMIȚA			GABI IONAȘCU	MARIAN PAVEL			
IAȘI	LAURA-IULIANA SCÂNTEI			DORU-ADRIAN PĂNESCU			DAN LUNGU
IAȘI				VICTOREL LUPU			
IAȘI				VASILICĂ TOMA			
ILFOV	NICOLETA PAULIUC			EMANUEL-GABRIEL BOTNARIU			
MARAMUREȘ			SEVERICA-RODICA COVACIU	SORINA PINTEA			
MARAMUREȘ			IOAN-IUSTIN TALPOȘ				
MEHEDINȚI				LIVIU-LUCIAN MAZILU	IONUȚ SIBINESCU		
MUREȘ	IOAN-CRISTIAN CHIRTEȘ			AUREL-HOREA SOPORAN	CSABA-ZOLTÁN NOVÁK		
MUREȘ					KÁROLY ZSOLT CSÁSZÁR		
NEAMȚ	EUGEN ȚAPU NAZARE			EMILIA ARCAN			
NEAMȚ				DAN MANOLIU			
OLT	SIMINICA MIREA			PAUL STĂNESCU			
OLT				RENICĂ DIACONESCU			
PRAHOVA	IULIAN DUMITRESCU			EMANOIL SAVIN		TEODOR-VIOREL MELEȘCANU	GEORGE-NICOLAE MARUSSI
PRAHOVA				ȘTEFAN-RADU OPREA			
SATU MARE				GABRIEL-BENIAMIN LEȘ	LÓRÁND TUROS		

SĂLAJ		VASILE-CRISTIAN LUNGU	GHEORGHE POP		
SIBIU	MIRCEA-VASILE CAZAN		VIOREL ARCAȘ		
SIBIU			NICOLAE AVRAM		
SUCEAVA	CONSTANTIN- DANIEL CADARIU		IOAN STAN	ILIE NIȚA	
SUCEAVA			VIRGINEL IORDACHE		
TELEORMAN	EUGEN PÎRVULESCU		CARMEN DANIELA DAN		
TIMIȘ	ALINA- ȘTEFANIA GORGHIU		EUGEN DOGARIU		NICU FĂLCOI
TIMIȘ			ADRIAN - NICOLAE DIACONU		
TULCEA		ION GANEA	EUGEN-ORLANDO TEODOROVICI		
VASLUI			GABRIELA CREȚU	ION HADÂRCĂ	
VASLUI			DOINA SILISTRU		
VĂLCEA	ROMULUS BULACU		CONSTANTIN-BOGDAN MATEI		
VRANCEA	CĂTĂLIN DUMITRU TOMA		CRISTIAN-SORIN DUMITRESCU		
MUNICIPIUL BUCUREȘTI	LEON DĂNĂILĂ	TRAIAN BĂSESCU	ECATERINA ANDRONEȘCU	CĂLIN- CONSTANTIN- ANTON POPESCU- TÂRICEANU	VLAD-TUDOR ALEXANDRESCU
MUNICIPIUL BUCUREȘTI	FLORIN-VASILE CIȚU		ȘERBAN NICOLAE		CRISTIAN GHICA
MUNICIPIUL BUCUREȘTI			ROBERT-MARIUS CAZANCIUC		FLORINA-RALUCA PRESADĂ
MUNICIPIUL BUCUREȘTI			MIHNEA-COSMIN COSTOIU		SILVIA-MONICA DINICĂ
MUNICIPIUL BUCUREȘTI			IOAN VULPESCU		
DIASPORA	VIOREL-RICEARD BADEA				RADU-MIHAIL MIHAIL